

Xuân DÂN-TỘC

Chủ-biên: CÔ HUYỀN-NHI - Trình bày: NGUYỄN-ANG-CA

1958
MẬU TUẤT

Asia
PL
4385
X79
++
1958

HAY
ĐẸP
LÀ

VĂN - CHƯƠNG - THỂ - THAO - KỊCH - TRƯỜNG

60 trang
Giá 30 đ

XUAN MẬU-TUẤT (1958)

ĐOÀN KIM-CHUNG

TIẾNG CHUÔNG VÀNG THỦ-ĐÔ

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

DIỄN TẠI RẠP :

TRUNG-ƯƠNG HÍ-VIỆN

(tức rạp ARISTO cũ, đường Lê-Lai)

Từ mồng một Tết tức thứ ba 18-2-58
đến mồng bảy Tết tức chúa nhật 23-2-58

MỖI NGÀY CÔNG-DIỄN 2 BUỔI HÁT

Chiều mở màn : 3g.30 phút — Tối mở màn : 8g.45 phút

— Y phục Thượng-Hải lộng lẫy xa hoa

— Y phục mới, màu sắc rực rỡ !

— Tranh cảnh huy-hoàng tráng lệ !

TOÀN THẺ NAM NỮ DIỄN-VIÊN CỦA ĐOÀN :

Các Cô : KIM-CHUNG, BÍCH-HỢP, TÚY-ĐÌNH, THÚY-LIỆU,
ÁNH-TUYẾT, VÂN-THÁI, THU-NHI, TỐ-PHỤNG, LỆ-HẢI, TỐ-LOAN,
HUỲNH-NHƯ, HUỲNH-TRANG, ÁNH-THUẬN, BẠCH-CÚC,
THU-CÚC, NGỌC-OANH và đoàn vũ-nữ

Các Anh : HUỲNH-THÁI, VÂN-NGÂN, NGỌC-TOÀN, HÙNG-KỶ,
CẢNH-TƯỢNG, HẢI-TÙNG, HOÀNG-GHI, MẠNH-KHOÁT
và đoàn vũ-sĩ

Các-Hề : 3 Trạng-Hề : PHÚC-LAI — TƯ-VŨNG — BA-HỘI.

Đạo diễn : NGỌC-VĂN

Hơn 30 nam nữ nghệ-sĩ đều có đông đủ mặt trên sân-khấu
trong các chương trình tuyển lựa đặc.sắc.

— Vui như TẾT — Trẻ như XUÂN — Đẹp như HOA

Nhân dịp đầu XUÂN, sẽ khai trương
nhiều vở thi ca vũ nhạc kịch xuất sắc,
mới mẽ nhất.

VÉ TRONG NHỮNG NGÀY TẾT :

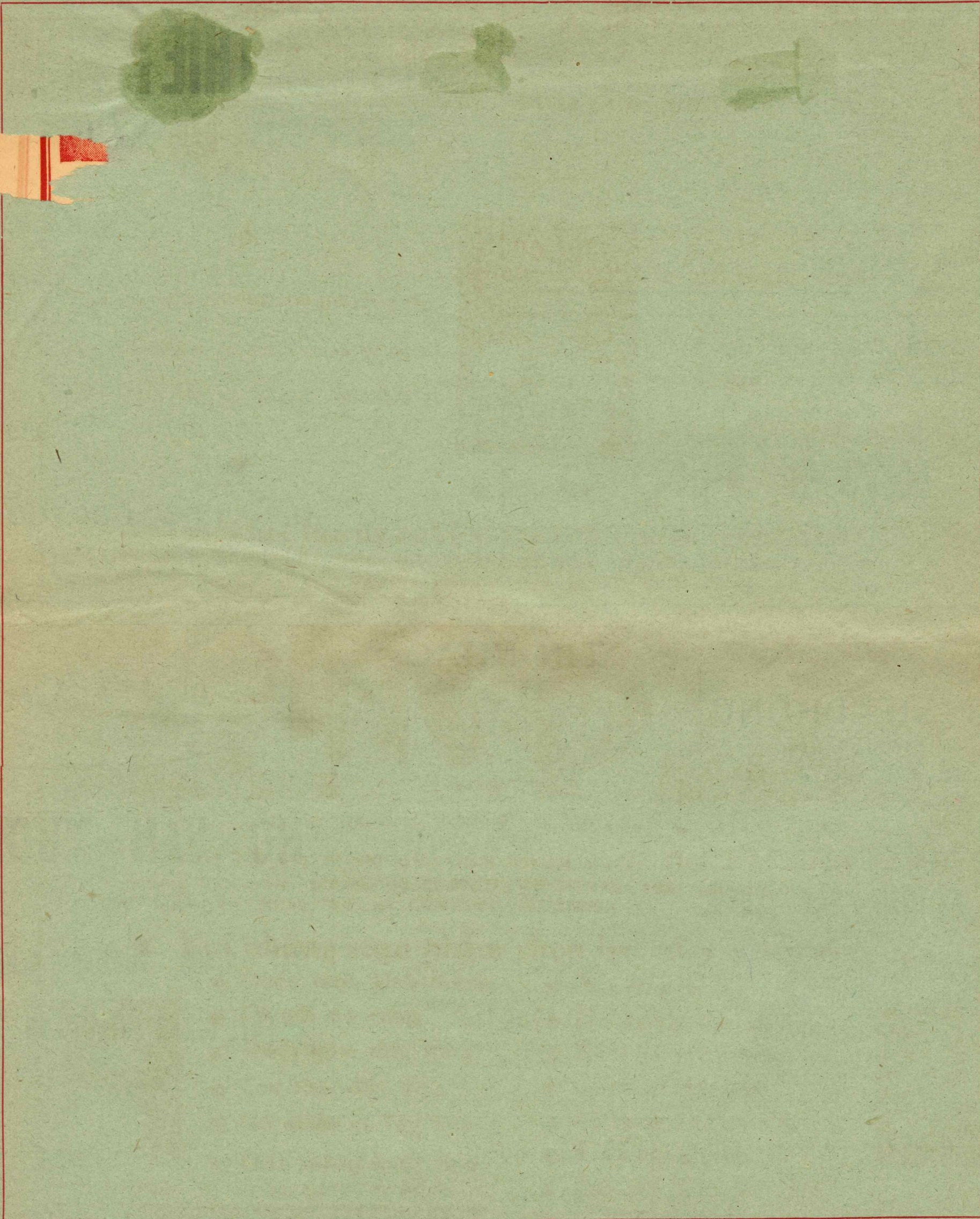
Có bán trước tại rạp TRUNG-ƯƠNG
HÍ-VIỆN buồn vé mở cửa từ 8 giờ 30 sáng,
và suốt mấy ngày Tết để tiếp đón quý vị
đến mua vé trước.

LY LAN

THÂN TẶNG BẠN ĐỌC XUÂN DÂN TỘC

MỘT BỨC ẢNH 24 x 30

CÔ THẨM-THÚY-HÀNG

NỮ TÀI TỬ MÀN BẠC, CÓ VẺ ĐẸP THƠ NGÂY, VÓN LÀ NỮ-SINH, CÔ THẨM-THÚY-HÀNG QUÊ QUÁN Ở LONG-XUYỀN, NĂM NAY ĐÚNG 18 TUỔI.

MUA SỐ NÀY, BẠN NHỚ
HỎI PHỤ BẢN ĐẶC BIỆT :

CHƯƠNG TRÌNH MỚI

CỦA ĐÀI PHÁT THANH
SAIGON

**NHÀ KHOA-HỌC HUYỀN-BÍ
UY-TÍN NHẤT VIỆT-NAM**

TÂM-SỐ VÀ
TƯỚNG SỐ **LÊ-BÁ-HÒA**

Người đã được hàng ngàn chứng minh
thư khen tặng tài-nghệ siêu đẳng về khoa
xem tướng, tay và chữ ký.

Ô. LÊ-BÁ-HÒA

Ai còn đắn đo ngoài mảnh đời phong vũ, trong dịp Xuân
về, xin mời đến văn phòng để nghe ông tường giải mọi thắc
mắc về Tình-Tài-Danh-Mạng.

Không đúng miễn nhận thù kim — Nghèo xem giúp.

Văn-phòng : 47, **PHÁT-DIỆM** (Nguyễn-tấn-Nghiem) — **SAIGON**

**Muốn chụp ảnh đẹp !
Muốn có những bức ảnh như tài tử
màn bạc và sân khấu Quốc-gia !**

MỜI BẠN ĐẾN

KIN'G PHOTO

45, **NGÓ-QUYỀN** — **CHOLON**

Cung chúc tân-Xuân

(Nhớ tham dự cuộc thi tặng ảnh bạn đọc **XUÂN DÂN TỘC**)

XIN NHỚ ĐÓN MUA VÉ SỐ KIẾN-THIỆT 1958

TRONG 6 THÁNG ĐẦU NĂM 1958

- Mỗi tháng phát-hành 3 loại: **A, B và C**
- Ngày mở số: **10, 20 và 30** mỗi tháng
(trừ tháng hai, loại **2-C** sẽ mở vào
ngày 28-2-58).

Vé đánh số từ : **100.000** đến **699.999**

LỖ ĐỘC ĐẮC 1.000.000\$00
và rất nhiều lô trúng khác.

CUNG CHÚC TÂN-XUÂN

VINH - PHONG
HÀNG THẦU
XƯỞNG LÀM ĐỒ SẮT

127-129, Đường **Đề-Thám** (Dixmude cũ)
SAIGON

TRAN - VAN - XUAN

Chủ nhơn: **TRẦN-VĂN-XUÂN**

**ĐÚC, TIỆN VÀ SỬA CÁC LOẠI
MÁY CHẠY SẴNG, CHẠY DẦU
VÀ CHẠY HƠI**

147, Đại-lộ **Trần-hưng-Đạo** (Galliéni cũ)
SAIGON

TIN NHẠC

Nhờ sự nâng đỡ nồng-nhiệt của hầu hết
những người sành nhạc giỏi dờn, chúng tôi có
mở thêm từ năm qua một chi nhánh đồ-sộ
tại góc đường **Nguyễn-Huệ** số 56-58 **Saigon**.
Để đáp lại thịnh-tình chiều-cổ của quý khách
gần xa, chúng tôi chế-tạo thêm một loại
dờn **Guitare** và **Mandoline** bán với
giá phải chăng.

Mandoline **350 đ.**

Guitare **650 đ.**

Đặc biệt trong dịp **XUÂN** về, chúng tôi xin
hạ giá 10% cho các bạn quân nhân và anh
chị em học sinh.

(Chúng tôi nhập-cảng đầy đủ các nhạc cụ
ngoại-quốc).

MỸ-TÍN

119-121 **Võ-Tánh**

56-58 Đại-lộ **Nguyễn-Huệ**

106-108 **Nguyễn-văn-Thịnh**
SAIGON

Cung Chúc Tân Xuân

HỒ - VĂN - TƯƠI

GIÁM ĐỐC

TÂY - GIANG THƯƠNG - CƯỚC

TÂY - GIANG ĐIỆN - ẢNH

Điện thoại: **21.945**

148, **NGUYỄN-CÔNG-TRÚ**

SAIGON

LÃNH XÂY DỰNG :

CƯ XÁ, DINH THỰ, CẦU CỐNG
PHÒNG CÔNG LỘ
TRANG ĐÁP ĐIỆN ĐỊA
CUNG CẤP VẬT HẠNG VÀ
NGUYÊN-LIỆU

SỬA CHỮA MÁY NÓC — TẠO TÁC
NHÀ CỬA FẪNG SẮT ĐỦ CÁC LOẠI

Hãng Thầu xây dựng Tạo Tác

ĐINH - VĂN - NGỌC

380, **ĐƯỜNG PHAN-THANH-GIẢN**

SAIGON

**EM NHỎ ỌC SỮA !
CÁC BÀ BỢN DẠ !**

Hãy dùng CITROVIT

KỊCH ĐOÀN THI CA VŨ NHẠC BÍCH SƠN - NGỌC AN

với biệt hiệu: CON HẠC VÀNG

Giám Đốc: PHẠM-VĂN-HON

Cô BÍCH-SƠN

Cô NGỌC-AN

★
Một sân khấu kết tinh bằng hương sắc
của một cuộc tổng hợp thi ca vũ nhạc
kịch chọn lọc với những đặc điểm:

Cô BÍCH-THUẬN

- Ngoan mục, huy hoàng về hình thức
- ▣ Sâu sắc, tế nhị về nội dung
- Gay cấn, khích động về tình tiết

★ Với một lực lượng nghệ sĩ trẻ trung tiềm tàng nhiều triển vọng:

- NGỌC AN, BÍCH SƠN, LÊ THƠ, NGỌC SƯƠNG, TỔNG, THU NGÀ, MỸ LÝ và BÍCH THUẬN.
- ▣ THANH PHONG, THANH CAO, TRƯỜNG XUÂN, HÙNG MINH, VĂN KHỎE, HUỖNH LÂN, HOÀNG BƠ, HOÀI CHÂU, TẤN VĂN, VĂN GIÀU, HÈ LÔNG, HÈ NGỌC TRAI.

BẠN TRƯỜNG XUÂN BẠN NGỌC TRAI BẠN THANH PHONG Cô LÊ-THƠ Cô NGỌC SƯƠNG BẠN THANH CAO BẠN HUỖNH LÂN BẠN HOÀI CHÂU

○ Với một nhóm soạn giả văn nhân thiết tha xây dựng kịch nghệ:

- ✕ MINH CAO, HẬU GIANG, DƯƠNG ĐỒ, LÊ THANH, THANH CAO, THÁI THUYẾT PHONG, GIÁO SẮC, GIÁO HUẤN, GIÁO TRÌNH, VIỆT NHÂN, TRÚC HÀ, KIÊN GIANG, HOÀI NGỌC.

★ Với những soạn phẩm chọn lọc, dày công sáng tạo:

Cô THU-NGÀ

- ▣ Quán rượu kinh thành
- Cô gái áo vàng
- ▣ Quán gấm đầu làng
- Con tằm đến thác
- ▣ Nữ chiến sĩ Tây Sơn
- Giấc mộng thiên nga

hay NÀNG TIỀN ÁO TRẮNG

- Nỗi lòng ca kỹ
- Hai người tàn lặt
- ▣ Khói cỏ quê hương
- Chim vịt kêu chiều
- ✕ Lá rụng biết về đâu
- Khi rừng thu thay lá
- ★ Bao giờ mùa sim chín

BẠN HOÀNG MINH

Dưới sự trông nom của các bạn:

Giám đốc kỹ thuật: Kiên-Giang

Vũ sư: Minh-Cao

Trang trí: Hiếu-Đệ

NHÂN DỊP XUÂN VÈ

TOÀN THỂ NAM NỮ NGHỆ SĨ, SOẠN GIẢ, CÔNG NHÂN KỊCH ĐOÀN THI CA VŨ NHẠC BÍCH SƠN - NGỌC AN THIẾT THA NIỀM NỖ CHÀO MỪNG ĐỒNG BÀO PHAN THIẾT

Tại rạp HỒNG-KIM từ mồng 1 đến mồng 7 TẾT MẬU TUẤT

TỪ « TRỌN VỚI TÌNH » đến « VỤ ÁN TÌNH »
NHỮNG NGƯỜI BẠN CỦ : HUỲNH-KHANH, PHẠM NGỌC THÌNH
LÊ-THƯƠNG, NGUYỄN-VĂN-ĐÌNH, ĐÀM-QUANG-THIỆN

sau mười mấy năm xa vắng, sẽ tái ngộ
khán giả đồng bào trong cuốn phim xã hội :

VỤ ÁN TÌNH

Một đề tài xã hội, một cuốn phim tả chân đặc biệt
sẽ làm hài lòng các giới ham mộ nghệ thuật điện ảnh !

BÀI CỦA TRUNG-TÂM

Cô HUỲNH KHANH

Cách đây mười lăm năm trước, đồng bào miền NAM hẳn đều có dịp thưởng thức cuốn phim « TRỌN VỚI TÌNH », cuốn phim Việt Nam của hãng Asia lần đầu tiên thực hiện trên Đất Việt.

Cô Huỳnh Khanh vai chánh trong phim « TRỌN VỚI TÌNH » lúc đó còn là một nữ sinh, duyên dáng thơ ngây, hứa hẹn một tương lai sáng chói về nghệ thuật diễn xuất.

Đồng thời với « Trọn với tình », dân chúng Hà Nội cũng nhận nhịp đón mừng phim « Cánh Đồng Mạ » và tên tuổi anh Đàm Quang Thiện

lúc đó đang bốn ba ở hải ngoại, cũng được mọi người nhắc nhở !

Tại Saigon, hãng Asia với đầy đủ dụng cụ do ông Nguyễn Văn Đình chỉ huy, sau cuốn phim « Trọn với tình » lại tiếp tục « Khúc Khải Hoàn » với bạn Văn Thế, hiện là giám đốc hãng phim Văn Thế, đã thực hiện phim Thạch Sanh Lý Thông.

Phim « Trọn với tình » còn có một giai thoại lý thú là cậu sinh viên Phạm Ngọc Thình vừa ở Pháp về, sau khi xem xong phim « Trọn với Tình », đã cố tìm gặp cô Huỳnh Khanh, bày tỏ mối cảm tình rồi

tình cảm kỳ đã đổi ra duyên cảm sắc !

Cô Huỳnh Khanh hay bà Phạm Ngọc Thình ngày nay có thể tự phụ là một nữ diễn viên màn bạc tiên phong Nam Việt, tuy nặng gánh gia đình,

Ông LÊ THƯƠNG

bận bịu con thơ nhưng lúc nào cũng nuôi hoài vọng được phụng sự nghệ thuật thứ bảy.

Sự say mê điện ảnh của vợ là nguyên động lực thúc đẩy ông Phạm Ngọc Thình, hiệp lực với ông Nguyễn Văn Đình, hãng Á Đông điện ảnh (Asia Film). Cũng từ năm 1942, Lê Thương vừa vào Nam liền lo hoạt động đĩa hát và điện ảnh thì gặp ngay đôi uyên ương Thình, Khánh tại phim trường Asia (Bình Hòa). Rồi 15

năm sau, Lê Thương lại tái ngộ với 2 bạn cũ ấy.

Đặc điểm của phim « VỤ ÁN TÌNH » là các bạn sẽ được thưởng thức một câu chuyện tình bi thảm giữa hồi quốc biến. Cô Huỳnh Khanh trong vai người thiếu phụ đau khổ, đáng thương cạnh hai bạn Anh Ngọc, Mai Hiếu và hai em Hữu Tân, Bé Minh sẽ làm khán giả xúc cảm.

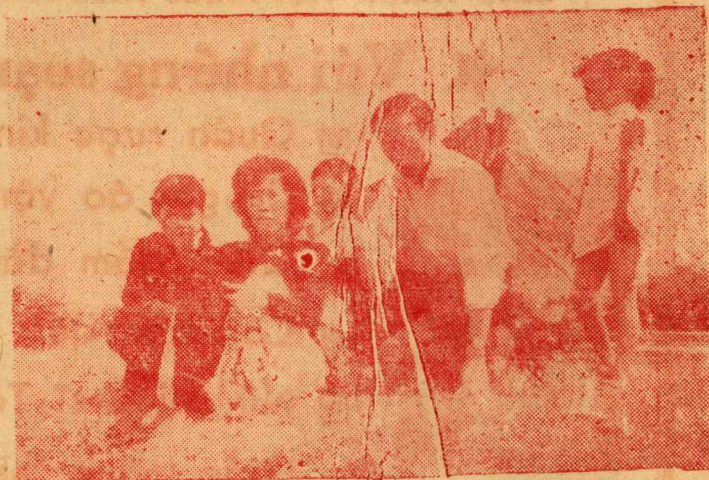
Theo lời nhạc sĩ Lê Thương — Đạo diễn phim « VỤ ÁN TÌNH » — thì đề tài cuốn phim này, ông Phạm Ngọc Thình đã muốn thực hiện từ mấy năm trước. Phim khởi sự dựng hồi đầu tháng 10 d.l. năm 1957 và sẽ hoàn thành vào đầu XUÂN năm MẬU TUẤT.

Bạn ANH NGỌC

Bạn MAI HIẾU

MỘT CẢNH TRONG PHIM VỤ ÁN TÌNH

Nhà uốn tóc **MỸ LẠC CUNG**

TỨC
MYWACO
HANOI

261, B đường Hai Bà Trưng (Tân Định) — SAIGON

BỒN HIỆU CÓ NHỮNG NĂM ĐẶC ĐIỂM :

- 1') Do nhiều thợ Hong Kong mới sang và ông Năm Hà-nội trông nom.
- 2') Chuyên môn uốn và chải theo đúng kiểu tóc các cô : Elizabeth TAYLOR, LÝ LỆ HOA rất lịch sự và hợp thời trang.
- 3') Nhuộm tóc đủ các màu. Bảo đảm không phai.

- 4') Máy móc và thuốc uốn hoàn toàn dùng đồ Âu Mỹ.
- 5') Phòng uốn rộng rãi và lịch sự. Tiếp đãi rất chu đáo.

Quý bà quý cô chiếu cố sẽ đáng như ý

ĐOÀN CA KỊCH

UNG
HƯC

VÂN HẢO

TÂN
XUÂN

NHÓM PHÙNG-HÁ-BA-VÂN SAIGON

long trọng trình diễn suốt mấy ngày **TẾT**
tại hí-viện **NORODOM**

Một sân khấu ĐẸP và THẬT, tập trung nhiều kịch-sĩ
hữu danh Việt Nam, sẽ hiến quý khán giả những soạn-phẩm
nổi tiếng, nhân dịp **XUÂN MẬU-TUẤT** :

Tối mừng 1 Tết : Nghệ-sĩ **NĂM-CHÂU** sẽ gặp cô Bảy **PHÙNG-HÁ**
Quái-Kiệt **BA VÂN**, Kịch sĩ **TỪ-ANH** trong vở hát đặc-ý nhất :

TÌM HẠNH PHÚC

Soạn-giả : **TRẦN-HỮU-TRANG**

Chiều mừng **2 Tết**, trình diễn vở :
TẬP LÀM CHỒNG

Tối mừng **2 Tết**, trình diễn vở :
MẠNH - LỆ - QUÂN đạu **Trạng**

Chiều và Tối mừng **3 Tết**, trình diễn vở :
HUÊ - DUNG - ĐẠO

Tối mừng **4 Tết**, hát vở :
MEN RƯỢU HƯƠNG TÌNH

(**NĂM CHÂU**, **BẢY NHIÊU**, **BA VÂN**, **TỪ-ANH**
bên cạnh cô Bảy **PHÙNG-HÁ**, **KIM-LAN**, **KIM-CƯƠNG**, **THANH-LOAN**...)

Tối mừng **5 Tết**, hát vở :
LIÊM - PHA (NGƯỜI CHIẾN QUỐC)
Tối mừng **6 Tết**, hát vở : **VỢ** và **TÌNH**

Cô **BẢY NGỌC**

Cô **SÁU BÊ**

Bạn **VĂN-LÂM**

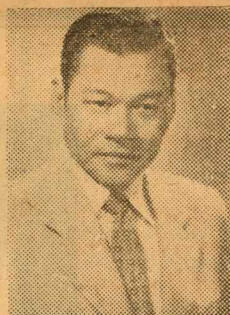
Bạn **CHÍN CHÂU**

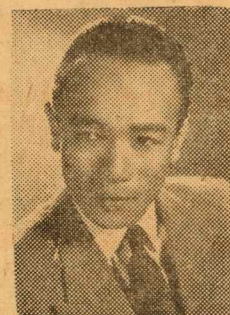
Cô **BẢY NAM**

Cô **KIM-CƯƠNG**

Bạn **MINH-TẠO**

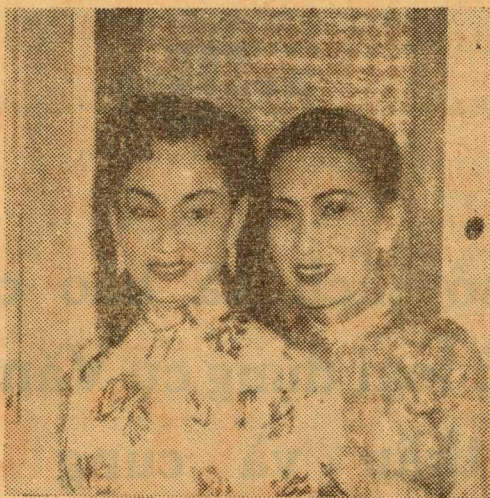
Bạn **HOÀNG-MAI**

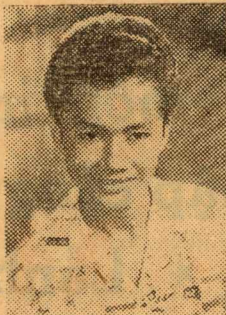
Cô **NĂM NGỌC**

Bạn **TỪ-ANH**

Cô **KIM-LAN** và Cô **THANH-LOAN**

TÂN-TÂN ảnh-viện

45, Diên-Hồng — GIADINH

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Dùng toàn ánh sáng
điện tối tân. Ảnh đẹp,
bền. Công việc mau lẹ.

CUNG
CHÚC
T Â N
XUÂN

Ngày Xuân non nước vui tươi
 Nhớ ai là nhớ nụ cười xinh xinh
 Nhớ mùi thơm dịu thuốc «BILL»
 Khói bay mấy đoạn tơ tình còn vương..!

MAI - LÍNH

Giám - đốc : **NGUYỄN-VĂN-NHẠN**

Văn - phòng : 120, đường Võ - di - Ngụy - SAIGON

Nhà in : 717, Đại-lộ Trần-hưng-Đạo - CHOLON

- * Chuyên môn in sổ sách và báo chí
- * Nhập cảng đủ loại dụng cụ Văn-Phòng và các thứ giấy
- * Lành thầu và cung cấp nhiều năm cho
 Chánh-Phủ và Quân-Đội V.N.C.H.

TRONG ngò ngợ mái, người trai ngồi bên nàng trông hơi quen quen. Nàng bối ốc tìm cũng chẳng nhớ ra đã gặp ông khách đồng hành này tại đâu và bao giờ.

Chiếc cà phê vương, văng trán rộng, đôi mắt sáng ần dưới hàng lông mi đen sậm hơi xếch, lại càng quen thuộc lắm; nhất định nàng đã gặp khách một lần hoặc nhiều lần rồi.

Không chịu nổi với bao nhiêu thắc mắc, mấy lần Trang toan gọi chuyện, nhưng dường như khách không biết có Trang ngồi bên cạnh.

Trời đã xế chiều, xe vẫn chạy băng băng cố nuốt quãng đường thiên lý. Qua khỏi Định quán, hơi lạnh tự ngàn núi phát ra làm nàng khó chịu. Trang day qua khách:

— Nhờ ông quay dùm kiếng xe. Nàng nói thêm như để giải thích: Trời mới bây giờ mà đã thấy lạnh.

Trang tưởng bắt nguồn từ câu nói ấy, khách sẽ hết lạnh nhạt và trò chuyện cùng nàng, nhưng không, khách vẫn lặng thinh quay kiếng xe như được lệnh truyền.

Đến Blao trời đổ mưa, càng phút càng to xe không thể chạy thêm được nữa vì đường sá nguy nan. Hành khách lần lượt vào chiếc quán bên đường uống chén nước trà hay ly cà phê nóng.

Trên xe chỉ còn Trang và người trai ấy. Không khí im lặng làm Trang khó thở. Phần khách vẫn ung dung, có lẽ sự im lặng rất cần cho chàng. Khách ngả người trên nệm xe, mắt nhìn chăm chỉ ngoài trời, dường như muốn đếm từng hạt mưa bay lất phất.

Đột nhiên khách ngồi nhồm dậy, sửa lại nút cà vạt, lễ phép mời Trang:

— Trời hẳn còn mưa lâu. Mời cô vào quán dùng chén nước nóng.

Trang dật mình, giọng nói... Khách như đoán được ý nghĩ của nàng vội trao chiếc áo mưa và mở cửa xe.

Vào quán, khách lịch sự đỡ chiếc áo mưa trên tay Trang, mời nàng ngồi chiếc ghế đối diện, gọi hai tách cà phê đoạn móc thuốc mời nàng. Trang từ chối, khách mỉm cười, đánh diêm châm thuốc, rít từng hơi dài khoan khoái.

Cà phê đã bùng ra. Khách lại mời nàng, tiếng nói và cử chỉ càng thêm quen thuộc lắm. Lần này thời không còn e ngại gì nữa. Hộp xong ngậm cà phê Trang mở lời:

— Dường như tôi đã gặp ông ở đâu một lần thời phai?

Khách mỉm cười, lơ lửng nhìn làn khói trắng quện bay:

— Vâng, đúng một lần trên một chuyến xe và trong quán nhỏ này.

— Không có lẽ ông không nhận sự thật, nhưng không sao, lý trí tôi không phản bội tôi đâu.

— Nhưng hôm nay nó phản bội cô rồi, tôi quả quyết như thế.

Trang rất bức khi phải tiếp chuyện với một người « khiếm nhã » như khách, chàng xem thường nàng quá.

Ngoài trời mưa vẫn rơi tầm tã. Hai người chả ai nói gì. Trang chưa chịu thua vì trong ánh mắt khách ần một ý gì như trêu chọc, như cợt đùa. Sự ngạo nghễ đó thúc giục Trang buông ra câu hỏi vô nghĩa:

— Có lẽ ông là người miền này, nên ông xem thường rét mướt mùa mưa.

— Thế này cô cho là lạnh à? Khách vẫn cười ý nhị pha giọng mỉa mai, có lần hôm mưa to, gió rét hơn hôm nay mà tôi không có mảnh áo lạnh che thân còn không thấy lạnh thay, huống hồ bây giờ no ấm nhờ ly cà phê nóng.

Trang uất lên vì những lời nói quàng xiêng, bèn úp mở:

— Tôi chưa gặp người nào như ông.

— Vì tôi không biết chiều ý người đẹp chứ gì, phải không thưa cô... Vâng, người đẹp thường hay kiêu ngạo và hờn dỗi lắm.

Khách đứng dậy:

— Mời cô ra xe. Mưa đã bớt hạt rồi.

Nhìn hàng cây giật lùi lại sau xe, Trang suy nghĩ nhiều lắm, lâu lâu tiên trong đời nàng lòng tự ái bị tổn thương vì một người đàn ông lạ. Trang cố tìm lại trong ký ức những người quen thuộc, nhưng hình bóng khách vẫn mơ hồ như áng mây trôi. Bao nhiêu câu hỏi dồn đống ám ảnh Trang mãi đến khi xe vào thành phố Đà Lạt Trang cũng không hay.

Trước khi xuống xe về nhà, Trang còn cố hỏi:

— Xin ông cho biết quý danh? Và nếu có rảnh xin mời ông đến tôi theo địa chỉ đây.

— Nơi xứ lạ mà gặp người tốt như cô thì còn gì bằng.

Khách cũng rút tấm danh thiếp chưa thêm mấy chữ nhỏ trao cho Trang rồi vội vàng xách va-ly bước thảnh thơi như người chạy trốn. Khi Trang muốn kêu lại thời xe khách đã khuất dạng rồi.

Nhìn tấm danh thiếp, Trang bối rối và giận mình lần thân. Và lại có ai ngờ...

Có ai ngờ, hai năm trước, cũng một buổi chiều mưa, có người khách lạ đến gõ cửa nhà nàng. Thấy gã ăn mặc rách rưới, người ta không cho vào,

nhưng gã cứ năn nỉ đòi gặp mặt chủ nhân có chút việc. Gã khẩn thiết lắm nên người nhà đưa gã vào gặp nàng. Trang há hăm hỏi:

— Chú muốn gì?

— Tôi thấy nhà cô giàu có, đến xin một bữa ăn, mà một bữa ăn thịnh soạn có cả rượu ngon và món tráng miệng tiêm tất nữa. Gã thông thả gần từng tiếng một.

Người nhà tức giận vì giọng ngạo nghễ ấy, quát tháo đuổi đi.

Gã bình tĩnh bỏ đi ra còn nói lại: Người con gái giàu sang nào mà chẳng hợm mình. Không biết vô tình hay cố ý gã làm rối lại tâm danh thiếp giống hệt tấm nàng đang cầm trong tay. Trang lẩm bầm:

— Lại Tuấn Khanh.

Đêm ấy, Trang nghĩ mãi đến người khách ban chiều, không tài nào ngủ được.

Khanh già ăn mày, Khanh trẻ tức nàng ban chiều, sao vậy? Sao Khanh cố ý lánh mặt nàng?

Quảng đời thơ ấu lần lượt về. Trang quên làm sao được hình ảnh một đôi bạn nhỏ lúc nào cũng quần quít nhau, chia cho nhau từng mẩu quả nhỏ, khi cùng cắp sách đến trường làng.

Sự thân mật của đôi trẻ là sợi giây mật thiết nối liền hai nhà càng thêm bền chắc. Nhiều lần, cha mẹ Trang và cha mẹ Khanh mỉm cười khi thấy Trang và Khanh dắt tay nhau tung tăng chạy nhảy hái hoa đuổi bướm lục lạc khắp vườn.

Cũng có lần mẹ Khanh vuốt tóc Trang âu yếm bảo: « Nàng dâu tương lai của tôi đây » Nàng ngơ ngác không hiểu gì.

Sự khấn khít càng đậm đà thêm trong mấy năm hai trẻ cùng lên

học trên trường tỉnh.

Những vụ nghỉ hè, những ngày lễ, họ cùng về chung một chuển xe hoặc của nhà Khanh, hoặc của nhà Trang đón rước. Cả hai đều là con nhà giàu sang, ngoài việc học hành không phải bận lo gì cả.

Tình bạn tưởng đâu trường cửu, họ nghĩ không bao giờ có thể xa nhau, nhưng đời có những tai biến bất ngờ không ai lường được.

Trang còn nhớ rõ một buổi trưa gió mưa tầm tã, Khanh đến tận nhà cậu nàng, nơi Trang trọ học, với nét mặt đau đớn. Trang chưa kịp hỏi Khanh đã cho biết:

— Khanh đi từ biệt Trang!

Nàng trở mắt ngạc nhiên:

— Khanh đi đâu mà từ biệt, Khanh?

— Ba Khanh vừa bị bắt, nhà cửa bị tịch biên cả rồi nên gia đình Khanh phải dời đi nơi khác.

Nàng òa lên khóc.

— Thế Khanh bỏ học à?

Khánh thần thờ:

— Có lẽ.

— Nguyên nhân ra làm sao? Khanh kể cho Trang nghe đi. Trang lắng ruột quá.

Khánh ngập ngừng:

— Nghe đâu người a tố cáo ba Khanh có hân trong hội kín và trong nhà có chứa đồ quốc cấm.

Cả hai đều im lặng, cái giây phút lặng nề trước cảnh chia phôi, đôi bạn trẻ càng thấy quyến luyến nhau nhiều.

— Thôi Khanh về

Trang nhé! Chúc Trang luôn vui khỏe và cố học hành.

Trời đang mưa, Trang cũng theo Khanh ra tiễn công. Khanh quay lại chào Trang lần nữa rồi lăm lúi đi. Trang đứng tần ngần trông hút theo bóng Khanh khuất vào nẻo đầu phố mới trở vào.

Chiều hôm ấy Trang cảm nóng vui, trong cơn mê nàng luôn thấy Khanh ủ rũ nhìn nàng không rời rồi lạnh lùng đi.

Cả tuần sau nàng mới đi học được.

Cuối năm ấy Trang về quê, khi đi ngang nhà Khanh, Trang thấy buồn vô hạn, vẫn ngôi nhà xưa nhưng nay hoang tàn vắng vẻ quá. Cỏ mọc lấp đường đi. Giấy leo chằng chịt trên tường. Giàn hoa thiên lý và hoa hồng không ai săn sóc héo còi xơ xác...

Nàng hỏi thời ba nàng cũng chỉ đáp câu chuyện đại đề như hôm nào Khanh đã nói với nàng. Trang không được hiểu gì thêm nữa.

Thời gian vùn vụt trôi nhanh cuốn theo những ngày thơ trẻ và xóa dần cả kỷ niệm xa xưa.

Bây giờ Trang đã lớn. Nhiều khi gặp lại các bạn cũ, nhắc lại buổi thiếu thời, giây phút Trang có nhớ đến Khanh, nhưng hình bóng Khanh như ngọn gió thoảng về đại dương.

Sáng trở dậy, Trang vừa trang điểm xong định đến tìm Khanh thời có người lạ mặt đem đến nàng bức thư ngỏ, bức thư của Khanh vẫn tắc có mấy hàng:

CL. TRUNG

Cô Trang,

« Vì có việc gấp nên tôi phải về ngay. Xin kiếu lỗi. Sau này, nếu có duyên may ta gặp lại »

Tuấn Khanh

Trang ngồi phịch xuống ghế. Khanh vì bận việc hay cố lánh mặt nàng? Nàng hỏi người đem thư :

— Ông Khanh về bao giờ hở chú? Tại sao ông ấy không ở lại? Cảm thấy câu hỏi của mình vô lý, Trang vội thêm một câu cũng vô lý luôn.

— Ông ấy không dặn gì thêm và không nói bao giờ trở lại sao?

— Thưa cô, cậu Khanh về hồi khuya này, sự vội vàng ấy thường xảy ra lắm. Ban này cô chủ tôi bảo đem thư này lại ngay cho cô, còn việc trở lại thời không chừng đợi gì cả, khi một tuần, khi hàng tháng và có khi tới đôi ba tháng. Tôi chỉ biết có thế thôi.

Người đem thư ra khỏi ngõ, mà Trang vẫn còn ngồi ôm đầu thất vọng. Trang biết khi gặp lại Khanh, nàng sẽ khó nói ra và bỏ ngỡ lăm vì chuyện hai nhà đã dính nước với nhau khi hai người còn nhỏ mà bây giờ ba Trang không muốn giữ lời hứa, không cho đi tìm Khanh dù nhiều lần mẹ nàng nhắc đến.

Phần Trang, nàng tin rằng Khanh hiểu chuyện đó nên Khanh mãi dẫu tung tích để xét nàng.

Bảo rằng yêu Khanh thời không mấy đúng, nàng chỉ thấy thương người bạn nhỏ ngày xưa sớm gặp cảnh không may, nàng chỉ đặt vào Khanh một mối cảm tình chân thật như khi còn bé mà thôi.

Trò chuyện hoặc đã xui nàng gặp lại Khanh trong hoàn cảnh trái ngược, nàng phải liệu sao đây? Biết có hoàn toàn theo ý nguyện không?

Nhưng sao Trang thấy khó chịu về sự đối đáp lạnh lùng của người đưa thư, nhất là gã nhấn mạnh tiếng « cô tôi ». Một ý nghĩ thoáng qua, biết đâu Khanh đã chẳng có một người bạn lòng?

Trang cũng chẳng biết tại sao ý nghĩ này lại ám ảnh nàng mãi. Nếu Khanh có người bạn lòng thời đã sao? Người ta ai cũng có quyền lo cho tương lai mình.

Khanh đẹp trai, nhanh nhẹn, hoạt bát, có duyên, thiếu nữ nào mà chẳng thích.

Tính tò mò sui, hai hôm sau, Trang tìm đến địa chỉ ghi trong tấm danh thiếp.

Đứng trước cổng biệt thự, nàng lăm lăm đọc « Anh Vũ ». Tên nghe đẹp lắm. Sau một phút do dự, nàng nhận chuông.

Người đến trao thư cho nàng hôm nọ ra mở cửa. Trông thấy nàng gả lễ phép chào.

Trang nói ngay.

— Nhờ chú thưa lại với bà chủ, có tôi đến muốn hỏi thăm chút chuyện cần.

Trang được mời vào phòng khách. Nàng thấy bối rối vô cùng. Phải mở đầu làm sao cho khỏi ngượng.

Trang quan sát một lượt, gian phòng khách bày biện sang trọng xinh tươi. Tranh vẽ và mấy bức ảnh bán thân tuyệt đẹp treo cân đối trên tường xanh nhạt. Những đóa hoa hồng bạch trắng tinh cắm trong một bình sứ cổ đưa hương dịu dịu ngọt ngào. Trong góc phòng trên chiếc bàn con, máy Radio phát ra điệu nhạc êm đềm...

Một thiếu nữ tha thướt bước ra, dáng đi uyển chuyển, nàng đẹp lắm, có lẽ cũng trạc tuổi Trang, khẽ nghiêng đầu chào khách, rồi ngồi xuống ghế đối diện.

Mời cô dùng nước, kèm theo nụ cười thật tươi tiếp :

— Rất tiếc anh chị tôi đi vắng, nhưng tôi rất hân hạnh được hầu chuyện cùng cô với những điều tôi hiểu biết.

— Tôi đến làm rộn cô, chứ cũng không có chuyện chi quan trọng cả.

— Dạ không có chi, trái lại tôi rất vui mừng được tiếp cô.

— Tôi muốn hỏi thăm tin tức anh Khanh.

— Dạ, thiếu nữ vui vẻ đáp, Anh ấy đến chơi đây, nghe đâu có chuyện chi tình tình nên về ngay đã ba hôm rồi. Anh Khanh biết thế nào cô cũng đến đây, nên dặn lại tôi khuyên cô đừng thắc mắc, bao giờ có dịp gặp anh sẽ nói chuyện dài.

Nàng cười rất tự nhiên, nhưng lại khiến Trang đỏ mặt.

— Cô có thể cho tôi biết hiện giờ anh Khanh làm gì và ở đâu không?

Thiếu nữ chau mày song cũng từ tốn đáp :

— Thỉnh thoảng anh ấy lên đây thăm anh chị tôi, có khi ở chơi năm hôm, tuần lễ rồi về. Còn anh Khanh làm gì và ở đâu thời rất tiếc tôi không được biết.

Mời cô dùng nước, kéo ngượng.

Trang chán nản không tìm ra được tia sáng nào. Nàng đặt tách nước xuống chậm rãi nói :

— Cảm ơn cô đã cho tôi biết những điều trên, tôi thành thật xin lỗi đã làm mất nhiều thì giờ quý báu của cô.

Thiếu nữ đưa nàng ra đến cửa. Trang ra đến ngoài còn cảm giác như đôi mắt dựa hiên của thiếu nữ vẫn dán chặt lưng nàng.

Trang lắc đầu chán nản. Thời ra họ hoàn toàn giữ bí mật cho nhau, từ người ở đến chủ nhơn. Dịp may ! Bao giờ mới gặp dịp may ! Nàng gọi xe về nhà, lòng thờ thần, nghĩ ngợi :

Khanh thường lên biệt thự Anh Vũ. Ngoài việc viếng thăm còn có gì khác lạ chăng? Người thiếu nữ kia là ai? Thanh Loan, con người rất xứng với tên đẹp, dịu dàng, có thể hai người yêu nhau lắm. Trang mỉm cười cho mình là vu vơ.

Theo danh dự của người lớn thời Khanh phải là của nàng. Không ngày nay khác hẳn. Dù biết Trang, Khanh vẫn làm ra vẻ khó hiểu. Nàng đòi khác chăng? Mà nếu có đi chăng nữa cũng là bề ngoài, có gì tồn tại mãi với thời gian. Duy có lòng nàng sao Khanh không nghĩ đến.

Nàng đã yêu thật à? Khanh, nàng vẫn chưa thấy yêu Khanh, nhưng sao có cái gì nghẹn ngào nơi tim.

o o o

Ồ! anh đã về. Mai hôn hờ. Sao anh về sớm vậy? Anh bảo đi ba hôm kia mà?

Khanh vuốt tóc em đáp :

— Định như thế, không dè lên trên ấy anh chị Vũ lại đi Nha Trang vắng nên anh về.

— Chị Loan cũng đi nữa à?

— Không, Loan có ở nhà, chính vì thế mà anh thấy ở lại bất tiện.

Mai đỡ chiếc va ly trên tay anh, cười :

— Hôm nay mẹ...

— Mẹ đi đâu hở em? Khanh ngắt lời.

Mai lại cười hóm hỉnh !

— Đó, em mới nói chưa hết câu anh đã vội cướp lời. Mẹ đi vì sự... bất tiện của anh đấy.

— Là việc gì em? Khanh ngờ ngẩn.

Mai không đáp lời, hỏi lại :

— Anh có mua quà cho em không?

— Vì về gấp quá nên anh quên. Anh hẹn lần sau.

Mai phụng phịu :

— Có chút vậy mà anh cũng quên! Em cần dặn anh đến mấy lần.

— Vậy mà em tôi cũng hờn rồi. Chàng vờ về :

— Em nói rõ chuyện mẹ đi đâu cho anh nghe đi. Lần sau anh mua đền em bằng hai, đi em.

— Không! bằng ba hè, chịu không?

— Cô này lăm chuyện, thời bằng ba nói đi.

Mai cười đưa ngón tay lên môi :

— Mẹ đi coi vợ cho anh đó!

— Ai nói với em?

Mai ra vẻ thông thạo.

— Mẹ và bác Hải bàn chuyện em nghe.

— Có chắc không em?

— Sao lại không. Đề mẹ về anh hỏi thời biết. Em cho anh hay chị Xuân đẹp lắm! Anh có thấy ảnh chị ấy được chọn làm bìa sổ ra mắt cho một tờ tuần báo ở đây không?

Càng nghe rõ lời em, Khanh càng buồn!

— Mẹ chỉ hay rước cái phiền... Khanh biết mình lỡ lời, chưa kịp chống chế thời Mai chặn lời ngay :

— Anh trách mẹ làm phiền anh phải không? Mẹ về em mét cho anh biết.

Chợt nghe tiếng cười ngoài ngõ, Khanh lúng túng!

— Thưa mẹ mới về. Thưa bác Hai.

Về hôn hờ còn in rõ trên mặt bà Qyền :

— Hai anh em bày cái nhau chuyện gì mà hăm he mét thốt đó?

Mai lên tiếng trước :

— Con nói mẹ đi coi vợ cho anh Hai, anh bảo mẹ sao hay làm phiền. Bà mắng yêu con gái :

— Con gái lớn rồi, chỉ hay tọc mạch. Ra xem chị bếp làm cơm xong chưa phụ với chị, trưa rồi. Có bác ở lại chơi. Bà nhìn sang bà Hai nói như phân bua :

— Con trai đã lớn đại mà mỗi bàn tính xem đám nào cho nó, cũng cần nhẫn nại lo viễn vông.

Khanh lặng lẽ bước vào phòng tại còn nghe tiếng cười rêu chọc của Mai.

Đứng tựa cửa sổ nhìn ra sau vườn, Khanh để lòng triền miên suy nghĩ. Tại sao con trai lớn lên lại phải lấy vợ? Lấy vợ để làm gì lý luận cổ xưa theo nho giáo lấy vợ là cốt để sinh con nối dõi tông đường. Khanh thấy quá hẹp hòi. « Bất hiếu hữu tam vô hậu vi đại », Câu ấy Khanh đã thấy nhan nhản trong các sách.

Nếu dẫn dụ như thế, Khanh thấy không cần phải lấy vợ.

Hay là Khanh chưa thấu đáo được cái nghĩa cao siêu, thâm thúy của tình vợ chồng. Khanh không tự giải đáp được.

Thằng con trai tuổi lẻ đôi mươi như chàng không phải chưa biết rung động trước một đôi mắt, một nụ cười, một chiếc nón vành nghiêng che nắng hanh vàng, hay một tà áo phất phơ trong gió lộng.

Khanh quan niệm tình yêu là cái gì sâu kín âm thầm và tế nhị vô cùng. Nó không phải là bài toán đại số hay kỹ hà chàng thường giải đáp hồi mấy năm mài miệt trên

ghế nhà trường. Nó do những tình tiết mâu thuẫn, xáo trộn, lọc lừa, gạn ép, để nhận lấy câu nói thành thật phát xuất từ con tim. Đó mới là sự nguyên vẹn.

Nhìn lại đời sống thực tại, bây giờ không phải lo thiếu thốn như những năm chàng còn đi học. Khanh đã có chỗ làm chắc chắn. Trên, Khanh được lòng tin của chủ, dưới, được sự thương yêu, vì nể của bạn bè. Công việc quản đốc một hãng buôn to tuy có bề bộn vì bận giao dịch nhiều nơi, nhưng chàng cần thận không bao giờ dè sơ xuất. Khanh cũng không ỷ lại vào sự làm ăn may mắn mà hờm mình, luôn luôn tỏ ra tử tốn và lễ độ.

Chàng không quên những ngày suy sụp, gia đình lâm vào cảnh cơ hàn. Được no ấm như ngày nay, Khanh không biết làm sao báo được cái ơn trọng đại của một người vô danh đã ngầm giúp đỡ gia đình chàng qua những hồi khốn đốn. Càng cố dò la tìm hỏi, nhưng từ ông Hiệu trưởng đến những người xung quanh cũng đều không giúp được chàng tìm ra manh mối.

Một buổi sáng trời trong, sương mai vừa khô trên cành biếc, Mai hăm hờ quảng cặp sách chạy đến nắm tay chàng báo tin nàng thi đậu.

Tan sở, Khanh về nhà vội chàng ra phố định mua mấy món hàng về thưởng Mai. Khi đến góc đường Tự do thì Khanh nghe tiếng gọi chàng.

Từ bên kia đường, Trang tất tả băng sang.

— Anh Khanh, em tìm anh khắp nơi.

Trái với buổi gặp gỡ trên trên xe, Khanh không đi dõm cọt dừa mà lại lạnh lùng :

Tôi không ngờ lại còn gặp cô ở đây.

Trang không dè ý đến lời nói trách móc :

— Sao lần trước anh vội về mà không cho em nói một lời nào vậy?
— Vì tôi thấy nói ra không ích gì cho tôi mà thêm phiền cho cô.
— Phiền cho em? Trang hỏi vặn, anh nói gì em không hiểu?
— Nhưng bây giờ nếu cô muốn hiểu cũng chẳng muộn gì. Tôi sẽ chiều ý cô.

Trang như mở cờ trong dạ:

— Vậy chiều nay anh đến chơi nhà em nhé! Nhà em đã dọn về dưới này rồi, số... đường K...

Đi được mấy bước, Trang còn ngoái lại dặn với:

— Nhớ chiều đến nghe anh Khanh. Em đón.

Trưa hôm đó đáng lẽ Khanh phải vui nhiều với em nhưng chàng thấy xao xuyến và băng khuâng lạ thường.

Bà Quyền thấy thế vội hỏi. Lần đầu tiên Khanh nói dối mẹ!

— Không có chi cả mẹ! Con chỉ hơi nặng đầu.

Khanh đến nhà Trang. Vẫn tường cao cửa rộng, vẫn sang trọng như ngày nào. Trang niềm nở đón mời. Chàng hỏi:

— Hai bác đi đâu vắng cô Trang?

— Mẹ em đi thăm một người quen, còn ba em bệnh từ lâu còn đang nghỉ trong phòng.

Khanh ngồi im lặng vờ nhìn lên trần nhà, Trang mở lời:

— Dường như anh không vui.

Khanh hạ thấp giọng:

— Câu chuyện tôi sắp nói với cô, chẳng những không vui mà còn đau buồn là khác.

Trang lo lắng:

— Chuyện gì quan trọng thế anh?

Khanh không đáp ngay mà hỏi lại:

— Trang có nhớ ngày xưa lúc chúng mình còn nhỏ không?

— Kỷ niệm ấu thời dễ gì ai quên được, nhưng tại sao anh lại hỏi em như vậy?

— Trang còn nhớ một buổi trưa mưa tầm tã tôi đến giả từ Trang không?

— Chuyện ngày xưa, vẫn là chuyện ngày xưa trong ký ức em, có gì mà anh hỏi mãi thế?

— Chính vì những kỷ niệm khó quên, và cũng chính vì sự mật thiết giữa chúng ta mà ngày nay tôi khó nói. Trang có biết ai gây ra nguyên nhân tai biến cho gia đình tôi không?

Một tai biến khốc hại làm tan nát gia đình tôi, tôi còn ghi mãi trong đầu, khắc sâu vào xương tủy, mỗi oan cừu tôi định ninh sẽ có ngày trút hết vào gia đình Trang, nhưng Trang là người vô can.

— Trời ơi! Có lẽ nào! Trang hết hoảng.

— Hãy bình tĩnh đi Trang! Trang kinh ngạc là phải lắm, ai ngờ đâu kẻ chủ mưu gây họa lại là ba Trang, người bạn thân của ba tôi từ xưa mà tôi đặt hết lòng kính mến.

Vì đâu cha tôi dọa đây trong ngục lạnh?

Vì ai mà chúng tôi phải bơ vơ? Nghĩ đến đây tôi đau lòng biết mấy, càng đau lòng hơn nữa là sự oán thù giữa hai người bạn chí thân chỉ vì sự cạnh tranh nhỏ nhen, đôi bên không biết dung hòa quyền lợi. Ai ngờ ba Trang trong một phút nóng nổi hành động vô ý thức nỡ vu cáo giết oan một mạng người và suýt tàn hại luôn những mái đầu xanh vô tội. Tranh nhau khai thác một đồn điền, đó là cái cớ chánh đáng để người ta ám hại lẫn nhau sao?

Ba tôi chết, gia đình tôi tan nát, có lần nào Trang có dịp nghĩ đến cảnh thảm thương đó không? Có bao giờ Trang hình dung được đoàn người tù tội trên lưng trĩu nặng những lần roi, xanh xao gầy gò, lê từng bước nặng nề khiêng cây, gánh đá, mặc không đủ ấm, ăn không đủ no, sống tủi nhục từng ngày để đi lẫn vào cõi chết!

Kìa Trang khóc à? Trang thương hại chúng tôi sao? Dầu sao thì chuyện cũng đã rồi. Nước mắt không thể nào hàn gắn lại được những tang thương!

Khanh đi đi lại lại trong phòng, khiến Trang thêm hồi hộp. Khanh, tiếp:

— Thật ra thẳng ăn mày ba năm trước đến nhà Trang chẳng có ý niệm gì tốt đẹp... Phải, tôi muốn dò xét xem lời di chúc của người cha đáng kính của tôi có đáng với sự hy sinh của người không?

Ba tôi cần dặn không nên báo thù, vì ba tôi tin rằng còn có lương tâm, dù bản ngã có lầm lạc, qua cơn thỏa mãn quá đáng, tâm hồn người ta sẽ trở lại với lương tri. Ba tôi tin rằng bác Trường sẽ ăn năn. Oán thù không nên kết buộc, định mạng đã thế, oan khuất ba tôi cam chịu!

Tôi bỏ ra về buổi ấy không phải vì tôi hèn nhát mà chính vì nhớ lời di chúc của ba tôi. Chúng tôi đã chịu đựng sự « di-lở » phũ phàng một cách đau đớn, chúng tôi không muốn trên đời này còn rơi những giọt máu oan cừu.

Và ngày hôm nay, tôi đến đây chỉ để thanh toán một món nợ lòng cuối cùng. Tôi đến xin lại lời hứa của ba tôi trong một đêm trăng cùng bác Trường thưởng trà trên bờ hồ bán nguyệt, để hai bác an lòng khỏi thắc mắc khi lo nghĩ về tương lai cho Trang...

— Anh Khanh! Em van anh, anh nguyên rửa, anh mặt sát gia đình em như thế cũng đủ rồi... Ba em nay đã già; thêm đau yếu luôn, tội lỗi em xin gánh cả, Em hiểu lắm, anh chỉ vì hiểu đạo mà tạm khuây nhưng lòng anh vẫn chưa nguôi chuyện cũ. Thời em còn đây, em sẵn sàng đền món nợ oan nghiệt ấy.

Khanh đỡ Trang dậy, đôi mắt nàng lơ mơ như kẻ mất hồn.

— Ô! Sao Trang lại có những ý nghĩ sai lầm vậy! Tôi nói ra tất cả sự chân thành để linh hồn ba tôi thỏa nguyện, thế thôi, chứ tôi có toan tính gì khác nữa đâu. Trang nên bình tĩnh hơn chút nữa.

Khanh ra về lặng lẽ đếm từng bước một. Sự hội ngộ vừa rồi giải thoát cho chàng những ý nghĩ đen tối đã chất chứa trong đầu chàng mấy năm qua, lúc nào chàng cũng thắc mắc không yên. Từng cơn gió nhẹ thoảng mát chạy luồn vào cơ thể, Khanh khoan khoái hít mạnh hương đêm đầy buồng phổi.

Nhưng rồi Khanh lại thấy buồn. Từ nay trở đi Khanh khó gặp Trang nữa được, nàng xấu hổ sẽ lánh chàng. Khanh thấy hối hận vì quá nặng lời, và tự thẹn cho mình làm kẻ chiến thắng... Trang vô tội mà phải mang nhục vào thân thật đáng thương.

Những ngày thơ ấu trẻ chết đi bởi sự ganh ghét thù hận! Thật là mỉa mai quá đáng. Mỗi giao tình đã đứt đoạn khó mong gặp lại mà chấp lại làm gì thêm ê chề.

Tự nhiên Khanh nghĩ đến Vũ, người bạn mà cũng là người anh tinh thần dịu dặt Khanh mạnh bước trên đường đời, an ủi Khanh trong nếp sống cơ cực và khuyến khích Khanh nhiều trên đường lập chí.

Năm năm về trước, Khanh gặp Vũ trong bệnh viện tại một tỉnh nhỏ. Có lẽ cái không khí lạnh lẽo trong nhà thương đã đem hai người gần nhau. Vũ lớn hơn Khanh gần 10 tuổi, đứng đắn, tháo vát, có chí kinh doanh và tự lập.

Nhà giàu, mồ côi mẹ từ nhỏ, quyền hành trong nhà lần lần lọt vào tay người kế mẫu cả. Nhiều phen Vũ định thoát ly, nhưng Vũ lại thương em, Thanh Loan lúc đó còn nhỏ quá, mà chàng thời không làm gì ra tiền để bảo bọc em.

Rồi Vũ lấy vợ, bà mẹ kế không còn lý do gì để ngăn ba Vũ chia gia tài cho chàng. Vũ đem em về ở chung và nhờ làm ăn phát đạt, ngày nay Vũ trở nên giàu có.

Nhìn đồng hồ tay, Khanh giật mình kêu xe về nhà. Đèn đường sáng choang nhìn. Những tà áo màu lá lợt, họ cười nói vô tư, Khanh thấy lòng mình hơi lắng xuống.

Khanh về đến nhà thấy mẹ và em đang đợi cơm. Chàng xin lỗi mẹ, vội vã đi rửa mặt ngồi vào bàn, nét mặt chưa hết băn khoăn.

Bà Quyền lo lắng:

— Xem hình như con mệt lắm, hay để bảo trẻ nấu cháo cho con ăn. Bây giờ uống chút nước cam cho khỏe.

Bà đưa mắt cho Mai. Mai đứng dậy tình nghẹn ngào:

— Anh Hai không phải đau ốm gì đâu. Anh buồn vì hai tuần nay chị Loan không cho hoa anh nữa.

Khanh cười trong lúc mẹ chàng lườm Mai; — Con gái lớn rồi không biết gì cả, chỉ tò mò để nói xấu anh nó thì giỏi.

Nhìn bình hoa tro trên bàn, cả tuần nay không có hoa mới cắm vào, Khanh nhớ lại từ ngày tặng hoa cho Khanh, đây là lần đầu tiên Loan sai chậm. Khanh mến Loan nhiều thời nàng cũng dành riêng cho chàng một mối cảm tình nồng hậu. Khanh thương Loan qua thâm tình của Vũ và cũng vì tánh tình hai người dễ hòa hợp nhau.

Khanh thấy hân hoan được về cho Loan một kiêu thù, phần Loan cũng vui vui khi cắt những cành hoa trắng để gởi đến tặng Khanh. Chàng rất thích hoa màu trắng.

Vừa lúc ấy, có tiếng kèn xe inh ỏi ngoài cửa, cắt ngang nguồn tư tưởng. Khanh đứng trong cửa nhìn ra mừng rỡ.

A! Anh chị Vũ xuống, và chàng thấp giọng: Có em Loan nữa.

— Chào anh chị! Em Loan!

Vũ siết chặt tay bạn:

— Bác vẫn mạnh hử Khanh? Sao lâu quá chú không lên thăm chúng tôi?

Vợ Vũ vui vẻ pha trò:

— Chú Khanh mắc lo làm giàu!

— Tại em bận quá! Nếu rảnh là em lên thăm anh chị ngay. Khanh quay sang bắt gặp cái nhìn của Loan như trách móc: Anh chẳng ngó ngang gì đến em cả, làm Khanh lúng túng:

— Mời anh chị vào nhà. Chàng vội vàng đỡ lấy cái xách trên tay Loan.

Loan vùng vằng:

— Anh để mặc em.

Mẹ Khanh cũng mừng rỡ hỏi thăm vợ Vũ lần xăn, còn Thanh Loan thì riu rít với Mai. Khanh hỏi Vũ:

— Anh chị xuống trễ lắm sao chừng này mới đến.

Đang rửa mặt, Vũ vừa vắt khăn vừa đáp:

— Anh đi sớm chút, nhưng xe bị hư dọc đường, phải sửa mất mấy tiếng đồng hồ.

Mẹ Khanh bảo:

— Mấy cháu nghỉ chút cho khỏe, đi đường mệt nhọc, rồi dùng cơm.

Vợ Vũ thối thác:

— Cám ơn bác, lỡ bữa rồi, để chúng con đi chơi Chợ lớn và dùng cơm luôn thế cũng được.

Vũ phụ họa theo vợ:

— Chúng con còn làm rộn bác nhiều ngày, Mai hơn hử đem khoe với Khanh:

— Anh Hai, xem cái nhà này có đẹp không? Nàng ngấm nghĩa giây lâu: Đẹp hơn nhà thật của mình nửa phải không anh?

Cả nhà cười vang, Mai bên lên cuối đầu. Khanh khen một câu chưa

DE

Thuốc săn lại

Vermi-Dragon

tốt nhất.

Các nhà thuốc Tây đều có bán

thẹn cho Mai, mà cũng để vuốt ve Loan.

— Chị Loan mua cho em thời phải đẹp rồi.

Mai tươi nét mặt :

— Chớ không phải quên và hẹn mãi như anh vậy. Nàng kéo Loan :

— Vào trong này chơi đi chị. Nói chuyện với anh Hai lời thôi lắm.

Loan nhìn chàng ngụ ý bảo : cho anh biết, tôi đã có đồng minh trả thù giùm đây, để anh khinh khinh.

Loan thường nói với Khanh bằng những cái nhìn. Nhưng Khanh hiểu lắm. Chàng có cái cảm giác êm êm, dịu dịu khi nhận lấy phần cảm lạnh đó. Chàng thích thú hơn nữa khi nhìn thấy trên bàn viết trong phòng chàng một bó hoa trắng muốt, trinh bạch như hồn người Xuân nữ, hé từng cánh nõn nà, đẹp như nụ cười của giai nhân, như nụ cười của Loan.

Thì ra Loan gián tiếp báo cho Khanh biết nàng sẽ xuống mà chàng đoán không ra mãi nghĩ suy vô vẩn. Khanh bật cười một mình.

Chiều vàng vọt tắt nắng, Khanh từ tay cửa sổ trông ra chợt gặp Loan thơ thẩn cạnh khóm hồng, Khanh dịu giọng :

— Em Loan ! Sao Loan lại giận anh ?

Loan nhìn Khanh rồi lơ lửng vô nát chiếc lá trong tay ngập ngừng :

— Em cũng không biết nữa. Nói xong Loan thoắt thoát bước đi.

Những ngày đẹp bao giờ cũng qua mau. Người ta chỉ còn lưu lại nơi lòng những giòng lưu niệm vui êm có khi mơ hồ huyền hoặc. Trang thái tâm hồn luôn xê dịch, biến đổi theo hồi ức. Người ta lưu luyến nhau, ràng buộc nhau nhất là trước phút chia tay.

— Anh Khanh ! lên thăm em thường thường nghe anh ! Anh và chị em đi vắng luôn, ở nhà một mình em buồn lắm.

Khanh mở cửa cho Loan lên xe :

— Anh sẽ lên thăm em gần đây.

Đôi mắt Loan sầu vơi vơi, Khanh thấy trong đó bao nhiêu là tha thiết mến yêu.

Trên nền trời, một ánh mây giăng hồ lơ lửng bay ngang vô tình che khuất nửa vành trăng mờ lấp lánh. Từng cơn gió thoảng mát dịu dàng chạy dài trên ngàn hoa lá, xào xạc ngân lên khúc nhạc tâm tình diễm huyền, quyến luyến.

Hương đêm ngầy ngất, thơm ngát như hương tóc người trinh nữ. Khanh gỡ hồn tận đầu đầu.

— Khanh sẽ lên Đàng.

x x x

Bà Quyền ngồi luôn luôn chép miệng thở dài. Mai cũng mất vẻ liếng thoắng hằng ngày, Khanh thời lạnh lùng đến chiều. Câu chuyện được phát giác sau cái chết của ông Trường, ba Trang, gây xúc cảm cho mọi người. Khanh cảm thấy hối hận và ngỡ ngàng vô biên khi thấy giòng nước mắt ông lăn tròn trên đôi má hốc hác.

Lời trời trăng của kẻ sắp chết sao quá nào nùng :

— Tôi chết là đáng tội rồi. Tôi không ham sống nữa.

Lương tâm danh dự luôn luôn cắn rứt, dằn vò hành hạ tôi. Lòng tôi họa có tội hiệu lấy.

Sự thật tôi đã nói tất cả rồi, cháu Khanh đã nói tất cả rồi. Tôi cũng đỡ phần nào ân hận khi thấy cháu đã lớn khôn và nên người.

Nước mắt ông ràn rụa gọi Trang và Khanh đến gần :

— Ba mong rằng khi Ba chết đi rồi, chuyện củ các con đừng nhắc nữa, hãy thương yêu lấy nhau. Các con hứa đi cho ba yên lòng.

Trang và Khanh ập ứng :

— Con xin hứa.

Ông còn thều thào, nhưng vì hơi thở đứt đoạn nên không ai nghe được lời nào nữa. Ông lịm đi như thế đến nửa đêm thì tắt thở.

Khanh thờ dài đứng dậy xin phép :

— Thưa mẹ cho con đến thu xếp nhà cửa giùm bác Trường.

— Ờ ! con đi coi lo liệu chu đáo mọi việc xong rồi hãy về.

Khanh ngậm ngùi :

— Ông Trường chết. Nhà bị hỏa hoạn, lấy ai chống đỡ lúc nghiêng nghèo. Một mẹ già, một người con gái, rồi sẽ làm sao đây. Mấy năm nay làm ăn lả lã, ông Trường lại ốm đau luôn, tiền của tiêu ma hết sạch. Bà Trường phải rút ruột bán gần hết tư trang để lo việc ma chay. Mẹ con Khanh cố năn nỉ để mình phụ giúp hết lời nhưng bà Trường vẫn không chịu nhận. Còn lại ngôi nhà đáng giá thời nay cũng bỏ rồi.

Khanh đến thời thấy Trang đang lui cui cùng người nhà góp nhặt đồ đạc chấy còn lại chất thành đống.

Nghe tiếng lảo xào trên nền sỏi, Trang ngừng dậy đưa tay gạt mồ hôi trán :

— Anh ! Mẹ em cũng vừa mới nhắc anh.

— Bác hôm nay có được khỏe không em ? Em bỏ đây đi. Rửa tay vô đây anh nói chuyện này.

— Vâng anh vô trước kéo nắng.

Khanh nhìn theo bóng Trang ra phía sau vườn, lòng bồi hồi khó tả. Có ai ngờ người con gái quen sống dài các phong lưu mà nay phải ra thân thế này. Nay mai phải lẳng lẳng vào cuộc sống. Nàng ngỡ biết bao nhiêu.

Trang trở lại trách :

— Sao anh không vào ? Đứng đợi em làm gì, trời nắng. Trang nhìn bằng quơ :

— Mà làm gì còn nhà hà anh ! Còn cái nhà xe thời có.

Trang chỉ chiếc đơn sứ nứt mẻ mời Khanh ngồi, Khanh đề nghị :

— Bác còn ngủ, chúng ta ra vườn nói chuyện mát hơn.

Ngồi dưới tàng cây vú sữa, Khanh mở lời :

— Anh nhứt định rồi em à ! Anh đến để thu xếp nhà này cho xong và xin rước bác và em về ở chung với mẹ anh và em Mai cho vui. Em nghĩ thế nào ?

— Mẹ con em rất cảm ơn lòng tốt của Bác và anh, nhưng mẹ em thời cũng như bao lần trước nhất định từ chối sự chu đáo của Bác Quyền. Và lại dù anh có lòng thương xót gia đình em. Nhưng riêng em vẫn còn

ngượng ngùng lắm... không, anh để em nói hết, đó là em nói thiệt tình. Em cũng không còn ở đây nữa. Có lẽ trong vài hôm mẹ con em sẽ dời nhà ra ngoại ô nơi đó chắc dễ chịu hơn.

— Rồi em sẽ làm gì ?

— Chuyên đó thời anh khỏi lo. Hồi nào tiêu thời khác, Trang cười, bây giờ nghèo thời khác, mình cũng phải biết tùy hoàn cảnh chớ. Em sẽ bán cái của nợ này đi, mua lại một căn nhà nhỏ. Ngày hai buổi đi làm chắc cũng đủ hai mẹ con đắp đổi !

— Hay là...

— Anh đừng nói gì cả. Em hiểu anh muốn giúp đỡ em lúc buổi đầu bở ngỡ. Nhưng anh cứ thử để em ra tài một phen xem sao.

— Như thế là em phụ lòng anh nhiều quá.

Trang suy nghĩ giây lát :

— Được rồi, em có cách không làm buồn anh, mà em cũng khỏi phải ái náy.

— Em hãy nói thử anh nghe.

— Em định nhờ anh lục giùm em cái văn bằng và xin cho em một chỗ dạy học gần nhà chừng nào tiện chừng này. Vậy được không anh ?

— Sao cũng được.

Trang giận muốn khóc :

— Anh không muốn cho em tự lập sao ? Anh bắt buộc em phải nhờ vả anh, mà nhờ vả thời... Nàng đứng dậy toan đi, Khanh kéo nàng ngồi lại. Trang nói nghẹn ngào :

— Anh khinh em nhiều rồi.

Khanh cầm tay nàng vỗ về :

— Anh hiểu em và anh xin chiều ý em, mặc dù chuyện ấy trái lòng anh, Thôi, anh hứa từ nay anh không nhắc đến nữa.

Lặng lẽ nhìn nhau, Khanh buông tay Khanh đứng dậy :

— Thôi anh về. Em thưa lại với bác là có anh đến nhé.

— Mai anh có đến không ?

— Mai anh đến.

o o o

Trong cảnh huống đau lòng, chuỗi ngày thơ ngây bừng sống dậy. Họ thấy trĩu mến nhau nhiều và gần gũi nhau hơn.

Trang đã đi dạy học. Tuy không còn phong lưu đài các như xưa, nhưng cũng không đến nỗi túng thiếu. Thành thạo mẹ con nàng đến thăm bà Quyền, hoặc lâu lâu Khanh vào Gia đình rước bà Trường và Trang ra chơi. Có khi nề lời mẹ Khanh, bà Trường ở nán chơi thêm mấy ngày. Mai cùng quý Trang như mến Thanh Loan.

Trước cảnh ấy, lòng Khanh thấy rộn lên một niềm vui.

Nhiều khi một mình ngồi với Trang, chàng cười không cần cứ, Trang hỏi thời Khanh đáp :

— Anh không ngờ người " ân nhân " vô danh mà anh mất bao nhiêu công tìm kiếm lại là bác Trường.

Nhưng rồi, cũng lắm lúc Khanh thấy lòng buồn vu vơ Khanh nghĩ đến Thanh Loan, người thiếu nữ đã trót yêu chàng. Rất khó nghĩ cho Khanh. Thanh Loan khả ái, rất đáng cho chàng yêu, nhất là mấy lúc sau này, mối tình thâm kín đó càng ngày càng biểu lộ rõ rệt.

— Còn lời trời của người quá vãng, chàng có nên cân nhắc giữa ân nghĩa với oán cừu ? Khanh thờ dài :

— Định mệnh cả !

Khanh toan quay được trở vào, thời thấy Trang đến sau lưng chàng tự bao giờ, nàng lo lắng :

— Anh nói gì em không hiểu ? Khanh cầm tay Trang áp vào tay mình :

— Không anh nghĩ đến ngày mai của chúng ta.

Bà PHANH VĂN HÙM

HĂNG GẠCH BÔNG

HUỲNH BANG

102-104, Nguyễn-Trãi — CHOLON

Lành xây cất nhà cửa. Đá rửa và đá mài.

Chuyên làm các thứ mồ mã bằng đá Ý Đại Lợi.

Cung Chúc Tân Xuân

THUỐC BỘT RẮC GHỀ

POUDRE SULFAMIDEE DRAGON

SÁT TRÙNG — MAU LẠNH MẶT. BÁN KHẮP HIỆU THUỐC TÂY.

Chúc mừng
bạn đọc một
năm đầy
hạnh phúc

XUÂN DÂN TỘC

GIAI PHÃM XUÂN MẬU TUẤT
Chữ biên: CÔ HUYỀN NHI - Trình bày: NGUYỄN-ANG-CA

TRANG TRONG:
Phương danh
quí bạn trúng
thưởng và tặng
phẩm của Tầm
Nguyên số 22

TRỊ SỰ: 283, GIA LONG - SAIGON

Xuân Mới

TRONG 4 năm qua
cứ mỗi lần xuân
đến, « XUÂN
DÂN TỘC » lại có dịp
tái ngộ cùng các bạn
trí kỷ bốn phương.

Mỗi dịp tái ngộ là
mỗi lần các bạn nhận
thấy tập báo xuân thân
mến của quý bạn đòi
mới, mới từ hình thức
đến nội dung.

Thật vậy, cầm tập
« XUÂN DÂN TỘC » năm
Mậu Tuất bạn sẽ thấy
mới, lạ, hay, v i đẹp
hơn những tập xuân năm
Nhâm Thân, Đinh Dậu và
Bính Thân. Nó đã biểu
lộ được ý muốn trên
phương diện thực hành
mỗi năm mỗi tiến...

Cùng với sự trưởng
thành của Tổ quốc Việt
Nam trước mùa xuân
mới, những tư tưởng
cũng đã lớn tiến hòa
hợp với sự chỗi dậy của
các mầm non gây sức
sống mạnh và ý chí tự
cường trong tâm não
mọi người.

Chúng ta đang đứng
trước thềm năm mới.
Chúng ta vui mừng chào
đón mùa xuân thứ ba
của chế độ Cộng Hòa.
Tuy nhiên, vui xuân
không có nghĩa là lạc
quan đề cho ngày xuân
trôi qua một cách êm
dềm lãng lã mà chúng
ta cần nhìn vào thực tại
và hướng về tương lai
để có hành động cụ thể
biểu dương lòng yêu
nước chân thành góp
công kiến thiết xã hội,
tài bồi giảng san
gấm vóc mà tiền nhân
ta đã tốn bao xương
máu, bao sức cần lao
xây dựng nên.

Tin tưởng ở tương lai
dân tộc, nhưng tương
lai của dân tộc Việt
Nam có huy hoàng hay
không còn tùy nơi sự nỗ
lực của mọi người trên
mọi phương diện, nhất là
phương diện Văn hóa
và xã hội vững một
niềm tin ở tương lai nòi
giống, các bạn cũng
như chúng tôi đều vui
vẻ dưới chế độ Cộng
Hòa, lạc quan đón xuân
Mậu Tuất, và cùng gởi
cho nhau lời chúc tụng
nồng nàn: toàn thể đồng
bào đều hoan lạc ở một
mùa xuân dân tộc với
bao cảnh huy hoàng
sáng lạn đầy đủ DÂN
CHỦ, TỰ DO.

Cô HUYỀN-NHI

NGÔ TỔNG-THỐNG VI ANH HÙNG CỨU QUỐC CỦA QUỐC GIA V.N.

Ngày 23-10-55, sau cuộc trưng cầu
dân ý, đồng bào toàn quốc đều biểu
lệ lòng chân thành kính mến Người
là hiện thân của tất cả cái đẹp
hùng vĩ của Núi Sông. Người là
tượng trưng tinh thần bất khuất của
dân tộc và xứng đáng là Quốc trưởng
của nước Việt Nam. Người chính là

Tổng-thống Ngô-đình-Diệm
đang tiếp xúc với Tổng thống
Eisenhower và phu nhân

nhà chí sĩ NGÔ ĐÌNH DIỆM, mà
đạo đức cách mạng đã rền vang khắp
Năm Châu, Thế giới.

Sau ngày 23-10, Quốc trưởng Ngô
Đình Diệm tuyên bố thiết lập nền
Cộng Hòa với danh hiệu Tổng Thống.
hăng say với nhiệm vụ xây dựng dân
chủ.

Ngày 4-3, đồng bào lại rộn rịp
với ngày bầu cử Quốc Hội.

Chỉ trong vòng một năm. Chế độ

khí thiêng non sông và truyền thống
quật khởi anh dũng của dân tộc đã
phản ứng lại và kết tụ lại một người
đó là nhà chí sĩ họ Ngô.

Sau khi về nước, một mặt Thủ
tướng Ngô Đình Diệm gấp rút giải
quyết nhiều vấn đề rắc rối về nội
bộ, thái độ độc lập, xây dựng dân
chủ, kiến thiết quốc gia, cải tạo xã
hội.

Chỉ trong vòng 3 năm, dưới sự
đầu dắt, hướng dẫn của Ngô Tổng
thống, quốc gia Việt Nam đã tiến
bước vững mạnh, tạo được nhiều uy
tín với các nước lân bang và thế giới.

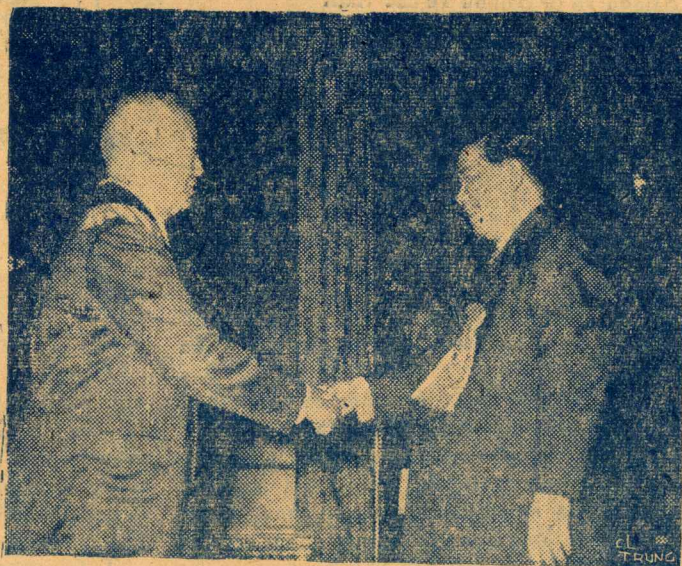
Đồng bào Việt Nam tin tưởng
mãnh liệt vào tương lai, quyết cố
gắng đoàn kết chặt chẽ sau lưng Ngô
Tổng thống, quyết dẹp tan mọi trở
ngại để thực hiện dân chủ và thống
nhất lãnh thổ.

Và nhân dịp Xuân về, toàn dân
kính cầu chúc người dõng dạc sức khỏe
để phụng sự quốc gia.

Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa trên đường cứu quốc và kiến quốc

Dưới sự lãnh đạo anh minh của
Ngô Tổng Thống, tài chỉ huy sáng
suốt của ông Bộ Trưởng phụ tá quốc
phòng Trần trung Dung cùng Đại
tướng Tổng Tham Mưu Trưởng quân
đội Việt Nam Cộng Hòa Lê văn Ty
quân đội Việt Nam Cộng Hòa không
những trường thành mau chóng, làm
ngạc nhiên cả thế giới tự do mà
còn gặt hái nhiều thành tích rực rỡ
tạo được sự tin nhiệm và lòng yêu
mến của nhân dân.

Cô Buro Csilla, một nữ chiến sĩ

Tổng-thống Cộng Hoà V.N. bắt tay với Tổng-thống
Cộng-Hoà Triều Tiên Lý-thừa-Vãng

Cộng Hòa được thành lập, nền móng
Dân Chủ được đặt xong.

Nhắc lại, tháng 7 năm 1954, sau
khí Điện Biên Phủ thất thủ, tại Genève
Việt Cộng lên kết với Thực dân để
chia đôi nước Việt Nam. Đứng trước
quả trọng đen tối nhất của lịch sử,

Hung Gia Lợi, cựu đại biểu giới bóng
bàn nước, Hung từng đại diện Hung
Gia Lợi đi tranh tài ở các cuộc chạm
vợt quốc tế, có dịp viếng Việt Nam
chứng kiến cuộc duyệt binh ngày
26-10-57, đáp lời phỏng vấn của hai
phóng viên phóng Báo chí Nha chiến
Tám lý Bộ quốc phòng, đã nói:

Tổng-thống Cộng-Hoà Việt-Nam trong cuộc viếng thăm Ấn-Độ
được Thủ tướng Nehru và nhiều chánh khách Ấn đón tiếp

Đoàn chiến sĩ oai hùng của nước
V.N.C.H. với đức tin mãnh liệt, họ
sẽ đương đầu với bất cứ trở lực nào.

Tôi rất sung sướng được chứng
kiến tường tận cuộc duyệt binh long
trọng ngày 26 tháng 10 để ghi ở trên
một vài nhận xét: thô thiển về sức mạnh
cũng như về kỹ thuật, nói tóm lại
là sự trưởng thành của Q.Đ.C.H.V
N. Tôi chắc chắn rằng với một tinh
thần kỷ luật, với đức tính mãnh liệt,
với kỹ thuật điêu luyện, chiến sĩ Q.
Đ.C.H.V.N. sẽ về vang trong chiến
thắng để bảo vệ giang san, tổ quốc
trước bất cứ một sức mạnh nào. Sau
khi đã thu hồi được chủ quyền quân
sự, Quân Đội Việt Nam Cộng Hòa
tiến triển mạnh trên đường cải tổ và
tổ ra có đầy đủ khả năng để kiện toàn
sức mạnh thiêng liêng của mình.

Qua nhiều thời kỳ vừa chiến đấu
vừa rèn luyện về tinh thần và kỹ thuật,
hiện thời quân đội V.N. có đủ năng
lực tham dự các chiến trường đại quy
mô với sự phối hợp chặt chẽ của hải
lục không quân.

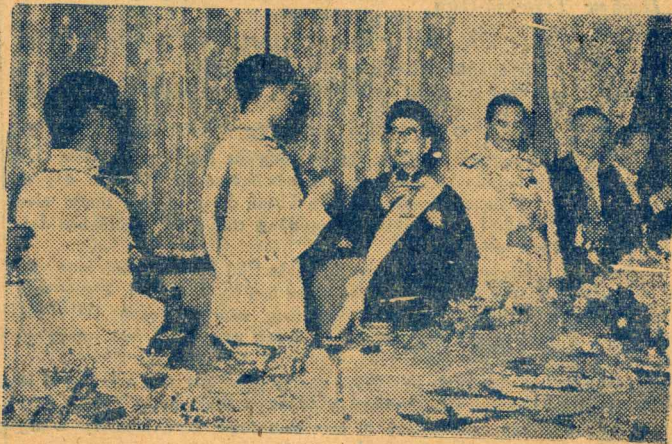
Lực lượng hùng hậu và với những
thành tích rực rỡ của Q.Đ.V.N.C.H
trong mấy năm qua, đã làm cho những

Tổng thống Cộng-hoà V.N.
tới phi trường Úc-Đại-Lợi

manh tâm của bè lũ Phong Thực Công
bị tan rã, nhân dân càng tin tưởng
hơn, và thế giới thêm ngạc nhiên hơn.

Dưới sự lãnh đạo anh minh của Ngô
Tổng Thống, Q.Đ.V.N.C.H. sẽ còn
nhiều hứa hẹn tươi đẹp hơn để xứng
đáng vai trò trọng đại trước nhân dân
và chánh phủ.

Tổng-thống Cộng-Hoà V.N. trong buổi tiếp tân
của Quốc-vương Thái Lan

NÓI NGHE CHƠI... ĐỪNG BÀN RÒNG

NHỮNG CHUYỆN QUÊN MANG RÂU

Đã lên sân khấu thì phải mang râu đội mũ, để cho khán giả nhận được vai tuồng của người diễn xuất.

Không lên sân khấu thời thời, chớ một khi đã phải lên đứng giữa sân khấu, thì thế nào cũng phải mang râu đội mũ.

Những người thành thuộc lâu năm, ăn dặm năm dề sân khấu thì chuyện mang râu đội mũ là chuyện dễ như cơm bữa. Có khó chăng là cho những người tập sự, mới tập nghề đóng trò cho thiên hạ coi, nên còn lúng túng trong những bộ râu không phải râu trời cho, phải sáng sinh trong những bộ quần áo, không biết quần áo của mình.

Nói là đội mũ mang râu là để thủ cho giống cái vai mà ông thầy tuồng đã giao cho mình, chớ kỳ thiệt hát dở hát hay đâu có tùy bộ râu cái mũ.

Những người hát hay — tức là những đệ nhất kịch sĩ — mà đeo râu rồi lại không đeo, khán giả vẫn khen ngợi phục tài như thường.

Cách đây 3 tuần rồi, trên sân khấu Nguyễn Văn Hào anh kép Ba Văn đã đóng vai Tào Tháo trong tuồng Huê Dung Đạo đã chọc cười khán giả trọn mấy tiếng đồng hồ, mà chính khán giả không thấy một « tai nạn » đã xảy ra.

Diễn xong một lớp, Ba Văn vào hậu trường nằm nghỉ và cởi bỏ râu rể tre để trên bàn cho mát cái mặt. Đến lớp Tào Tháo bị bao vây, kéo một lũ Tào Hưu, Tào Nai chạy trốn, Ba Văn trở ra chạy một vòng rồi lấy tay che mặt bảo đám bộ hạ: « Khiêng tao đây! Tao mệt rồi! Đám bộ hạ công Ba Văn chạy một vòng vô buồng rồi mới chạy trở ra. Khán giả vẫn cười ngả nghiêng ngả ngửa, nhưng không hề rằng lúc này Ba Văn vì hấp tấp chạy ra nên quên mang hàm râu, ra đến giữa sân khấu mới nhận thấy cái hàm mình trụi lủi, bèn lạnh trí lấy tay che mặt bảo lũ con công mình chạy trở vô buồng để... mang râu.

Trước đây ít lâu, một chuyện tương tự đã xảy ra cho... cũng là Ba Văn. Bữa ấy anh đóng vai Hạng Vũ phải giao chiến với Lưu Ban (kép Từ Anh), nhưng ra tới sân khấu thì mới thấy mình chưa đeo râu... Vốn người lạnh trí, Ba Văn đứng nép mặt phía cánh gà hậu trường vừa hươi thương thách Lưu Ban: « Mi giỏi thì mi theo ta vào đây », vừa rút lui vô buồng để... mang râu, Lưu Ban không dám chạy theo vô buồng, vì sợ... có phục binh.

Nói chuyện mang râu không thể quên được chuyện « quên râu » của anh Năm Châu thời đầu tiên còn đứng chung sân khấu với cô Bảy Phùng Há. Bữa ấy, Năm Châu có gần râu già, lúc trở vô buồng thấy còn râu mới tới tuồng, bèn gỡ hàm râu rất ngạnh trề để lại ngửa trên chiếc ghế... Không biết vô ý cách nào mà cô Bảy Phùng Há lại xề ngồi trên chiếc ghế có bộ râu...

Đến chừng ông nhưng gọi Năm Châu và Phùng Há ra tuồng, thì hai người chạy đại ra sân khấu... Khán giả cười ầm lên, vì thấy bộ râu của Năm Châu dính tòn ten sau bàn tọa của cô Bảy Phùng Há, còn Năm Châu cứ phải lấy tay che mặt mãi...

Cũng may là thời đó đội nghệ sĩ tài danh ấy còn tương đắc lắm, nên thiên hạ chỉ cười vui lên chớ không ai xuyên tạc. Đã từng kinh nghiệm với nghề múa men giữa sân khấu, mà những nghệ sĩ điêu luyện và lành nghề ấy còn phải có những phút « lụp chụp » như thế, huống chi là những tay mơ...

Khi gần tới chỗ có lẽ mấy ông Hội Đồng muốn năm đã quên mang râu, nên công chúng mới cười ầm, ngờ rằng các ông thảo luận chuyện lựa cử nên râu ria đã bị chấy queo! Thôi đặt bộ râu khác vậy!

LOA-RÈ

Ông Trần-Phú-Hữu

Với công cuộc góp phần xây dựng ngành Đông-Y hiện nay

Được biết danh tiếng ông, nên chúng tôi đã có dịp tiếp xúc để tìm hiểu nơi thiện chí của ông, sau khi xã giao, ông không một phút ngần ngại, vui vẻ cho chúng tôi biết những công cuộc mà hiện nay ông đang theo đuổi để mong đóng góp một phần trong muôn một, trên đường xây dựng cho xã hội.

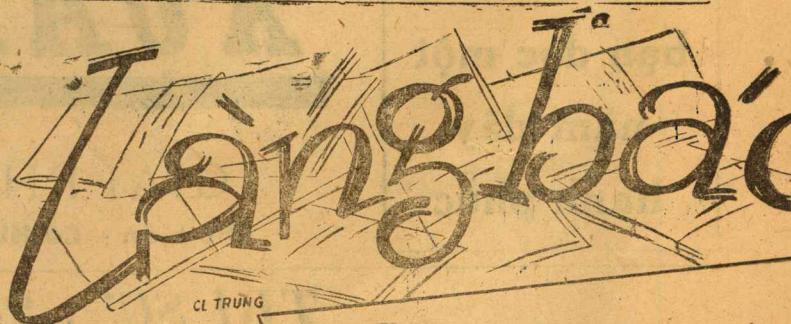
Ông nguyên là Chủ tịch Lao động Thương Cánh và là Ủy viên sáng lập Lao Động Thương Cánh.

Chủ tịch tổ cộng Quận VI kiêm thuyết trình viên.

Danh sư Trần-Phú-Hữu

- Đệ nhất Cố Vấn P.T.C.M.Q.G.Q.VI.
- Giám Đốc nhà thuốc Lao động Thương Cánh.
- Là một danh sư trong ngành Đông Y và là một nhà tướng số gia, đặc biệt về khoa Chiêm Tinh học.
- Giáo sư Tổng Hội Ái Thuật Quốc Tế.
- Trên đường phục vụ Xã Hội, nguyện vọng của ông là mong đem hết tài năng của mình để giúp ích cho đồng bào nên ông có dự kiến rồi đây sẽ lập ra 3 phòng thuốc tại các nơi trong Đô Thành để cung cấp thuốc men cho đồng bào và nhất là chị em lao động đồng thời chữa theo lối bảo đảm bệnh nhân khỏi mới tính tiền.
- Trong dịp đoàn xuân sang, Danh Sư Trần Phú Hữu sẽ dành một tuần lễ về đầu Xuân tặng thuốc không cho đồng bào có bệnh mà không tính tiền, cũng như ai muốn biết sự hên xui trong năm tới, giáo sư Trần Phú Hữu sẽ sẵn sàng chỉ dẫn giúp theo phương pháp khoa học tướng số và Chiêm tinh huyền bí gia.
- Do chúng tôi được biết thì mục đích duy nhất của ông hiện nay là sẽ mang hết khả năng xây dựng cho ngành Đông Y được nước nhà.
- Nhân buổi Tân Xuân chúng tôi bân hạnh được giới thiệu vị Đông Y có nhiều thiện cảm với giới cần lao và đồng bào trong xứ.

N.V.D

HỘI KÝ CỦA
TRẦN-TẤN-QUỐC

SAIGON
22 NĂM
TRƯỚC

Hiện tình báo chí Saigon thật bi thảm!

Báo nào cũng chuyên môn xỏ sổ chịu theo thị hiếu «cờ bạc» thấp hèn của một số ít độc giả! Thiên chức báo giới là hướng dẫn dư luận quần chúng đã bị các ông bà chủ báo con buôn ngày nay phản bội. Nghề là n báo thật lại khiến cho những ký giả có lương tâm nghề nghiệp phải nhục nhã, thẹn buồn.

Nhân dịp Xuân về, ông Trần Tấn Quốc một ký giả nổi danh xin kể bạn đọc nghe chuyện làng báo hồi 22 năm trước.

NGUYỄN ANG CA

Đề hiệu tình hình báo chí ở Saigon hồi 22 năm trước (1936), thay vì viết một bài sưu tầm và nghiên cứu, chúng tôi xin làm một việc ít tốn công và thời giờ hơn. Là con nhà báo, chúng tôi chỉ biết giữ lại chông báo cũ để đọc vài tin tức và kể thêm một vài chuyện trong kỷ ức liên quan đến các tin ấy, để mong các bạn cùng thông cảm với chúng tôi về tình hình báo chí Saigon dưới thời kỳ thực dân thống trị, hồi 22 năm về trước.

Bạn muốn so sánh làng báo 22 năm trước với làng báo hiện tại à? Vâng. Hiện tại báo chí ngày nay là đó, còn 22 về trước là đây...

TRẦN TẤN QUỐC

Một bức ảnh thời sự

Trong kế hoạch cạnh tranh, tờ nhật báo Đ. T. ngoài một ê-kíp phóng viên, săn tin ở Saigon — Chợ Lớn — Gia Định, ông chủ báo còn mượn riêng một phóng viên nhiếp ảnh.

Hôm giao việc, ông chủ báo anh này: « Máy ảnh của nhà báo đó, anh trọn quyền sử dụng, miễn sao mỗi ngày anh phải cung cấp cho tờ báo một bức « ảnh thời sự ».

Rồi, kể từ hôm ấy, mỗi ngày trên mặt báo Đ. T. ngoài bài vở, tin tức, hình ảnh thế giới, còn có một « bức tranh thời sự » ở Sài-thành, như:

— « Một buổi chợ nhóm đông đảo » với lời chú thích: Sự sung túc của chợ Saigon chứng tỏ nền thịnh-vượng chung của nước nhà.

— « Vài công nhân lui cui đặt đường rầy trên đường Galien (nay là Trần Hưng Đạo) với lời chú thích: con đường xe điện nối liền Saigon — Chợ Lớn, luôn luôn được sửa sóc để tránh tai nạn cho hành-khách.

— « Bến xe đồ lỵ: tĩnh với xe và hành khách rộn rịp » và lời chú thích: nhờ nhà nước Pháp mở mang đường xá mà ngày nay xe đồ mọc như nấm, chen đua chạy khắp đường, đưa rước hành khách từ các tỉnh lên Saigon và từ Saigon về các tỉnh.

Lối hai tháng sau, có nhiều khi anh nhiếp ảnh nhân: « Chụp mãi và chụp hết rồi, bây giờ không biết chụp cái gì nữa! ». Thưa như vậy là anh đã từng bị ông chủ nhiệm rầy nhiều lần, vì anh không cung cấp đều đặn tờ báo mỗi ngày một « bức ảnh thời sự ».

Hôm nay, tờ Đ. T. lại không có « ảnh thời sự » ông chủ nhiệm không bằng lòng, mà anh nhiếp ảnh cũng không vui. Thế nên, hôm sau đầu thế nào, cũng phải có 1 bức « ảnh thời sự » để chuộc lại sự sớt hờn trước: và cũng tỏ ra mình hoạt động lắm. Nơi tương như tờ báo Đ. T. hôm nay có bức ảnh thời sự:

— « Một người dân ông dắt một con ngựa đi đến mé rạch ».

Bức ảnh này, mang lời chú thích như sau: « Trời nắng, người ta dắt ngựa xuống sông tắm ».

Sáng nay, ông chủ nhiệm la ầm ầm: « Như vậy, nghĩa là gì? « Trời nắng, người ta dắt ngựa xuống sông tắm » không đáng được kể là thời sự. Nó là việc quá mức tầm thường, chụp làm gì cho tốn phim, tốn bán kẽm và tốn giấy mực! ».

mực! ».

Ông chủ nhiệm nhìn lại bức ảnh, rồi ông đọc lại lời chú thích một lần nữa, hét lớn: « Trời nắng, người ta dắt ngựa xuống sông tắm » có quan hệ gì đến ai? có ảnh hưởng gì đến dân, đến nước, mà dám gọi là « bức ảnh thời sự » đem đăng trên trang nhưt của báo tui như vậy? Trời nè! »

Tờ báo thiếu tin trong nước

Trộn ngày hôm qua, cỡi xe đạp chạy khắp phố, nhà thương, mà tôi chỉ lượm được 2 cái « tin trong nước »: « một bà lão bị xe thô mệ đụng té gãy tay » và « một đứa trẻ bắt trộm, đánh cắp quần áo của chú trốn mất ».

Sáng hôm sau, ông Chủ nhiệm duyệt qua tin tức của các báo, rồi ông gọi tôi: thầy lười biếng quá! Vì vậy báo mình kém tin, thua các báo khác.

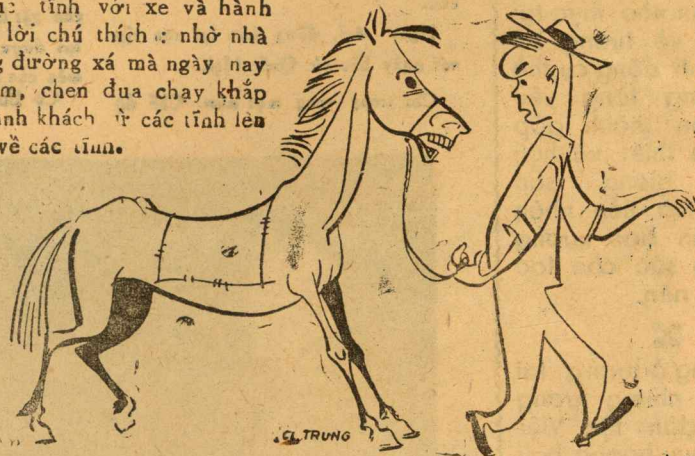
— Thưa ông Chủ nhiệm...

— Thì đây, thầy xem tin tức của báo khác, chớ đừng hứa hẹn gì cả!!

Ông xem trước mặt tôi một tờ báo. Tôi

đọc qua, thấy báo mình thua báo người hai « tin trong nước »

Qua của nhân làm chỉ! Người cỡi xe đạp té

Lên bà hai chầu kiềng.

Gia đình. — Nguyên 3 giờ chiều hôm qua anh Nguyễn Văn Bồn 35 tuổi cỡi chiếc xe đạp từ Tòa Bó Gia đình chạy xuống đường chợ thay vì phải thẳng phố, anh Bồn lại nhăm nhăm thêm, phần chặt qua của gấp, nên cả anh và xe té nhào vào đám kiềng của nhà hàng Đức Thành Hưng.

Thấy tai nạn xảy ra, người ta đến đỡ anh dậy thì anh Bồn không mệnh hệ gì, chỉ tiếc là xe đạp ngã vào hàng kiềng của nhà Hàng Đ. T. H làm bể hai chầu.

CÔNG BÌNH

Và cũng tại tương nhưt, tờ báo ấy còn ăn đứt tờ báo của tôi cộng tác một « Tin trong nước ».

Tại Gò Vấp con khi cần thẳng chệt mua ve chai

GÒ-VẤP. — Số là hồi 8 giờ sáng hôm

DE

qua chú chết A-Quầy từ Sài Gòn vào Gò Vấp kiếm mua ve chai, khi A-Quầy vào nhà của chị Trần thị Hương ở gần chợ Gò Vấp, hỏi mua ve chai, không ngờ có con khỉ trong nhà, buột ngay cửa, nhảy đến cắn chú Quầy một vết nơi ống chân.

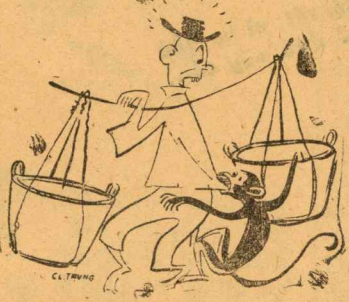
Liền đó, nạn nhân được chở đến nhà thương và bệnh tình không nặng lắm.

PHÓNG VIÊN

— Thưa ông chủ nhiệm, loại tin xoàng này mà được kể là « Tin trong nước » thì mỗi ngày tôi lượm về e tờ báo không đủ chỗ mà đăng?

— Thầy đừng ngại biện! Chờ đợi tin gì nữa mới gọi là « Tin trong nước »! Và chẳng đăng cái tin « Con khỉ cắn thẳng chết mua ve chai ở Gò Vấp » phải tờ báo kia hôm nay có hơn mình 2 đọc giả nữa hay không? Thế nào A-Quầy và thị Hương nghe phong-phanh có nhứt trình đăng tên của họ, mỗi người cũng chạy tiền mua một tờ, nếu không biết đọc, họ mượn người lối xóm đọc cho họ nghe. Thầy không hiểu « Cái thuật làm báo » là gì cả...»

Rồi ông kết luận.
— Báo mà không nói đến ai, thì chỉ có in ra để bán cho ma!

Tin Lao Động

Anh phóng viên của báo T.H.S. gặp tôi với vẻ mặt không vui. Anh phân trần:

— « Mổa » nghĩ làm phóng-viên cho báo T.H.S. rồi, kể từ hôm nay, và có lẽ « mổa » phải đổi nghề khác.

Kể đó, anh đưa tờ báo S. báo tôi:
— « Tờ » hãy đọc cái tin này đi, rồi « mổa » sẽ thuật chuyện cho nghe.

TIN LAO ĐỘNG

Người cắt cỏ làm rớt lưỡi hái trúng dập ngón cẳng.

Gia đình.— Hôm qua, anh Đào văn Vui đi cắt cỏ cho ngựa ăn, lúc cắt cỏ, anh vô ý làm rớt lưỡi hái ngay xuống chơn anh, làm dập ngón cẳng cái. Vì tai nạn xảy ra kể nhà thương nên anh đã băng bó rồi về nhà.

PHÓNG-VIÊN ANH-VIỆT

Đó « Tờ » nghĩ xem, cái tin như vậy đáng gì mà báo S. gọi là « Tin lao động » và ông chủ của « mổa » rầy, tại sao « mổa » không viết cho báo T.H.S. của ông?

Anh bạn ấy móc túi lấy một sấp bài trao cho tôi:

— Còn cái tin « lao-động » như vậy, ông lại không cho đăng « tờ » đọc xem:

MỘT TAI NẠN THƯƠNG TÂM
Một người lao-động té xuống sông mất tích

KHÁNH-HỘI.— Sáng hôm qua, anh Lê văn Đời cu-li khuôn vác cho hãng vận-tải Transit-Indo của ông Marcel, xuống tàu Paul Doumer khuôn hàng hóa lên bờ, trong khi đứng dựa vào cầu thang dưới tàu cất lên, anh Đời bị cái « Trôi » đánh bật vào mạng tang anh và hất luôn anh Đời xuống sông Sài-gòn mất tích.

Mấy anh cu li kia thấy vậy, tri hô lên, thì may đâu có ông Marcel, chủ hãng Transit Indo có mặt trên tàu xăm xăm đi tới. Nghe thuật tai nạn và anh Đời chìm mất dưới giòng

nước thì ông Marcel rùn vai nói: « Oui... c'est fini. » Rồi ông đi tuốt...

CHÁNH TRỰC

— Đó anh xem cái tin như vậy mà ông chủ báo T.H.S. không dám đăng, để rầy tại sao không có cái tin « lao động » mắc dích kia, là « người cắt cỏ làm rớt lưỡi hái làm dập ngón cẳng »

— Ông viên lễ gì mà không đăng tin anh Đời?

— Ông nói, Transit Indo là hãng của Tây. Đăng ra, lời thôi lắm... Còn thằng Marcel tuy chủ hãng mà nó dừ hơn ông Cò... Và lại, bọn chủ hãng Tây nó có thế lực lắm!

Một tin quan trọng

Nhờ liên lạc nhau trong việc lượm tin mỗi ngày nên bọn phóng viên chúng tôi đều biết tới nay, bên báo Đ.T. đến phiên bạn Anh Dũng gát tin giờ chót, từ 7 giờ đến 10 giờ đêm, theo lệ đến phiên như viên nào trong nhà báo gát tin giờ chót mà hôm ấy có tin quan hệ, là sáng ngày được chủ báo ghi công.

9 giờ đêm, một hồi chuông điện thoại kêu vang trong Tòa soạn báo Đ.T. Anh Dũng vui mừng chụp lấy ống nói, nghe:

— Allo! Báo Đ.T. phải không?

— Vâng! ai đó? có chuyện gì?

— À, đây là trong bót Bà Chiêu kêu cho nhà báo hay một tin quan trọng: Bà Đốc Phủ T. ở Học môn vừa bị 2 thanh niên vào nhà ám sát hồi 5 giờ chiều.

— Thùng thỉnh, cho tôi ghi chép nhé... À được rồi nói tiếp đi!

Đang kia thuật vụ ám sát xảy ra, đang này Anh Dũng vừa vui mừng vừa ghi vào sổ tay đề lất nữa anh cho lên khuôn trong số báo Đ.T. phát hành sáng mai.

Sáng lại, chỉ có tờ báo Đ.T. là tờ báo duy nhứt có một tin vô cùng quan trọng:

TIN GIỜ CHÓT

Bà Đốc phủ T. bị ám sát tại nhà ở Học môn

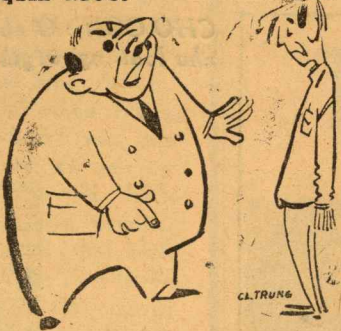
Vào giờ chót, trước khi báo lên khuôn, chúng tôi được tin Bà Đốc Phủ T. ở Học môn, vừa bị 2 thanh niên mặc áo phục vào nhà giả hỏi thăm chuyện, rồi thừa dịp này chúng dùng búa hạ sát Bà chết liền tại chỗ.

Thi hành xong thủ đoạn giết người, 2 hung thủ khôn nạn ấy đã lẹ chân tẩu thoát.

Bà Đốc phủ T. vốn người hiền từ nhân ái nay chết một cách thảm thương như vậy, ai ai nghe cũng lấy làm thương tâm, cảm động.

Chúng tôi quyết theo dõi bọn hung thủ. Và bạn đọc thân mến nhớ đón xem báo Đ.T. số mai sẽ thuật rõ vụ ám sát tàn nhẫn này.

Tin bà Đốc phủ T. nhà tại mặt ở Học môn, bị ám sát theo báo Đ.T. đăng đã gây chấn động dư luận, nhứt là trong giới quan trường. Cờ riêng bọn phóng viên chúng tôi, sáng nay, để tránh bị chủ báo mình « vô đầu » vì thua một tin quan trọng, chúng tôi gồm 3 đứa, đại diện cho 3 tờ báo mang máy ảnh đua nhau chạy thẳng lên Học môn, thay vì ra quán nước.

Nhà Bà Đốc phủ T. là một biệt thự to ở cách chợ Học môn lối một cây số, đương đông nghẹt khách bên trong, còn bên ngoài cửa ngõ xe

hơi, xe thổ mộ dầy dài dài...

Trước hết, chúng tôi phải « lấy xồi » một bức ảnh về quang cảnh rộn rịp trước nhà Bà Đốc phủ T. sau khi bà bị ám sát, rồi ba chúng tôi cùng tiến vào. Để chúng tôi ngạc nhiên trước nhứt là thiên hạ đông quá, nhưng người nào cũng có vẻ mặt ngờ ngác và giận dữ.

Thấy chúng tôi duan nhau chụp hình, bao nhiêu người ấy đồ xô lại, như có vẻ ngăn cản.

Chúng tôi cảm thấy đến lúc phải tự giới thiệu.

— Thưa bà con, chúng tôi là phóng viên nhà báo đến đây để...

— À, té ra nhà báo đây rồi!

Hai người chụp lấy tôi, và cùng một lượt, 2 đồng nghiệp của tôi cũng bị vây chặt.

— Bầm bà lớn, tại nhà báo đây nè! Từ trong biệt thự, một bà trạc 50 tuổi, đầu bạc hoa râm, người to béo đầy đà, vừa nhai trầu vừa nhăm chúng tôi, bà đứng trước mặt chúng tôi mà xỉ xỏ:

— Báo gì? báo hại! báo nhà, báo cửa, báo cô, báo bác! Tôi là bà Đốc phủ T. đây!! tôi sống sờ sờ đây! Ai ám sát tôi? Tôi bị ai ám sát hồi nào? Hả?? Báo hại làm chi mà bà con thấy báo đăng, đến thăm tôi chật nhà chật cửa vậy nè??

Rồi đây còn bà con bên tôi, bên ông ở khắp các tỉnh nữa, thế nào họ cũng tức tốc lên đây. Làm sao mà cho hay kịp?? Bà xốc tới, hai tay đánh vãi lên đầu, lên cổ chúng tôi, miệng bà phều phào: « Báo! Báo! Báo! hại ơi là báo hại!! »

— Chết ông Biện lý ở Sài Gòn lên nữa!!

Thiên hạ xôn xao đón tiếp ông Biện lý. Dịp này 3 chúng tôi thoát chạy về... nhà báo. Đến chiều, vì không có báo ra mà đình chánh, nên cả Saigon vẫn còn xôn xao về vụ Bà Đốc Phủ T. bị ám sát.

Cũng chiều nay, theo lệnh ông Giám đốc mật thám Nam Kỳ, ông chủ báo Đ.T. dẫn theo sau là anh bạn Anh Dũng, quần áo chỉnh tề, đem nạp cho T. Mật Thám.

Một « nui » tiếng Pháp xô vào mặt bạn Anh Dũng:

— Đồ nói láo! con chó chết! Làm báo hả? Mệt...! Mày muốn bị giam không? ai bảo mày thả « tin vịt » gây rối rắm cho gia đình của một vị Đốc Phủ Sứ, một người ban trung thành của nước Pháp? Viết Báo! Viết Báo!!! con... « mệt »!

Đoạn, ông Giám đốc mật thám dạy, qua ông chủ báo Đ.T. hất hàm:

— Ông muốn khỏi bị truy tố về tội liên can đăng tin thất thiệt, ông phải tổng cổ thẳng viết báo này khỏi tòa báo của ông lập tức ngay buổi chiều nay!

— Thưa ông Giám đốc, tôi rất bằng lòng thi hành lệnh của ông.

— Tao cấm mày làm báo nữa, bất kỳ làm cho báo nào. Hiểu chưa!!

Đó là tin giờ chót của ông Giám đốc mật thám nói với Anh Dũng.

TRẢ ĐƯỢC THÙ ĐỒNG NGHIỆP

Chỉ hôm sau, khi nghe tin Anh Dũng bị đuổi khỏi tòa soạn báo Đ.T. và bị ông Giám đốc mật thám cấm làm báo, Anh Văn Bình của báo S.G. mới thổ lộ với vài đồng nghiệp cùng phe:

— Tao trả thù nó như vậy mới vừa lòng. Hôm tuần trước, nó đã hay tin bà già quạ trả Huân huy chương cho ông S. 10 mà khi gặp tao, nó xấu bụng, không cho tao tin ấy. Vì thua báo Đ.T. tin đó mà thiếu chút nữa tao cũng bị chủ tao đuổi vậy...!!

— Té ra cái cú Điện thoại tự xưng là bót Bà Chiêu kêu cho Anh Dũng cái « Tin Trời ơi » ấy là của...

Văn Bình ngả ngửa tự đắc:

— Chớ còn ai nữa?

TRẦN TẤN QUỐC
(Trích trong tập Hương Xuân)

CUỘC THI TẶNG ẢNH HÀO HỨNG

10 bạn nào đến KING photo trước nhất với lá phiếu cạnh bên sẽ được tặng 1 bức ảnh 24 x 30 màu của một nghệ sĩ tùy bạn lựa chọn và bạn được tặng một kiểu ảnh cỡ 18 x 24 của bạn.

40 bạn kể được tặng mỗi bạn 1 kiểu ảnh 18 x 24 của bạn. Từ hạng 51 đến 100 bạn được tặng mỗi bạn 1 kiểu ảnh 12 x 18 của bạn.

Phiếu được tặng ảnh

Tôi tên là
Địa chỉ
là đọc giả trung thành của XUÂN DÂN TỘC và TÂM NGUYỄN, muốn tham dự cuộc thi tặng ảnh.

KHI ĐI XA NHƯ LÚC Ở NHÀ, CÓ SẴN:

DẦU LA-VẠN-LINH

một linh dược hữu-ích, dễ ngửi và trị nhanh chóng các chứng: nhức đầu, đau bụng, chóng mặt, cảm, sốt, mùi, trừ hơi do ứ đọng địa, mùi thơm dịu, trong uống ngoài thoa công hiệu (có để bán khắp nơi).

Đề bổ sức khỏe, tăng sinh lực, thêm hạnh phúc trong gia đình, đầu năm mới, quà biếu Tết quý giá để tặng nhau: ĐẠI BỒ NGŨ TANG LINH LA-VẠN-LINH, hiệu nghiệm với bệnh: ít ăn, khó ngủ, ốm yếu, mệt nhọc, sụt cân.

Chuyên trị: Tim yếu, thần suy, di tinh, mộng tinh, đau lưng, nhức mỏi. Thích hợp cho nam phụ lão ấu.
(Có để bán khắp các tiệm thuốc Việt-Hoa)

Đã có XUÂN DÂN TỘC

Bạn không thể thiếu

TÂM NGUYỄN tất niên

(Tập trung các số 23, 24, 25, 26)

TÂM NGUYỄN tất niên trình bày hay, khéo, đẹp không thua gì!

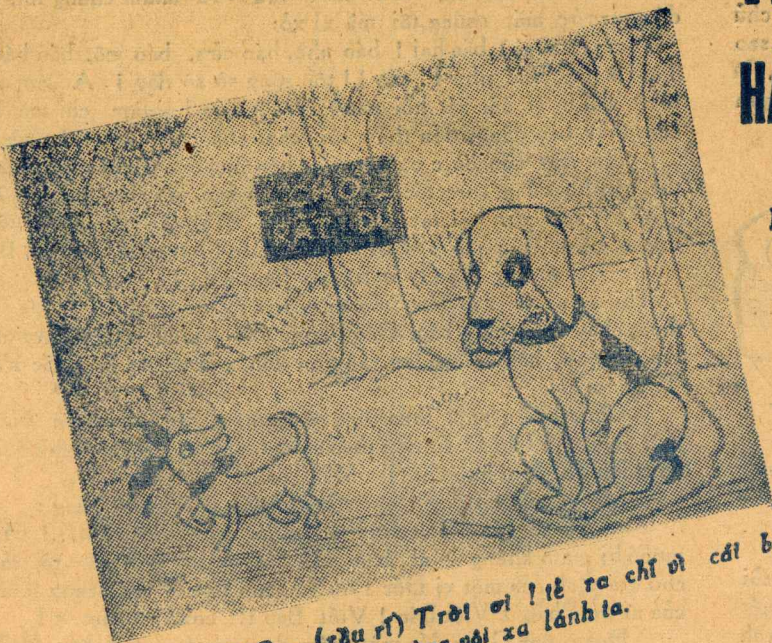
tập báo TẾT!

Giá bình dân: 12 ĐỒNG

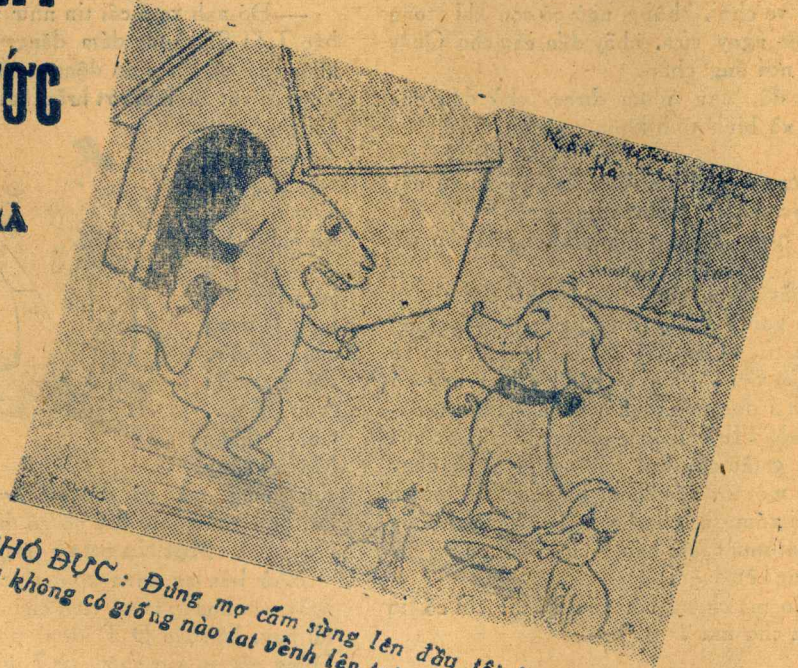
Nhiều bài vở thật giá trị của:

TIÊU NGUYỄN TỬ — ĐẠM NGUYỄN —
TÔ YẾN CHÂU — HUYỀN VŨ —
TRẦN-V-MIÈNG — HÀ-YẾN-THI —
HOÀNG-NGỌC-LIÊNG — THI-HOÀI-
THI — TRẦN-QUANG-NGHĨA — NAM-
CHI — GIA-HƯNG-BẠC — HOÀI-HÀ —
ANH-ĐO — TỪ-TRÂM-LỆ — MỘNG-
HÙNG — NGHỆ SĨ CẢ LÂM.

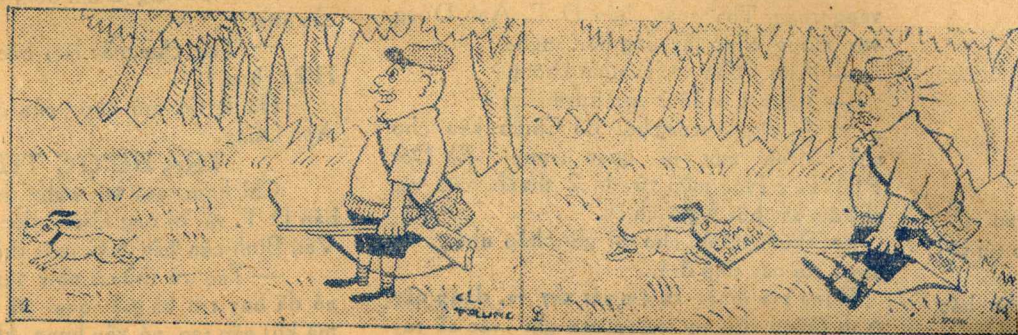
TRANH HÀI HƯỚC của NGÂN HÀ

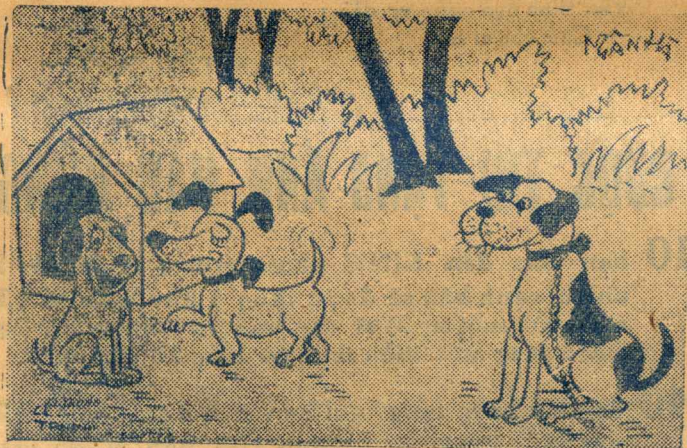
CHÓ ĐƯỢC : (rầu rĩ) Trời ơi ! tẻ ra chỉ vì cái băng kia mà nàng vội xa lánh ta.

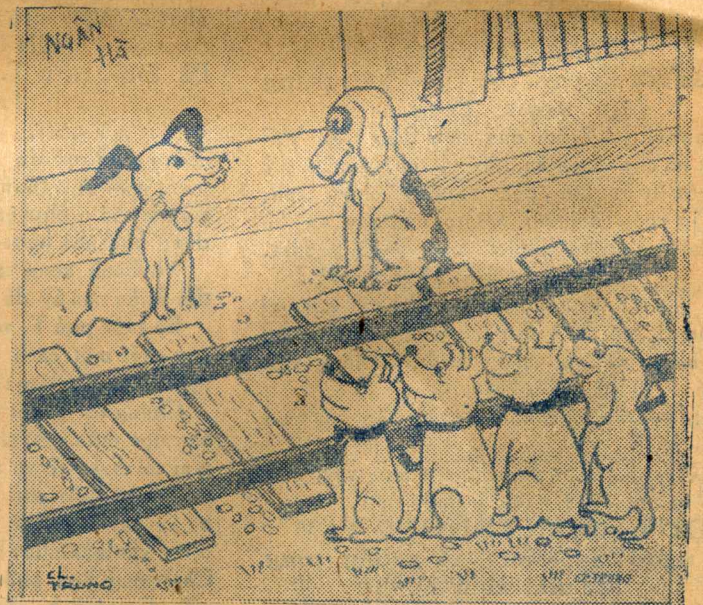
CHÓ ĐƯỢC : Đừng mơ cấm sừng lên đầu tôi rồi vì họ nhà tôi không có giống nào tat vênh lên trời như 2 đứa này cả...

Con chó khôn ngoan

— Hân yêu em tha thiết lắm ! Chỉ coi ngày nào hân cũng phá phá xích dề đến dựng thấy mặt em một lần..

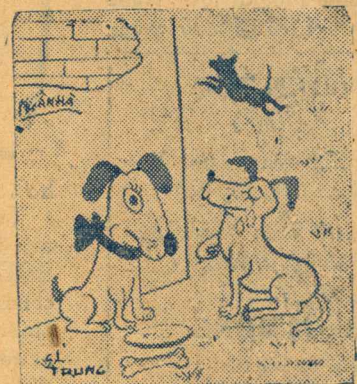
CHÓ BỐ : Xe lửa lột chúng ta sẽ được no nê các con ơi ! Vì toa xe bán hàng ấn hôm nào cũng ngừng bánh đứng ở chỗ này.

CHÓ CON : Ở chúng ta ráng giữ trật tự, đừng chen chút như loài người giành giật nhau dề... mua vé xi-nê...

TRANH ĐỐ

Muốn tìm ra tranh đố bạn hãy lấy bút chì màu kéo lát từ số 1 đến 34 bạn sẽ hoàn thành một bức tranh thú vị nhất. Bạn nào tô màu đẹp nhất và gửi đến tạp chí Xuân Dân Tộc sớm nhất sẽ được tặng mỗi bạn 1 tháng báo Tâm Nguyên. Nhà báo dành 50 giải thưởng cho 50 bạn nào gửi đến sớm nhất.

— Không ngờ nó lại S& khảnh đến thế, đến lúc còn tro lại cái đĩa và cục xương thì nó vội vã bỏ rơi em ngay !!

Thể thao và tiết dục

Bài của Bác-sĩ CHON NGON

TRONG con người có bản năng rất cần thiết là bản năng tính dục. Không có nó thì sự sanh sản của loài người sẽ kém sút, nếu không ngưng hẳn, và loài người sẽ lần lần tiêu diệt.

Bản năng tính dục thì luôn luôn ngấm ngầm hoạt động trong người, mà sự thỏa dục không phải lúc nào cũng có được. Vì thế có nhiều lúc cần phải tiết dục hoặc tạm thời, hoặc lâu dài. Phải tiết dục lâu dài là trường hợp của các học sinh hay sinh viên nam nữ đã đứng tuổi mà chưa tiện cưới vợ, lấy chồng, của các binh sĩ ở xa quê hương, của các nam nữ tù nhân, của các thanh niên nam nữ còn độc thân vì một lẽ gì riêng v.v... Trong những hạng trên đây có kẻ không thể nghĩ đến vấn đề thỏa mãn nhục dục có kẻ có thể thỏa mãn được một phần nào nhưng lại bị hãm dọa bởi những bệnh phong tình, bởi cái hổ trụy lạc hay cái nạn thủ dâm.

Có một phương pháp rất hiệu quả để thoát khỏi sự ám ảnh của nhục dục và để giữ mình tinh khiết là sự chuyển hóa nhục dục. Đó là phương pháp đưa sức lực và tâm trí vào những việc khác để quên sự thúc đẩy của bản năng tính dục. Nếu bao nhiêu sức lực hăng hái và ước vọng tinh thần của chúng ta đều tập trung vào sự hoạt động của bộ máy sinh dục thì chúng ta làm sao sống yên được với sự thúc dục của bản năng tính dục. Vì thế bao nhiêu sinh lực bao nhiêu tinh thần

(Xem tiếp trang 12)

TRẦN - KHẮC - DỪNG vìadem vinh quang về cho Việt - Nam, đoạt phần thưởng cuộc thi Lực sĩ đẹp nhất Thế giới lần thứ ba, trước anh hào đại biểu 18 nước, vừa tổ chức tại Huế.

Chàng có một vóc vạc của Johnny Weismuller người rừng Tarzan thuở trước.

Cao tới một thước tám, cân nặng gần 80 kí-lô, khi Dũng bước ra trường thi thì từ khán giả đến giám cuộc đều ò lên tiếng kinh ngạc, tiếp theo đó là hoan hô nổi dậy khắp bốn bề.

Thân hình chàng lực sĩ đẹp như một pho tượng đồng. Những bắp thịt cuộn cuộn nổi lên từng thớ khi Dũng hít lấy hơi, vận chu ên.

Cũng như độ nào, J. Weismuller đã không tìm thấy đối thủ trên làn nước bạc Mỹ, Âu, Trần Khắc Dũng là một vô địch môn bơi 100, 200, 400, 1.500 thước tự do. Ngoài tài siêu việt ấy, Dũng lại có được một thân hình tuyệt mỹ nên khi bước lên đài để chấm thi, sau khi ban giám khảo giới thiệu một dọc thành tích của Dũng thì muôn miệng một lời đều tin chắc giải thưởng cuộc thi thân hình lực sĩ đẹp nhất

chàng thế lọt khỏi tay người Việt-Nam tài ba tuần tú ấy. Mà quả thế, Dũng đã được giải một cách xứng đáng. Khi chàng bước xuống đài, Lê Hoa "hoàng hậu sắc đẹp" bước đến tặng cho chàng một bó hoa tươi với nụ cười dễ cảm.

Rất hân hạnh. Dũng chỉ thốt được bấy nhiêu lời.

Sau khi được Ban tổ chức trao chiếc bình sứ cổ giải thưởng đặc biệt và một tấm huy chương bằng vàng có nạm thủy xoàn, Dũng được Tổng Cuộc bơi lội Việt Nam mời đi dự tiệc.

Sáng hôm sau, Dũng hết sức kinh hoàng khi thấy tờ "Điện ảnh" đăng tin Dũng đã yêu Lê Hoa và sắp cưới nàng. Chàng nhún mày:

— Cha ! mấy anh phóng viên phóng tin bậy bạ quá. Ta có yêu Lê Hoa hồi nào đâu ? Rủi như Huyền Tiên tin lầm có phải là thời không.

Huyền Tiên là vị hôn thê của Dũng, con một vị nghiệp chủ có tiếng miền Hậu giang Nam Việt. Bết nhau từ thuở bé, Huyền Tiên tha thiết yêu Dũng. Chàng rõ biết mối tình nồng nàn của người trinh nữ nhưng Dũng già tăng thờ ơ. Chàng sợ yêu. Vì theo Dũng nếu muốn sẵn bước vào con đường tình ái phải có một sự nghiệp huy hoàng hiển hách cho khỏi thẹn với kiếp làm trai.

Tuy thế Dũng vẫn định ninh trong trí rằng Huyền Tiên trước sau gì cũng sẽ là người cùng chàng trăm năm kết tóc. Thủy mị, dịu dàng, kín đáo, Huyền Tiên còn giữ lại tánh tình của người phụ nữ Việt Nam ngày xưa. Ngoài nét na khá ái, Huyền Tiên còn quyến luyến lòng chàng tuổi trẻ bằng sắc đẹp kiều mị dịu dàng của Nàng. Đôi bạn đã yêu nhau tha thiết, nhưng bên sụt sè, bên gìn giữ ; ai cũng có lòng tự ái quá cao nên bên trong tình đã khấn khít mà ngoài mặt còn e ngại, chỉ biết nhìn

TRÊN HOANG ĐẢO

Tản truyện thể thao của NGUYỄN-ANG-CA.

THÂN TẶNG CÁC BẠN TRẺ THÍCH PHIÊU LƯU MẠO HIỂM

nhau bằng đôi mắt với cả một trời luyến ái thiết tha.

Trần khắc Dũng đi tới đi lui trong phòng, chàng khó nghĩ quá. Càng nghĩ, Dũng càng tức anh chàng phóng viên của tờ Điện Ảnh. Dũng liền gọi điện thoại lại tòa soạn báo Điện Ảnh.

— Allô ! cho tôi nói chuyện với ban biên tập báo Điện Ảnh. À Bà Chủ bút, thưa bà, tôi rất lấy làm ngạc nhiên thấy quý báo hôm nay có phóng tin rằng tôi sắp cưới cô Lê-Hoa, tôi đã yêu cô ấy ! Đó là một tin hoàn toàn thất thiệt xin Bà vui lòng cải chính giùm.

— Ô ! nhà vô địch nổi doá rồi đấy nhé ! Không có chi hết, hăng chớp bóng A.B.C. nhờ tôi đăng tin ấy để làm quảng cáo.

— Dẫu rằng tôi không vui lòng ?

— Nghe nói thì họ sắp điều đình ký công-tra với ông đấy.

— Thưa bà, tôi xin lập lại, Bà phải cho cải chính ngay cái tin vịt ấy.

— Vâng tôi sẽ xem. Nhưng xét kỹ ông chưa vợ, cô Lê Hoa chưa chồng.

— Cảm ơn, chào bà.

Dũng tức giận, gát ống nói. Chàng quên rằng, tờ Điện ảnh là một tờ tuần báo. Hai hôm sau, thấy báo chí toàn quốc họa theo tờ Điện ảnh làm rùm ben tin vịt đó, Dũng dấm lo. Chàng vội thu xếp công việc đáp phi cơ đi Cần thơ định gặp Huyền Tiên để phân trần cho nàng rõ nếu nàng tin theo dư luận báo giới.

Nào ngờ đến Tây Đô, Dũng đau đớn hết sức khi hay Huyền Tiên đã đáp phi cơ sang Pháp hồi sáng hôm qua. Chàng càng đau đớn thêm, khi thấy cha mẹ Huyền Tiên. Ông Bà Hội đồng Lý — đôi

với chàng quá tẻ nhạt, như có ý giận dỗi.

Tờ báo TinChiều hôm đó có đăng :

«Chúc mừng.

«Được tin anh Trần khắc Dũng kỷ lục gia các môn bơi lội, trường nam của Ông Bà «Trần KhắcĐờm giáo sư ở Đà Lạt thành hôn với cô Hồng Lê-Hoa một hoa khôi nổi tiếng.

« Thành thật chia mừng cùng Anh Chị.

HUYỀN TIÊN

Dũng tức tối gần vỡ ngực. Chàng thất vọng nghẹn ngào, xách va ly xách xe lên Saigon, không buồn cải chính tin thất thiệt ấy trên mặt báo nữa.

Từ Saigon, Dũng đáp tàu đi Huế. Chàng muốn dừng đường thủy đi lâu hơn, để được dịp ngắm cảnh trời, bể hầu vơi bớt nỗi buồn đè nặng tâm can.

Trên mặt nước lênh đênh, mỗi buổi chiều buồn đứng trên « boong » tàu chàng thấy lòng tha thiết nhớ Huyền Tiên. Lúc bấy giờ, chàng mới rõ mình đã yêu Huyền Tiên rõ rệt.

Chàng tự trách mình từ lâu hững hờ. Hạnh phúc trước mắt, chỉ thờ tay là chớp được, chàng đã để nó rời xa.

Dũng than nho nhỏ :

— Huyền Tiên em ơi ! anh nhớ em quá. Sao em lại ghen bóng gió chẳng nghĩ suy cho tận tường. Em đi du lịch tận phía trời xa, nỗi sầu em có người chẳng và không biết giờ phút này, ở bên kia trời tuyết phủ, em có nhớ đến anh không ? Dũng định bụng khi về đến Huế, chàng sẽ xin phép Cha mẹ, quyết tìm người ngọc đầu xa tận đâu đâu.

Tàu bình yên lướt sóng...

Qua đến đêm thứ ba, bỗng giông tố nổi lên dữ dội.

Trời tối đen như mực, mưa tuềng xuống như thác đổ !

Từng lớp sóng cao thi nhau

chục tàu. Thân tàu lông lốc xoay mạnh giữa cơn phong ba trên mặt bể cuồng loạn. Tàu đánh S.O.S. cầu cứu với đất liền, nhưng chậm mất rồi, sau 5 giờ chống cự với bão tố, thuyền trưởng thất vọng hạ lệnh cho hành khách xuống thuyền tiếp cứu.

Hành khách đã lần lượt xuống thuyền cao su, Khắc-Dũng vẫn còn ở lại. Chàng xoay trở như một cái máy, lớp đầu dò dãn bà, trẻ em xuống thuyền, lớp tiếp tay thủy thủ buộc lại giây dòi, hay liêng bột đồ vô dụng xuống mặt nước đen ngòm.

Thuyền trưởng tiến đến trước mặt Dũng, giọng căm động:

— Bấy giờ đến phiên ông và đám thủy thủ của tôi.

Dũng ôm chầm lấy thuyền trưởng. Khi thuyền của Dũng và đám thủy thủ rời xa, Dũng còn thấy thuyền trưởng đứng bình tĩnh trước mũi tàu.

Sóng gió vẫn thi nhau reo hò dữ dội. Một cơn giông ghê gớm bỗng nổi lên, trong chớp mắt chiếc thuyền tiếp cứu của Dũng đã bị lật nhào. Sóng to quá, không thể lại gần tìm vớt được. Dũng mặc cho số mệnh, từ từ bơi. Chàng bơi, bơi mãi. Lối ba giờ sau, sóng lặng, gió êm. Trời trong sáng trở lại. Dũng định bụng bây giờ chắc cũng sáng rồi. Đưa mắt nhìn tứ hướng, bốn bề vẫn là nước, nước mênh mông. Còn hòng Dũng khát ghê gớm, chàng thả ngửa trên mặt bể, vô hy vọng. Sực Dũng kiệt lực. Nhất là sự đói khát khiến cho chân tay chàng rời rã. Trên mặt bể, Dũng rung mình khi nghĩ đến cá mập. Chàng ráng sức, nhắm mắt lịm mau quyết lợi cho đến hơi thở cuối cùng để tránh ám ảnh ghê rợn.

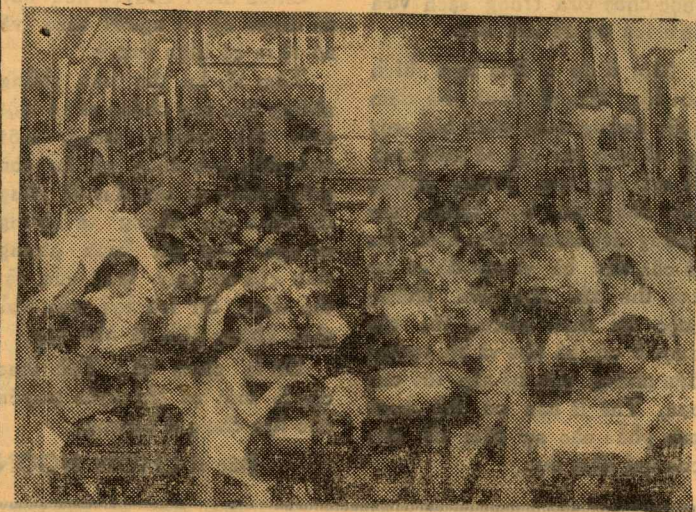
Dũng choàng tỉnh dậy, chàng

(Xem tiếp trang 14)

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

THANH - VÂN NỮ - CÔNG

Số 52-52E-54, Đường Kỳ-Con (Marchaise cũ) SAIGON

Trường thành lập từ năm 1930 đã đào tạo rất nhiều phụ nữ thành tài mở tiệm may, lập trường, hoặc đi dạy giúp các trường công và tư.

Trường dạy mỗi khóa trong hai tháng rành nghề ; bảo đảm đủ các khoa 6 tháng : thêu, cắt, may, bánh mứt và nấu ăn, do Giáo sư có cấp bằng điều khiển và Bà Hiệu Trưởng Trường THANH VÂN chỉ dẫn, học mau biết. Trường có nhận nuôi Nữ Sinh nội trú.

Ngày khai giảng : Mồng 6 Tết.

Nhận học sinh có hạn định, xin ghi tên gấp.

THUỐC KIẾT

ELIXIR ANTICHOLERIQUE DRAGON

TRỊ KIẾT LY RẤT HAY VÀ DỪT ĐAU BỤNG RẤT LẠ. Các nhà thuốc Tây đều có bán.

Tất cả những con vật nuôi trong nhà thì con chó gần gũi hơn cả, nó là con vật thông minh hơn hết. Nó đôi chút kém người về trí khôn thì lại hơn người về tín nghĩa. Xưa nay người ta chỉ nghe nói người phản phúc chưa nghe thấy nói chó phản phúc bao giờ.

Con chó thông minh và tín nghĩa nhường ấy vậy mà địa vị của nó trong xã hội Á đông, nhất là Trung quốc và ta, thật là mỉa mai thảm hại. Người ta cứ gọi tên nó là đủ hình dung ra bao thứ dơ bẩn rồi.

Ở Âu Châu khi người ta nói: "Nom bà kia xun xoe như con chó", bà nào được nghe câu ấy cho là duyên dáng hải lòng. Nhưng nói đến đồ x ống sống xuống bể, lời ấy mà lại lọt vào tai một bà Việt Nam, thì tức khắc bà nổi dóa lên ngay, con tam bành dùng dùng phát động.

Ta coi khinh chó, coi rẻ chó là vì chó ăn dơ, mà cái tội ăn dơ là tội xỉ nhục nhất trong xã hội. Cho nên khi hai người cãi lộn kết luận đến câu «Chó! Chó!» thì thế nào cũng đi đến vỡ đầu xát tai. Khi bà nào chửi rửa muốn buông lời rất độc thường dùng câu «Đồ chó dề!».

Địa vị chó trong xã hội Việt Nam nói riêng và Á châu nói chung đã thấp kém hèn hạ như thế thì thử hỏi lịch sử chó có gì?

Nhật nhạn trong truyện Cổ kim cũng được vài câu chuyện chó, thì những câu chuyện ấy, không thể làm cho ta nở được nụ cười, chỉ làm cho ta rớt nước mắt.

Một thiên tuyệt bút lại càng náo nhân

Người ta kể lại rằng thời xưa có một người nuôi một con chó rất là có nghĩa, nó đã giúp anh được rất nhiều việc. Một hôm vì không muốn nuôi

ĐỀ GIẢI TRÍ TRONG NGÀY XUÂN

chó nữa, anh đã tàn nhẫn đem chó ra sông vất xuống cho chó chết đuối. Nhưng chó biết bơi nên lại về được nhà. Mấy lần ý định tiêu diệt chó đều thất bại, lần này anh bỏ chó vào một cái thuyền bơi hẳn ra giữa dòng sông vất chó xuống giữa dòng nước để cho chó đuối sức không thể bơi vào bờ được nữa. Ai ngờ khi vất chó xuống thì gặp chỗ nước xoáy thuyền anh cũng ngập nốt. Anh chắc là chết đuối nhưng kẻ cứu sống anh lại anh vào bờ được chính lại là con chó mà anh định giết chết.

Một câu chuyện nữa ở ta cũng về chó nhan đề là «Mãi dao dạy vợ, giết chó khuyên chồng» vì đây đương nói về chuyện chó nên tôi hãy xin gác

chuyện mãi dao dạy vợ mà chỉ nói đến chuyện giết chó khuyên chồng.

Nguyên ngày xưa có một anh chàng cứ hay đùa đã với bọn du thủ, du thực, sớm hôm rượu trà cờ bạc, còn người em nghèo thì không hề giúp đỡ. Vợ

của
Ng-quang-Lục

khuyên mãi không nghe anh lại còn biến nạn: ở đời người ta ai cũng phải có bạn để mong giúp ích lẫn nhau.

Thấy vậy vợ liền bày ra một kế: một hôm anh đi chơi về thấy ở ngoài ngõ có vũng máu, anh giật mình sợ hãi. Vì vậy trong thấy vợ đương ôm mặt khóc. Anh hỏi duyên cớ vợ thú thực rằng đã lỡ tay đánh chết

người ăn mày hiện đương bỏ chiếu giầu ở xó cửa vì chưa có người chôn họ.

Anh sợ hãi vội đến tìm các bạn nhờ bạn đi chôn giầu giúp thì người bạn nào cũng lảng anh. Thất vọng anh về than với vợ. Vợ khuyên anh nên sang nhờ người em mà anh thường hất hủi. Người em không những không oán trách gì anh, lại còn giúp anh chôn cả dấu diêm tội sát nhân lấy trời ấy.

Nhưng khi chôn cất vừa xong thì xịch có quan về khám vì đã có một người bạn phản bội đi báo. Lập tức quan bắt khai quật tử thi thì một sự lạ lùng: đó không phải là người mà chỉ là con chó chết.

Quan hỏi duyên cớ người vợ mới thú thật sợ dĩ phải bày ra kể này để chồng thấy rõ rằng những bạn bè rượu chè cờ bạc chỉ là đồ phản bội, mà người ta chỉ tìm thấy trung nghĩa trong ruột thịt tình thân.

Ở câu chuyện này ta thấy chó chịu một hy sinh đau đớn.

Những câu chuyện giả chó trong đời chiến quốc kể cũng thú vị.

Nguyên Mạnh Thường Quân một vị tướng nước Tề lại là tay hào nhả, tiếng đồn lan thiên hạ. Vua Tần lấy làm hâm mộ liền đặt kế mời Mạnh Thường Quân rồi lưu luôn không cho Thường Quân về nữa. Vua Tần có một ái thiếp là Yên Cơ, có người xin Mạnh Thường Quân cầu cạnh nàng nói hộ với vua Tần tha cho về. Nàng nhận lời nhưng lại đặt điều kiện: phải cho nàng một cái áo cừ trắng giống như cái áo cừ Mạnh Thường Quân đã biểu vua Tần.

Thật là một vấn đề nan giải. Cả cửa nhà có một chiếc áo quý đã cung hiến rồi thì còn biết kiếm đâu ra cái thứ hai để làm vừa lòng mỹ nhân tham vọng. Trong bọn mặc tân có người nhận tìm được áo cừ ấy cho Mạnh Thường Quân.

Nguyên người này có tài giả làm chó. Đêm ấy anh nguy trang thành chó mực, chui cống vào cung bắt chước tiếng chó sủa. Chức lại giữ kho tưởng là chó thực không còn nghi ngờ gì nữa. Người này chờ cho Chức lại ngủ say, ăn trộm chìa khóa vào kho lấy trộm được áo cừ cho Mạnh Thường Quân. Mối đó Mạnh Thường Quân mới ra khỏi cửa Hàm Cốc về Tề.

Bên ta trong giới văn học có câu chuyện ông Cao Bá Quát xô ngọt vua Tự Đức trong một vụ ông phải làm chứng về việc hai ông quan cãi nhau.

Ông đã khai cung: Thần đảo Thần kiến Thượng viết câu, hạ viết câu thượng hạ giai cầu. Thần hoảng thần tâu (Thần đến thần thấy trên nói chó dưới nói chó trên dưới cùng chó thần sợ thần chạy).

Câu: Thượng hạ giai cầu là ông Cao Bá Quát gói ghém luôn cả Vua Tự Đức vào đấy.

Câu chuyện này cũng giống câu chuyện ông Ích Khiêm sau hồi ta đã mất quyền tự chủ, bày một bữa tiệc làm toàn bằng thịt chó mời các quan. Rồi lấy cốc ông mắng đầy tớ:

— Thăng ni kỳ cục có đủ cả bá quan, mà mi dọn toàn thịt chó. Trên chó dưới chó thì việc nước tính làm sao dặng.

Ấy đại khái ở phương Đông ta có những câu chuyện chó như vậy thật không vẻ vang gì cho chó cả?

Ở Tây phương chó đã được giá trị ngang người.

Trong tru ện thần thoại thì khi ông Adam và bà Eve phải đẩy xuống trần, không một con vật nào chịu tình nguyện đi theo. Vậy mà chú chó đã chịu làm bạn đồng hành. «Chó đã là cố tri của người».

Thi hào Victor Hugo đã nói: (Xem tiếp trang 29)

Thể thao và tiết dục

(Tiếp theo trang 11)

Không phải chúng tôi nuôi mộng tưởng rằng tất cả thanh niên Việt Nam đều biến thành lực sĩ hoặc những tay quán quân về các môn thể thao. Điều đó khó thực hiện được vì không phải tất cả đều thích và có khiếu về thể thao. Nhưng trừ khi nào bệnh hoạn, các bạn có thể dùng sức lực của mình về những cuộc chơi vừa trong sạch vừa hữu ích đó để tiết dục.

Một tỉ dụ: Bạn ham thích bơi lội. Bạn sẽ tránh thủ dâm hoặc những cuộc chơi bởi truy lạc vì như thế bạn sẽ xuất tinh và mất sức lực. Trong những giờ nhàn rỗi bạn không mơ tưởng đến những thân hình lồ lộ của đàn bà vì bạn đã có sự vui thú khi nhớ đến những cuộc lợi đua, những lúc tập dượt ở các hồ tắm và khi tưởng đến những tiến bộ sắp tới của bạn. Thế là bạn có thể thoát một phần nào sự cám dỗ của con quỷ dâm dục.

Đối với những thanh niên nào không thích môn thể thao thì ở nhà các bạn ấy có thể đề 15,20 phút tập thể dục, rồi dùng tâm trí mình vào một việc tinh thần: đọc sách để nâng cao trình độ hiểu biết học thêm những môn mình thích chơi âm nhạc đánh cờ v.v.. Ít có người nào vừa là một kẻ đa dâm vừa là một người làm việc rất nhiều bằng trí óc. Những thú vui tinh thần mà bạn được hưởng khi bạn chăm chú vào khoa học văn chương, nghệ thuật sẽ làm cho bạn khinh khi những phút khoái lạc xác thịt sai lầm rất ngắn ngủi mà rất nguy hại về sau.

Chiến thuật chuyển hóa này đã được nhiều người theo và nó tỏ ra có hiệu lực.

Tóm tắt lại thể thao chẳng những làm cho chúng ta có một thân thể cường tráng, một tinh thần anh dũng mà lại còn giúp chúng ta tiết dục dễ dàng để tránh cho chúng ta những sự nguy hại các bệnh phong tình của sự truy lạc, của thủ dâm. Sự ích lợi của thể thao không phải là nhỏ vậy.

Đó là chưa kể: Thể thao còn là một lợi khí tuyên truyền đặc lực cho quê hương.

Bác sĩ CHON NGON

của ta phải được tản ra trong muôn nghìn hoạt động bổ ích khác như là thể thao, khoa học văn chương, nghệ thuật v.v... Như thế chúng ta mới có thể sống một cách đầy đủ về mặt thể chất lẫn tinh thần mà khỏi phải bận rộn về vấn đề tính dục.

Thể thao là một phương tiện rất công hiệu để giúp chúng ta trong sự tiết dục. Chơi thể thao tức là xả phỉ ra một mớ sức lực để làm cho nở nang các bắp thịt và điều hòa sự vận động của các cơ quan trong thân thể. Sau khi chơi thể thao, cơ thể lại nghỉ ngơi để phục hồi sức lực đã xả phỉ. Tinh thần thì chú trọng vào việc tập dượt hay trò tài, thành thử bao nhiêu sức lực và tinh thần đều xoay qua chiều hướng khác không còn cung phụng cho tính dục nữa.

Dưới đây là một đoạn trích trong quyển «Người con trai nên biết về vấn đề nam nữ» của Trần triệu Nam và Bác sĩ Trương ngọc Hôn sắp xuất bản. Đoạn nói về chơi thể thao để tiết dục.

«Có sức khỏe dồi dào bạn nên tập Thể dục mỗi ngày hoặc chơi một môn thể thao nào mà bạn ưa thích bởi lợi quần vợt bóng tròn v.v...»

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Xưởng sản xuất:

Ông Âm Thanh (Pols Silencieux)

Ông Dẫn Thanh (Txuyau d'echappements)

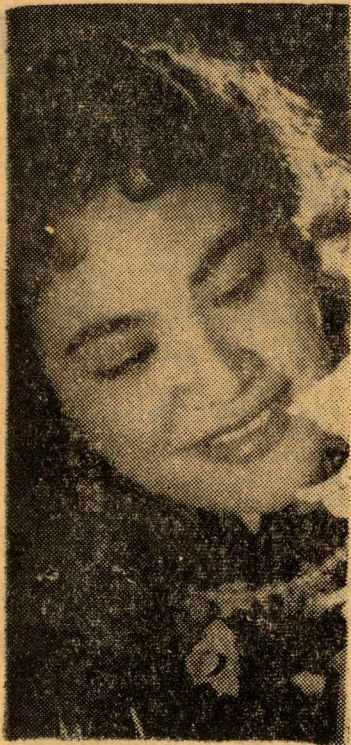
Giám đốc: TRẦN MINH NGỌC

361/1 Phú Định Cholon

THUỐC BỘT RẮC GHỀ

POUDRE SULFAMIDEE DRAGON

SÁT TRÙNG — MAU LÀNH MẶT. BÁN KHẮP HIỆU THUỐC TÂY.

Cò KHÁNH NGOC
trong phim « Ràng Buộc »

Hoạt động điện ảnh
Việt Nam

TRÊN địa hạt quốc tế cũng như quốc gia, mức sản xuất phim ảnh tăng gia rất nhiều. Hàng ngàn phim mới của Tây Phương đã chào đời, riêng về phim Việt Nam cũng đã hoàn thành gần 20 phim trong năm rồi, so sánh với các năm trước thì mức sản xuất tăng không dưới 150%.

Năm vừa qua ngành sản xuất phim quốc gia đã hoạt động không ngừng nâng mức sản xuất lên cao hơn năm 1956. Động cơ thúc đẩy các nhà văn nghệ chuyên chú vào việc quay phim một phần là để phát triển văn hoá nước nhà một phần do nhu cầu tinh thần của quần chúng.

Sau sự thành công về tài chánh của phim « Quan Âm Thị Kính », các nhà kinh doanh không bỏ qua cơ hội dùng điện ảnh để làm phương tiện thương mại, vài cuốn phim-phát lần lượt ra đời như « Tiền thân Phật tử », « Mục Liên Thanh

Đề », nhưng chỉ làm cho khán giả thất vọng vì kỹ thuật yếu kém, diễn xuất vụng về.

Song song với phim phát, chúng ta thấy một số phim cổ tích, thần thoại, đã sử dụng trong chuyện xưa tích cũ, nào « Thạch Sanh Lú Thông », « Hồi chuông thiên mụ », « Huyền Trân công chúa », « Ngọc Bô đề », « Giọt mưa Ngâu », « Lục Vân Tiên », « Người đẹp Bình Dương » và cuốn phim có nội dung lãng nhãng đã bị khán giả phản đối kịch liệt tức là « Tình yêu tổ quốc ».

Nói đến hoạt động điện ảnh Việt Nam trong năm qua, chúng ta không hề nào không chú trọng đến sự cố gắng phát triển loại phim xã hội dưới hình thức bài phong của một số nhà làm phim có thiên chí.

Phim « Những tấm lòng vàng » xuất hiện với nhóm Năm Châu, Ba Vân, Kim Cúc, Kim Lan. Phim « Người mẹ hiền » trình bày nỗi đau khổ nhọc nhằn của người mẹ trong gia đình V. N. Phim « Bụi đời » phơi bày trạng huống phủ phàng của trẻ mồ côi.

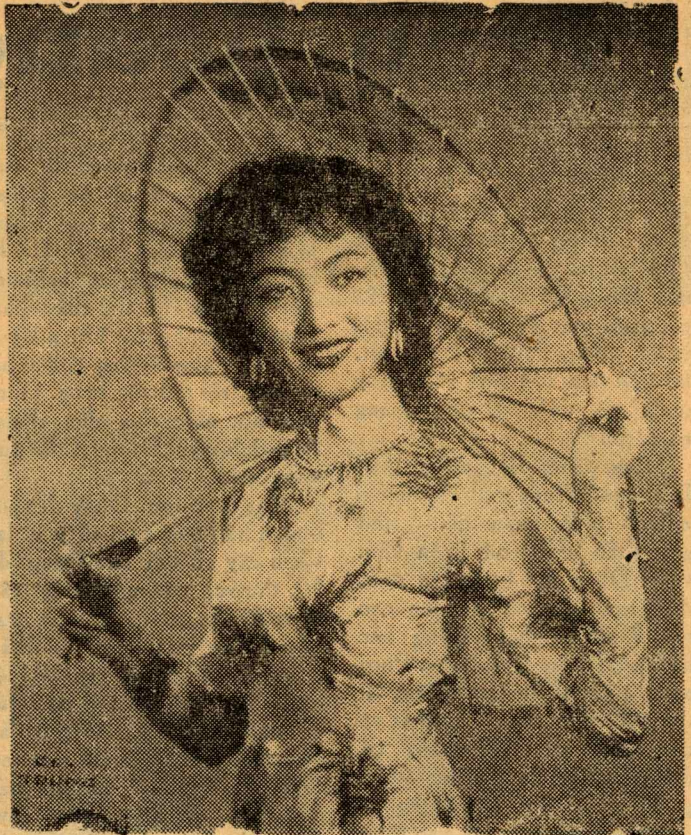
Đồng thời màn ảnh Việt Nam còn hứa hẹn đưa ra những phim « Hương thề chưa dứt », « Em vẫn đợi anh trên đồi », « Giông tố », « Ràng buộc », « Người thợ vẽ », « Vô mộng », « Oan tình » v.v.

vendre » và « Kim trai thời loạn » với sự cộng tác của chuyên viên và tài tử V. N.

Hoạt động điện ảnh không những nhằm nâng cao tỷ lệ sản xuất mà còn nhằm vào việc đào luyện những tài năng mới cho ngành điện ảnh hướng về tương lai và phát triển văn nghệ dân tộc.

Nhiều tạp chí chuyên về kịch ảnh ra đời, cổ động và góp ý kiến xây dựng nền điện ảnh V. N. Cảnh đó chúng ta còn thấy các báo tổ chức cuộc thi ảnh nhiều cuộc tuyển lựa tài tử được khởi xướng với mục đích tìm các thiên tài mới, khuếch khích thanh niên nam nữ tham gia hoạt động điện ảnh.

Ngoài những tài năng cũ xuất thân từ giới tân cổ nhạc, chúng ta thấy xuất hiện nhiều tài năng mới từ trong giới học sinh và các giới khác như cô Trang Thiên Kim trong « Mục Liên Thanh Đề », cô Thầm Thúy Hằng trong « Người đẹp Bình Dương », cô Bạch Xuyên cậu bé Minh Giao, Trương Thị trong « Bụi đời » cô Thu Cúc và Tuyết Vân trong « Hương thề chưa dứt », cô Kiều Oanh Em vẫn đợi anh trên đồi », cô Tuyết Trâm trong « Vô Mộng ». Đồng thời còn có hai nam diễn viên có nhiều hứa hẹn. Một Ngọc Phú trong « Người mẹ hiền » và một Hữu Đức trong « Hương thề

Cò THẦM THÚY HẰNG
trong vai Người đẹp Bình Dương.

nghèo, thêm khát quả bong bóng đỏ. Trong giấc mơ đứa trẻ thấy mình mang quả bóng bay chung với hàng ngàn quả bong bóng khác.

« La Rivière sans Retour » với Marilyn Monroe, vào cuộc tình duyên hoa mộng trong « Picnic » với Kim Novak, lối cuốn người vào cuộc nhảy múa nhiệt cuồng trong « Drôle de Frimousse » với Audrey Hephura. Khán giả còn bị lôi cuốn vào cảnh giết người khủng khiếp trong « Fenêtre sur la cour » với Grace Kelly và « La maison des otages » với Martha Scott.

(Xem tiếp trang 28)

Sanh hoạt điện ảnh Quốc tế và Quốc gia

MÀN ẢNH TRONG NĂM QUA

* * của KIM MI * *

Từ tháng 3 đến tháng chạp năm rồi nhiều nhóm quay phim ngoại quốc đem tài tử và chuyên viên đến Việt Nam thực hiện nhiều phim rút về tài V. N. đại để : « Les Aventuriers du Mekong », « Un Homme à

chưa dứt ».

Phim ngoại quốc tại Việt Nam.

Phim ngoại quốc tràn vào V. N. ngày càng nhiều, tính ra hơn hai trăm phim mới đã ra mắt công chúng trong năm qua.

Tuy nhiên, trong số phim này phần nhiều đều ở mức tầm thường, chỉ một số ít tương đối có giá trị nghệ thuật mà chúng ta đã được xem qua.

Ấy là những phim « Guerre et Paix », « La Loi du Seigneur », « Ma vie commence en Malaisie », « Mort en Fraude », « Michel Strogoff », « Les Héros sont Fatigués », « Marty », « Le Ballon rouge », « La Femme aux deux visages », « La comtesse aux pieds nus », « La mousson », và « Egyptien ».

Những phim được hoan nghinh, phần nhiều là phim đã phá chiến tranh, xây dựng tình thương giữa con người. Phim « Guerre et Paix » của Mỹ Ý, phim « Ma vie commence en Malaisie » của Anh và « La Loi du Seigneur » của Mỹ cũng như hai phim « Les Héros sont Fatigués », « Mort en Fraude » của Pháp đều vạch rõ bộ mặt điêu linh tang tóc và chán chường của chiến tranh. Phim « Marty » thì xây dựng con người trên lòng chân thật, phim « Le Ballon rouge » phơi bày nỗi ước mơ của đứa trẻ ở xóm

Khác với mấy năm trước, phim Ý đại lợi, Mỹ tây cơ, Ấn độ, Nhật bản thấy vắng trên màn bạc Việt Nam. Trong năm qua công chúng chỉ xem vài phim Ý « La Femme aux deux visages », « Le chevalier de la violence » và « Sous la Signe du croix » thuộc loại phim tình cảm và phim giơm.

Phim Thụy điển cũng vắng bóng luôn, chỉ có phim Mỹ là dẫn đầu, phần nhiều lại thuộc loại phiêu lưu, ca vũ, ái tình, trinh thám.

Phim Âu Mỹ đã đưa khán giả V. N. vào những cuộc phiêu lưu kinh khủng, đầm máu trong

Cò KIỀU CHINH
trong phim « Hồi chuông Thiên Mụ »

MARILYN MONROE
trong phim « La Rivière sans retour »

KIM NOVAK
trong phim « Picnic »

Cò TUYẾT VÂN
trong phim « Hương Thề Chưa Dứt »

Thuốc xức lác **ANTIDARTRE DRAGON** thật hay.

CÁC NHÀ THUỐC TÂY ĐỀU CÓ BÁN.

Trên hoang đảo

(Tiếp theo trang 11)

sung sướng quá khi rõ ra mình vẫn còn sống. Chàng đang nằm trên một bãi cát to rộng. Trước mắt Dũng một hòn củ lao cây cối xanh um. Thì ra trong phút tuyệt vọng, Dũng cố sức lội, lội đến khi bất tỉnh và lương sống vô tình đã đưa chàng nằm trên bãi cát.

Dũng đứng dậy, chàng thấy lạnh quá. Trong thân chàng chỉ còn có chiếc quần dài, nhờ giây thắt lưng chặt nên khỏi ướt, Dũng lần bước lên đảo. Ánh thái dương đã lên cao khỏi đầu. Định bụng Dũng chắc bây giờ đã quá 1 giờ trưa. Phơi nắng một hồi cho ấm, Dũng lại thấy đói. Nhất là chàng khát vô cùng, khát đến nỗi chàng có thể uống bất cứ một thứ nước gì miễn khác hơn nước biển.

Dũng chọn một cây cao ráo sức leo lên tìm đỉnh hướng Dũng vui mừng khôn tả khi thấy cách đó không xa, có một hàng cây dừa. Dũng liền lẹ làng chạy đến nơi leo lên hái xuống vài quả ăn đỡ dạ. Vừa ăn, chàng vừa ngẫm nghĩ chẳng biết hải đảo này thuộc về hướng nào, có gần bờ biển Việt Nam? Có dân cư ở đây không?

Khi bớt đói khát, Dũng bẻ một cành cây chắc chắn, làm khí giới, mò mẫm đi xem địa thế hải đảo. Đi một hồi xa, Dũng thấy 1 cây cổ thụ cao lớn không thể tưởng tượng. Bề om thân cây có trên hai chục thước, cao trên trăm thước, tầng lá um tùm. Dũng bèn tìm thế leo lên ngọn. Nhờ mấy quả dừa, Dũng lại sức, nên chàng thoăn thoắt leo cây như người rừng Tarzan trong phim ảnh. Lên đến ngọn,

Dũng đưa mắt quan sát bốn bề. Hải đảo này bề dài chỉ độ năm trăm thước và bề ngang lối hai trăm. Sau khi rõ địa thế hải đảo rồi, Dũng bèn nghĩ đến việc tạo một chỗ ngủ chắc chắn. Sắn cây cổ thụ đó, Dũng lấy lá lột một trong những cành hai to nhất, rồi thử đặt lưng. Dũng ngủ một giấc cho đến chiều. Khi tỉnh giấc, Dũng đi bẻ dừa uống nước và ăn cái.

Sáng hôm sau, Dũng đi xung quanh hải đảo xem có ý gì lạ. Cách cây cổ thụ của Dũng độ 50 thước, có một đám cây rừng kỳ lạ, trái to bằng trái mít. Dũng thử nếm thì thấy hương vị như trái sa-kê luộc rồi. Mừng quá đối; vì nhờ trái này chàng có thể sống ở đảo được chờ ăn dừa mãi, làm sao chịu cho thấu. Dũng hái một trái để dưới gốc cây, để khi trở lại mang về ăn rồi tiếp tục đi nữa. Xung quanh đảo chẳng có gì đáng chú ý. Vì là một hòn đảo nhỏ nên chẳng có bóng người, ngoại trừ loài hải điều ra chẳng có thú dữ đáng sợ. Có điều Dũng lấy làm ngạc nhiên là ở phía Bắc hải đảo có một cái hồ sâu do nước bề tràn vào mà tạo nên. Chỗ đó giống như một cái hồ tắm nên Dũng vội phóng mình xuống nước. Chàng lặn xung quanh coi có đá hay cây gì không thì lạ chưa, dưới đáy cái hồ ấy toàn là cát, chẳng có đá mà cũng chẳng có cây. Bên tay phải của hồ có một chiếc hang cạn độ một thước nước và dài lối hai thước. Dũng bèn đi sâu vào bên trong và dưới thềm hai chân ra thì chẳng khác chi chàng nằm trên trên ghế bố, Dũng thật lạ lùng Cái hang đó phải do tay người

tạo ra mới được!

Ba hôm sau.

Đôi Dũng hái trái rừng ăn, khát bẻ dừa uống, nức xuống hồ bơi hoặc chống gậy đi quan sát quanh đảo!

Đêm đó, trăng soi vằng vặc. Đêm thanh, trăng tỏ, ánh trăng pha màu nước xem rất đẹp mắt. Ngồi trên tảng cây cổ thụ, Dũng bồi hồi nhớ tưởng song thân, non nước với người yêu.

— Huyền Tiên ơi! Em có hay cho cảnh khổ của anh hiện thời. Một mình nơi đảo vắng, thân anh khác nào như người tù tội đếm ngày tháng trôi qua.

Trong cảnh êm đẹp của cảnh vật, trước sự bao la của vũ trụ, Dũng thấy lòng mình dạt dào niềm xúc cảm! Tuy thế, Dũng vẫn nuôi hy vọng. Đảo này chắc gần bờ cõi Việt-Nam; biết đâu chừng một ngày kia sẽ có một chiếc tàu chạy gần đảo. Dũng hình dung đến nỗi đau đớn của song thân khi nghe chàng bị nạn. Trời ơi! tá làm sao xiết được sự buồn phiền của Ba Mả chàng!

Báo chí sẽ loan tin Dũng mất tích. Dư luận xôn xao. Chắc hẳn sẽ có rất nhiều giòng lệ chân thành nhỏ ra vì chàng. Và khi hay rõ, chắc Huyền Tiên hối hận vô cùng.

Dũng đang nhìn trời cao rộng như gờ lòng mình cho mây gió đến phương xa, bỗng đứng dậy chăm chú nhìn. Trên mặt bể có bốn vệt nước tiến đến hải đảo. Vệt nước đập trắng xóa xem như những chiếc chum vại ca nô.

Dũng vội vàng xuống, chạy ra gần bãi để nhìn cho tường tận. Chàng suýt kêu lên một tiếng kinh hãi. Chàng cắn chặt môi, coi mình tỉnh hay mê. — 'Có phải chăng mình ở trong chuyện Liêu - Trai'. Dũng tự bảo!

Vì trước mắt chàng, bốn thiếu nữ, phải bốn thiếu nữ xỏa tóc đang thi nhau lội. Họ bơi lội về phía hồ của hải đảo. Dũng nom theo đến gần hồ. Ôi huyền ảo. Ôi la lùng! bốn thiếu nữ đẹp tuyệt trần. Đẹp như tiên nữ, dưới gầm trời này gần chẳng có ai hơn. Bốn nàng đều khỏa thân. Dưới làn nước trong vắt, dưới ánh trăng soi, Dũng thấy rõ cả bộ ngực nở nang của mỹ nữ. Dũng hồi hộp nín thở. Chàng định nhìn rằng đây là bốn vị nữ hải thần mà đó là hồ của tiên lợi.

(Xem tiếp trang 24)

NĂM TUẤT NÓI CHUYỆN CHÓ NGHE CHƠI

Bài của TUYẾT GIANG

CHÓ BỊ ĐÁNH THUÊ GIA TÀI

Bà Sylvia Crumps, người Anh, khi ta thế có để hai triệu quan cho con chó Ricky.

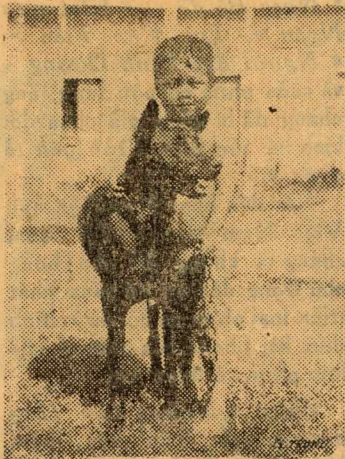
Nhân viên Sở thuế vừa gửi giấy báo cho chó Ricky phải nộp thuế lợi tức.

KHỐC... CHÓ!

Cô đào nguyên tử Jayne Manfield đi La-Mã dự hội nghị báo chí.

Đến nơi, Cô nhận được giấy thép của tình nhân báo cho cô biết, ở nhà, con chó yêu quý của cô đã chết.

Cô khóc như mưa như gió và nhin ăn một ngày để tang chó.

CHÓ TỐT NGHIỆP Ở TRUNG-TÂM HUẤN-LUYỆN!

Chó trận là một phụ tá đắc lực của người chiến binh. Nó có thể tìm ra kẻ phá hoại và báo trước cuộc phục kích.

Chó trận đã được dùng nhiều trên chiến trường Đông Dương với nhiệm vụ canh gác các yếu điểm hoặc tuần tiễu.

Loại chó canh gác làm việc hằng ngày rất đắc lực tại các kho đạn dược, quân cụ, kho súng, trường bay, còn loại chó tuần tiễu đã nhiều lần hy sinh để cứu vãn hàng trăm nhân mạng.

Ở Mã Lai, người Anh dùng chó để canh gác, tuần tiễu, dò đường, xung kích. Tân Gia Ba có chủng chó lớn nhất Á Đông.

Ở Triều Tiên, chó đã làm giảm 500% số thiệt hại về binh sĩ và cứu vãn hàng triệu "đô la" quân cụ.

Tại Pháp, trung tâm huấn luyện chó đã thành lập ở Segalat - Gram-Nat & Lina và Suippes.

Tại Suippes, người ta huấn luyện 2.000 chó trận, để gửi đi Bắc Phi và có nhiều nhiệm vụ riêng biệt.

10 — Chó vận tải dụng cụ và đạn dược.

20 — Chó kéo xe một mình hay từng đàn có thể chở được từ 150 ki lô. Nếu là xe trượt tuyết, nó có thể kéo 300 ki lô rất dễ dàng.

30 — Chó liên lạc mang thư.

40 — Chó cứu thương.

50 — Chó canh gác tù binh, địa điểm quân sự.

60 — Chó mở đường.

70 — Chó quấy rối, bắt địch phải xuất hiện.

80 — Chó dò mìn nhờ ở khứu giác rất thính. Nhiều mìn bằng thủy tinh hay nhựa được chó tìm thấy dễ dàng trong khi máy dò tối tăm không tìm ra.

90 — Chó tuần tiễu theo binh sĩ đi tuần và dò tìm địch đang mai phục.

100 — Chó nhảy dù và xung kích.

CÁC GIỐNG CHÓ

Chó Berger Đức có sức lực dẻo dai và thân hình đẹp đẽ. Giống chó Boxers, Rotweillers, Bao — Rouzes, Bouvier des Flandres (Pháp) rất thông minh.

CHÓ CŨNG CỨ!

Tại một trận, chó tỏ ra rất hoạt động. Có một lần, một quả mìn vừa nổ, những kẻ phá hoại chạy trốn và phía rừng, qua một con đường hiểm hóc. Sau một giờ tìm kiếm không có kết quả, người ta dùng đến chó.

Chó tiến lên giữa sự yểm hộ của hai tiểu đội bộ binh về phía rừng mà vừa rồi địch chạy núp ở đó.

Một lúc sau có tiếng súng nổ, địch bị hạ!

Vừa đây tại Algérie, một đoạn đường xe lửa bị phá hủy. Sau khi người tìm không ra thủ phạm, chó được cử đi "công tác". Các người lính nghi trong vùng bị tập trung tại một địa điểm. Chó đánh hơi những đinh ốc mà nghĩa quân đã tháo để dọc đường sắt. Sau đó, chó dò ra được hai thủ phạm trong đám dân bị bắt.

Hai người này đã nhận tội lỗi!

BẢN TUYÊN DƯƠNG CÔNG TRẠNG CỦA CHÓ

Chó trận Nargus trong chi đội quân khuyến số 2 của Sư Đoàn Alger ở Qued Aissi, quân số C. 547 được tuyên công trạng trước Đại Đoàn với bản tuyên dương sau đây:

" Một con vật rất can đảm trong trận phục kích ngày 5-3-1957, tại làng Taou — rirt — Moussa do một đơn vị mạnh mẽ của đối phương tổ chức đã tiếp tục truy kích địch mặc dầu một chân trước bị trúng đạn và gây khi mới giáp chiến".

Có TUYẾT GIANG

Cung chúc Tân Xuân

Xuân Mậu Tuất xấp đến Bồn hiệu lo ướp những món ăn để quý Ông Bà trước cúng kiến bữa lễ giao thừa, với những tiệc cưới tiệc hội v.v...

Lập xưởng ướp rượu mai quế lộ
Vịt ta quay, vịt ta ướp phải khéo
H-o quay ướp chao
Bò câu phá lẩu
Gà máy đầu phá lẩu
H-o con quay đa vồn

Là những món đặc điểm của bồn hiệu được tín nhiệm đã lâu năm.

Quý ông bà muốn đặt trước những món ăn trên xin mời đến địa chỉ dưới đây:

ĐƯỜNG-SƠN

Số nhà 143 đường Phùng Hưng (Paris cũ) CHOLON

Điện Thoại số 892

THUỐC HO bô phổi «CON RỒNG»

CHUYÊN TRỊ: Các chứng ho, suyễn, cảm, sò mũi, ho gà

SIROP PECTORAL DRAGON

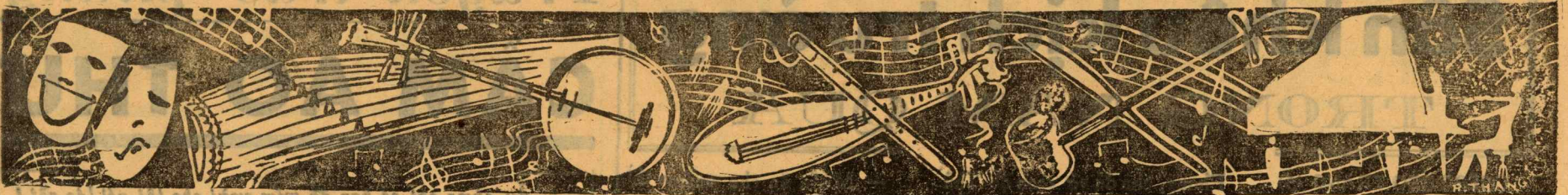
Rất hiệu nghiệm

Có bán khắp nhà thuốc Tây

CEFAMID

trị dứt BAN NÓNG và bô sức nhờ nhiều sinh tố

Các nhà thuốc Tây đều có bán.

Nhân dịp năm mới thử nhìn lại

SÂN KHẤU KỊCH TRƯỜNG TRONG NĂM QUA

NĂM ĐÌNH DẬU SÂN KHẤU NƯỚC NHÀ CÓ GÌ LẠ ?

Toàn nữ ban

Gánh Phụng Hoàng giống trống phát cờ, rần rờ ra đời. Có điều lạ là gánh này không xài... kếp, mà toàn là phụ nữ chánh hiệu con nai !

Có lẽ người lãnh đạo nhận thấy diễn tuồng theo lối "toàn nữ ban" là chắc ẽn nên tính theo đà đó cho... ăn chắc !

Nào dà « nhơn nguyên như thử, thiên lý dị nhiên » lâu lâu một lần thì được, còn cái "mừng" anh anh em em, chàng chàng thiếp thiếp mà toàn là giống cái thì coi nó... làm sao ấy !

Do đó, Phụng Hoàng gần rũ cánh. Rồi cái tỏ ! Nghĩa là từ đây về sau, hát có đào có kếp hẳn hoi.

Thấy vậy có nhiều anh kếp được trốn, tuyên bố : Không có tụi tui thì chưa chắc nghe các... bà.

Từ các bùm đến... hát bóng !

« Sân khấu điện ảnh hóa » làm rần rờ một lúc rồi chìm luôn. Cái lương thì cái lương, hát bóng thì hát bóng. Pha chề nhất định là... mau bị chán !

Do đó gần cuối năm, Hoa Sen lại làm một chuyến viễn du chùa Tháp. Nghe đâu rờ xét cũng khá, nên kể như huê, không chừng còn lỡ là khác.

Có một điều nên nói là đoàn Hoa Sen có một lối hát riêng biệt nên không dùng đào kếp nào khác hơn là Kim Lương, Ái Hữu, Lệ Út, Năm Phôi, Bửu Tài và... Bảy Cao, bởi những Nghệ sĩ này sở trường loại La mã, chiến tranh và kiếm hiệp. Có lúc ông bầu Cao nhận vài vở thi ca kịch của Minh Nguyễn Bạch Diệp nhưng chậm chạp đem ra công diễn, có lẽ ngán... ngâm thơ ! Tuy nhiên, gần cuối năm con gà, ông Bầu Cao đã đòi ý đề kíp với trào lưu.

Trong năm, hết vụ May-Kha tới soạn giả Duy Đoàn. Thừa kiện lung tung beng. Có thể nói là trong năm Đình Dậu ông bầu Hoa Sen gặp chuyện lộn thời nhiều nhất.

Uống huyết ăn thề

Hai anh kếp « Minh Chí và Việt Hùng » vừa xấp lại mần ăn với nhau là làm một chuyện cả giới đều tá hỏa. Hai anh cắt máu hòa rượu để vãi tờ nghiệp chứng minh và phờ họ cho được làm ăn lâu dài dưới bảng hiệu Việt Hùng Minh Chí. Xong cả hai được ly rượu (huyết) lên làm một hơi !

Không bao lâu, cả hai có chuyện lục đục Minh Chí rút áo ra đi, trong khi đoàn bắt đầu sa sút. Còn lại Việt Hùng,

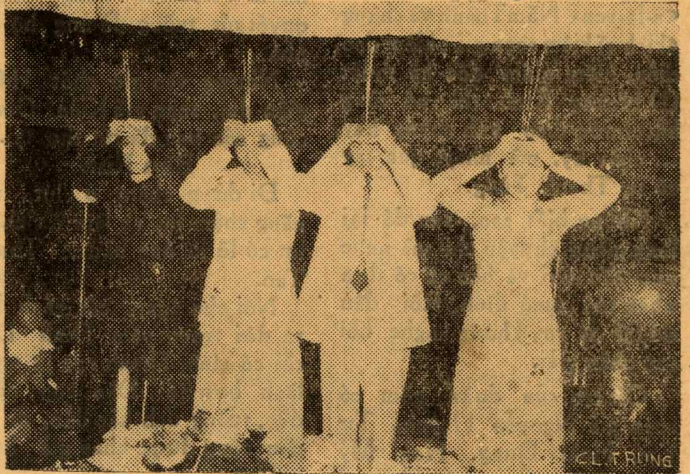
một con ẻn không kéo nổi mùa nào hết, đành để cho gánh thoi thóp, thoi thóp, và « rút cục » vào đình Tân Kiên năm

của NGỌC-KỶ-LÂN

hủ hỉ với gánh Phụng Hoàng cho có bạn !

Nghe đâu đã có lối 5 triệu bạc bỏ sông bỏ biển với bảng hiệu Việt Hùng Minh Chí. Một con số khổng lồ !

Hiện nay, đoàn Việt Hùng Minh Chí Saigon đang được

Đoàn Kim Thanh ngày thành lập !

Tứ vị giám đốc Thủy Nga, Thanh Tao, Út Trà Ôn, Kim Chương trong lễ cúng ra mắt Tờ nghiệp vớt về mặt nghiêm trang và tin tưởng. Nhưng sau đó, Kim Thanh đoàn hát hùng mạnh nhất từ xưa đến nay trong ca kịch giới xứ này — giải tán.

Bốn vị giám đốc chia tay bốn hướng... mỗi người đều có một sự nghiệp và một địa vị rực rỡ trong giới sân khấu Nam Phần.

kép Xuân Liêu cố gắng chỉnh bị hàng ngũ và bản hiệu, một lần nữa, được đổi lại là Ca vũ kịch « Đoàn Em » do bạn Xuân Liêu đơn độc chủ trương Còn Việt Hùng Minh Chí

nghe đâu vì câu chuyện kếp Hoàng Như mà khó thể hiệp tác một lần nữa. Chờ xem con tạo xoay vần đến đâu ?

(Xem tiếp trang 16)

ĐẠI HỘI CHỦ... BẦU !

của NGHỆ SĨ... CÀ LẮM

Nam Phong

Kiểm kich tung hoành giới mao hĩa.
Dầu không nở mặt cũng cầm chìa.
Năm gà hát xướng coi mỗi khá.
Nhờ có tài năng chị chín Bĩa !

Kim Chương — Thanh Hương

Sân khấu làng ta có nhĩ bầu,
Tài cao nào kém bọn mây râu.
Vái trời tâm tánh đừng thay đổi.
Tiền bạc vô hoài biết đề đầu !

Thanh Minh

Bầu Bí năm nay mập quá rồi.
Con đường bơ sữa bắt đi thôi,
Thành Xương năm mãi coi mỗi chán,
Thì cứ đi vòng đề xả hơi !

Việt Hùng — Minh Chí

Ăn thề uống huyết đã bao phen.
Tờ nghiệp không thương mới rã bèn.

Ngọt bảy triệu đồng đi tuốt luốt,
Tài cao nhưng mạng hãy còn đen !

Hoa Sen

Nan nước ngày nay đã thái bình.
Đừng bày bom đạn hoăng hồn kinh.
Năm nay hãy ráng lo canh cãi,
Điện ảnh coi mỗi đã hết linh !

Thúy Nga

Tương đã iôi thôi chuyện rút tuồng.
« Hoa đào đã nở », nở luôn luôn...

Khen ai thật khéo tay dăn xếp,
Mồm mép bà bầu cũng... dễ thương !

Bầu Thắng

Năm mãi Cầu quan chẳng chán à ?
Cũng kèn, cũng trống, cũng đồng la.
Hát cương hồi năm ai la côm,
Lộn xộn vài hôm cũng bỏ qua !

Thanh Tao

Dáng người chậm chạp, tướng rờ rờ.
Lục tinh mần ăn thấy có mòi,

Không lẽ mầy râu thua liều yếu,
Thử đô về thử một lần coi !

Phước Chung

Có Phước thì ca lại hưởng Chung.
Đừng ai bàn đến việc chia hùn.

Me xừ Tám Kiết lên căn đầu,
Cái bụng phình to giống cái... thùng !

Hương Hoa

Dầm thét miền Trung muốn kẹt đường,
Làm gan về « ngũ » ở Thành Xương,

Ông bầu trăn trở; tài cao ấy,
Muôn kiếp còn mang « nợ » cải lương !

Kim Chung

Điểm huyền buổi trước hết hay còn,

Đáng mặt yên, hùng giới phần sơn,
Trối kệ sự đời hay thóc mách.
Chuồn vàng cứ việc giống bon bon !

Tấn Thành Ban

Bồng lai hiệp phách Tiêu ma vương;
Ngũ hồ bình tây đến phần đường,
Còn nước, còn non, còn khán giả,
Tấn Thành còn hát mãi tuồng cương !

Vân Hảo

Cái nợ tầm tơ tưởng mản rờ.
Nào ngờ nghiệp tờ cứ lờ thời.

Lâu lâu hiệp lại mần đôi bữa,
Nghĩa tình không đến bạc như vôi.

Thanh Tùng

Mần ăn rờ rờ khỏi so đo.
CÓ PHƯỚC cần gì phải đáng lo.
Hề thấy « Cọp » nào đi lằng vằng,

Xúm nhau la lớn : Bờ ông Cờ II

NCHỆ SĨ... CÀ LẮM

Thuốc sán lãi

Vermi-Dragon

tốt nhất.

Các nhà thuốc Tây đều có bán

Sân khấu kịch trường TRONG NĂM QUA

(TIẾP THEO TRANG 15)

Từ Fich Thuận đến Thanh Tùng!

Gánh Bích Thuận từ ngày «a-la-voa» Năm Thành và chàng «kịch sĩ kiêm soạn giả; kiêm đạo diễn, kiêm giá n độc kỹ thuật (1) Hoàng Kinh thì nó cũng bắt chước theo anh chàng hay... nháy ấy, mà nháy qua tay cô tư Thanh Tùng.

Không biết sao, sau đó lại lòng giếng chuyện chỉ mà nghe như bầu mới và bầu cũ có đưa nhau tới tung đình. Rồi đầu đó lại im ror, không nghe hồi sau phân giải.

Cốt trụ của đoàn gồm có soạn giả Nguyễn H. ynh, Tư Em, Hoài Dung, Hoài Mỹ và... cô Tư. Sau có kịch sĩ kiêm soạn giả Quang Phục tiếp viện.

Và sau đó Quang Phục, tác giả chuyện phim «Tình yêu tổ quốc», lại có chuyện lòng giếng với ông chủ hãng phim Hương Việt và sau khi phim đem chiếu ở đó thành, bị khán giả xé áp phích và... đòi tiền lại!

Buồn tình, nghe đầu Quang Phục tính viết thêm chuyện «Tình yêu ngoại quốc» để gỡ gạc, chưa biết có hãng phim nào nhận lời chưa.

Giám đốc và... giám đốc!

Kim Thanh giải tán, cô Thúy Nga về đầu quân cho Kim Chương, Thanh Hương. Chỉ một thời gian ngắn ngủi, cô nháy ra lập gánh Thúy Nga với một sân khấu đẹp đẽ, tươi sáng làm ngạc nhiên mọi người.

Càng «le» hơn nữa là trọn tuần lễ khai trương tại rạp Nguyễn văn Hảo, đoàn chỉ độc diễn có một vở «Khi Hoa Anh Đào Nở» liên tiếp 8 buổi. Kề cũng là một kỷ lục!

Nhưng, đời lại có chữ nhưng ác nghiệt, lại đả Ng-v-Hảo lần thứ nhì là có chuyện lời thôi giữa soạn giả kiêm giám đốc... kỹ thuật Hà huy Hà với giám đốc chánh hiệu: Thúy Nga!

Tưởng gay cán sơ sơ rồi thôi, nào ngờ lớn chuyện. Kiên Giang và Thái Thụy

Phong, cha đẻ vở «con đò Thủ thiêm» tuyên bố rút tuồng lại trong vòng 18 ngày, Đãng báo cần thận. Các soạn giả thuộc nhóm H.H.H. cũng cương quyết rút tuồng đề ủng hộ bỏ nhà.

Nhưng vào giờ chót không giân dai, soạn giả Kiên Giang cùng các bạn đã rút thơ lại.

Bầu Rùa

Đi đứng chậm o lự, nói năng chậm lự và làm ăn chậm lự có lẽ là ông bầu... Thanh Tao.

Nói cho ngay, cái gánh hát ra đời trong năm Đinh Dậu chỉ có gánh Thanh Tao là ngon lành hơn hết. Đào kép đồng đều, tuồng tích hấp dẫn, đi tới đâu cũng được khán giả hoan nghinh.

Thế mà gánh cứ lục đục mãi dưới tình không về được thủ đô và bị ông chủ rạp nọ treo giò gần... 6 tháng! Kề cũng... xui!

Cứ tính theo «rờ xối» thì từ ngày khai trương tới nay ông bầu Tao nhà ta cũng lời được bộn bàng. Nhưng sách thánh nhơn có câu rằng:

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

LÀM VIỆC NHIỀU KHÔNG KÉM THANH NIÊN LÀ NHỜ DÙNG HẰNG NGÀY

VIỆN ĐÔNG DƯỢC PHÒNG

115 đường Phùng Hưng — Cholon

— Muốn ăn cho «mám» thì phải về Nguyễn văn Hảo!

Có người nói tại ông bầu Tao nhất quá nên bỏ lỡ nhiều dịp may. Không biết có đúng vậy không.

Nghe nói gần đây sân khấu đã hoàn toàn đổi mới và hình như có một cặp đào kép của một đại ban nọ về tăng cường trong dịp Tết, không biết có quả vậy chăng.

Tiếng chuông vàng Thủ Đô

Thường trực tại rạp trung ương hí viện từ tháng này qua tháng khác, mùa nắng qua mùa mưa, cố nhiên sự thăng trầm từng bữa là lẽ thường. Nhưng giữ vững được ưu thế là nhờ ở người lãnh đạo sáng suốt và khéo... tính toán. Đầu này thì xin dờ nón trước ông bầu Long

Không biết chương trình năm mới sắp đặt ra sao mà thấy đem Văn Ngân từ Đinh Cãi Sao về đề tăng cường... khán giả miền Nam! Định ra thêm gánh nào chăng?

Gần đây, có chuyện xảy ra

(Xem tiếp trang 17)

Truyện trào phúng CÀM ÁO THƯ

Ấy chưa chi có bạn đã mỉm cười cho tôi nói láo rồi! Hai năm trước, tôi có thuật lại cảnh «CÀM QUẦN ĂN TẾT» trong lúc «chu-du» trên đất bạn, thì người bảo tôi quen lật làm báo nói....., chứ không chịu tin rằng tôi có thiếu mỵ bán chuốt chiền bốn mươi đồng. Bây giờ lật có «dip» viếng tiệm cầm đồ để lấy tiền ăn Tết, quả thật cái kiếp tôi có duyên nợ đậm đà với cửa ấy làm sao!

Thưa quý bạn, sự thật rằng rằng như bạn vừa xem chớp bóng, vừa ăn tô phở, tôi một ký giả kết xác vào tiệm «bờ căng tơ» lần thứ nhì trước đêm trừ tịch.

Giá như «sự» liên» đáng che đây này xảy ra ở lãnh thổ khác thì tôi cũng đành cảm miệng hén cho xung, ngặt vì nó diễn tại quê hương, tại đất nước nhà mới là đáng kêu Trời! Đâu, xin mời quý bạn xem lời tường thuật để chia sẻ nỗi sầu «năm mới» của tôi.

Sau lần ăn Tết với bốn mươi đồng «rĩa», tôi cố gắng dành dụm được tiền chuộc bộ cánh bắt hủ ấy và sắm thêm một bộ mới. Nghề nghiệp bắt buộc tôi phải có một bộ trắng, cà vạt đen để dự các cuộc lễ lớn. Vốn tánh ở dơ quen thói, tôi rất thích quần áo màu đất cho dễ quẹt chùi tay, chứ mặc đồ trắng thì không khác một tai vạ. Thế mà tôi phải sắm, phải chịu khó giữa gìn mỗi khi «thắng» vào người. Bù lại tôi cảm thấy mình còn «láng» ra phết, láng như nước da đen... của tôi. Bộ «tô pi canh» năm tiệm kia đã thoắt tả lăm ror, tôi chia hai nó ra, lấy quần mặc thường ngày với áo sơ mi, còn áo thì để làm... mền khi trời lạnh và làm gối khi trời nực. Nhờ ở xứ nóng quanh năm nên tôi ít khi dùng đến áo, bộ cánh mới chỉ thỉnh thoảng được ra mắt quý quan vào những buổi tiệc hay ngày lễ trong Hoàng thành Miên quốc.

Ngày qua ngày như giếng nước chảy xuôi, Xuân sắp đến với những cành mai gầy guộc. Người bán hoa đã dọn hàng trước chợ.

Nhìn cả một góc vườn nho nhỏ ấy, lòng tôi cảm thấy nhớ quê rất rạo. Tôi nhất định về nhà ăn Tết chứ không ăn...

chực như năm trước nữa. Tôi tính nhẩm tiền bài và tiền lương về tin tức còn ở nhà báo thấy vừa đủ cho tôi thảo chương trình.

«Này, khi đề chân trên đất Sà gòn tôi sẽ mua cho má tôi, cho em tôi, em trai, em gái em dâu và mấy đứa cháu những món gì cần thiết. Xong rồi, tôi mua ít món bánh Tết loại «trường kỳ» để dành ăn mười ngày không thiêu.

Và hết.

Món tiền sẽ có còn phải đề dành chi dự g nhiều khoản cần yếu như: lì xì cho mấy cháu, bỏ theo túi phòng chuyện bất ngờ và đi xe trở về sở làm. Đó là tôi chưa kể đến những món nợ danh dự của má, thằng bạn tốt đã giúp tôi trong lúc thất thời bỏ xứ ra đi. Với các bạn ấy tôi chỉ cười hề hề hếch đến ngày... tới số. Ấy quên Trúng số.

Tôi chấm dứt bìn dự tính ở đây, mơ màng thấy nét mặt hân hoan của má tôi, mấy em tôi và mấy đứa cháu khi thấy tôi bước vào cửa tay ôm, tay xách kẻ kè! Tôi sẽ đi xe đêm về nhà vào buổi sáng cho xóm giếng thấy mặt tôi và đồ đạc của tôi! Rồi thì mỗi người một món quà đúng như ý muốn, tuy không phải là loại thượng hảo hạng nhưng đủ làm sung sướng những kẻ không giàu. Tôi thấy ngày tết ở gia đình sẽ tưng bừng lắm vui vẻ lắm. Tôi sẽ phong bao mấy đồng bạc mới cho mỗi đứa cháu, vui thích nhìn chúng thận trọng mở ra, hồi hộp xem được nhiều ít. Tôi sẽ nghe tiếng pháo nổ trước nhà do chúng mua với món tiền ấy. Tôi sẽ thấy chúng khoe với bạn chiếc áo mới của «bác tao cho» và ngòm ngòm những thứ bánh mà chúng không được tự do ăn trong ngày thường.

Riêng tôi, tôi sẽ thắng bộ đồ trắng, thắt cà vạt màu, hành diện đi chơi với bè bạn, yên lòng vào quán uống cà phê với chúng mà không sợ ẽ mặt khi cần trả tiền. Có ông mãnh nào thách đánh vài bàn «cách tẻ» tôi cũng không e dè lo sợ như năm rồi nữa.

Đến ngày lên đường, tôi sẽ dốc túi đưa má tôi tất cả tiền còn lại. Tôi sẽ thênh thang về sở làm, hăng hái thi hành phận sự như tất cả những người sung sướng khác».

Thưa quý bạn, ý định của tôi tầm thường hết sức, không có gì cầu kỳ, không có gì gian dối, tôi nhận tiền công của tôi cây cọc cả năm trường để ăn

TÔN - THẮT - LỄ

THẦU-KHOÁN KIẾN-TRÚC

«Cung Chúc Tân Xuân»

Đ.T. 21.806

42-46 Pasteur Saigon

HÔNG - VIỆT

NHÀ MAY ẤU-PHỤC

Coupeur: LƯU-VĂN-PHỐI

401, Đường HAI BÀ TRUNG

Gần Cinéma Tân Đô — Tân Định

SAIGON

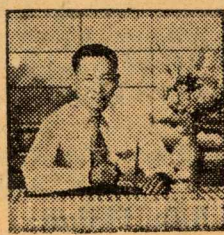
CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Tiêu-sư Y-dược-Thảo

Chuyên trị Ban của, trái giống

tại số: 392, Phan thanh Giản (đường Hai mươi cũ) Saigon

số: 64, đường Hoàng Diệu nối dài (Xóm Chiếu) Charles Cappe cũ)

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Đông Y-sĩ LÝ-TRÁC

Chủ nhân nhà thuốc Quảng-an-Hòa

169, Lê-văn-Duyệt (Chợ Đũi) Saigon.

Thuốc cao ho Quảng an Tiên, bỏ phôi, ngừa lao, trị các chứng HO.

THUỐC KIẾT

ELIXIR ANTICHOLORIQUE DRAGON

TRỊ KIẾT LY RẤT HAY VÀ DỨT ĐAU BỤNG RẤT LỆ. Các nhà thuốc rầy đều có bán.

của Lê-Hương

ÔNG XUÂN

Tết là một hành động lương thiện quá chừng rồi. Ấy thế mà một việc bất ngờ xảy ra báo hai tôi phải ôm bộ « com lê » trắng vào tiệm cầm đồ sau nửa giờ chờ không khí Sài Gòn hoa lệ.

Kể lại thêm buồn cho tấm thân thê lương bấy. tay ôm gói, chân rụt rè vào hiệu « căng tưa »

Giờ ấy, ngày ấy hình như không còn bao nhiêu khách hàng đặc biệt như tôi nên cô gái nhận đồng ngồi ngáp vật. Đồng bào ở thủ đô đã giàu lắm rồi thì phải. Tôi nhẹ nhàng để gói lên bàn (đây lại gần tay cô bé miệng nở một nụ cười như mếu mà không thốt nên lời. Bao nhiêu nỗi bức dọc dồn dập đến, tôi cảm thấy thù... tôi không bút nào tả nổi. Nhưng trước giờ phút quyết liệt này tôi không còn đầu óc nào tính toán gì nữa. Tôi đã suy nghĩ kỹ lắm rồi, tính toán « chính » lắm rồi mới « hạ bút » gởi tạm bộ cánh mấy ngày Tết để lấy tiền ăn Tết. Bơ vơ ở thủ đô bạn bè tàn mác về tỉnh hết ráo, tôi không còn cách nào chạy bạc bằng phương pháp quen thuộc này. Bấy giờ tôi chỉ mong ông, bà hay cô chủ tiệm đừng hạ bớt số tiền tôi muốn, để tôi đủ mua giấy xe khứ, hồi về nhà và lượt về sở. Thưa lại chút ít, bỏ theo hộ thân. Hết đồng nào thì khổ cho tôi chừng nấy. Tôi đã gởi thư về nhà kèm cả bản chương trình, không có lý nào vắng mặt được.

Cô gái mở gói, cầm áo giữ ra, nhìn cô, tay, miệng túi và kẻ mũi hừ. Tôi giật mình tưởng đâu cô biết tôi ở đơn vị tiếng, nào đây đây là một phương pháp nhà nghề: loại áo « thờ » ít khi dùng thì có mũi thuốc rệp. Cũng may, trong túi của bạn tôi có đề mấy viên nên áo tôi được thơm lây khiến cô bé hài lòng. Ấy thế mà khi nghe tôi ra giá, cô xụ mặt, lắc đầu tuyên bố rằng cao quá! Tôi choáng người, suýt té ngã tôi kể như hết « nỗi lòng đau đớn » của tôi cho cô « thông cảm » rồi!

Tôi cố gượng bớt chút ít. Cô bé bớt nhiều thêm. Dường có một hồi, cô bằng lòng. Cầm số tiền quá ít, tôi tính nhẩm thấy vừa đủ trả cho các hàng xe không thừa đồng nào!

Thôi thôi! Vĩnh biệt chuyến xe đêm! Tôi phải đi chuyến sớm để về buổi tối không ai thấy mặt.

Vĩnh biệt quả bánh! Vĩnh biệt li xi! Và tạm biệt bộ quần áo « lớn » ba ngày Xuân.

Tôi ủ rũ cuốn tròn bộ đồ ngủ lúi vào nhà như thằng ăn cắp.

Hắn quý bạn nóng muốn biết nguyên do vì sao tôi làm vào đại nạn này? Thưa rằng đây là một bài học cho tôi, xưa nay quen giữ cái túi... không đấy.

Sống ở đất bạn làm việc giúp ông chủ ở quê nhà, tôi xin một điều kiện: nhờ ông chuyển ngân cho tôi lấy tiền « rĩa » tiêu xài. Số bạc Miền còn dư, tôi lại đòi bạc Việt Nam lấy lời theo giá chợ đen! Mẹ chưa? Quý bạn nghĩ xem có lúc một rĩa đòi lấy một đồng rưỡi, một đồng tư, ai lại không ham? đạo ấy tôi cứ nghĩ rằng: giá tôi có mấy trăm ngàn rĩa thì chỉ đòi không cũng có nhiều vốn rồi!

Dần dà bạc Miền mất giá đến bằng nhau, việc đòi chắc không thành vấn đề nữa. Trước ngày về quê một tuần, tôi gởi thư xin phép chủ và nhờ ông thanh toán tiền bạc, giữ lấy cho tôi. Lê cố nhiên tôi không dám trình bày rõ rệt trên giấy tờ việc phi pháp: lãnh bạc Miền, cũng phải đòi bạc Việt bằng nhau, lại còn mất tiền bút phí cho Ngân hàng! Ngoài ra, rủi ro bị xét hỏi ở biên giới thì tiền mất, tội mang, bị phạt và lời thôi trong ba ngày Xuân, hết về nhà nữa!

Nào ngờ ông chủ tôi quá tốt bụng, lo cho tôi không có tiền ăn Tết phải cầm quần như năm rồi, đã xin chuyển hết số lương của tôi trước khi thư tôi đến tòa soạn.

LÊ-HƯƠNG

Sân khấu kịch trường TRONG NĂM QUA

(Tiếp theo trang 16)

hời... buồn cười. Cô Bích Hợp viết 1 bài đăng báo than phiền sân khấu này vì khi cô đang diễn một vở tuồng nọ, đáng lẽ tới lớp đó cô phải bị tên đang chết nhưng chờ mãi mà không thấy mũi tên bry ra cho cô chết. Thế là chạm tự ái soạn giả Ngọc Văn. Ngọc Văn đi Đà Lạt. Giằn xếp và rút cục Ngọc Văn vẫn giúp cho Kim Chung và cô Bích vẫn còn y... gánh củ. Các ký giả kiêm soạn giả rủ nhau và giúp Kim Chung. Ban đầu thì Hoài Ngọc với tiếng cười Bao Tự... Kể đó Kiên Giang với « Người đẹp bán tơ ». Rồi « Tơ trùng phiếm loạn » của Phùng phong Nguyên. Và còn ai nữa? A lô, mại dô!!

Nhị vị nữ bầu!

Hai cô Kim Chương Thanh Hương làm rầm mà làm ầu coi được.

Tuy thỉnh thoảng cũng có vài chuyển tác rồi nhưng cũng thu xếp tạm yên. Đàn bà cái gì cũng dễ xí xóa.

Gánh ra vài tháng đầu, cũng tạm tạm chứ không có gì. Từ khi có Minh Chí gia nhập thì đoàn thành công thấy rõ.

Chỉ thất bại nặng nề là chuyển đi miền Trung. Khán giả trung Việt không thích lối tuồng Kim Chương Thanh Hương và đoàn phải dọn cấp tốc về Saigon năm ở rạp Văn Cầm hết một tuần lễ.

Thu An, làm nên chuyện khi còn ở Kim Thanh và nhất là có ngôi sao... Út Trà Ôn, Thu An thấy mình tự như cộp ba móng. Sau lần chuyển ba đảo, gần cuối năm Thu An cố gắng cho đoàn Kim Chương Thanh Hương lướt qua cơn sóng gió!

Gần đây lại có tin kếp Minh Chí sẽ ra đi. Nhưng không thấy gì cả. Rồi lại đồn. Và lần này có lẽ Minh Chí đi thật để năm tay lần nữa với Việt Hùng do cô ba Khang xuất vốn.

Trong lúc ấy lại có tin Thu An nhỉnh kếp Thành Được với nhiều suy tính!

Và đoàn Thanh Minh

Chỉ nói cái tên họa mi Út Trà Ôn, đoàn Thanh Minh đủ sức nắm ụ tại rạp Thành Xương tháng này qua tháng nọ.

Nhưng có lẽ tại chi phí quá nhiều mà rạp lại quá nhỏ nên thỉnh thoảng ta thấy ông bầu Nghĩa cho đảo kếp đi du lịch vòng các tỉnh chơi vài tuần.

Lâu lâu lại có tin Út Trà Ôn sẽ rời khỏi Thanh Minh ra làm bầu. Nhưng đó chỉ là tin đồn làm lộn thôi chứ gần đây chàng Út nhà ta đã tuyên bố trên báo rằng rất chán nghề... Bầu!

Nhóm Văn Hào

Nhóm Văn Hào của cô Bảy Phùng Há, anh Ba Văn không là một gánh hát! Câu nói ấy đối với tình trạng đoàn Văn Hào thật đúng, bởi đoàn này qui tụ nhiều nghệ sĩ tiền phong các danh tài sân khấu, chỉ quyết đem nghệ thuật phụng sự cho nhân sinh. Chẳng ai ngờ, trong lúc phong trào hát bóng lan tràn và tạo được một uy thế quá mạnh trong dân chúng và các danh ca là chủ động lực của sân khấu kịch trường thì tài nghệ diễn xuất tuyệt luân của các nghệ sĩ Phùng Há, Bảy Nam, Thanh Loan, Sáu Bè, Kim Lan, Kim Cương, Ba Văn, Từ Anh Duy Lân, Minh Tạo v.v... lại có số khán giả không lơ trung kiên với nghệ thuật th.ần túy.

Sân khấu Văn Hào làm cho ca kịch giới hành diện mà số khán giả Văn Hào cũng đem lại cho chúng ta sự vui mừng. Nếu được có tuồng mới và sự có mặt của nghệ sĩ khét tiếng Năm Châu, thì đâu có ba rạp Ng-v-Hào nhập lại cũng không đủ chỗ chứa khán giả.

Cô Bích Thuận hiệp tác với cô Nguyệt Yên?

Khi chúng tôi viết bài này vào ngày lễ Noel năm 1957 thì cũng là lúc hai cô đào duyên dáng Bích Thuận Nguyệt Yên đang toan tính dựng băng hiệu mới với sự hiệp tác của cô Hồ Ngọc Nhung, nữ chuyên viên quảng cáo!

Lại có tin đôi uyên ương Như Mai Kim Hoàng sẽ gia nhập đoàn này. Còn nhóm « Đoàn em Xuân Liễu »?

Nghe dân cô Kim Hoàng đã ký giao kèo với đoàn Xuân Liễu hồi đầu tháng Novembre 1957 kia mà?!

Càng ngày càng phát đạt

Đó là gánh Nam Phong của cặp Giáo Út Chín Búa. Nhờ tài ngoại giao, hát ở đâu đâu cũng đều cảm mến, sợi giây tình cảm ràng buộc khắp nơi. đoàn Nam Phong đã có uy tín của cái thời Nam Phi hùng mạnh.

Ngôi sao nổi sáng và ăn khách nhất của đoàn hiện tại là cô đào trẻ tuổi Ngọc Hương. Nếu có được một nam danh ca thêm vài danh tài sân khấu trẻ trung nữa, thì Nam Phong sẽ là một địch thủ đáng nể của bất cứ đại ban nào!

Ráng lo tăng cường lực lượng: khoan vội tính mua thêm xe huê kỳ, nhé chị Chín Búa!

Anh hùng thu củ

Có ai đi ngang qua rạp Thành Xương, khi bên kia rạp Nguyễn Văn Hào, đoàn Thúy Nga đang hấp dẫn khách mộ điệu, nhìn băng hiệu H-v-Hoa với cảnh tượng b.ồn h.ưu trước hi vọng, lòng người nhiều tình cảm chắc chắn không giấu được sự th.ần th.ục ng.âm ng.ười.

Nhớ lại thuở nào, bạn Văn Nghiêm với đôi uyên ương Ngọc Núi Việt Hùng, nào gia đình bạn Văn Danh, Anh Nguyệt với nữ thần đồng Ánh Hoa, nào danh ca Minh Chí và cô Thanh Lưu tức nữ nghệ sĩ tân nhạc Lan Chi, nào Tư Rơm với soạn giả kiêm thi sĩ Viễn Châu v.v... đã tạo cho Hương Hoa thành lực lượng hùng mạnh nhất thời bấy giờ.

Hương Hoa hát đầu đông đó, đi đến đâu cũng được lòng khán giả mến yêu...

Thời gian qua!

Chẳng bao lâu mà những cộng sự viên cũ đã lần lượt rũ bỏ ra đi, có lắm người tạo nên sự nghiệp, chỉ riêng có ông bầu Sinh là... t.ê tái nhìn giông đời đời thay, tình đời chuyển biến!

Đêm đó, như bao đêm khác tôi thấy ông bầu Văn Sinh say mèm bên ly rượu, cặp mắt ông ướt mèm đỏ ngầu, thỉnh thoảng ông nhìn tôi, ph.á lên cười khanh khách như còn khoát trá với kỷ niệm năm nào!

KẾT LUẬN

Trên đây là sơ sơ tình hình hình biến chuyển sân khấu của các... đại ban. Còn các « tiểu ban » bầu... T.ê sớm mọc tới tàn thay hồn đời xác thì nhiều, nhiều lắm, xin hẹn lại... năm sau.

Đều không thể quên là trong năm con gà các đoàn hát ra đời nhiều như... Đào kếp vì thế lên như... Hầu hết đều t.ậu xe hơi hoặc r.ục rịch sắm xe hơi Vui đáo để. Chỉ có bầu bi là méo mặt vì cứ lo bỏ tiền ra bắt qua bắt lại, rồi cuộc công xuong sống làm cho chủ nợ ăn.

NGỌC KỶ LÂN

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Hiệu giầy ĐỨC - MINH

123 Lê-Thánh-Tôn — SAIGON

LÀ NƠI ĐÁNG TIN CẬY CỦA QUÝ NGÀI

CUNG CHÚC TÂN XUÂN.

CHÂU-VĂN-TU (G.ám đốc)

Hãng CHÂU - BÁ

Kỹ-nghệ Cao-su Việt-Nam

SAIGON : 674, 676, Đường Phan-thanh-Giản

Điện thoại : 23-314

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Xưởng TAM-HIỆP

Chuyên môn đóng thùng xe chở hành khách

Làm đồng, Báng, Niệm, Sơn, Xi

Làm các bộ phận trong xe

Số 302-304 Phú Định «Phú Lâm»

CHOLON

Kính Chúc Tân Niên

Hãng NGUYỄN-KỶ-XƯƠNG

56, Đường Võ-Tánh — SAIGON

SÁNG LẬP NĂM 1936

Chuyên nhập cảng hàng loại 2, 6, 7

THUỐC BỘT RẮC GHỀ

POUDRE SULFAMIDEE DRAGON

SÁT TRÙNG — MAU LẠNH MẶT. BÁN KHẮP HIỆU THUỐC TÂY.

CẦM tờ nhật báo lên đọc, mắt dán sát vào những hàng chữ nhỏ ri nói chuyện hành tinh, văn sĩ Ma-Men-Khách rung đùi, cao hứng đập tay đánh đập xuống bàn, mĩ lên :

— Trời ơi ! Không bao lâu nữa loài người sẽ thoát khỏi những xiềng xích trói buộc vào quả đất, mà sẽ vượt qua một cách đặc thắng cả một thái dương hệ mệnh mông. Và lúc ấy sẽ là "năm đầu" của những thời đại mới, thời đại phi thường của nguyên tử và thế giới hành tinh...

Ma Men Khách lừ đừ cặp mắt sau khi nốc ực cốc rượu mạnh ngó lên trời xanh xa xôi, say sưa với sức mạnh trí khôn của loài người.

Bà vợ to béo bước vào, mặt nhăn nhó :

— Trời ơi ! Hề gặp ông bất luận sớm, tối, trưa, chiều... cứ say mèm ra vậy hà !

Gật gờng nhưng vẫn song tàng, văn sĩ ta vỗ ngực đánh chát cái nói :

— Bà... không biết ! Bữa nay tôi say... say thiệt tình ! Nhưng không phải say về mấy miếng khô bò của con Chín Món, cũng không phải say vì mấy miếng thịt chó của thằng Hai Thọ mà bà ơi... hôm nay tôi say... là say với chiến thắng của loài người, tôi say với nguồn cảm hứng của mùa xuân mới của thời đại mới bà ơi...

Sau này, tôi sẽ cho thằng « Cu Tèo » nhà mình nó đi học khoa học, nó sẽ bay bổng lên trời, nó dạo chơi từ ngôi sao này qua ngôi sao khác, từ mặt trăng lên tới mặt trời., ời ời...ạ.ạ.

Bà vợ biết tật ông chồng quá xá nhưng nghe nói nhảm cũng bắt ngửa miệng phân đối :

— Thôi đi ông ơi ! Có say rồi vô mừng mà ngủ, ở đó mơ cung trăng, mặt trời... nói diên vừa vừa kéo phạm thượng, thánh thần, tiên phật quỷ có mà khốn khổ cả nhà...

— Ôi xì ! Bà ơi là bà... năm nay, năm con chó rồi mà bà còn lạc hậu quá ! Bà không nghe... í a... hành tinh nó bay vòng vòng trái đất...

Vợ Văn sĩ nhà ta nghe chồng nói cười ngặt :

— « Sách » của ông tôi thuộc lòng, đừng có dốc láo với vợ con có dốc láo thì... dốc với thiên hạ ngoài đường...

Ma Men Khách túy lúy ngã ngửa trên ván, thở khi khi lảm bầm :

— Trời ơi ! Mê quá trời ơi ! Thế giới khoa học đưa loài người lên cao tít mù khơi.

Rồi ước ao, mơ màng, văn sĩ tha thiết :

— Phải chi mình được đi chung với các nhà bác học du ngoạn liên hành tinh, ời thôi, tha hồ mà viết...

Đầu óc văn sĩ nặng nề, quay mòng mòng, trong khi đôi mắt đỏ ngầu lừ đừ rồi như tình cảm bị nâng cao độ, Ma-Men-

Khách hét lên một tiếng kinh khủng :

— Loài người ! Văn minh ! Tuyệt kỹ ! Không còn là chuyện viễn vọng. Ta phải đi theo họ. Ta phải được lên cung Quảng Hàn, rồi say, hóa tinh không thể chôn cuộc đời vào chốn ao tù của gia đình bần khổ.

... Trời ơi ! Thế giới đang vang dội tiếng vệ tinh. Loài người đang ngửa mặt lên nhìn trời mỉm cười ngạo nghê. Chỉ riêng có ta... hằng ngày phải lo viết tiểu thuyết kiếm hiệp dốc láo để môn trớn độc giả, hấp dẫn vào những chuyện hết sức viễn vọng hoang đường. Công việc đó... là công việc chạy gạo, một mảnh lối xoay bạc văn chương, và hợp pháp từ xưa đến nay ta vẫn làm vẫn hành diện với nghề nghiệp.

Thế mà nay, khi ta thấy hành tinh bay vòng quanh trái đất rồi con người sắp du lịch lên cõi mông lung, mịe mừng... Cái gì vĩ đại, to tát và thiêng liêng thoát ra từ trong khối óc bé nhỏ.

Những sự suy nghĩ, những nét chữ của loài người ngày nay quyết định cả thế hệ mai sau. Ô hay ! Còn ta ? Chỉ riêng ta hằng ngày làm công việc kéo lùi trình độ mơ ước của độc giả bốn phương vào những chuyện kiếm hiệp hoang đường...

Không thể như thế được. Ta phải tiến vụt lên như hỏa tiễn vút bay lên không trung. Ta phải mở mang, và tắm rửa khối óc bằng những tư tưởng mới mẻ, lạ lùng !

Văn sĩ nước người, chỉ viết dăm câu thôi ! Mà mỗi chữ là cả một sự quan hệ cho con người không ít ! Còn ta ? Ta hoàn thành biết bao nhiêu bộ tiểu thuyết... mà than ôi ! Đem ra coi lại, sao thấy mắt cở lạ lùng ! Bây giờ mình không trách ai cả. Mình phải biết mở đường tiến như một vị chỉ huy mặt trận xung phong mà binh sĩ là những tư tưởng sáng suốt và tốt đẹp.

Ma-Men-Khách nhay phóc xuống đất, lấy quần áo dờn vào va-ly, đem theo một ít tiền bạc, vô ôm hôn thằng Cu Tèo, đưa con trai kháo-khỉnh yêu quý nhất, đoạn đi thẳng xuống nhà bếp, nói đôi lời từ giã đơn sơ với vợ, Văn sĩ đi ra đường kêu xe taxi lên Tân Sơn Nhứt mua vé đi tới xứ nào có Hòa Tiên bản lên du « ngoạn liên hành tinh ».

Chỉ vợ tưởng chồng say, giờn chơi dì hợm không để ý, không dè, anh ta đi thiệt tình...

x x x

Qua tới nước văn minh, đang chuẩn bị cho hỏa tiễn bay lên trời, Ma - Men - Khách mừng quýnh, hét to :

— Ô ! Bớ người tal Khoan ! Khoan ! Hãy chờ tở đi chơi với.

Một người chặn lại hỏi :

— Anh là ai ? Đi đâu ?

Lập cập đáp lia, Ma Men Khánh trần trề hy vọng :

— Ông ! Ông hỏi tôi hà ?

Tôi là một văn sĩ lừng danh, ở tại Saigon, xứ tôi đang cần có những phê tiểu thuyết khoa học để đưa tâm tư con người vào những chân trời bao la, mới mẻ, để cho con người xứ tôi cũng phải tiến bộ và văn minh Ông ơi ! nước tôi... Chắc ông biết chứ, .. năm thương thương

theo ven biển Thái Bình Dương ấy mà.

Trời ơi ! Bèn xứ tôi khoa học tân kỳ chưa được phổ biến ông ơi ! có nhiều còn ngó lên không trung mà hải hùng chứ không như các ông giờ đây ngó lên, không trung mà hứng khởi muốn một sớm một chiều dạo chơi bằng hỏa tiễn để như lật trở bàn tay.

— Ở xứ ông có nhiều người muốn bay không ?

Nghe người kia hỏi Ma men Khách gật đầu lia lia :

— Có. Có chứ ! Trời ơi ! Có nhiều người muốn tập bay ráp cánh giả vô mình, leo lên núi cao, ngó xuống... nhưng tha ôi ! Chỉ còn là một cái xác không hồn...

Người ta nghe nói cười ngặt hỏi lại :

— Bộ anh nói chơi sao chứ ? Ma Men Khách trừng mắt quả quyết :

— Thật mà, nếu có dịp ông qua xứ tôi hỏi chuyện đó, dân miền Châu Đốc rõ hơn ai hết.

Người kia mỉm cười nói :

— Được rồi ! Nếu ông là Văn sĩ, chúng tôi nhận lời cho đi. Chuyến hỏa tiễn này không có bán vé cho những hành khách du-lịch, mà chỉ dành riêng cho các nhà bác học, các văn nhân, ký giả báo chí đi mà thôi...

Ma-Men-Khách sáng mắt ra nói :

— Như vậy thì may quá ! Thiệt cả triệu năm mới có một thuở. Tôi không phải là Đường Minh Hoàng chứ ?

Người kia hỏi lại :

(Xem tiếp trang 20)

THƠ

ĐÊM CUỐI NĂM

Tôi viết bài thơ trước Tết
Tháng vui, đêm cạn, năm buồn
Ưu tư viết hoài không hết
Một mình thức trắng canh
suông.

Mai một Xuân về nắng thắm
Ai vui khúc hát Sang Mùa ?
Tôi biết vị đời đắng lắm !
Phủ phàng, nhạt nhẽo, cay
chua !

Lắng nghe đất trời chuyển ý
Tâm tình kể với ai đây ?
Đầu thai không nhằm thế kỷ
Dòng đời nở cướp thơ ngày !
Là trai, ai cho phép khóc ?
Dấu rằng tìm lạnh lòng đau
Phong sương nhuộm mờ mắt
tóc,

Tương lai đang chờ nhịp cầu !
Mai một ai về quê cũ
Nhấn dùm đôi chút yêu
thương

Mấy kẻ mơ ngày đoàn tụ
Tôi còn nặng kiếp tha hương
Mẹ tôi tuổi già, tóc trắng
Mắt mờ, lệ thấm đêm thâu
Biết chẳng phương trời dặm
năng

Đời con còn lắm dài đầu !
Tôi nhớ thương đàn em nhỏ
Bao chiều mòn mỏi trông anh
Đêm nay đèn treo trước ngõ
Tôi tình những mái đầu xanh !
Đêm nay ngập sầu viễn xứ
Chờ xuân, lệ thấm can
trường !

Cô đơn nặng hồn khách lữ
(Nhà ai phảng phất trầm
hương ?)

Ngày mai... đợi ngày mai
nhé !

Ngày mai chỉ toại công
thành

Con về quỳ bên gối mẹ
Nhận từng giọt lệ rơi nhanh.
Ngày mai — Trả ta tất cả ;
« Yêu thương — Hạnh phúc
— Thanh bình »

Tám hướng không còn xa lạ,
Hoa đời bát ngát hương trtnh.

Thuận Hóa, một
đêm cuối năm
VIỆT THỦY
(Trong tập : Tiếng thơ
Mùa Cũ)

Thuốc xức lác **ANTIDARTRE DRAGON** thật hay.

CÁC NHÀ THUỐC TÂY ĐỀU CÓ BÁN.

Cứ mỗi năm chúng tôi gặp nhau một lần đúng ngày 23 tháng

chạp. Chúng tôi là ba người bạn chí thân do một sự tình cờ đã xếp đặt cho ngồi cạnh nhau trong suốt bốn năm mài dũa quần ở trường Trung học Mỹ-Tho, một trường cũ kỹ, khắc khổ, trang nghiêm ở trung tâm một châu thành hiền hòa nằm trên bờ sông Cửu Long.

Nếu trên đời có những tình bạn đáng ca tụng thì có lẽ tình bạn giữa chúng tôi phải được liệt vào hạng đó. Chúng tôi thân nhau đến nỗi có nhiều bạn đồng học phải ganh tị, các ông giám thị phải đề, ý. Nhưng điều đó có cần gì. Chúng tôi vẫn là những học trò tốt.

Suốt bốn năm sống gần nhau trong ký túc xá, chúng tôi đã biểu dương một tình bạn không hề bị va chạm bởi một ảnh hưởng vật chất nào. Kề ra thì lũ học sinh chúng tôi giống như những giọt nước suối còn ở trên nguồn. Giọt nước trong

veo, tinh khiết, không vẩn đục bởi cát bụi của cuộc sống vật

lộn ngoài đời.

Bốn năm có là bao. Cái gì rồi cũng phải hết. Đêm cuối cùng mà chúng tôi phải xa nhau, kẻ làm sao cho xiết những nỗi buồn trong lòng chúng tôi. Năm học tàn, một đám chim non sắp được tung ra đời. Mà cuộc đời vô định, bầu trời bao la, phải là một chuyện khó khăn, nếu không có một cơn gió lành nào tạo dịp tốt, cho những người tri kỷ gặp lại nhau. Mà cơn gió lành ấy rất hiếm. Nó chỉ ở trong sự tình cờ.

Tôi còn nhớ mãi như ngày hôm qua cái đêm sắp chia tay ly biệt. Trên lầu ký túc xá, trong lúc mọi người đang yên giấc, chúng tôi còn đứng lặng nhìn ra xa. Trong bóng tối chập chờn mấy bóng cây cao bên con đường vắng dưới lầu. Châu thành giờ này đang ngủ. Người ta chỉ nghe được tiếng đập đều đều của cái máy phát điện lực cho châu thành. Cái máy là sự sống của châu thành, là trái tim của nó. Và châu thành ngủ nhưng trái tim vẫn đập cũng như người.

Ngoài tiếng máy đèn đập thỉnh thỉnh như gõ nhịp lại còn tiếng kêu đều đều của mấy con ve sầu thoát xác từ ban chiều đã bò lên trên cây phát ra buồn buồn như cái cảnh sắp chia tay của chúng tôi.

Chúng tôi đứng tựa vào cửa sổ, lặng yên, không nói nhưng chắc hẳn trong đầu chỉ nghĩ đến ngày mai khăn gói ra về để rồi một cuộc đời mới bắt đầu và ba mái đầu xanh ngậm ngùi ly biệt.

Sáng hôm sau, khi chúng tôi trau dồi những lời giả biệt thì bỗng tôi nảy ra ý kiến là cùng nhau hẹn gặp lại mỗi năm một lần trước cổng trường. Dù cho có quan san cách trở hay bận bịu gia đình đến thế nào, chúng tôi cũng phải đến gặp nhau đúng 9 giờ sáng ngày đưa ông Táo về trời. Cả ba chúng tôi đều đồng ý. Khách bàng quan có thể nghĩ rằng chúng tôi là những kẻ điên rồ, nhưng sự thật là mười hai năm qua, chúng tôi đều đến đúng hẹn để cùng nhau bàn luận kể lại những mâu thuẫn mà cuộc đời phức tạp đã đưa đến cho chúng tôi.

Chỉ trừ hai năm sau cùng là chúng tôi không đến đủ như

đã hẹn. Người vắng mặt là Châu.

Châu quê ở miền Bắc. Con người nghiêm nghị ấy lại có một tâm hồn thi sĩ. Chẳng hạn, những hôm trời rét, gió lộng trên mấy cây quỳnh ở sân trường hay những buổi chiều buồn bã lắm lắm những hạt mưa làm không gian nặng trĩu là Châu thấy lòng mình xao xuyến băng khuâng. Mờ tóc mây lòa xòa trước mắt giấu đi một nửa cái trán rộng. Đôi mắt chàng đen nháy, sâu thẳm chỉ hay nhìn về chân trời xa mỗi khi chàng đứng tựa cửa sổ trên lầu ký túc xá.

Tôi không làm sao quên được cái vẻ mặt của chàng. Có một chút ưu tư, một chút khiếm nhã thể lộ ra trên gương mặt đều đặn của một thư sinh ít nói ít cười đang ở cái tuổi đáng lý ra vô tư tự tại.

Đều đều trong suốt mười năm chúng tôi gặp nhau. Càng (tên người bạn thứ ba) và tôi không thấy Châu đã động gì đến vấn đề vợ con. Có lẽ lòng chàng rộng quá, hồn chàng chỉ biết có hòa với thiên nhiên, với cỏ nội hoa ngàn nên gót chân hồ hải chưa dừng được ở bến nào.

Càng thì từ lâu theo đuổi sự nghiệp văn chương. Còn tôi sống cuộc đời an nhàn của một thư ký sáng trưa hai buổi đi làm đều đều như cái máy. Hai chúng tôi đã lập gia đình và mọi người đều huê một đoàn thể từ. Gặp nhau kể chuyện gia đình đối với hai chúng tôi cũng là chuyện lý thú rồi vậy. Nhưng Châu thì không, chàng vẫn buồn như thuở nào, vẫn khinh nhân thế, vẫn nghiêm nghị. Mỗi lần gặp chàng, câu đầu tiên của chúng tôi là hỏi chàng đã có vợ chưa. Chàng chỉ mỉm cười khế lắc đầu.

Mấy năm sau cùng Châu từng quân. Sau khi tốt nghiệp ở Thủ Đức, chàng được điều đi cùng khắp các mặt trận. Người ta thấy trên gương mặt xạm nắng của chàng thêm một cái gì cương quyết. Nhưng cái rần rần của người chiến sĩ đã dần dần sương gió, xem thường gian lao ấy không giấu nổi cái u buồn thẳm kín của một tâm hồn yếm thế mà trời đã phú cho.

Tuy bận việc binh gia, Châu vẫn đúng hẹn mỗi năm gặp chúng tôi ở trước cổng trường

cũ. Mà lần nào chàng cũng đến trước.

Nếu cứ như thế mãi thì có lẽ không có gì đáng nói nữa. Nhưng năm rồi chúng tôi đến, ngạc nhiên không thấy Châu mà chỉ thấy một thiếu nữ trẻ đẹp, duyên dáng đứng ngay chỗ Châu thường đứng.

Tôi quên nói là chúng tôi đồng ý khi gặp nhau người này vỗ vào vai trái người kia để tỏ tình thân mật.

23 tháng chạp năm rồi, Càng và tôi đến cổng trường vừa vỗ vai nhau xong thì thiếu nữ tiến lại chúng tôi và hỏi:

— Xin lỗi hai ông, có phải hai ông là bạn của ông Châu?

Chúng tôi rất ngạc nhiên. Càng vội đáp:

— Thưa cô, phải. Nhưng tại sao cô lại biết được chúng tôi đến đây chờ ông Châu?

Bất giác chúng tôi nghĩ rằng có lẽ Châu đã chết rồi và thiếu nữ trước mặt chúng tôi với cặp mắt mơ buồn hẳn là vợ của chàng đến nơi kỳ hẹn thay chàng.

Nhưng thiếu nữ, sau khi tự giới thiệu là Xuân, cho chúng tôi biết rằng nàng đến đây để mong gặp Châu, người yêu của nàng.

Châu đã gặp nàng ở nhà một người bạn, anh họ của nàng. Tình yêu này nở như có một cây gậy thần nào đã tạo nó ra. Buổi đầu gặp gỡ, hai tâm hồn bỗng dưng cùng thấy cảm mến nhau. Có những mối tình lạ lùng chỉ bắt đầu trong khoảng khắc của một cái nhìn e dè, một cái gật đầu ngượng ngập.

Họ yêu nhau tha thiết nhưng Châu thì nghèo mà Xuân lại con nhà vọng tộc. Cha mẹ nàng cầu nê không bằng lòng cho nàng lấy Châu. Thời gian cứ lạnh lùng trôi qua. Xuân đã từ chối bao nhiêu đám cưới hỏi nàng. Họ toàn là những bác sĩ, luật sư và có con gái thơ ngây tươi tỉnh ấy đã trở nên nàng công chúa buồn trong chuyện thần tiên. Trong lúc đó thì Châu đang xông pha nơi chiến trường coi thường gian lao nguy hiểm.

Xuân vẫn chờ người chiến sĩ trở về cho đến một ngày nàng được ông anh họ chuyển giao bức thư của Châu khuyên nàng nên đi lấy chồng vì chàng bấy giờ đã mang đời tàn phế.

Châu không cho biết địa chỉ và chỉ nói rằng hiện tại chàng về ở một nơi xa vắng dạy học qua ngày.

Trước khi từ giả chúng tôi Xuân nghẹn ngào nói:

— Tôi biết Châu vẫn còn yêu tôi như tôi yêu Châu nhưng anh ấy muốn hy sinh mỗi tình để cho tôi được hưởng hạnh phúc. Mà, Xuân ngược nhìn chúng tôi về chằm chằm trong khóe mắt, hạnh phúc của tôi là ở Châu. Tôi đã chờ Châu thì rồi tôi vẫn chờ. Tôi muốn gặp Châu nhưng non nước nghìn trùng biết đâu mà tìm được đến nơi.

Trước kia trong những buổi gặp nhau ở nhà anh họ tôi, Châu thường nhắc đến hai bạn học cũ và lời hẹn mà các anh còn giữ đúng. Tôi tưởng chỉ có cách là chờ đến ngày nay tìm lại đây để may ra gặp Châu và khuyên Châu đừng xa lánh tôi nữa. Đó mới là cách anh ấy gây hạnh phúc

(Xem tiếp trang 20)

Chuyện

XUÂN MÙA HY VỌNG

Gửi người bạn trẻ thom ngát nghĩa đời xây dựng

Thanh-Kỳ NGUYỄN TRƯỜNG-SƠN

Mỗi lần đào nở mai cười đón gió Xuân, lòng người ai cũng đều hoan-hỉ chào mừng mùa mới. Trước khung cảnh non sông thay màu áo Tết, hồi tâm-tư một người, dù cho suốt năm qua đã gắng chịu biết bao thăng trầm vinh nhục, lao tâm khổ trí, hay từng vươn mạnh trên những nẻo đường thành-công nhất của sự-nghiệp, cũng tràn-ngập niềm tin tưởng nhiệt-thành vào phép màu của mấy buổi tân niên do chúa Xuân đem lại.

Phải chăng từ vạn thuở, Xuân đã lộng-lẫy về đề tỏ thắp đức tin của chúng ta thêm vững chắc trước ngưỡng cửa đời vẫn thanh-thang rộng mở, chào đón con người biết sống. Và cũng phải chăng HY-VỌNG là chân nghĩa mùa Xuân truyền thống của dòng-dõi Vạn-Thắng, Hoa-Lư, từng rạng-rỡ danh thơm trên gần ngàn năm lịch-sử.

Nếu có ai hẳn nói: « Con người sống và chết vì tư-tưởng hợp thời hay lỗi thời của mình. Tư-tưởng thế nào, con người thế ấy ». Mượn ý đó, chúng ta có thể diễn-đạt tương-tự rằng: « Hy-vọng là đuốc dẫn đường cho suốt đời ta. Tương-lai chúng ta lập-lánh ngàn sao hay « mờ mờ nhàn nhàn như người đi đêm » cũng đều do chúng ta còn rào-rạt hy-vọng về lẽ sống cao-cả của mình, hay đã cạn nguồn tin-tưởng ».

Bàn về sức vạn-năng của phép màu hy-vọng, triết-gia Paul NYSSSENS đã cao giọng: Hy-vọng ban cho ta ánh-sáng và tỏa hào-quang trong thế-giới tâm-linh chẳng khác gì vầng nhật chói lọi khắp hoàn-vũ (L'espérance donne de la lumière et de l'éclat au monde mental comme le soleil éclaire et fait resplendir l'univers).

Cụ Nguyễn Bá-Học: một nhà tư-tưởng của nhân-dân Việt-Nam, cũng sáng-suốt nhận rằng: « Đường đi khó không khó vì ngàn-sông cách núi, mà khó vì lòng người ngại núi e sông ».

Phải chăng vì thiếu hy-vọng và cạn nguồn tin mà biết bao người bạn trẻ đã ngần-ngại trước đường xa gập gềnh, cam-sống cuộc đời bình lặng như mặt nước ao tù không lối thoát, để mai một hoa gấm đời trai với năm tàn tháng rụng.

(Xem tiếp trang 20)

... cần biết

CEFAMID

trị dứt BAN NÓNG và bỏ sức nhờ nhiều sinh tố

C.

Các nhà thuốc Tây đều có bán.

VĂN SĨ TRƯỚC THỜI ĐẠI

— Đường Minh Hoàng là ai?

— Là một ông vua đời xưa, du nguyệt điện, lãng giắc chiêm bao!

Người kia vỗ vai văn sĩ cả cười:

— Ông đi đến đây rồi mà còn mơ nõi gì?

Sự thật trước mắt kia. Cách ông không bao xa, hòa tiền đang sừng sừng chực chờ người lên là phóng vút lên không trung. Ông khỏi nghĩ ngại gì nữa cả?

Văn sĩ Ma-Men-Khách vượt ngục, cười cười, mắt chớp chớp nói:

— Tôi hồi hộp quá!

Người kia thần nhiên:

— Không có gì đáng sợ! Thời đại này, đi du lịch trên không trung là chuyện rất thường, không như tổ chức «Đi và... quýt» như bên xứ của Bác đâu!

Ma Men Khách ngạc nhiên trở mặt:

— Ông cũng biết bên xứ tôi có vụ đi và quýt như thế à?

— Ô! Sao lại không biết! Chuyện đó báo chí ngoại quốc có trích đăng tin vì nó có tánh cách quốc tế, và người ta lấy

(Tiếp theo trang 18)

câu chuyện khôi hài đó làm một sự kiện điển hình cho một thời đại đã qua!

Nói xong, người kia mời Văn sĩ hạ tiện về phía hỏa tiễn.

Ma Men Khách khệ nệ xách cái «va ly». Người kia thấy vậy hỏi:

— Ông đem theo những gì?

— A! Tôi đem theo hai lít rượu mạnh, ở xứ tôi gọi là «Ba xi đế». Với lại hai «kí lô» thịt chó muối xắt ớt phơi khô. Và quần áo với lại mấy ổ bánh mì...

Người kia cười hỏi lại:

— Ông chắc là «bơm nhậu»...

Ma Men khách lắc đầu:

— Không! Tôi là văn sĩ. Nhưng ở xứ tôi người nào cũng uống nước...

— Nhưng ông đem theo quần áo làm gì? Ở đây người ta có quần áo đặc biệt để cho ông dùng. Bánh mì đem theo cũng vô dụng. Ở đây có thức ăn, cũng đặc biệt. Ông bỏ quần áo với bánh mì ra, hãy đem giấy trắng theo cho đây «va ly». Vì đi một chuyến thế nào, ông sẽ sáng tác không

biết bao nhiêu tác phẩm giá trị. Ông sẽ đem lại cho văn đàn quốc tế những ngọc nhiên lớn lao.

Những tiêu thuyết ái tình gay cấn tâm thường, những chuyện trinh thám kiêu hãnh của ông sẽ trở thành vật kỷ niệm của một thời đại đã qua...

Ma Men Khách gật đầu lia:

— Hay quá! Hử! Hử! Hử! Tôi xin nghe lời bác ngay. Phen này tôi về, má thằng Tèo sẽ hết khi tôi là thầnz cha say rượu. Tôi sẽ không là một văn sĩ tầm thường. Báo chí nước tôi sẽ dành những trang đặc biệt nói về tôi, khoái quá! Tôi sẽ viết «phôi dơ ông» những chuyện có thật, nhưng lý thú, say sưa, hấp dẫn không phải bằng những mâu thuẫn giả tạo, mà chuyện kể của tôi rất đơn giản, rất sống, rất đời... đọc giả sẽ yêu mến tôi hơn ngày nào lúc đó tôi sẽ không quên ở n ông... À ông tên ch, người nước nào? Tôi muốn biết địa chỉ, và quý danh?

Người kia vỗ vai văn sĩ cười nói:

— Tôi không còn là người nước nào cả. Tôi là công dân của thế giới khoa học, của thời đại mới. Lòng mở rộng để chứa đựng hình ảnh của không trung. Tôi không địa chỉ. Ở đâu cũng được, tôi không ích kỷ ham muốn gì nữa của trái đất này, nên có lẽ vì thế mà không ai ghét tôi...

Ma Men Khách khen nức nở:

— Hay quá! Ông đúng là con người của thời đại mới. Không những chỉ mới về cách ăn mặc phục sức, mà còn mới về tư tưởng và tình cảm, tôi thương mến ông lạ lùng! Thành thật nói thế...

Người kia chỉ cười mỉm hiền hòa, dường như không nở phôi nở gan vì những lời khen tặng của văn sĩ.

— Thôi! Bây giờ chúng ta đi đi thì vừa. Kia đèn đã chớp báo hiệu hỏa tiễn sắp thăng thiên.

Sau khi được giới thiệu chu đáo, Ma Men Khách được lên hỏa tiễn bay vút lên trời.

Người kia thấy Ma Men Khách tươi cười coi có vẻ đặc ý lắm mới hỏi:

— Ông có vợ con chưa?

— Có vợ, có con. Con tôi đề thương lắm! Đi xa nó mới có tháng trời, từ Việt Nam sang đây, mà nhớ nó quá!

Người kia mỉm cười hỏi:

— Nhớ con hay nhớ vợ?

Ma Men Khách vượt ngục:

— Nhớ cả hai! Tôi định đi chuển này ít ngày rồi về, vì xa con lâu tôi chịu không thấu!

Người kia tỏ vẻ kinh ngạc:

— Ông nói đùa sao chứ!

Đi đây đâu đề như đi du lịch dưới trái đất. Có thể là đi không về. Vì mình còn qua hỏa tiễn ít lắm cũng vài tháng mới hy vọng xuống được trái đất.

Ma Men Khách chu chéo:

— Trời ơi! Thế thì chết tôi rồi! Tôi đâu có định đi lâu!

XUÂN MÙA HY VỌNG

(Tiếp theo trang 19)

Người bạn trẻ đừng quên rằng hy-vọng ở đây là hy-vọng đúng đắn, nghĩa là đừng không-tưởng, đừng hảo-huynh; nhưng là hy-vọng vào những công trình cao cả về sự-nghiệp mà người bạn trẻ hằng ôm-ấp hoài-bảo và tha-thiết theo đuổi từ bết bao mùa hoa xuân bừng thắm trên mái tóc yêu đời, yêu dân tộc. Với hy-vọng chân-thành và xây dựng ấy, chúng ta sẵn sàng dời non, lấp biển, san bằng tất cả những chướng ngại trên khắp ngã đường phụng-sự.

Hằng ngày, chúng ta hãy «điền tâm» bằng tư-tưởng hy-vọng. Chúng ta ăn cơm trưa, cơm chiều bằng ý nghĩ hy-vọng. Và, khi phiêu-phieu giấc bướm chập-chờn hồn hoa, xin đừng quên đem hy-vọng nung-nấu trong tiềm-thức chúng ta.

SỨC MẠNH CỦA HY-VỌNG THẬT LÀ VÔ BIÊN:

— Kia là bác công-nhân lem-luốc, cực-khổ trong xưởng thợ, vẫn hy-vọng vào một ngày gần đây đời sống của mình sẽ được hoàn toàn cải-thiện để phù hợp với công-lao huyết-quản của mình đối với xã-hội.

— Kia là cậu học-sinh dăm mình trong biên học, vẫn tràn-trề hy-vọng danh chiếp bằng vàng ở những kỳ thi tới.

— Kia là nhà văn, vẫn hy-vọng tác-phẩm của mình sẽ sống mãi trong lòng dân, trường-cửu với giang-san, bá-diệt với loài người.

— Kia là nhà tư-tưởng, hy-vọng những lời nói, những đũa con tinh thần của mình sẽ thâm-nhập và phổ-biến trên khắp thế-giới văn-minh.

— Kia là nhà giáo hy-vọng phương-pháp giảng dạy của mình thích-ứng với thế-hệ chồi xanh, giúp chúng vươn mạnh trên đường học-vấn.

— Kia là nhà thông-thái hy-vọng tìm kiếm được nhiều thần-được dạng cứu vớt nhân-loại qua biên khổ mệnh-mông của tật bệnh v., v....

Vì rằng: HY-VỌNG LÀ SỨC SỐNG, LÀ NGUỒN AN ỦI, LÀ VẺ ĐẸP, LÀ ĐÍCH TỎI THƯỢNG ĐỀ CHÚNG TA NHẢM VÀO ĐÓ THẮNG TIỀN TRÊN ĐƯỜNG XUYẾN SƠN LẬP NGHIỆP, LẬP DANH, LẬP ĐỨC.

Biên-giới vô hình phân-cách giữa hai thế-hệ già và trẻ là ở chỗ này: Thế-hệ già đưa nhau bơi ngược dòng đời, tìm về dĩ-vãng oanh-liệt huy-hoàng của mình để rung đùi say sưa, nhất là đề an-ủi cuộc sống bình lặng hiện giờ của mình. Trái lại, thế-hệ trẻ lại tha-thiết với hiện-tại, hoài vọng cuồng-nhiệt về tương-lai, hằng-hái xây-dựng vĩ-nghiệp cho đời mình và tích-cực góp phần vào sự trường-cửu của xã-hội. Họ miệt-mùi, chăm-chỉ làm việc. Làm việc với hy-vọng bất-diệt rằng những thành-công rực-rỡ sớm muộn gì cũng phải đến với họ.

BẠN!

Bạn vẫn còn thật trẻ khi bạn viên-mãn lý-tưởng, kiện-toàn chủ-đích, nhất là khi bạn còn nắm vững tư-tưởng hy-vọng. Bạn già nua, cần-cỏi khi bạn bắt đầu yếm-thế, mặc tình để «con sâu thất vọng» đục ruỗng lần hồi tâm-tư, chí-hướng hoa gấm đời bạn.

Hỡi người bạn trẻ thơm ngát mùa xuân dân-tộc!

Trước ngưỡng cửa mùa hoa đào phở hương sắc trên quê-hương, trên xác pháo hồng, trên đờ-thị, trên lãnh-thổ chạy dài từ ải Nam-Quan đến mũi Cà-Mau của tổ-phụ đề lại, BẠN HÃY RỘNG MỞ TÂM-TƯ ĐÓN NHẬN NHỮNG TIA SÁNG RỰC RỠ CỦA MÙA XUÂN HY-VỌNG. Đón lấy hy-vọng để bền chí thể-hiện cuộc đời lấp-lánh ngàn sao. Đón lấy hy-vọng để nhịp-nhàng với trào-lưu vươn tới ngày mai hừng sáng của thế-hệ chồi xanh của chúng ta.

Viết giữa mùa xuân truyền-thống

Thanh-Kỳ NGUYỄN TRƯỜNG-SƠN

Tình Xuân

(Tiếp theo trang 19)

cho tôi. Cha mẹ tôi nghe kể lại tình cảnh của Châu đã vui lòng cho tôi lấy Châu nếu Châu đến hỏi nhưng từ bấy đến nay biệt vô âm tín. Tôi đã mòn mỏi đợi chờ và hôm nay mặc dù không gặp được Châu tôi vẫn còn chờ đến khi mãn kiếp.

Chúng tôi ngậm ngùi tiễn Xuân ra ga về Saigon. Mỗi tình trắc trở của người bạn học cũ đã làm chúng tôi buồn khổ, nhất là chúng tôi được biết tin Châu đã suốt đời là một kẻ tật nguyền.

Có một điều chúng tôi tin chắc là Châu vẫn yêu Xuân nhưng chàng vốn đầy lòng tự ái không muốn nhận lấy tình yêu của Xuân nữa vì biết đầu giờ đây tâm tình đó chẳng đời thành lòng thương hại đối với kẻ không may.

Qua Tết, Càng và tôi mỗi người nhận được một bức thư của Châu trong đó chàng cho hay đã đến nơi kỳ hẹn nhưng từ xa chàng trông thấy Xuân nên lại vội quay đi. Bức thư cũng không đề rõ địa chỉ.

Rồi năm nay cũng đúng ngày đưa Táo quân về châu Ngọc Hoàng chúng tôi lại đến trường xưa mà lòng mang một mối u hoài. Chốc nữa, chúng tôi sẽ gặp lại Châu chăng? Một mối tình dang dở đã làm cho chúng tôi mất một người bạn thân yêu.

Chúng tôi vẫn không gặp Châu vì Xuân đã đứng đó như năm trước. Chúng tôi chắc Châu đã ra về rồi khi trông thấy bóng người yêu đứng đợi.

Xuân vẫn còn đẹp. Nhưng một vẻ buồn ảo-não in nặng nề

trên đôi mắt nàng. Sau khi xem xong bức thư của Châu gửi cho chúng tôi nàng úp mặt vào tay, nức nở khóc. Chúng tôi phải hết lời khuyên lơn vì ngại khách qua đường dị nghị.

Thế rồi, Xuân lại thất vọng ra về. Đưa nàng ra ga một lần nữa, chúng tôi đứng nhìn nàng đến khi con tàu khuất dạng. Một nỗi buồn mênh mang xâm chiếm lấy tâm hồn chúng tôi. Nhìn Xuân đứng trên toa xe lòng chúng tôi chưa xót. Còi tàu rít lên xé không gian, chúng tôi tưởng chừng đó là tiếng thét của một thiếu nữ đau khổ. Bất giác, mắt chúng tôi mờ lệ.

Ngoài kia, nước sông Cửu Long vẫn lạnh lùng trôi. Cù lao Rồng vẫn nằm sóng sượt ghèi mình trong nắng ấm. Chúng tôi nhớ lắm những ngày chủ nhật năm nào ba cậu học sinh thường hay ra bờ sông nhìn dòng nước chảy, nhìn những cây bần xanh lá bên kia sông. Mười hai năm qua, cảnh cũ còn đó mà trong lòng chúng tôi có bao nhiêu sự đổi thay!

Anh Châu! Đêm nay về đây, trong ngõ vắng bùn lầy, dưới mái nhà ẩm thấp, tôi chong đèn giữa đêm khuya viết lại những cảm xúc của lòng tôi. Tôi mong rằng những dòng chữ chân thành này sẽ được nằm dưới mắt anh để anh biết được rằng một tâm tình cao quý đang chờ anh ngoài tâm tình bạn mà Càng và tôi vẫn giữ nguyên vẹn như ngày xa xưa hẹn ước.

CHI-LAN-THẢO

THUỐC KIẾT **ELIXIR ANTICHOLOERIQUE DRAGON**

TRỊ KIẾT LY RẤT HAY VÀ DỨT ĐAU BỤNG RẤT LẠ. Các nhà thuốc Tây đều có bán.

ở nhà má thằng Tèo tôi đâu có biết lấy gì sinh sống. Phen này nó giết tôi mất. Tết năm nay không có tôi giò quai-ông bà, đưa ông Táo về Trời! Thôi thôi ông ôi! Làm thế nào cho tôi xuống? Tôi phải về, phải về, bởi vì tôi chưa thể thoát ra được khỏi những ràng buộc của cuộc đời đen tối mà tôi đã mắc. Có thể ông đi rồi ông về nói lại cho tôi nghe tôi sáng tác cũng được. Tội nghiệp! Tôi cũng muốn

làm những gì lớn lao phi thường... nhưng nghĩ kỹ lại... hồi tôi ra đi tôi chưa nói rõ cho vợ con tôi hay. Ôi thôi! cho tôi trở lại, đề kỳ khác sẽ đi.

Người kia cười ngất:

— Đâu có ai ép buộc? Chính ông tình nguyện xin đi kia mà. Nhưng cũng không muộn, vậy ông mang dù vô, ra cửa kia tôi mở cho ông nhảy xuống.

(Xem tiếp trang 24)

Biên Hộ cho NGUYỄN DU

Nàng Kiều CUA LUẬT SƯ DƯƠNG TẤN TRƯƠNG

Lúc nhỏ, chúng ta thường nghe giảng rằng cụ Tiên-Điền NGUYỄN DU là một người thất chí, cho mình sinh ra lỡ thời, nên mượn tích THÚY KIỀU để tả nỗi lòng cùng hậu thế.

Vì vậy người ta mới kết luận rằng tư-tưởng của truyện KIỀU là thuyết định-mệnh.

Trong quyển sách có giá-trị "khảo luận về KIM VÂN KIỀU" học giả ĐÀO-DUY-ANH cũng quả quyết: « Thực ra, mệnh của nàng Thúy-Kiều do nghiệp của nàng quyết-định, Nguyễn-Du đã mượn lời của Đạm-Tiên mà bày tỏ phân minh lý-thuyết về mệnh và nghiệp ấy. «nhân quả dờ-dang, « Để toan trốn nợ đoạn tràng sao đây ».

Rồi thỉnh thoảng, một « cụ học giả non » cũng lên tiếng trong một bài đăng trên « phụ trương văn nghệ » một nhứt báo thông tin nào đó, đề mạt sát Truyện Kiều là một chuyện phong tình đồi bại như nhuợc ươn hèn không hạp với tinh thần cao trào hiện tại.

Chúng tôi thì trái lại thấy rằng Truyện Kiều không phải là một chuyện phong tình đồi bại ươn hèn, mà lại là một gương tranh đấu đầy nghị lực với hình thức một áng văn tuyệt tác, một thi phẩm hoàn mỹ. Suốt đời nàng Thúy Kiều đã tranh đấu không ngừng — và tranh đấu chống gì? Chống một lực lượng vô hình mà tất cả những người chịu ảnh hưởng Phật giáo như chúng ta như Cụ Nguyễn Du và cả Thúy Kiều đều cho rằng không ai có thể thắng nổi.

Lực lượng ấy là Định Mệnh. Sinh ra với một số mệnh quá khắc khe Thúy Kiều đã định chống lại Định Mệnh. Và

sau cùng, nàng đã thắng.

Vì vậy, cho rằng: « suốt đời Kiều, không được 1 điều gì cả » như Nguyễn công Trứ là xét đoán quá bất công, vì chỉ căn cứ trên một quan niệm thiên vị, tức sai lầm.

Tư tưởng truyện Kiều, thâm ý của Nguyễn Du không phải ở trong những câu « hồng nhan bạc mệnh » hay « bí sắc tư phong »,

Mà lại tóm tắt gọn trong một lời của Kim Trọng với Thúy Kiều:

«Xưa nay hơn định thắng thiên cũng thường
Thúy Kiều đã thực hành nổi lời nói ấy.

Số mệnh Thúy Kiều

Sinh trong một gia đình thượng lưu, có được một học lực khá cao, cố nhiên Thúy Kiều hiểu thuyết «định mệnh» của nhà Phật và tin thuyết ấy đúng thật. Lúc nhỏ có một thầy tướng cho rằng nàng sẽ là một người «bạc mệnh». Lớn

lên càng thấy «anh hoa của mình phát tiết» nhớ lại câu, «tài mệnh tương đố», lại càng thêm tin lời tiên đoán ấy. Vì tin như vậy, nên mới khóc Đạm Tiên. Rồi Đạm Tiên báo mộng, Kiều lại càng thêm định ninh rằng đời nàng thời có ra gì mà mong.

Một tâm hồn Á đông bình thường, nhứt là đối với tính đa sầu đa cảm ấy, ở vào địa vị này, sẽ chịu «đánh liều nhắm mắt» mặc tình mệnh vận. Nhưng Thúy Kiều thì lại không: Tuy không nói ra với ai, nàng cố chống lại định mệnh bất công, hầu sửa chữa số phận mình.

Mưu chước đầu tiên

Ý định ấy, Thúy Kiều đã cố ngay sau lời giao ước đầu tiên với Kim Trọng. Nàng mới biết được một thư sinh hào hoa phong nhã và ái tình. Thư sinh ấy lại yêu nàng đắm đuối. Thì còn gì hay hơn là cố đi tới một cnộc hôn nhân vững chãi để thoát khỏi số đoạn trường. Ấy là giải pháp tuyệt mỹ.

Nếu không có ý định ấy, một thiếu nữ có lương tâm giàu tình cảm, biết suy nghĩ như Kiều, mà lại tin ở số mệnh, thì sau khi gặp và yêu chàng Kim Trọng phải tìm cách xa lánh chàng mới hợp lý vì đã biết không thể phối hợp với nhau (vì định số) thì yêu nhau làm chi mà khổ lụy cho nhau

Trái lại, Thúy Kiều cương quyết thử thách định mệnh và có hy vọng sửa đổi số phận.

Vì vậy người thiếu nữ đoạn tràng, đã biết bao đứng đắn trước Kim Trọng, khi hội ngộ ban sơ, và đã nhận lời gả bó tất giao, một cách ngăn ngừa chỉ vì «nể lòng» bỗng bỏ hẳn tất cả những rụt rè, e lệ, hóa thành dạn dĩ, gần như táo bạo. Đêm hôm tự tiện sang nhà trai tình tự, rồi đến nửa đêm còn trở lại đánh thức tình nhân đang say mộng vu sơn để thề non hẹn biển.

Vì vậy, ngay trong lúc tình tự, nàng vẫn bị ý nghĩ số mệnh ám ảnh, và đã nói một câu mâu thuẫn với mộng trăm năm đang cùng nhau xây cất:

«Một dầy, một mỏng, biết là có nên»

Và cũng vì vậy khi Kim Trọng ló chiều « là loi trong âu yếm » nàng biết dừng lời nói khéo léo khuyên can.

Thật ra Thúy Kiều đã thuộc giống đa tình, thì không phải là sắt đá mà chẳng nghe thấy sự đòi hỏi bông bột của xác thịt thêm khát tình ái. Nàng cũng gián tiếp thú nhận thế (Vườn hồng đầu đám ngăn rào chim xanh). Nàng muốn dành phút thân tiên của tình ái ấy cho đêm hoa chúc để làm tăng giá trị cuộc hôn nhân và nhờ đó, buộc chặt tình yêu của

Những tư tưởng đẹp từng bừng nở trước mùa Xuân

Dân là của nước, nước là của dân.

PHAN-BỘI-CHÂU

Cái thời khắc đẹp đẽ nhất, phong phú nhất ưu tư nhất về tương lai chính là cái thời khắc hiện tại.

Chỉ ở thời khắc đó, ta có thể tu chỉnh lại những gì đã qua để xây dựng ngày mai huy hoàng.

D.S. LEMOINE

Sản nghiệp tiêu tan đi, bạn còn kiếm lại được bằng sức lao động và sự tận tụy. Trí thức suy giảm đi, bạn còn phục hồi được bằng cách « dùi mài đèn sách ». Sức khỏe hao mòn đi, bạn còn lấy lại được bằng thuốc thang và điều độ. Nhưng, thời giờ lỡ đi qua đi, bạn sẽ ân hận đời đời.

ORISON SWETT MARDEN
SAINT MATHIEU

chồng. Như thế tức là thêm một bảo đảm, chống số mệnh.

Phải giải thích như thế thì mới thấy rằng hành động của Thúy Kiều hoàn toàn đúng tâm lý nhân vật,

Nếu Kiều, chỉ vì thói đa tình, nửa đêm sang hẹn hò với Kim Trọng, thì ta có thể cho là hạng « treu bộc trong đầu ». Và sau khi đã kêu gọi tình ái chàng trai, nàng lại « ăn núp sau luân lý trường giả » để từ chối, không dám hoàn thành một tình yêu tuyệt đối, thì ta sẽ cho. Kiều là hạng thiếu nữ giả dối tầm thường chỉ muốn đùa giỡn với ái tình. Và như thế Kiều đâu có đáng với những lời khen của tác giả lúc tả nàng

Ở đây, Thúy Kiều không phải không dám, không muốn hiến thân cho tình lang để đền ơn tri ngộ như Thôi Oanh trong chuyện Tây Sương Ký. Nàng xin lùi đến lúc thành hôn, vì nàng muốn bảo vệ tình duyên; và bảo vệ tình duyên để chống lại định mệnh

Bởi thế cho nên, về sau khi thấy bao nhiêu cố gắng của mình không có kết quả mong ước, khi mới xuống thuyền với Mã Giám Sinh, Thúy Kiều đã có câu than tiếc:

«Phẩm tiên rơi đến tay hèn,
«Hoài công năng gửi, mưa
gìn với ai.
«Biết thân đến bước lạc
loài,
«Nhị đào thà bẻ cho người
tình chung.»

Câu ấy tỏ rõ tâm lý của Thúy Kiều. Nàng không phải vô tri, vô giác, nàng cũng có

một xác thịt như ta. Nàng đã cố dần lòng, vì một toan tính thực tế. Nhưng Định Mệnh đã phá mưu định của nàng, bằng cái tang của Kim Trọng và cái vạ của phú ông. Thúy Kiều thương tình bấy nhiêu, thì nàng gần chúng ta và chúng ta càng thương nàng bấy nhiêu.

Bốn câu thơ trên đây là một điểm tâm lý tuyệt hảo.

Phản động trước thất bại

Khi thấy mình đã lọt thanh lâu, đúng với phận số tiên đoán nàng nhận thấy sự thất bại, Thúy Kiều áp dụng ngay một giải pháp hốt hoảng và tuyệt đối là tự vẫn.

Nhưng nàng không chết. Vì nàng không thể chết. Không ai có thể mượn cái chết để trốn nợ đoạn tràng dễ dàng như thế được. Khi tỉnh lại, nhớ lời Đạm Tiên, Thúy Kiều mới đành gục đầu lần thứ nhứt trước định mệnh. Nhưng chỉ tạm thời mà thôi, Vì nàng há để chịu khuất phục. Nàng nghĩ cần phải tìm một tay « tháo cũi sổ lồng » để giúp nàng thoát khỏi lầu xanh.

Mượn tay chàng thúc

Sau một lần thất bại với Sở Khanh, Kiều tỏ ra thận trọng trong việc tìm kẻ tế độ mình. Trong giới làng chơi, không thể gặp một Kim Trọng thứ 2 nàng đành chọn Thúc Sinh vậy.

Thúc Sinh không hoàn toàn đúng theo ý muốn của nàng. Trước hết, chàng đã có vợ nhà.

(Xem tiếp trang 24)

XUÂN MẬU - TUẤT ĐẾN!

... Khi gió lạnh về, khi xác pháo ngập đường, khi tà áo mới khoe tươi vui với những cành đào non giữa đô thành, thì mùa Xuân mới của năm 1958 đã về thật... Bạn còn chần chờ gì nữa mà không gởi đồ biếu tặng nhau trong bạn bè thân quyến. Quà đó là Đại bồ NGŨ-TANG-TINH LA-VAN-LINH, giúp các người được ăn ngon ngủ khỏe, mau lên cân, mau thêm sức. Một quà Tết quý giá! Một được phẩm bổ ích trong 3 ngày Tết!

(Có đề bán khắp các tiệm thuốc Việt-Hoa)

Thuốc sán lại

Vermi-Dragon

tốt nhứt.

Các nhà thuốc Tây đều có bán

HỌC SINH

VỚI MÙA XUÂN

XUÂN VỀ TRONG LÒNG SINH NỮ

VÀ may xong chiếc áo, người con gái mỉm cười đắc

thăng, nàng chuôi tay ra sau và thở một một tràn sung sướng. Nàng sung sướng thật đấy, chẳng những vì sự mới may xong chiếc áo mà vì trong lòng nàng đang nôn nao với ngày xuân sắp trở lại. Nàng sống êm ấm trong một gia đình chỉ có bà mẹ và đứa em trai, công việc của nàng kể cũng không có gì là vất vả, ngày nào như ngày nấy, nàng ngồi bên cạnh chiếc máy may để may đồ cho khách và cũng để lo cho sự sống gia đình nàng. Người mẹ già cặm cụi giúp con trong việc nấu nướng, người em trai liếng thoắng ngày hai bữa vẫn đến trường. Cuộc sống thanh đạm ấy êm xuôi như hơi thở của đời người.

Không còn mấy ngày nữa mùa Xuân thanh bình sẽ ngự ở trong lòng dân Việt. Đã hơn tuần nay, nàng phải làm việc suốt cả đêm, đến một hai giờ khuya nàng mới xếp đồ đi ngủ, có khi vì mệt mỏi, nàng gục đầu xuống bàn máy thà giấc điệp say sưa. Hàng cặng đưa đến nhiều, nàng càng phải bận rộn thêm. Không giờ nghe nàng than van, dù chỉ một thờ dài trước mặt bà mẹ hay ray rứt với đứa em trai cũng không nổi. Trên môi như diễm luôn nụ cười, nụ cười hồn nhiên và tha thứ. Đêm càng khuya, gió cuối đông càng lạnh chung quanh nàng, mọi vật đã ngủ vùi trong yên lặng, chỉ còn nghe có tiếng máy may chạy rề rề và thỉnh thoảng tiếng kéo cắt vải dòn tan.

Giữa lúc không ai nhìn tới nàng, nàng thường hay tỏ ra

một thái độ như suy nghĩ, lúc ấy, trán nàng bỗng nhiên hơi nhú lại, môi bậm hơn. Gương mặt nàng tròn như đĩa ngọt mùa thu, làn da trắng mịn, đôi môi thắm thắm đỏ và chắc hẳn phải thơm tươi như trái dâu tây chín mừm, làn sóng mắt đều lầy lầy như ăn náo một vẻ kín đáo, hàng lông nheo cong vút nhịp nhẹ theo mỗi lần nàng chớp mắt với đôi má hồng hồng trơn mịn.

— Hương ạ, sao con không đi ngủ giờ con? Tội nghiệp, con gái của tôi nó làm việc siêng quá. Đi ngủ đi con, thứ: khuya có hại đó.

Mẹ nàng vừa bảo thế, thì ra cái tên Hương là tên của nàng, cái tên nghe cũng đẹp như gương mặt nàng vậy nhỉ. Hương không buồn quay lại, nàng vừa buông mũi kim vừa đáp lời mẹ.

— Thưa mẹ con biết, nhưng may chóng lúc nào thì con vui lúc ấy mẹ ạ, thôi mẹ hãy đi ngủ trước đi, để mặc con.

Tiếng nói của Hương trong trẻo quá, vang lan trong nhà êm như suối, thấy con hay thức khuya nên mẹ nàng gắt:

— Con gái sao không nghe lời mẹ vậy, con đi ngủ cho lại sức khỏe kéo ngà bình thì tội cho gia đình đấy.

— Mẹ cứ trách con hoài! Hương uốn người lên tiếp, Mẹ không thấy à, Tết gần đến nơi rồi, mình lo cho gấp để còn sửa soạn ăn Tết chứ, mẹ ạ. Còn mấy ngày nữa thôi, thế mà nhà cửa mình chưa ra gì hết,

còn thằng Liêm thì nó có nghĩ gì — đừng mũi kim Hương ngo ngoe mẹ — Mẹ có định mua gì chưa, con nghe nói đồ ăn có mời dắc đồ lắm.

Mẹ nàng cười vừa nói: Gồm chưa, con gái khéo

làm sao cho nở mặt xóm giềng là được, Bà chum chum cười. Con mẹ lúc này đẹp quá, xinh hơn con Thi nữa là.

Nghe mẹ khen, Hương cúi gằm mặt xuống, nhưng nàng không còn may được gì nữa cả, tính nàng hãy còn trẻ con lắm, mẹ khen có thể mà lại mắc cỡ rồi, Hương nhẹ giọng:

— Mẹ chế riều con mãi, con có đẹp bằng chị Thi ấy đâu, con còn nghe đâu chị Thi vừa mới có chồng độ tháng nay hơi mẹ.

— Đứng vậy! Thi nó có tám chồng cứng đáo đề, nhưng mẹ nói thật, Thi không bằng Hương của mẹ đâu. Coi dọn dẹp lại rồi đi ngủ nhé, Tết tới nơi rồi, cố mà đường sức lấy, mẹ vào nghỉ trước đây.

Bà đi vào buồng trong, Hương tiếp tục công việc, nhớ lại mấy lời mẹ khen khi này Hương cảm thấy như mơn trớn và tha thiết yêu đời hơn.

Gió đông luôn qua khe cửa bắt nàng phải rung mình. Hương uể oải ngáp dài sửa ngay ngắn mấy món đồ rồi nàng tắt đèn đi ngủ.

ooo

Đêm nay ba mươi Tết! Tất cả nhà nhà đều sáng sủa, đèn đuốc rực rỡ, hoa ngát mùi hương, tiếng pháo thỉnh thoảng lại đi dưng nổ từng hồi một. Vòm trời tối đen, sao nhâm hà lấp lánh. Trời tuy tối nhưng lòng người như có sẵn ánh sáng huyền diệu len vào tâm hồn họ.

Trong nhà Hương, đêm nay khác hẳn mọi đêm, từ trong ra chỉ ngoài đều trang hoàng lịch sự. Giữa nhà, một cái bàn thờ, trên có bộ lư đồng sáng chói, cặp đèn sáp đỏ hồng, một đĩa trái cây màu sắc sỡ, khối hương ngào ngạt cả nhà, trên vách, sau bàn thờ, tấm chơn

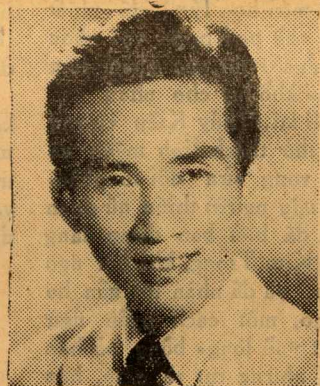
(Xem tiếp trang 24)

Truyện ngắn CỦA Ngọc Hồ - Mạc Vy Nhân

ham Tết như thế à, mẹ chưa định gì cả, mà nhà ta cần gì phải rình rang cho rộn chuyện cứ như mọi năm lại là xong.

— Nhưng cũng phải làm sao ấy chứ, thưa mẹ, con thì dự tính lắm đấy.

— Dự tính gì chứ, ừ mà cũng được, mẹ già rồi, gia đình chỉ có mình con thì con phải lo

Vọng cổ

NHẬT CÁNH HOA RƠI

Đây là một lớp vọng cổ đặc ý nhất của soạn giả Viễn-Châu mà bạn vừa sáng tác, xin trân trọng gởi tặng bạn đọc Xuân Dân-Tộc nhơn dịp Xuân về.

1.— Nhật cánh hoa rơi ấp ủ bên lòng; hoa ôi hoa đã hầu tàn vì tiết lạnh của một mùa đông, nhụy ứa hương phai rã mỗi tơ lòng mà còn phải chịu tá-tơ dưới một trời giông bão.

2.— Chiếc thuyền nan muốn trở về bến cũ nhưng nước tràng giang vẫn chảy xuôi giòng; gương cười vui để ngăn lấp giọt hồng; một khi đã cất bước giang-hồ thì cuộc đời có còn chi nữa mà mong, bạn ôi, đời của tôi đã bao phen ong chào bướm đón mà rồi cuộc rồi vẫn bề-bàng sớm dợt chiều trông.

3.— Bạn ôi, kể từ ngày cất bước viễn-phương, đã bao phen tôi hẹn với lòng rằng đã đau khổ với yêu-đương, đã bề-bàng vì thế cuộc, thì đừng có để cho cảm tình ràng buộc kiếp gió sương, thế mà rồi tôi cũng khổ thê thờ-ơ trước một tình yêu đậm-đà chơn thật vì anh là khách phiêu-lưu bên đường dừng bước còn em là gái bơ-vơ như một đoá hoa-tàn.

4.— Gặp nhau chỉ trong cảnh quá muộn-màng; nhớ lại một đêm trăng bồi-hồi là xa

cảnh cũ, đoái nhìn túp lều tranh xác-xơ ứ-rũ sau lúy tre già rú ngọn bờ ao, rồi những khi dưới bóng đèn mờ ôn lại quãng đời đầy dạn khổ-đau; trong khi tiếng chuông chùa nơi phật tự đưa sang vắng vắng, bạn ôi đã bao đêm con tìm bồi hồi thôn-thức thì giọt lệ đầy vơi cũng thấm đượm bấy nhiêu-hàng.

5.— Đêm đã khuya trăng nọ cũng hầu tàn; đời nghệ-sĩ hiệp tan đầu mấy lúc, anh chẳng phải là kẻ phụ tình còn em cũng không phải là người bạc-bèo, hãy chia tay nhau rồi còn hẹn ngày tái ngộ, đừng nhớ nhung, đừng đau-khổ mà để cho lệ thấm khăn-hồng.

6.— Hồ-hơ..., Tràng giang nước chảy xuôi giòng, người đi muốn dậm, một-mùng xa-xuôi... anh ôi một mảnh trăng soi như gần-ghi lời đoan thệ, rồi đây mỗi lúc canh thâu gió reo ngoài mái lá thì em vẫn tưởng đó là tiếng đàn at réo-rất giữa đêm trường; anh ôi, rồi đây những buổi-chiều đông anh cố dừng chân trên đường phiêu-bạt, anh có nhớ em thì hãy nhật giùm một cánh hoa-rơi.

VIỄN-CHÂU

CEFAMID

Trị dứt **BAN NÓNG**
và bổ sức nhờ nhiều **Sinh tố C.**
Rất hiệu nghiệm

CÁC NHÀ THUỐC TÂY ĐỀU CÓ BÁN

THUỐC BỘT RẮC GHỀ **POUDRE SULFAMIDEE DRAGON**
SÁT TRÙNG — MAU LÀNH MẶT. BÁN KHẮP HIỆU THUỐC TÂY.

ĐỀ gói bánh trên bàn, Quang vừa cười, vừa hỏi Lâm :
— Mày chưa sửa soạn về à ?
Lâm đứng vuốt ve mái tóc trước gương, anh đáp không buồn quay lại :
— Tao không về. Còn mày ?
Quang chán nản :
— Trưa 30 tao mới nghĩ, xe đâu còn về. Mày nghỉ học mấy hôm nay, sao ở lại làm gì ?
— Tao không muốn về. Ở làng chán lắm.
Quang buồn xa xôi :
— Tao lại thích ăn Tết ở làng hơn. Ở thành chỉ được cái xa hoa hào nháng chứ làm gì có những vẻ đặc biệt Tết Việt-Nam như ở thôn quê. Vừa đi học vừa đi làm tao không được những giờ rỗi rảnh như mày về quê, đến Tết thì lại...

Anh thờ dài, im lặng một giây rồi tiếp :
— Có lẽ mừng 3 tao về. Tao nhớ ba tao quá mày à.
Lâm quăng lược, lại gần bạn cười nói :
— Mày hay buồn quá. Có tao ở lại với mày đây mà.
Quang dạy lại :
— Nhưng sao mày không về bác gái và mấy em trông mày lắm.
Lâm lắc đầu.
— Tao đã nói về dưới buồn lắm tao không thích và lại tết ở trên này có nhiều phỉm hay, ở lại coi thú hơn.
Quang nhìn thẳng vào mặt bạn :
— Tao hỏi thật, mày có thương bác gái không ?
Lâm ngơ ngác chưa kịp trả lời thì Quang lại nói luôn :
— Tao kể mày nghe một chuyện của gia đình tao, cách đây độ mười năm...
Ai đã đi qua miền Tiền giang, đến một vùng nước mặn cá nhiều sẽ đến làng Quang một làng bé nhỏ của miền duyên hải. Cha Quang như đã sống làng, sống với nghề làm đất. Mẹ Quang bán bánh bèo, và Quang mỗi ngày mang vò đến trường ăn.

đêm nay làm đại. Gạo hết rồi ông à.
Nghe câu sau, cha Quang không nên được tiếng thờ dài. Tuy nằm trong tối, nhưng ông có cảm tưởng như người ta thấy hai giọt nước mắt nóng hổi đang chảy nhẹ trên đôi má đen sạm của ông.
— Thà chết đói còn hơn. Minh đẹp đi rồi đi ngủ.
Mẹ Quang nghe ngạo :
— Tội nghiệp cho thằng Quang...!
Có hai tiếng thờ dài cùng một lúc. Quang úp mặt xuống

Luyện tiếc gì nữa, cha con Quang đành gạt nước mắt rồi bỏ ngôi làng thân yêu. Ra đi khi mùa xuân sắp đến...
Quang ngừng kể nước mắt. Lâm nhìn bạn thông cảm Quang sẽ siết tay Lâm nói trong xúc động.
— Ba tao nuôi tao ăn học đến ngày nay. Tao không khổ lắm, nhưng lúc nào cũng thấy thiếu một tình thương. Năm ấy, đi bán bánh bị người ta hất hủi, tao đã khóc không biết bao nhiêu lần, nhưng về nhà nằm trong tay mẹ tao nhìn đôi mắt hiền từ của người, mày ơi, biển tình thương ấy đã làm khô hẳn bao dòng suối lệ. Bây giờ mỗi lần gió Tết về là tao nhớ đến gió bắc của làng tao và cái đêm hôm ấy.
Lâm cúi người :
Kể ra tao còn có phước hơn mày...
Quang trầm ngâm :
— Phải, mày có phước hơn tao vì còn mẹ. Nhưng bảo vô phước vì mày không biết nghĩ đến người. Ba tao đi làm công làm mướn nuôi tao. Cực khổ lắm ! Còn bác cũng phải thức đêm để làm bánh nuôi anh em mày. Vô tình mà mày giống tao thuở nọ, có mẹ làm bánh bán.

Lâm cảm động :
— Quang à, tao ân hận quá Má tao có viết thư nhắc tao về nhưng tao vẫn như không Lòng người mẹ thương con không bờ bến, nhưng dựa con thì...
Bỗng anh đứng dậy :
— Tao về ngay nghe Quang Bây giờ còn xe
Mắt Quang sáng lên, anh khẽ gạt. Lâm ngân ngai, nhìn bạn thương hại.
— Mày ở lại một mình chắc buồn lắm. Hoàn cảnh mày cần phải có một người bạn thông cảm ở bên.
Quang lắc đầu cười.
— Không cần, Tao sẽ về ngày mừng ba,
Nhìn Lâm hồi hã xếp quần áo, lòng Quang bồi hồi. Anh nhớ đến người mẹ thân yêu, rồi cảm thấy thương cha vô hạn. Anh lại thấy thương Lâm, thương mẹ Lâm, thương tấm lòng yêu con vô biên, thương cái sức mạnh để hoán-cải con người.
Lâm đập vào vai Quang.
— Tao đi đây.
Quang gạt đầu, im lặng nhìn theo bạn mỉm cười.
Ngoài kia có tiếng pháo nổ.

VINH-LAN

Truyện tình cảm TIẾT MỘT TÌNH THƯƠNG

CỦA VINH-LAN

lành, nhưng một hôm, tàu Tây xinh xít chạy trên sông. Từng đoàn người lạ mặt đổ lên bờ làm đồn lập bát. Dân làng lo sợ nhưng chỉ biết nhìn nhau. Rồi một ngày kia tiếng súng bắt đầu nổ. Những cuộc chạm trán kinh khủng xảy ra giữa lính Tây và nhóm người trong rừng sâu.

Cây bị đốt, rừng xơ rơ. Nhà bị đốt, diêu tàn. Dòng sông đục ngầu từ bao lâu yên lành chảy, đã phải một cơn đỏ thắm bởi máu quân thù lẫn máu người yêu nước, cũng như đã vui sâu không biết bao nhiêu kẻ vô tội.

Càng thua đậm, Tây càng gặt gao. Bây giờ tới cấm ra đường. Một bóng đèn sáng sẽ bị bắn lập tức. Có quanh lại càng điều hiu. Biển cả đã vắng giọng hò chài lưới. Cửa sông lặng mất tiếng dũa. Và hàng đèn cười của ghe đầy chạy ngang sông cũng đã tắt từ khi sóng gió nổi dậy.

Quang nghỉ học để đội bánh đi bán. Mẹ Quang làm việc nhiều hơn, trong lúc cha Quang chỉ biết nằm nhà ngâm ngùi nhìn đồng lúa.

Đã bảy giờ rồi. Trong mùa bắc, đêm xuống rất mau, và trời âm u. Mẹ Quang im lặng ngồi bên vòm bột, Cha Quang lên tiếng :

— Đi nghỉ đi mình.
Bà đáp nhỏ :
— Tôi muốn liêu

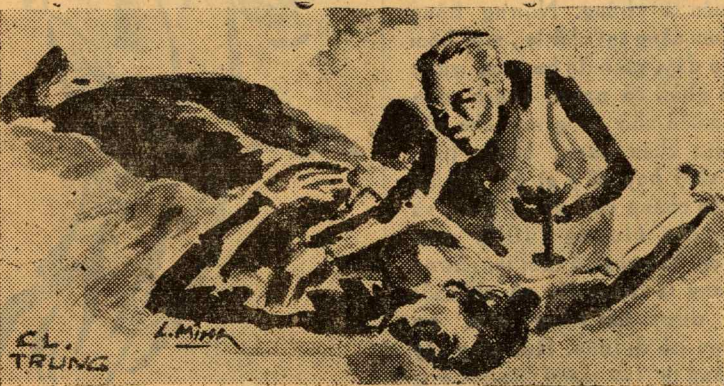
gối, mím môi để khỏi bật lên tiếng nấc. Cha Quang lại giục :
— Đi ngủ đi mình.

Bà nghe lời trở lại giường, nằm trằn trọc. Thương con, thương chồng, ý-tưởng liêu-linh cứ lớn vờn mãi trước mặt bà.

— Lâu rồi không ai dám thức khuya, chắc nó không để ý đâu.

Bà nghĩ thầm thế, rồi quả quyết ngồi dậy. Nghe tiếng, ngáy đều của chồng con, bà yên lòng, bước nhẹ ra sau. Bên bóng đèn hột vịt, bà lặng lẽ nhồi bột. Mới được năm phút, chợt bà dừng lại lắng tai nghe. Có tiếng chân người. Bà hoảng sợ chưa kịp tắt đèn thì... doanh, doanh ! Một tiếng rú khẽ, tiếng một thân người ngã xuống đất.

Cha Quang choàng dậy. Ánh đèn leo lét đã cho ông biết chuyện gì rồi. Hốt hoảng, ông chạy xuống. Thôi rồi, vòm bột trắng đã nhuộm đỏ máu người, và vợ ông chỉ là một cái xác không bao giờ còn hồn nữa. Thôi phút ngọn đèn ông ôm xác vợ nước mắt chan hòa. Bên cạnh, Quang nín thở, chân mẹ khóc không ra tiếng. Đau thương, oán hận, nhưng chỉ biết ghen ngào nước mắt !!
Ráng trời không còn đỏ nữa. Mùa chướng về mang gió rét căm hờn và mây màu tang tóc. Biển động. Sông núi bị động. Và lòng người cũng xao động.

CL. TRUNG

Thơ Mầm Non

XUÂN VỀ ánh mắt em tôi !

VƯƠNG-ĐỨC-LÊ

Đêm hôm nay, không là đêm
Vì đất trời không tắm tối !
Đêm nay, giờ giao niên
Mừng mùa Xuân hoa mới
Ôi say sưa ! ôi triu mến !
Thương yêu về, Xuân nở
vạn tình thơ...

Sáng hôm nay, nắng đẹp
Trời mở mắt trao tôi mùa
Xuân mới
Có mây hiền, có hoa cỏ, có
tình người yêu thương !
Tôi nâng ly lên, cất tiếng
chúc mừng
Xuân về khai hội tròng
phùng hương duyên...

Em tôi ơi !
Sáng hôm nay nắng ấm đã
lên rồi !
Mùa Xuân về đẹp quá, em
tôi ơi !
Em cười đi !
Em hát đi !
Em vui lên ! bao tiếng
nhạc ân tình
Mùa hợp mặt, niềm tin về
xanh quá !

Em tôi ơi !
Sáng hôm nay, ngàn hoa
mới nở rồi
Ta cùng rung phỉm nhạc
mừng thôi !
Hãy hát vang lên cho thắm
thiết tình đời
Màu đất mới dâng hương
mùa Đại-hội !

Tình thơ nâng theo cánh
gió...
Xuân đã về đây, khắp nẻo
quê-hương
Sáng hôm nay, trời đẹp
thắm phố phường ;
Ngàn hoa quanh tôi cười
khoe sắc thắm
Tôi ngã vào lòng đời, sống
nhạc trùng-dương !

Tôi nhìn em tôi,
Ánh Xuân hồng lên má
Hoa nở bừng đôi môi
Hương suốt tóc, bờ mi
muôn ý yêu đời.
Nhưng ngày dài xa xưa
đen tối ấy...
Tôi quên đi ! khép lòng đi
vắng
Vì Xuân đã về trong đây
mắt em tôi !

Sáng hôm nay, tôi bước ra
đường
Hồn đi trong tình thương
Nghe nhạc mùa Xuân rêu
rất
Nhìn hoa mùa Xuân
thắm đẹp
Tình Xuân nồng trong
hương khói hôm nay !...
VƯƠNG-ĐỨC-LÊ

Thuốc xức lác ANTIDARTRE DRAGON thật hay.

CÁC NHÀ THUỐC TÂY ĐỀU CÓ BÁN.

Xuân về trong lòng người sinh nữ

(Tiếp theo trang 22)

đung của cha Hương như mỉm cười.

Hương lẳng xẵng, buông cái này bắt cái kia, mái tóc dài nay được thắt bím khéo léo. Nàng và mẹ đang cùng ngồi trên bộ ván trước nhà, em Hương giờ này chắc nó đã ra đường chơi rồi. Chiếc bàn máy được phủ một tấm màn trắng tinh, trên có để một bình hoa cúc Đà Lạt. Hương mỉm cười lộ hàm răng trắng toát. Hương nói với mẹ:

— Tết năm nay coi bộ vui hơn mọi năm đấy hở mẹ. Nàng chỉ lên bàn thờ. À mẹ coi kia, mái đã trở bóng rồi đấy, ồ, đẹp quá mẹ nhỉ?

Mẹ Hương đáp qua giọng u ám buồn.

— Các con còn trẻ, cái gì

Văn sĩ trước thời đại

(Tiếp theo trang 18)

Mừng rồi! Như chết đi sống lại, Ma Men Khách bực dù rớt xuống tông teng như bị treo giữa không trung.

Cả mấy tiếng đồng hồ, mới thấy gần tới trái đất! Nhưng ác hại thay, dù lại xuống giữa biển Đại Trung Hải.

Thôi! Phen này lại chết rồi. Làm mỗi cho cá mập! Ma Men Khách ngó trừng trừng sống bở lẳng tăng, sợ chết quá ôm mặt khóc ồ à!

Dù hạ xuống, rơi tòm giữa biển Ma Men Khách cảm thấy nước nóng cay mắt quá!

Thì ra, giữa lúc đó thằng Tèo ngủ đái dầm, giọt nước vòng cầu xối ngay bắn mặt tía nó.

Ma Men Khách hét lên:

— Ôi giờ ơi! Giật mình thức dậy, mồ hôi ướt hết châu thân, đặc biệt khúc đầu bị tắm nước tiểu của thằng cu Tèo.

Nhớ lại giấc mơ hãi hùng, Ma Men Khách nhìn quanh thấy hai xị để hết sạch và đĩa mồi còn lảng bóng mờ, thờ phào:

— Mẹ! Nếu đi thiệt chết rồi còn gì ăn Tết với vợ con.

Đoạn văn sĩ bước lại bàn, viết tiếp theo thiên tiểu thuyết trường kỳ kiếm hiệp, kỳ tình mạo hiểm, phiêu lưu như tự thuở giờ.

Giữa lúc pháo ngoài phố phurongrô nổ đón Xuân về, thì Ma Men Khách run đui ngó lên nền trời đầy sao, thương vợ thương con mà sợ hãi một chuyến du lịch «đi là chết» liên hành tinh trong thái dương hệ mệnh mông.

VĂN LƯƠNG

lại chẳng vui chẳng đẹp, vì như mẹ đây đã ngoài năm mươi tuổi rồi thì còn biết gì là thương Xuân nữa. nhưng vì tục lệ của ông bà nghìn xưa để lại, mẹ cũng phải lo cho đủ lễ đề hàng xóm đến chúc mừng chia vui. à, thằng Liêm nó đâu rồi con?

— Nó ra đường chơi rồi a, nó chắc lại đi mua pháo thì phải. Mẹ nàng như không bằng lòng:

— Cái thằng ấy nó chỉ xài tiền phí thì thôi, sớm tới giờ tao nghe nó dốt cũng có hơn hai chụ: đồng rồi.

Hương sợ mẹ giận, nhưng cũng cố che chở cho em.

— Mặc nó mẹ a, ngày Xuân cho nó vui với tiếng pháo với chứ, mẹ xem năm nay thì nó 14 tuổi rồi còn gì, à con thì...

— Thì đã 18 tuổi rồi con nhỏ gì nữa, một năm chóng quá, xem con gái của mẹ mau... mau lớn quá.

Hương làm nũng với mẹ.

— Thì ra con 18 tuổi, nhưng con vẫn thấy là con còn nhỏ quá thôi.

— Sao nói lạ vậy, bộ con muốn cứ làm trẻ mãi thế ư, này cho cô biết nhé, năm nay coi... à coi chừng nghe.

— Mẹ bảo con coi chừng gì?

Mẹ nàng cười có vẻ bí mật.

— À coi chừng ấy mà, coi chừng thì mẹ đã bảo rồi, coi chừng có người bắt đi thì mẹ buồn chết.

Hương nhíu mày không hiểu.

— Ai làm gì bắt được con, con có làm gì đâu.

Thấy con ngây thơ không hiểu ý mình, bà liền cười xòa:

— Con gì mà ngây thơ thế ấy, ý mẹ muốn nói người bắt con đây là... là... ừ mà là... chồng ấy mà.

Hương cúi xu mặt che dấu nỗi thẹn thứa, má hồng lên, mắt chớp lia mấy cái, cặp môi lại bặm lên và mấp má. Hề nói đến chồng con, Hương thấy như là việc chưa phải lúc, nàng cho đó rất quan trọng mà trí nàng chưa kịp nghĩ tới. Nên chỉ khi nghe mẹ nói, nàng thần thờ như có một điều gì suy nghĩ sâu xa nàng cố ôn lại tất cả đi vãng, cố moi móc trong trí nhớ xem nàng đã có gì chưa tuyệt nhiên là không. Nhưng bỗng nhiên nàng vụt nhớ lại, mới hôm nào đây, cách độ ba hôm trước thì phải, có người khách đàn ông đến nhờ nàng may cho sáu chiếc khăn trắng, không hiểu là vô ý hay cố ý gì đó, lúc lấy khăn chàng chỉ lấy có 4 cái và trả cho Hương 100\$ tiền công. Hương cố thôi lại, nhưng chàng ta không lấy và chỉ thốt ra được hai tiếng cảm ơn đoạn bỏ đi luôn. Rồi sáng này chàng tự tay mang cho Hương

(Xem tiếp trang 28)

Trên hoang đảo

(Tiếp theo trang 14)

Bốn Nàng đùa giỡn với nhau rất vui vẻ! Duy có điều họ kêu riu rít như chim, họ cười lên khanh khách mà họ chẳng nói được một lời nào.

Độ nửa giờ sau, ba Nàng kia lộ ra bề cả chỉ còn 1 Nàng thiếu nữ yêu kiều và tươi trẻ nhất ở lại. Mỹ nữ lộ lại chỗ hang, đặt đầu lên mặt bờ, nửa mình thông xuống nước, nhắm mắt ngủ!

Trí tò mò kêu gọi, Dững men lại bờ hồ. Thật không bút mực nào tả xiết sự xinh đẹp của Mỹ nữ. Nước da trong ngọc trắng ngà, tóc dài đen,

lông mi dài, mũi cao, miệng đỏ như thoa son, nhìn Nàng gối tay nằm lim dim ngủ. Dững thấy lòng mình xúc động. Chàng nhẹ nhàng đến ngồi gần bên thiếu nữ, thỏa thích ngắm. Cách một phút sau, Dững nắm lấy tay Nàng. Thiếu nữ choàng tỉnh dậy, rú lên kinh hãi. Dững lệ làng ôm bổng Nàng lên. Dững suốt ngất người khi thấy phần dưới của Nàng, thay vì hai chân, là một khúc đuôi cá!

Dững mừng rỡ nên quên đặt Nàng xuống. Nàng cũng lạ lùng trở mắt ngó Dững. Khi tỉnh ra, Dững vội đề nàng xuống nước. Nàng không lội đi mà lội lại cạnh hồ ngó. Dững

bằng đôi mắt dịu dàng. Thấy Dững chưa định thần, Nàng cười khanh khách, lấy tay ngoắc Dững. Nàng ra dấu bảo Dững ngồi kế bên hang và muốn chàng ngủ luôn ở đó.

Nàng ra dấu hỏi Dững biết bơi không? Dững gật đầu, chàng phóng mình xuống nước trở tài. Lúc đó người cá cũng bơi. Nàng vọt lên khỏi Dững một cách dễ dàng và khi Dững còn đang ở giữa hồ thì Nàng đã đến bên kia bờ rồi.

Kể từ đó, Dững đã thành bạn thân của Người Cá. Tuy chẳng nói nên lời nhưng nhờ ra dấu, chàng biết người cá vốn sanh sản ở miền Bắc Cực.

Nhưn một cuộc bơi thi, Nàng cùng ba bạn lạc lòng đến bờ Thái Bình. Nàng ở đảo này còn ba bạn khác ở một hải đảo lớn gần đó không xa.

Và cũng từ đó, Dững được Nàng bắt cá biền cho chàng ăn. Nhứt là sò, Dững rất thích.

Hôm đó, người cá ra dấu bảo Dững hãy theo nàng đến thăm hang của ba bạn. Dững theo người cá bơi ra bờ. Tuy cố ráng nhưng Dững bị người cá bỏ rất xa. Thỉnh thoảng, Nàng ngừng bơi đợi Dững. Đang bơi giữa bờ, bỗng Dững giật mình ngoái đầu nhìn ra sau. Một con cá mập rất lớn đang rượt theo chàng. Dững ráng sức bơi nhanh nhưng tốc độ của cá mập quá mau, chỉ còn cách Dững có 50 thước, rồi 20 thước, rồi 10 thước.

Dững chắc mình khó thoát khỏi nanh vuốt cá mập thì người cá bơi trở lại, Nàng ôm chàng ngang lưng Dững bơi mau. Một cuộc thi đua sôi nổi trên mặt biển diễn ra. Người cá tuy phải ôm Dững nhưng vẫn bơi nhanh lạ lùng. Cá mập thấy chẳng thể đuổi theo kịp nên nhào mình quay trở ra bờ cả.

Lúc ấy, Dững sảng sướng nằm gọn trong tay người cá. Chàng ngay thẳng mình, ngửa mặt nhìn trời, dễ nặc cho Nàng trở tài lướt sóng. Cách nửa giờ sau, Dững và người cá đến một hoang đảo khác. Nơi đây, Dững gặp ba người cá nữa mà trong đêm tỉnh cơ chẳng được thấy bốn Nàng đùa giỡn dưới ánh trăng thanh. Bốn người cá riu rít với nhau, họ nhìn chàng cười lên khanh khách. Đường như họ chế Dững thật xác to lớn mà lại thua cá mập vậy. Sau khi ăn hén, sò no bụng, Dững tỏ ý muốn đi xem quanh đảo. Nàng đòi theo. Dững liền cõng Nàng lên vai bò lên mặt đất. Chàng men theo bờ đi một đôi xa đến một bãi cát rộng lớn. Nơi đây, Dững nhận thấy có xác một chiếc tàu bị bão tấp vào, Dững bước đến chung vô khoang tàu xem xét. Có bốn năm bộ xương người còn kẹt lại trong khoang.

(Xem tiếp trang 30)

BIÊN HỘ CỤ NGUYỄN-DU

(Tiếp theo trang 21)

Kiều nghĩ thà làm vợ lẽ một người còn hơn « làm vợ khắp người ». Khổ hơn nữa, Thúc Sinh không có gì hào kiệt cả. Anh ta chỉ là một tay bốc rời nhẹ dạ, vơ vẩn, thiếu cương quyết trong hành động. Kiêu phải kiên nhẫn biến tạo tâm hồn Thúc Sinh trở nên như ý muốn nàng.

Trước hết làm cho Thúc Sinh say mê nàng để đánh dẹp hết những e dè, ngần ngại trong tâm người hèn yếu ấy. Chúng ta đã thấy người thiếu nữ yêu kiều này dùng đủ mọi mánh khéo của mặt à làng chơi sành tâm lý, trong cuộc chiếm thủ tâm hồn chàng Thúc.

Và ai dám chắc rằng chuyện Thúc Sinh « tình cờ » được ngắm « màu trong ngọc, trắng ngà » của Kiêu đang

tắm... là một chuyện tình cờ thật, chứ không phải do một cuộc giàn cảnh khéo. Khi than khóc, khi khuyên lơn, Kiêu đã lần lần gieo vào ý chàng Thúc Sinh tình những ý muốn của nàng khiến cho con người nhút nhát ấy dám hứa câu:

« Trăm điều hãy cứ trong vào một ta ».

Mặc dầu thật sự chính Kiêu đã muôn điều tính hết xa gần từ trước.

Bao nhiêu công phu ấy đều thuộc chương trình thực hành ý chí chống lại Định Mệnh. Ý chí ấy. Kiêu đề lộ rõ khi trước công đường, nàng đã nhẫn chịu cực hình để khỏi bị trả lại lâu xanh.

« Yếu thơ xin chịu trước sân gia đình ».

Với sự giúp đỡ của quan phủ, Kiêu tưởng đã thắng

Định Mệnh. Nhưng Định Mệnh mượn cái ghen của Hoan Tho và tay của Bác Hạnh để làm cho Kiêu thất bại 1 lần nữa.

Lợi dụng Từ Hải

Trở vào lâu xanh, lần thứ hai, với cái « má hồng » quá nửa thì « một người khác đã đành cam lãnh địa vị « ngôi sao thanh lâu », đào nương số một » cho đến thác. Thúc Kiêu trái lại vẫn chưa chịu khuất phục Định Mệnh.

Và khi gặp Từ Hải, nàng nhận ra ngay người anh hùng có thể cứu nổi đời nàng. Vì vậy, không tí ngần ngại, nàng nghĩ cách gần bó và với ba câu nói, thân phục ngay quả tim kẻ chọc trời khuấy nước. Từ Hải hết lòng yêu Thúc Kiêu, chẳng những nhận nàng làm vợ, mà lại trong nàng như một tri kỷ.

(Xem tiếp trang 32)

Sửa
sắc
đẹp

Quý Bà, quý cô muốn có nước da trắng ngần tắng mịn làm tăng vẻ đẹp một cách tự nhiên khỏi dùng kem phấn...

Đặc điểm của phân thuốc d. Đông Y-Si Nguyễn-ân-Thịnh mới phát minh.

2— Khôi trừ g cá. 2— Hết sùn sủi 3— Sạch tàn nhang 4— L m cho hết nhàn, Trắng mịn đẹp như da thật, không móm sạm đen như các phân khác.

Lời nói bằng sự thật, biểu dùng trước không lấy tiền; tốt hãy mua, giá đặc biệt 30a.00 m. t vé.

Tại 360 (Hòa-Hưng) Lê-sân-Duyệt. Sáng từ 7 giờ đến 12

Chiu đường Phan-thành-Gián đầu Ngã Bảy 772-43

Giọt thiêu sau
đây:
Hột côm, mận
cóc, các vót đen ở
mặt, chữa hết một
lấy t.i.n.

CEFAMID

trị dứt BAN NÓNG và bở sức nhờ nhiều sinh tố

C.

Các nhà thuốc Tây đều có bán.

Đêm đã khuya cảnh vật bao phủ một thứ ánh sáng mờ mờ của con trăng 18.

Bác Tám ngồi trên phiến đá trước nhà đưa cặp mắt lơ đãng nhìn mọi vật. Tay bác vuốt nhẹ nhẹ lên đầu con chó vàng. Chó vàng nằm cạnh bác, lưỡi thè ra lim dim đôi mắt và phe phẩy chiếc đuôi vàng óng, dường như sung sướng lắm.

Con chó vàng này bác Tám đã xin được của ông Hai Lạc ở xóm trên cách nay đã hai năm. Ngày vừa đem về, chó vàng chỉ là một con chó con vừa mới biết ăn. Nhưng, không hiểu vì bác Tám mất tay hay vì chó vàng có máu tốt mà mỗi ngày nó mỗi mập mạp, to lớn và rất tinh khôn.

Bác Tám thương con chó lắm, bác thương nó vì bác sống độc thân. Ngày ngày bác ra đồng làm việc, chó vàng nằm cạnh cửa giữ nhà. Chó vàng mà giữ nhà thì không ai dám lấy một món gì cả, vì nó khôn lắm, nó sẽ cắn những kẻ nào vào nhà nó. Ngoài những giờ làm việc, bác Tám thường dẫn chó vàng đi dạo xóm. Nhưng hôm nay, bác Tám buồn lắm, bác không muốn đi chơi nữa. Bác Tám buồn vì bác vừa hay tin bọn lính Tây đã vào làng bác từ hôm qua do sự chỉ dẫn của tên thôn ngôn Sáu Đủ.

Trong đầu bác Tám hiện ra những cảnh giết chóc đã man do bọn lính Tây tàn bạo gây nên. Rồi bác lại nghĩ đến mùa lúa sắp tới, không hiểu có trúng hay phải thất dưới sự tàn phá của lũ Tây cướp nước. Quay nhìn chó vàng, bác Tám bảo khẽ:

— Nhờ trời không có việc gì xảy ra, năm nay trúng mùa chúng ta sẽ sung sướng vàng ạ!

Thốt xong bác Tám mỉm cười. Thế rồi bác xây không biết bao nhiêu mộng đẹp. Bác định nếu trúng mùa bác sẽ sửa nhà lại cho thoáng mát hơn, may vài bộ đồ mới và sắm thêm một mớ đồ đạc để xài trong những ngày Tết sắp tới.

Ngoài ra bác lại còn định sẽ làm buổi tiệc lớn mời bà con lối xóm đến dự lễ ăn mừng và bác sẽ mua cho chó Vàng mỗi ngày vài khúc xương để gặm.

Bác Tám đang say sưa với mộng đẹp, bỗng giật mình, vì thấy chó vàng chồm dậy, hăm hừ. Thấy thái độ của con chó, bác Tám biết chắc chắn có người lạ vào nhà mình. Bác Tám đang phân vân không hiểu ai vào nhà mình trong đêm khuya thế này, thì bỗng chó Vàng sủa to lên và luôn miệng. Vừa khi ấy bác Tám nghe tiếng giày đinh

khua động. Nheo mắt nhìn, bác Tám nhận ra một toán lính Tây độ 4 đứa đang mạnh dạn tiến vào. Mặt bác Tám xanh như tàu lá, tay chân bác run lập cập, bác định chạy nhưng chùn bác cứng lại, không thể chạy được. Sau rốt bác Tám đành đứng yên chịu trận.

Đến trước mặt bác, một tên tiến đến vỗ vai và hỏi bác với giọng hách dịch:

— Ê! thằng già kia! làm gì thức khuya vậy hử?

Nghe giọng nói, bác Tám nhận ra là Sáu Đủ. Mặc dầu quen thân với cha Sáu Đủ nhưng bác Tám giả làm lơ, bác run run:

— Dạ... dạ... thưa ông... con... con... ngồi chơi... ạ!

Sáu Đủ trợn mắt:

— Ngồi chơi chứ không phải canh chừng Tây cho bọn phiến loạn hội họp sao?

— Dạ... dạ... «hồng» phải ạ!

Quay sang tên lính Tây có hàm râu quai nón, chắc có lẽ là «chỉ huy» Sáu Đủ nói một tràng tiếng Tây và tên này đáp lại. Nghe xong Sáu Đủ mỉm cười, gật đầu rồi nói với bác Tám:

— Mày nói láo tao xét mới được.

Quay nhìn hai tên lính đứng gần đấy Sáu Đủ ra dấu tức thời bọn chúng xách súng ủa vào nhà.

Nhìn hai tên lính lục xét, đập phá đồ đạc bác Tám rất sốt ruột và tức giận không cùng.

Độ năm phút sau hai tên lính trở ra lắc đầu nói tiếng tây với Sáu Đủ. Hai tên lính dứt lời, Sáu Đủ nhìn bác Tám rồi hỏi:

— Mày dấu đầu chỉ mau? Bác Tám thật thà:

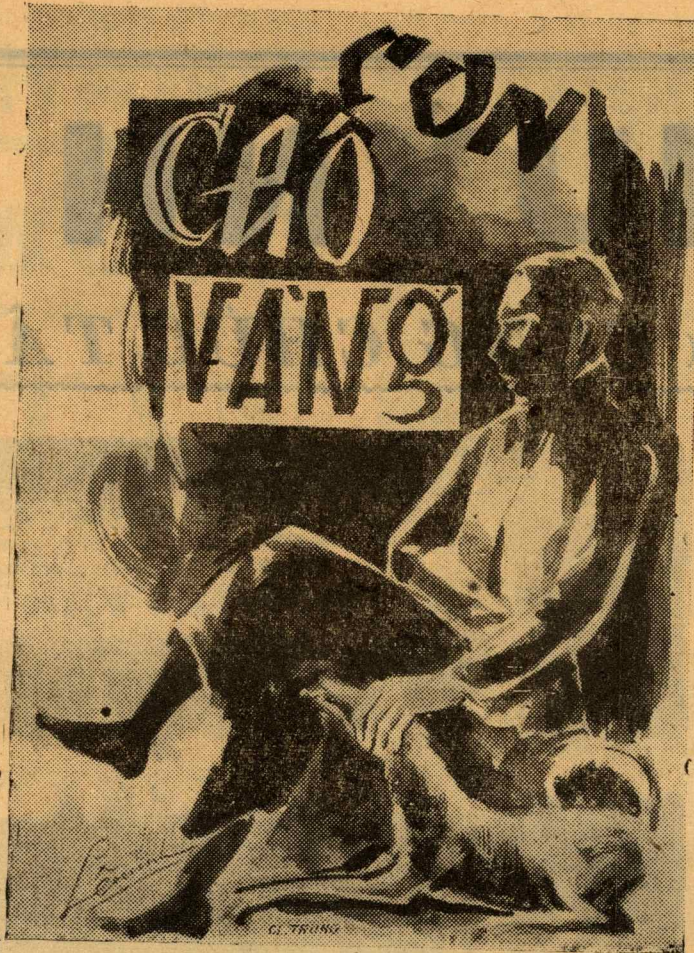
CUNG CHÚC TÂN XUÂN TRÍ, MẠCH LƯƠNG

Tôi đau khổ chịu bao ngày.
Một tuần trị bệnh, do tài Kim-Chơn
Bệnh nhân: Trung úy Lâm-kỳ-Sang
Nhà cựu Chiến Binh và Phế Binh.

NHÀ Y-SĨ KIM-CHƠN

Số 157d/310 đường Nguyễn Trãi
(góc Pétrus Ký Cholon)

— Trị bệnh nghèo không lấy tiền
— Có dân bà lo cho phụ nữ.
— Có chỗ bệnh nghỉ ngày đêm
khỏi tiền.

Truyện ngắn của NGUYỄN KHẮC LỘC

— Dạ... dạ... dấu gì... ạ!

Sáu Đủ phì cười:

— Dấu phiến loạn chứ dấu gì.

— Dạ thưa... hồng có... dấu.

— A! không dấu hả? Mày cố chối hả?

Rồi bỗng nhiên gương mặt Sáu Đủ thay đổi. Đang hách dịch, hăm dọa bỗng vui vẻ. Hắn cười toe toét và nói với giọng dịu dàng.

— Bác Tám à! Phiến loạn ở đâu chỉ đi bác, bác chỉ thì bác sẽ được «quan lớn» thưởng tiền bạc, bác sẽ sống sung sướng, còn như trái lại, bác cố dấu, bác sẽ bị ở tù, bác phải khổ sở...

Bác Tám cướp lời Sáu Đủ:

— Dạ... tôi đã... nói... không có... là không có... mà.

Đang vui vẻ, nghe bác Tám nói thế, Sáu Đủ trở nên cộc cằn, hăm dọa cặp mắt nhìn

chòng chọc vào Bác Tám rồi nói như hét:

— A! Mày cố chối hả? Cho mày chối!

Vừa nói Sáu Đủ vừa tát bác Tám một tát thật mạnh. Bác Tám lão đảo. Nhìn bác Tám nhăn nhó vì đau, cả bọn cười ồ lên chế nhạo. Đợi bác Tám vừa gương đứng dậy, tên chỉ huy liền tổng cho bác một đập. Tránh không kịp, bác Tám ngã nhào xuống đất. Đau quá, bác nhắm nghiền mắt lại. Nhưng bỗng bác mở choàng mắt ra, vì tai bác vừa nghe Sáu Đủ rú lên thất thanh. Thì ra chó Vàng đã bỏ vào cắn Sáu Đủ một miếng ở chân. Sáu Đủ ngã giữa sân, máu chảy như xối. Bác Tám vui mừng vô cùng, bác mừng vì chó vàng đã trả thù cho bác.

Thấy chó vàng lợi hại như thế, tên chỉ huy rút súng ra,

nhắm ngay con chó, lấy cớ:

— Đoàn! Đoàn! Đoàn!

Hai phát súng nổ lên chất chứa xé tan cảnh tịch mịch của đêm trường. Nhưng có lẽ vì kinh hãi nên hai phát súng đều trật cả hai. Không do dự chó vàng phóng đến ngoạm vào đùi hắn lôi thật mạnh. Tên này thét lên đau đớn rồi ngã vật xuống đất máu nhuộm cả chân. Chó vàng lùi lại thả ở mồm ra một miếng thịt to tướng cùng miếng vải quần đỏ tươi. Mồm con chó nhuộm đầy máu thật ghê rợn. Thấy chủ tướng bị nguy hai tên lính còn lại cùng rút súng ra một lúc nhắm ngay chó vàng bóp cò liên tu.

— Đoàn! Đoàn! Đoàn!

Một loạt nổ dồn. Chó Vàng gào thét ầm ỹ. Nó phóng đến tên lính, nhưng có lẽ vì yếu sức nên nửa chừng, nó nhào xuống đất, đầy đòn đánh. Toàn thân con chó be bét dấu đạn, nhuộm một màu đỏ rợn.

Hạ được con chó, cả hai tên lính cười lên đắc chí rồi hề nhau khiêng hai tên bị thương đi. Đợi bọn lính đi thật xa, bác Tám mới nhòm dậy. Nhưng không được, vừa nhào mình lên khỏi mặt đất, bác đã ngã xuống. Toàn thân bác ê ẩm.

Mặc dầu đau đớn, nhưng bác Tám vẫn cố lết đến gần con chó.

Đến cạnh con chó, bác Tám thấy chó vàng vẫn mở mắt nhìn bác với vẻ hiền lành triều mến. Bác Tám ôm chầm con chó vào lòng, không nói được gì cả. Chó vàng vẫn nhìn bác, rồi bỗng nhiên dấy một cái thật mạnh, máu tươi nóng hổi bắn cùng mình bác Tám rồi từ từ nhắm mắt.

Bác Tám hốt hoảng ghì chặt con vật vào mình khóc nức nở...

Đến gần sáng, bác Tám mới dịu cơn buồn, bác không khóc nữa vì bác đã hết cả nước mắt rồi. Siết chặt xác con chó đã cứng đờ, bác Tám thở dài, lầm bầm:

— Chó là một loài vật, mà còn biết thương người, dám chết vì người, thế sao loài người lại vì chút bả vinh hoa mà đang tâm giết hại lẫn nhau?...

NGUYỄN KHẮC LỘC
Đêm cuối Thu Đình Dậu

Kỹ nghệ Việt-Nam

XUỞNG

NGUYỄN-VĂN-NỎ

Chuyên đóng thùng các loại xe hơi, các loại xe gắn máy và làm đồng, sắt, máy, vân vân.

Cung Chúc Tân Xuân

Số 168 Đường Minh Phụng Cholon

Thuốc sán lãi

Vermi-Dragon

tốt nhất.

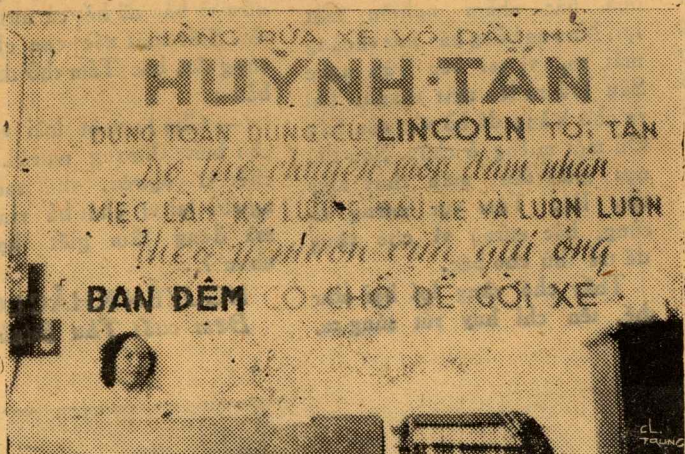
Các nhà thuốc Tây đều có bán

HUỶNH TẤN

« CUNG CHỨC TÂN XUÂN »

- Hạng rửa xe và vô dầu mỡ đủ các loại xe du lịch và xe Camionettes
- Dùng toàn dụng cụ Huê Kỳ tối tân và sản phẩm hảo hạng !

HẠNG RỬA XE VÀ VÔ DẦU MỠ
« HUỶNH TẤN »

Một địa chỉ đáng tin cậy,
luôn luôn theo ý muốn của
quý ngài. Hạng làm kỹ
lưỡng và mau lẹ.

TRƯỜNG DẠY LÁI XE HƠI
« BẠCH ĐẰNG »

Đã nhiều năm kinh
nghiệm do các giảng
viên chuyên nghiệp
hướng dẫn bất thiệp.

TIN MÀN BẠC THỦ ĐÓ DIP TÂN XUÂN

THẨM - THÚY - HẰNG

KIM LAN KIM CÚC

LA-THOẠI-TÂN

Sẽ xuất hiện trong 2 cuốn phim đặc sắc của hãng Mỹ Vân:

GIỌT MƯA NGÂU TỨC NGƯỜI LANG CHỨC NỮ VÀ

CHỊ CHỒNG TÔI TỨC NGƯỜI THỢ VÊ

Sau phim Người Đẹp Bình Dương, cuốn phim thứ nhất thực hiện tại phim trường Mỹ Vân, các chuyên viên Mỹ Vân hẳn nhiên đã thu lượm được nhiều kinh nghiệm kỹ thuật để

Cô KIM LAN trong phim «Người Thợ Vê», sẽ làm cho quý khán giả yêu mến như vai Thị Kính trong phim «Quan Âm Thị Kính».

tài bồi cho khả năng chuyên môn của mình trong những cuốn phim sau.

Khởi quay từ tháng bảy tháng tám 1957, hai cuốn phim Giọt mưa Ngâu tức Ngưu-Lang Chức-Nữ và Chị Chồng Tôi tức Người thợ vê, chắc chắn sẽ có thể ra mắt được khán giả thủ đô trong những ngày đầu Xuân.

Giọt Mưa Ngâu là một thiên tình sử kiều diễm, bi thảm giữa chàng Ngưu và Á Chức, một chuyện cổ tích thần thoại rất phổ thông trong dân chúng. Không một người V.N. nào là không biết chuyện tích Ngưu-

Bài của Nguyễn-Quốc-Đông

Lang Chức-Nữ. Tuy là một chuyện tích thần thoại, nhưng Giọt Mưa Ngâu bao hàm một tình tiết lâm ly cảm động, chứa đựng một nguồn triết lý sâu sắc về tình nghĩa duyên ái, tình nghĩa vợ chồng và mẹ con.

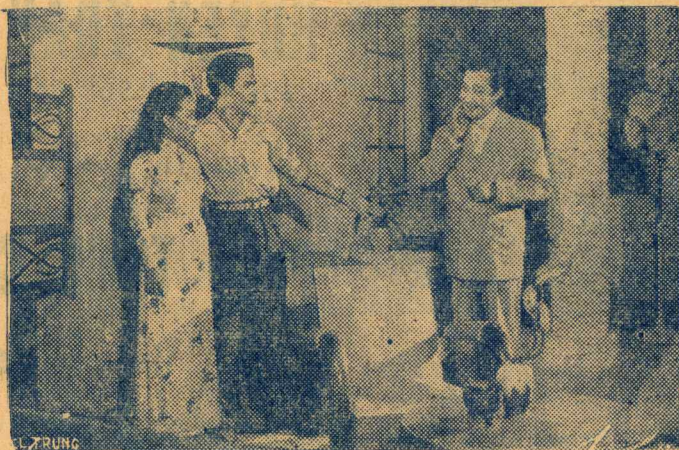
Cô Thẩm Thúy Hằng sau khi đóng vai chánh Tam Nương trong phim Người đẹp Bình Dương, đã được trau dồi thêm nhiều về nghệ thuật diễn xuất, nay đóng vai Chức Nữ trong phim Giọt mưa Ngâu đã tỏ dấu có nhiều tiến-

vợ hứa hôn của Huệ-Minh bạn của Ngưu-Lang.

Còn Ba Vân trong vai Huệ-Minh luôn luôn vẫn là cái đỉnh then chốt cho những cái cười tế nhị, nhiều ý nghĩa...

Còn phim Chị chồng tôi tức Người thợ vê, Nguyễn là một kịch phẩm danh tiếng của soạn giả Trần Hữu Trang do soạn giả Nguyễn Thành Châu phóng tác thành chuyện phim.

Đây là một cuốn phim xã hội đầu tiên thực hiện

Một cảnh trong phim «Người Thợ Vê» tức «Chị Chồng Tôi», một soạn phẩm giá trị của đoàn Việt Kịch Năm Châu ngày xưa. Từ trái qua phải: cô Kim Lan, bạn La Thoại Tân và kịch sĩ Ba Vân.

bộ đáng chú ý và đáng khuyến khích. Nữ kịch sĩ Kiều-Hạnh lần đầu tiên thấy xuất hiện tại phim trường Mỹ Vân, đã rất duyên dáng, hấp dẫn trong vai Loan-Anh, người

tại phim trường Mỹ Vân Chị chồng tôi nêu lên một đề tài về vấn đề hôn nhân vạch ra những mâu thuẫn về hai quan niệm mới, cũ về tình duyên ái xây

THẨM THÚY HẰNG và LA THOẠI TÂN trong phim «Giọt Mưa Ngâu» tức «Ngưu Lang Chức Nữ» của nghệ sĩ Nguyễn Thành Châu sẽ ra mắt khán giả mộ điệu nhân dịp đầu Xuân Mậu Tuất.

dựng hạnh phúc gia đình. Chị chồng tôi là phản ảnh của một xã hội phức tạp khắt khe và chật hẹp về vấn đề hôn nhân, mà nạn nhân đáng thương là những kẻ biết yêu thương biết chọn người bạn lòng, tâm đồng ý hiệp.

Các diễn viên trong phim Chị Chồng tôi gồm toàn những tài danh nghệ sĩ miền Nam, đã từng nêu cao tên tuổi trong giới kịch trường cũng như trong giới điện ảnh gồm có các cô Kim Lan, Kim Cúc, Trang Thiên Kim, Năm Sadéc và các Nghệ sĩ La Thoại Tân, Ba Vân, Bảy Nhiêu, Xuân Phát, Hoàng Mai v.v...

Sự tụ hội đông đủ những tài danh trên này hẳn nhiên phải tạo nên được một bất ngờ gì trong sự trông đợi của khán giả mộ điệu vốn vẫn dành cho họ

những mối tình thiện cảm chân thành.

Soạn giả Nguyễn Thành Châu đã từng thành công với phim Quan Âm Thị Kính, một phần nào bất mãn với Người đẹp Bình Dương, liệu có thể thành công đáp lại đúng sự đòi hỏi của loại phim xã hội không?

Chúng ta chờ xem hai cuốn phim hoàn toàn Việt Nam của hãng Mỹ Vân trong dịp đầu xuân.

BA VÂN trong phim «Giọt Mưa Ngâu», sẽ làm cho quý bạn cười nghiêng ngả

Nếu bạn muốn có 1 bức ảnh màu ở 13x24 Nhớ cắt phiếu này (Dành tặng 50 bạn đến Photo KIN'G, 45 Ngõ Quyền trước nhất)

PHIẾU TẶNG ẢNH MÀU, CỖ 18x24 CỦA CÔ THẨM THÚY HẰNG

(Tiếp theo trang 13)
Cần cuối năm qua, khán giả còn triền miên chìm đắm trong những trận giặc tình cầu tạo bởi những phim « *Le Secret Magnifique* », « *La Fontaine des amours* », « *Vacances à Venise* » và « *Pour que vivent*

cho khán giả chán nản ra về. Trong số gần 20 phim chào đời trong năm Bính thân chỉ có phim « *Bụi đời* » là có một nội dung và kỹ thuật tương đối khá nhất, kể đó là « *Người mẹ hiền* » khá về nội dung nhưng kỹ thuật vụng về, kỳ dư

sinh, đa số phim được tung ra với mục đích thương mại hơn là nghệ thuật. Với sự thành công của một số phim đã phá chiến tranh phản ánh đời sống xã hội như « *Guerre et Paix* », « *Marty* » của ngoại quốc và « *Bụi đời* »

Xuân về trong lòng người...

(Tiếp theo trang 24)
một bó hoa tuyệt đẹp và nói đó là hoa Đà Lạt biểu nàng để làm quà năm mới. Thấy trong lúc nói chuyện, chàng tỏ vẻ đứng đắn lại nghiêm trang, nên dù từ chối nàng cũng không sao làm sai lặt ý của chàng tại kia. Chàng nhìn nàng với cặp mắt trối mến ngay buổi đầu, chàng ta không vồn vã cũng như không chú ý đến cái đáng đẹp trên người nàng.

Bởi thế, tuy nghe mẹ đùa với mình song Hương cảm thấy vui vui lạ. Mẹ nàng bỗng nói to lên cắt đứt cái suy nghĩ của nàng.

— Các cô gái lớn lên thì chỉ có thể, nếu phải nói đến việc lấy chồng gả vợ, thì các cô làm ra vẻ mặc cỡ lắm vậy, chứ thật ra ý của các cô thì mong lung hơn ai cả. Cái gì đó. Con mẹ lại mơ với ước nữa chứ gì.

— Mẹ ơi ! con lạy mẹ, mẹ cứ làm con khó chịu mãi, có nước con phải khóc mất.

— Thì ban đầu rồi còn khóc chứ sau lại cười ra phết.

Tay Hương mân mê vạt áo mắt nàng sáng hẳn lên. Mẹ Hương tóm tém miếng trầu vừa nhìn lên bàn thờ chồng rồi ngó lại Hương, bà tự nhiên nở nụ cười khech khech. Hương bước lại bàn máy, đưa tay nắn nhẹ những đóa hoa cúc vàng mà một người lạ đã tặng nàng sớm nay. Tay nàng chăm rài xem khéo những chiếc lá, mấy cành hoa lại được nhô thêm ra bỗng ngoài trước sân có tiếng nổ đoàn, nàng giật mình ngoái lại, Mẹ nàng đang ngồi trên bộ ván

gắt gỏng.
— Cái thằng nó làm tao giật mình vậy hè.

Liền chạy vào vừa khoe với mẹ và chị.

— Con mới mua được phong pháo chuôt 15đ nè, lát nữa mẹ rước giao thừa rồi nghe con đốt nhé. vui tai lắm mẹ ơi. Bà không nói gì, bước xuống bộ ván và đi thẳng ra sau. Hương đến gần cầm phong pháo ngắm nghía. Liền níu tay chị ra ngoài nói nhỏ :

— Chị ơi, em thua hết 5\$ bài cào rồi, chị có cho em lại đề sáng em đi chơi.

Hương dẫn tay em.

— Chết chưa, sao em lại đánh bài. Mẹ hay được mẹ rầy chết. chị cấm em không được đánh bài nữa đâu, hãy đi tiên ăn bánh với chứ. Này chị cho thêm, à quên chứ, lì xì thêm 5đ nữa nè, liệu lấy, mai em có tiền lì xì chứ chị thì không hẳn.

Liền cười khoát trá.

— Cám ơn chị ạ, chị bảo chị không được lì xì à, có chứ, thiếu gì đi, mẹ lì xì nè. cậu mợ lì xì nè, và cả anh gì nữa hả.

— Quý, em ghẹo chị mãi, ngày mai thì mười bốn tuổi rồi nghe chưa, hãy ra về một tí kéo ra đường người ta chê cho.

— Đây chị nói em đây nhé.

— Không, không chị xin lỗi em của Hương vậy.

Hương dắt tay em vào nhà, nàng mở hộp ra lấy mực cho em ăn, Hương bước lại bàn thờ, đoạn nàng trân trọng thắp lên ba nén hương kính cẩn.

Gia đình ngày 5-12-57

NGỌC HỒ

MẠC UY NHÂN

MÀN ẢNH TRONG NĂM QUA

les Hommes».

Nhìn chung màn ảnh năm Ất dậu

Màn ảnh Việt Nam và ngoại quốc năm Ất dậu có gì đặc sắc ?

Về số lượng thì phim Việt Nam cũng như phim ngoại quốc vượt mức hơn các năm trước không ít, nhưng về phần phẩm thì chưa có gì đặc sắc tiêu biểu cho cái tinh hoa tốt đẹp nhất của nền văn nghệ dân tộc.

Phim ngoại quốc thì còn gò bó trong những đề tài tầm thường, triền miên trong những trận giặc ái tình, những tấn kịch giết người ghê gớm với kỹ thuật tinh vi.

Tuy nhiên, cũng có những đóa hoa thơm làm cho chúng ta say sưa thích thú trong khi thưởng thức như một số phim được kể là có giá trị nghệ thuật trên đây, song nó quá ít, không chận đứng loại phim nhảm nhí tràn ngập các khung vải mới ngày càng nhiều.

Phim V. N. sản xuất nhiều hơn các năm trước, nhưng phần phẩm thì chưa có gì đặc sắc lắm. Kỹ thuật non kém nội dung lệch lạc nhiều phim làm

đều đắm chìm trong sự lỏng lẻo bệnh hoạn biểu lộ nét suy yếu của nghệ thuật Việt Nam.

Khán giả và báo chí đã nhiều lần biểu lộ sự chán nản thất vọng, phản đối và đã kịch nặng nề các phim « *Tình yêu tổ quốc* », « *Lục Vân Tiên* » và « *Kim, trai thời loạn* ».

Nhìn chung thì màn ảnh ngoại quốc cũng như V. N. chưa có một khuynh hướng rõ rệt trong vấn đề phục vụ nhân

của V. N. chỉ là con số an ủi chúng ta đối với mọi hoạt động điện ảnh trong năm qua. Chúng ta hy vọng bước sang năm mới, ngành điện ảnh, như là điện ảnh V. N. sẽ có một khuynh hướng rõ rệt và đứng đắn trong công cuộc phục vụ nhân sinh trên mọi phương diện cải tạo xã hội, nâng cao văn hóa nước nhà cũng như mục sống của quần chúng.

K. IM MI

Hai nữ nghệ sĩ sân khấu và màn bạc trẻ tuổi

Cô KIM CƯƠNG

Cô Bích Sơn

Hãng

VIỆTNAM MOTORS

—★—

706, Đại lộ Trần-Hưng-Đạo
Chợ Lớn

Điện thoại: Chợ Lớn 112

Nhà thầu kiến trúc — Xưởng
máy xe hơi và máy điện

NƠI ĐÁNG TÍN NHIỆM CỦA QUÝ NGÀI.

Cung Chúc Tân Xuân

Nhà Tiên Tri VĂN ĐỒNG

123, Ngõ từng Cháu Saigon

20 năm được các giới trí thức tin cậy

Coi tay xem tướng đoán chữ ký

THEO KHOA HỌC ÁU-Á

TIẾP KHÁCH: Sáng 8 giờ tới 11 giờ

Chiều 2 giờ 30 tới 7 giờ 30

Sắp chiếu ! Nhân dịp đầu Xuân !

HAI CUỐN PHIM HOÀN TOÀN VIỆT NAM !

HAI CUỐN PHIM MÀ TOÀN THỂ ĐỒNG BÀO CÁC GIỚI ĐỀU
TRÔNG ĐỢI :

Cô Kim Hoàng trong phim
« Phật Thích Ca đặc đạo »

HUYỀN TRẦN CÔNG CHÚA

PHIM DẢ SỮ CỦA ĐÌNH XUÂN HÒA

VÀ

PHẬT THÍCH CA ĐẶC ĐẠO !

Sơ lược chuyện phim Huyền Trần Công Chúa (Việt Hùng, Thiên Kim, Hoàng Giang). Đầu thế kỷ thứ 14, vua Chiêm Thành là Chế Mân sai sứ giả sang Nam Việt cầu hôn cùng Huyền Trần Công Chúa, em vua Trần Anh Tông. Đặt nợ nước trước tình nhà, vua Anh Tông nhận lời cầu hôn của vua Chiêm để kết liên hai dân tộc, chống lại họa xâm lăng của quân Nguyên.

Huyền Trần trở nên Hoàng Hậu Chiêm Bang nhưng làm sao nàng quên được hình ảnh Trần Khắc Chung, người đã cùng nàng hòa chung nhịp trong thuở trước.

Chế Mân chết ! Theo tục lệ Huyền Trần phải bị hỏa thiêu. Khi ngọn lửa hồng gần thiêu đốt Huyền Trần thì Khắc Chung đến kịp....

Sơ lược chuyện phim Phật Thích Ca Đặc Đạo (Kim Hoàng, Ngọc Chiêu, Như Mai)...

Cách đây 2.500 năm, Thái tử Tất Đạt Đa chào đời tại thành Cu Ty La. Lớn lên, thấy người đời quá khổ, Thái tử quyết phải cứu vớt chúng sanh.

Nề lời phụ hoàng, Thái tử cưới vợ nhưng cảnh thương tâm đau khổ của chúng sanh, khiến Ngài nhứt quyết phải ra đi.

Trải bao gian nan, thái tử tìm được đạo lý cao siêu để dẫn dắt chúng sanh ra khỏi cảnh sông mê bể khổ. Ít lâu sau, dưới gốc Bồ Đề, thái tử đặc đạo...

Cô Thiên Kim

trong phim

« Huyền Trần Công Chúa »

Biên hộ cụ Nguyễn Du...

(Tiếp theo trang 32)

một thuyền bạc mệnh. Nhưng, Đạm Tiên chết còn có người khóc, người chôn, còn có mồ mã, tuy hoang lạnh nhưng thỉnh thoảng còn được một người như Kiều đến đốt hương khấn vái. Kiều thì lại chết trôi, không được chôn cất, không ai đắp diêm mồ mã, oan hồn chịu lạnh lẽo dưới đáy sông sâu. Tuy nhiên, đối với Kiều, cái chết ấy là giải thoát, mà suốt 15 năm qua, nàng đã hoài công kêu gọi.

Nhưng nàng không chết, đã được cứu vớt, rồi lại gặp người bạn nàng kính trọng nhất, trong đời lưu lạc của nàng, tức là Sư Giác Duyên đến đưa nàng về quê nhà và an ủi nàng.

Rồi sau đó, Kiều lại gặp cha mẹ, hai em và cả Kim Trọng và chàng Kim ấy, chẳng những không quên nàng, không khinh nàng mà lại còn quý trọng nàng gấp mười khi xưa.

Định mệnh trước đã gặt gao với nàng bao nhiêu, thì bây giờ lại tốt đẹp bấy nhiêu. Cái mộng 15 năm trước của người con gái đầu lòng họ Vương được thực hiện một cách vô cùng rực rỡ.

Thế là sau ba lần, bảy lượt tranh đấu với Định Mệnh và thất bại, Thúy Kiều đã thắng trận cuối cùng. Và đã sửa đổi được số mệnh.

Lợi khí thành công

Thúy Kiều đã thắng bằng tâm và đức. Nhưng trong cuộc tranh đấu, nàng đã dùng tất cả những lợi khí tạo hóa đã ban cho nàng, tức là sắc, tài, trí thông minh đặc biệt và nghị lực phi thường.

Sắc và tài của Kiều đã được Nguyễn Du tả rõ.

Trí thông minh tuyệt vời đã giúp nàng nhận định mỗi tình thế, hiểu biết mỗi nhân vật rất đúng. Suốt 15 năm gian truân, Kiều chỉ làm một người mà thôi, tức là Sở Khanh. Và lần ấy, vì mới lạ vào thanh lâu lần đầu, nàng đã quá vội trong hành động.

Phải so sánh thái độ của Kiều đối với Thúc Sinh và Từ Hải thì mới thấy tài tâm lý nàng.

Thúc Sinh là một công tử chơi boi, vừa gặp nàng đã mê mệt ngay. Tuy vậy, Kiều đã phải nài công nhân nài, để đặt rất lâu, vì nàng biết rằng chàng Thúc không huộc hạ g người dám hành động theo ý muốn được.

Vì vậy, thiết tưởng chúng ta không có quyền quá vội chỉ trích Nguyễn Du, trước khi hết lòng tìm hiểu cụ.

Như chúng tôi đã trình bày trên đây, tâm ý của Cụ Nguyễn Du đã cho Thúy Kiều ý chí chống lại Định Mệnh, ngay từ lúc đầu. Và suốt q. yện truyện, trong 15 năm lưu lạc, càng khổ cực, tủi nhục bao nhiêu, nàng lại càng thêm cương quyết bấy nhiêu. Luôn luôn, ý chí chống lại Định

Mệnh là lý do căn bản của mọi hành động Thúy Kiều.

Phải nhận định như thế, thì mới thấy rõ ràng tất cả những hành vi có vẻ lạ kỳ của Thúy Kiều, thật ra đều rất hợp lý.

Như chuyện tư tình dưới hiên Lâm Thúy, việc lấy trộm chuông vàng và khánh ngọc, chuyện thi, yến Hồ tôn Hiến.

Thúy Kiều đã dám, nửa đêm lặn lội qua nhà Kim Trọng, không phải vì quen "thối tà dâm" nhưng vì muốn, nhứt cử lưỡng tiện, vừa thỏa mãn tình yêu, vừa chống lại Định Mệnh, bằng cách tự gây nên cuộc hôn nhân.

Thúy Kiều lấy trộm chuông vàng và khánh ngọc, không phải vì tham vật. Sau khi hay rằng Hoạn Thư đã núp nghe được tất cả những lời than khóc của Thúc Sinh, Thúy Kiều thấy không thể ở lại nữa được, vì sợ Hoạn Thư sẽ tìm thế hại nàng, và có lẽ đem nàng vào lầu xanh nữa. Nhưng "chín e què khách một mình" nàng lấy hai báu vật làm của hộ thân. Tuy vậy, trên đường lánh nạn, nàng không nghĩ bán hai món ấy, để lấy tiền về chữa căn, và khi tìm được chỗ trú ngụ tại "Chiêu an am", nàng vội cúng ngay hai vật báu ấy.

Biên hộ cho Kiều và Nguyễn Du

Rất nhiều văn nhân, học giả, đã nghiên cứu, khảo luận về truyện Kiều.

Có người đã vội đem thuyết y học và tâm lý của Freud để giải thích hành động của Kiều mà quên rằng Kiều là một nhân vật tưởng tượng, không phải là một người thật.

Nhiều người đã phê bình rất gắt gao nhiều hành vi của Kiều. Chê Kiều, tức là chỉ trích Nguyễn Du.

Tuy nhiên chúng ta phải nhớ rằng tác giả một thi phẩm tuyệt tác về hình thức như truyện Kiều, không thể có những sơ sót quá rõ rệt về nội dung trong cốt chuyện như ta vội tưởng.

Chính Cụ Nguyễn Du cũng đã từng lo ngại việc ấy, vì vậy mới có câu:

«Bất tri tam bách dư niên hậu»
«Thiên hạ hà nhân khọc Tố Như»

Thúy Kiều đã chịu đựng rượu Hồ tôn Hiến, không phải vì nàng hèn nhát. Nhưng vì nàng làm tướng cần phải nhân để mong «quan lớn» họ Hồ thực hành lời hứa trước, trả ơn nàng bằng cách giúp nàng về quê quán. Tức là chống lại Định Mệnh.

Nguyễn Du với Thúy Kiều
Người ta thường nói rằng

Nguyễn Du mượn Thúy Kiều để tả lòng mình. Giả thuyết ấy được nhiều học giả chấp nhận và truyền bá.

Nhưng Nguyễn Du là một kẻ thất chí, đã nhận lãnh số phận, đã cuối đầu hàng phục định mệnh. Là tôi nhà Lê, Cụ đã không có can đảm tận trung với giòng Lê, và đành chịu phục tùng nhà Nguyễn.

Còn Thúy Kiều, thì trái lại đã chống định mệnh, để sửa số phận mình. Và thành công. Như thế, Thúy Kiều, chỉ giống Nguyễn Du vì tánh đa sầu đa cảm. Nhưng có một nghị lực mà Nguyễn Du không có.

Thật ra, Thúy Kiều không phải phản ánh, mà là nhân vật lý tưởng của Nguyễn Du. Nguyễn Du cho Kiều những đức tính cụ hăng ao ước cho mình.

Truyện Kiều là một chuyện "nhân định thắng thiên". Tư tưởng căn bản của Nguyễn Du là mặc dầu có định mệnh, con người biết theo lẽ phải, biết noi đường chánh, biết trọng đạo làm người, có thể sửa được định số của mình.

(Trích lược quyền «Tìm hiểu Tố Như» chưa xuất bản của Dương Tấn Trường. Tác giả giữ bản quyền)

Những giai thoại về chó

(Tiếp theo trang 19)

«Chó là hiện tượng của đức tính không thể làm người được thì làm vật (Le chien est la vertu qui ne pouvant se faire homme s'est fait bête).

Trong sự kiện lịch sử Âu Châu, có rất nhiều liên lạc giữa người và chó.

Nhà lịch sử Xenophon kể rằng vua Cyrus là người dựng nước Ba-tư cũng là người thích săn bắn, nuôi rất nhiều chó. Vua miến thuế cho những tỉnh cung cấp thực phẩm cho đàn chó ngự.

Alexandre đem quân đánh Ấn độ, vua một xứ nộp biểu vua Alexandre một con chó khổng lồ thường, vua sai chó ra đánh với loài thú dữ, chó không chịu, vua hạ lệnh chinh phạt. Ông vua kia lại biểu nhà vua một con chó khác có thể đánh được cả sư tử và voi. Vua rất quý con chó này, khi nó chết vua lập đền thờ.

Vua Louis IX trong cuộc thánh chiến có bắt được đội chó rất tốt đặt làm chó ngự. Vua Louis XI, Francois Ier đều là những người thích săn bắn và yêu chó.

Có nhiều cuộc hội nghị quốc

sự chó được dự, như vua Charles IX yêu chó đến nỗi không lúc nào rời chó. Vua Henri III yêu chó một cách nhiệt liệt mỗi năm tốn tới 100.000 đồng tiền vàng về việc mua chó.

Vui Henri XI nói: «Ai yêu tôi hãy yêu chó của tôi!»

Nhưng câu chuyện cảm động nhất là câu chuyện con chó của Hoàng hậu Marie Antoinette vào thời Đại cách mệnh Pháp năm 1793. Con chó này được hoàng hậu yêu quý lắm, khi hoàng hậu bị vào ngục chó nhất định theo dấu người chủ ngục ngăn cản. Ngày nào chó cũng đến trước cửa ngục châu chực. Sau có người thấy tình cảnh chó thế, thương hại đem về nhà nuôi, nhưng chó cũng không hết được buồn thăm.

Rồi hôm đem xử tử Hoàng Hậu, xe ngựa đi qua, chó từ cửa sổ nhảy ra tự tử để tỏ lòng trung nghĩa.

Trong khi chó Tây Phương được đề cao danh dự đặt lên địa vị cao cả, thì chó Việt Nam vẫn ăn dơ bẩn chịu tiếng xấu nghĩ tình cảnh chó thật đau lòng.

NGUYỄN QUANG LỤC

Nhà Hàng

THANH-THỂ

GÓC ĐƯỜNG FILIPPINI VÀ SABOURAIN (cũ)

SAIGON

ĐIỆN THOẠI: 22.152

—★—

Cung Chúc Tân Xuân

Nổi tiếng lâu năm về các món ăn thuần túy Việt-Nam, nhiều thợ bánh lành nghề trong các thứ bánh ngọt: Petits fours «Moka», Pâtés chauds, sandwiches.

Trân lâu rộng rãi, trang hoàng mỹ thuật giành riêng cho các đám tiệc, luôn luôn được quý thân chủ vừa lòng.

Trong dịp Xuân vẫn mở cửa đón tiếp quý khách lúc nhàn rồi thưởng Xuân.

Nhà thuốc Âu-Mỹ

THÀNH-THÁI

Một nơi đáng tin cậy của Trữ Dược viên

Số 406-48 — Đại lộ Thành-Thái CHOLON

Kính chúc Quý Đồng Bào

Quý Trữ Dược viên

Năm Mới đầy may mắn và hạnh phúc.

Cung Chúc Tân Xuân

Cao-su Kỹ-nghệ-Hóa

Xưởng: 42bis, Phat-Diem — SAIGON.

Văn phòng: 160, Đại-Lộ Trần-Hung-Đạo — SAIGON.

Sản-xuất: Các loại ống hút, ống, dẫn nước đủ cỡ và đủ loại.

Chế tạo: Vật dụng cần thiết cho các xưởng Công-kỹ-nghệ, bệnh viện, các nhà tàu biển Đông-lầy. — Không kém hàng ngoại quốc.

Chính Chủ-nhân đảm nhiệm kỹ-thuật.

Kính

NGUYỄN-VĂN-BÁU

Có MỘNG TRINH

Vườn nhạc đầu Xuân

Ai mà chối cãi được sự thật của nền Tân nhạc trong năm nay đã sống một cách quần quai tang thương! Đầu năm thì rầm rầm rộ rộ, giữa năm cũng rộ rộ rầm rầm, cuối năm cũng không kém phần rộn rịp, nhưng sự thật chỉ là rộn rịp bề ngoài thế xác mà trong linh hồn trống rỗng chẳng có gì bảo đảm cho tương lai của nó...! Rồi để nó phải lâm vào một tình trạng bế tắc, không lối ra...! Anh chị em nghệ sĩ hoang mang tìm đường nhảy qua nghề khác, hoặc theo đuổi nghề... Tân nhạc cũng phải tìm nơi khác... hành nghề...! mặc dù bó hẹp.

Lại rồi đi tìm lại từ lần, chúng ta hãy đi sâu vào từng rạp với từng mùa hoạt động của Tân nhạc giới trong một năm, để tìm ra sự thật.

Ba rạp trung tâm thủ đô thì tổ chức

Trước hết, hãy đi qua sự hoạt động của các rạp lớn ở Trung Tâm Đô thành.

Ba rạp lớn thường tổ chức Tân nhạc phụ diễn và Đại Nhạc Hội nhất là Đại Nam, Nam Quang và Thanh Bình. Đi song song với ba rạp này có Khải Hoàn, Long Phụng, Olympic cũng không chịu nằm yên, nhưng chỉ là thùng thỉnh lại rai cho có.

Mùa nhạc đầu xuân rộn rã. Một màn thoại kịch của ban DN như thế, anh chị em nghệ sĩ hí hửng mừng thầm cho nghề nghiệp giữa buổi thịnh hành. Nhiều nghệ sĩ nhà nghề lên sân, lên căng kéo người nọ đá người kia để tung hoành kinh doanh nghề thuật.

Nhưng Olympic ngưng tổ chức... Một miếng đất dụng võ của nghệ giới bị mất.

Cũng chưa xao xuyến, ba rạp chuyên môn còn nỗ lực đua tranh bất phân thắng bại!

Đến Nam Quang rút lui vào gần nửa năm, để thỉnh thoảng cho Đại Nhạc Hội bùng lên như tia sáng đèn pha; rồi... lại tắt ngúm!

Đại Nam theo gót... Sau Đại Nhạc Hội kỷ niệm hằng niên cũng quyết định đình luôn và chỉ tổ chức Đại Nhạc Hội lại rai thôi.

Thế là Trung tâm Đô Thành

Hoạt động văn nghệ thủ đô

MỘT NĂM SỐNG GIÓ QUA LÀNG TÂN NHẠC

Bài của Hoàng-Sơn và Sơn-Bình

chỉ còn một mình rạp Thanh Bình là bền bỉ tổ chức phụ diễn Tân Nhạc kéo đến cuối năm.

Bên cạnh đó, Khải Hoàn không chịu kém; nghệ sĩ Trần Văn Trạch sau khi đã mãn hạn với Đại Nam, quyết tâm lên lời tạo Khải Hoàn thành miếng đất của Sầm Giang dụng võ. Vì thế Khải Hoàn tuy không tổ chức phụ diễn thường xuyên cũng kéo dài Nhạc hội (không phải Đại Nhạc Hội) ra đôi ba tuần liên tiếp. Đồng thời Long Phụng cũng lên tiếng góp mặt với đời giao phần tổ chức cho bà Nhung, bà Nhung cũng lại phải cần đến nhà Quái kiệt họ Trần đang đang phần nhạc hội.

Đến lúc này có lẽ là mùa Đại Nhạc Hội nở hoa. Nền ngoài những tổ chức của Trần Văn Trạch, thì một vài tay khác mới mẽ nổi lên đua sức. Nguyễn hữu Thiết thí nghiệm một phen tại Nam Quang hồi đầu tháng 9, coi mời được kết quả, nên lên tinh thần mới hoạt động dữ dội. Từ đó đến suốt tháng 10, Nguyễn hữu Thiết hết chạy Cathay, đến Long Phụng, lại trở về Nam Quang. Nhưng mấy kỳ sau này ngó bộ ông bà không độ nên kỳ nào

cũng lố, làm cho chàng "Tổ chức gia" này, phải phờ rầu, mất cả tinh thần "Tổ Chức".

Đi song song với các tổ chức Đại Nhạc Hội Ca ha, Nam Quang, Long Phụng, Khải Hoàn, Tân Việt, Đại Quang (Chợ/ớn) rạp Thanh Bình, Anh Ngọc cũng bùng cháy đua. Ông chủ rạp tung tiền sửa chữa sân khấu mua thêm dụng cụ. Tương đối sự quảng cáo Thanh Bình khéo léo câu khán giả nhiều hơn. Nhưng đến đầu tháng 12 cũng chịu không nổi với tình hình,

danh phải gờ tay hát khúc chia ly cùng... phụ diễn.

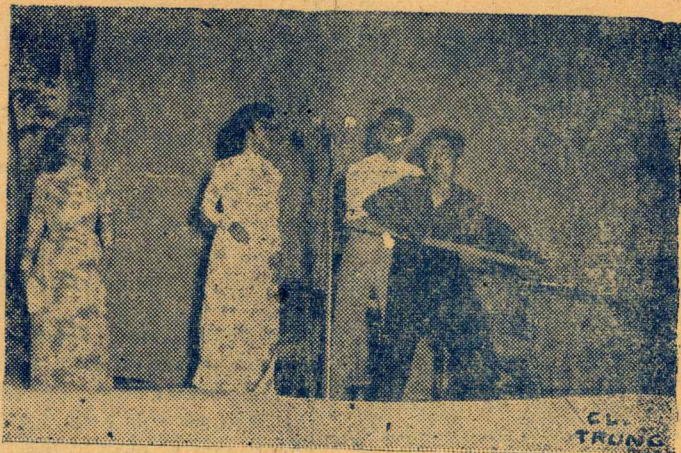
Bảy rạp ngoại ô cũng trở lại

Tình hình hoạt động Tân Nhạc tại các rạp Trung tâm Đô Thành như thế, thì các rạp ngoại ô cũng có những thành tích tương tự.

Đầu năm các vùng: Gia Định có Cao Đồng Hưng, Có Đại Đồng và Huỳnh Long, Tân định có Moderne, Phú Nhuận có Văn Cầm, Hòa Hưng có Thanh Văn. Tất cả đều theo chân các rạp Trung tâm tổ chức phụ diễn Tân nhạc ở tại.

Không khí tung bừng ấy cũng bị dập tắt vào khoảng gần nửa năm.

Mở đầu ngưng phụ diễn là Huỳnh Long. Moderne theo

Ba Bê, Châu Kỳ, Xuân Dung, Linh Sơn trong vở kịch «Được vợ hồng chồng» của Ngọc Quỳnh.

sau cả hai cái Văn Cầm cũng đều ngưng một lượt.

Lúc này ách chừng ông chủ rạp Thanh Văn coi mời Tân nhạc hiếm, nên nhảy vào tổ chức. Khai trương Tân nhạc Thanh Văn là ban Vũ Sóng Nhạc đến ban Xuân Phát và ban Dân Nam. Sự thất bại của rạp này vì địa thế khiến các ban đều bất lực, nên sự tổ chức nguyên tuần rút lại có bốn buổi: thứ năm, thứ sáu, thứ bảy và chủ nhật.

Rút lại như thế vẫn không chịu nổi nên ban Dân Nam thay đổi bốn đêm 3 chương trình mà vẫn bị lỗ như thường. Do đó Thanh Văn cam đành lìa xa Tân nhạc.

Moderne im lặng một thời tưởng chừng như đã có thể gây lại được không khí vui tươi vì khán giả thêm khát Tân nhạc lâu ngày nên lại giao cho Tùng Lâm tổ chức. Phụ diễn được hai tuần, Tháng

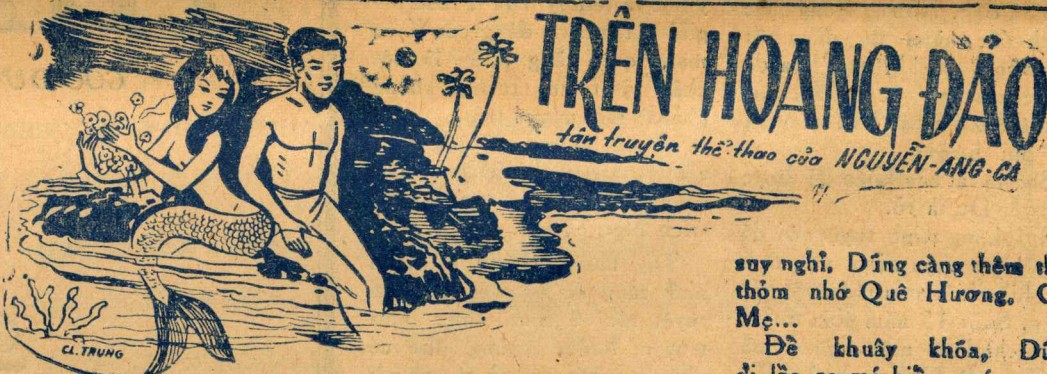
Long liền tổ chức Đại Nhạc Hội liên tiếp hai tuần nữa; rồi Dân Nam cũng nối theo!

Nhưng tất cả đều thất bại, đều bị bỏ giữa chừng để nhường cho hai phim một xuất.

Thế là chỉ còn lại rạp trơ trọi Cao Đồng Hưng, Đại Đồng tổ chức lại rai. Và đến đến cuối năm thì đều ngưng một loạt. Họ đổ lỗi cho các Đại Nhạc Hội trung tâm tranh dành quá, nên khán giả phải bỏ ngoại ô vào Đô thành thường thức hứng thú hơn.

Tóm lại phong trào Tân nhạc từ đầu năm đến cuối năm đã gây được không khí tung bừng, nhưng... bị chết lẩn... chết lẩn theo ngày tháng... và đến đầu tháng 12 chỉ còn một rạp Thanh Bình... rồi Thanh Bình cũng chịu không nổi cam đành để nó chết luôn ngay tuần giữa tháng.

(Xem tiếp trang 32)

suy nghĩ. Dững càng thêm thắc thóm nhớ Quê Hương. Cha Mẹ...

Đề khuấy khỏa, Dững đi lẩn ra mé biển ngó ra tận phía chân trời xa. Bỗng Dững kêu lên một tiếng mừng rỡ. Kia ngoài xa, một chiếc tàu của quốc gia nào chẳng biết, đang thẳng tiến. Dững liền dơ hai tay làm ống loa kêu hú.

Trên tàu đã thấy chàng. Mũi tàu nhô ngay hải đảo trực chỉ. Rồi một chiếc ca nô trên tàu được thả xuống để rước Dững. Dững cảm động đến nghẹn lời, thấy lại được đồng bào — vì chiếc tàu ấy của một công ty Việt Nam. Lên tàu, ban đầu Dững ngỡ ngàng khi trông thấy câu hỏi bằng tiếng người. Truyền trường và thủy thủ biết rõ lai lịch Dững vui mừng hết sức. Họ liền đánh vô tuyến điện cho lãnh thổ Việt Nam hay. Truyền trường cho chàng biết, đây thuộc về địa phận Trung Việt cách cửa bể Đà Nẵng độ một ngàn, một trăm năm chực hải lý.

Khi tàu sắp sửa nhổ neo để trả lại cho Đứt Nước Việt Nam nhà lực sĩ số một thì từ nơi hải đảo có tiếng hú. Tiếng hú nghe rất ảo não thê lương. Tiếng hú của người cá. Một vọt nước trắng xóa đang lướt nước bơi ra tàu. Tàu mở máy, Dững đứng trên khoang mà mờ lợ. Khi người cá sắp bơi kịp tàu thì chẳng biết nghĩ

(Xem tiếp trang 32)

Cung Chúc Tân Xuân

Nguyễn-Thanh-Trà

Chủ-nhơn Giám-đốc

THANH-SƠN ẤN-QUÁN

38 J. Đại-lộ Phan-đình-Phùng
PHONG-DINH (CANTHO)

(tiếp trang 21)

Dững tìm thấy trong hầm tàu có hai cái rương to lớn. Sân có kềm, dao, búa, cưa trong tàu. Dững đặt Người cá bên cạnh ra sức phá hai cái rương. Chàng chóa mắt khi thấy hai rương chật cứng thoi vàng, huỳnh ngọc. Chàng lựa một sợi chuỗi to đẹp nhất đeo vào cổ Nàng. Người cá như vui mừng, cười tươi, bày ra hàm răng đều đặn trắng trong.

Nhìn vàng ngọc, Dững chẳng biết phải làm sao và để làm gì? Chàng chỉ lựa ra thêm ba chuỗi ngọc nữa để tặng ba người cá rồi chàng đem hai rương ấy chôn xuống đất làm dấu, quyết nếu có cơ hội sẽ tài về quê hương. Dững không quên vác về một rương khí cụ thợ máy, thợ mộc. Chàng quyết cố sửa chữa lại để xài vì bị nước biển, tất cả đồ nghề ấy đã đóng một lớp sét dày.

Đoạn Dững công người cá trở về. Lúc chàng đưa tặng ba nàng ba chuỗi thì tất cả tỏ vẻ vui mừng.

Mãi đến chiều, Dững và người cá mới trở về. Nàng ánh phần ôm rương đồ nghề của Dững

Từ đây, nhờ khí cụ, Dững cưa cây, dựng một cái nhà nhỏ cạnh hang người cá ở bờ hồ. Ngoài ra, Dững còn tìm thế kết

một cái bè to lớn, nuôi ý định có cơ hội trở lại quê hương. Người cá bỗng nhiên thích được Dững bỗng lên cạn. Nàng đeo sau lưng Dững, để cho chàng truyền cây và chạy nhảy. Mỗi lần như thế, nàng thích trí lắm, cười lên khanh khách. Dững cũng lần lần quen ăn thịt sống. Khi người cá bắt đem về những con cá bẽ to lớn thì chàng chẳng còn ngần ngại gì mà không cắn lấy ăn ngon lành. Tóc Dững dài tới vai, râu ria xồm xoàm, nước da đen bóng. Dững lại có sức khỏe dẻo dai lạ lùng, chàng có thể bơi lội suốt ngày dưới nước mà không biết mệt.

Thời gian lạnh lùng trôi qua. Hăm đó, người cá đi bè chưa về, Dững ngồi buồn mõi chờ những con cá bẽ ra đầm. Từ khi lạc vào đảo đến nay, mỗi ngày Dững đều bỏ ra một cánh cây khô. Chàng đếm được sáu trăm que! Thế là đã gần 2 năm rồi! Nếu hình ảnh Huyền Tiên gần phải mờ theo lớp bụi thời gian thì nỗi lòng thương Cha mẹ, nhớ nước non, càng lúc càng sôi nổi trong lòng chàng.

Tuy nhờ làm bạn với bốn người cá khi bơi thì, khi bắt hén, khi vui đùa, Dững đỡ buồn phiền trong những ngày sống tạm trên đảo vắng nhưng làm sao mất hết được bản ngã của con người. Đã là người thì có trí óc để suy nghĩ. Càng

THI CA VŨ NHẠC KỊCH ĐOÀN

KIM CHUÔNG-THANH HƯƠNG

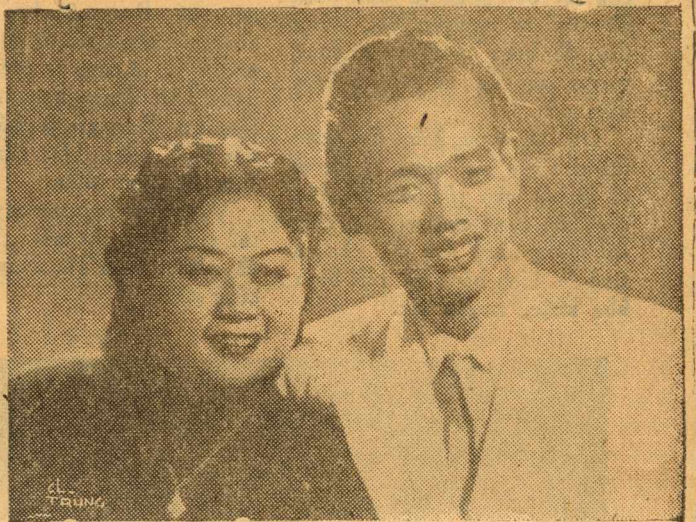

Cô KIM CHUÔNG

Ban Giám Đốc : Kim Chuông—Thanh Hương
Giám đốc kỹ thuật : Soạn giả Thu An
Thân tình gửi đến các bạn bốn phương lời

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Năm mới với những tiến bộ mới, toàn thể diễn viên các ngành sân khấu các, bạn công nhân sân khấu đồng hiệp cùng nhóm soạn giả trẻ tuổi, có tài và nhiều thiện chí:

Cô THANH HƯƠNG và bạn VĂN CHUNG

THU-AN, PHÙNG-PHONG-NGUYỄN, PHẠM-TRẦN, LAM-SƠN,
TRÚC-GIANG, SƠN-BÌNH, TÍCH-DẪN, TRÚC-HÀ, HÀ-THU-LỆ

Hoan hỉ chào mừng khách mộ điệu thủ đô và bốn phương bằng những tác phẩm chọn lọc, mới, giá trị:

Soạn giả THU AN

- HEN MÙA MAI NỞ, tác phẩm đón Xuân của PHÙNG PHONG NGUYỄN
- NHẬT CÁNH MAI VÀNG, tác phẩm mùa Xuân của THU AN
- KIẾM MỘNG PHÙ TANG, mỹ phẩm xứ Hoa Anh Đào của LAM SƠN và TRÚC HÀ
- KHI NỤ CƯỜI ĐÃ TẮT của SƠN BÌNH và THU AN
- THEO CHỜN ĐAO PHỦ THỦ của QUY SẮC và TRÚC HÀ

và những vở tuồng bát hủ của đoàn :

- CHƯA TẮT LỬA LÒNG, xã hội tình cảm của THU AN và PHONG ANH
- TÌNH MỘNG của THU AN và PHONG ANH
- ANH HÙNG LẠN TƯƠNG NHƯ của TRÚC HÀ và TÍCH DẪN
- MỘT ÁNH SAO RƠI của THU AN

Từ mồng 1 Tết năm Mậu Tuất long trọng khai trương tại rạp :

MIÊU QUỐC CÔNG (Vĩnh Long)

Bạn HỮU PHƯỚC

THUỐC KIẾT

ELIXIR ANTICHOLERIQUE DRAGON

TRỊ KIẾT LÝ RẤT HAY VÀ DỨT ĐAU BỤNG RẤT LẠ. Các nhà thuốc Tây đều có bán.

Một năm sóng gió...

(Tiếp theo trang 30)

Vì đâu tân nhạc thế này?
Tại sao tình hình Tân Nhạc lâm vào thế bí? Chúng ta hãy đi sâu vào dư luận, và tìm

Ngọc Trại sợ đi vệ tính

hiếu rõ rệt hơn sự hoạt động của các ban nhạc từ đầu năm đề tìm ra nguyên do, đồng thời đề hiểu thêm triển vọng tương lai của nó trước thềm năm mới.

Dư luận trong giới Tân nhạc thì anh chị em nghệ sĩ đa số tỏ ra bất mãn với báo chí. Họ cho Tân nhạc chết vì báo chí, đã không nâng đỡ mà còn cố tình đả kích bằng lối phê bình khe khắc, xuyên tạc.

Thử rờ lên trán coi xa hay gần
Trách người sao chẳng trách thân
Biết chẳng mình tự cho chân
những sinh

Hai luồng dư luận ấy, cái nào đúng, cái nào trật? Chúng ta hãy tìm thử:

Hoạt động của các ban nhạc

Trong năm nay cũng có nhiều ban nhạc hoạt động, nhưng rút cục không ban nào đem lại thành tích gì đáng ghi nhớ cho cả năm. Có chăng chỉ là những thành tích của từng cá nhân trong các ban hợp tác trình diễn, trong những vở kịch dài, hoặc xã hội ngắn của các Đại nhạc hội, mà các ông bầu gom góp lại làm một lực lượng nòng cốt cho buổi tổ chức của mình. Có lẽ cũng vì thế, mà từ ngày Tân Nhạc phát triển vô tổ chức, khán giả ít chú trọng đến Đại nhạc Hội cũng như Tân nhạc phụ diễn.

Vì thế kết luận bài này chúng tôi chỉ tóm tắt mấy câu sau đây: Một năm Tân Nhạc trong sóng gió.

Vũ bộ Nguyễn Thông trong màn vũ mới sáng tác của Nguyễn Thông «Mừng trăng vũ»

Dư luận ấy chỉ là chủ quan của số anh em nghệ sĩ thiếu nhìn xa tìm rộng. Nên trong dư luận ấy, chính lại có những anh em nghệ sĩ sáng suốt hơn, nêu ra:

«Trách người hãy soát lại ta

Có phải vì ta chẳng giữ mình
Nên gây một kiếp Bồng Bình
Nghệ sĩ bực mình, quyết
đứng ngày mai!

Nên chúng tôi tin rằng nền Tân Ca Nhạc Kịch sẽ lại có ngày nở hoa.

NGUYỄN NGOC DÂN

43, Lê-Quí-Đôn — SAIGON

Phó chủ tịch
Hội Đồng Đô
Thành Saigon
Thân mến chúc
đồng bào thủ
đô và đồng
bào Toàn Quốc
một năm thanh
bình và thịnh
vượng.

(Tiếp theo trang 3)

sao, nàng vội trở lại hải đảo. Dững có ý định muốn phóng mình xuống nước để bơi trở lại với nàng, nhưng may sao thủy thủ đến kịp cứu chàng trở lại phòng.

x x x

Một cuộc tiếp rước nhà lực sĩ Trần Khắc Dững được tổ chức thật long trọng ở bến tàu Sài Gòn. Có một điều thiên hạ hết sức ngạc nhiên, sao nét mặt Dững quá đôi buồn. Chàng chỉ ôm chăm lấy ông bà Trần Khắc Đờm, song thân chàng, còn đối với Huyền Tiên, chàng chỉ gượng cười dơ tay bắt.

Sau khi được biết rõ chân tình và lúc hay tin Dững bị đắm tàu mất tích, Huyền Tiên rất đau khổ. Nàng quyết cố sức mua chuộc lại lỗi lầm, dẫu với một giá nào cũng được, dẫu phải hy sinh cả tính mạng cũng không màng.

Trong khi đó, khi hay tin Dững trở về, giới thể thao Việt Nam hân hoan vui mừng. Bởi lúc đó danh tài Úc châu

Trên hoang đảo...

Miệt Liệt đã gây cơn thảm bại cho hầu hết các nhà vô địch Việt Nam trong hồ bơi, trên giong nước bạc. Miệt Liệt sau khi đoạt giải vô địch bơi lội trường giang 5.000 thước ở Âu Mỹ bèn lớn lối thách đố tất cả thủy sĩ Á châu. Ban tổ chức điều đình với Dững nhưng họ bị chàng từ chối. Họ thất vọng hết sức nên sợ cay Huyền Tiên. Huyền Tiên liền sẵn dịp đáp phi cơ đi Huế, gặp mặt Dững.

— Anh Dững!

— À em, em ra hồi nào?

— Dạ em mới ra tới.

Dững gọi gia nhân đem va ly Huyền Tiên vào phòng của nàng. Chàng mời Huyền Tiên ngồi, hỏi:

— Bác Hai vẫn mạnh?

— Cám ơn anh, Ba má em gửi lời thăm hai Bác và anh. Anh cho phép em chào hai Bác.

— Ba má anh đi ăn lễ thọ của một người bạn ở Đà Nẵng rồi.

Dững liền đưa Huyền Tiên lại phòng nàng:

— Đây phòng của em.

— Vâng, cám ơn anh, anh cho phép em thay đổi y phục. Một lát sau, trong phòng khách, Huyền Tiên mạnh dạn bày tỏ nỗi lòng:

— Em thấy em có lỗi với anh nhiều quá. Anh Dững xin anh tha lỗi cho em.

Nói xong nàng bưng mặt nước mắt. Dững bỗng nhớ lại kỷ niệm năm xưa. Chàng cảm động trước tình yêu chân thật của Huyền Tiên. Hai năm đợi chờ và đau khổ, tội nghiệp Huyền Tiên đã gây nhiều! Dững móc khăn tay lau lệ cho nàng.

Nhân dịp đó, Huyền Tiên nói:

— Anh, em yêu anh từ lâu. Vì ngại ngùng nên suốt chút nữa anh phải chết nơi bề bề em, em cũng không sống được đâu anh ạ.

Huyền Tiên ôm chăm lấy Dững nghẹn ngào. Đôi bạn, kể kể nỗi niềm và cùng hẹn nhau ngày kết tóc.

— Tại sao từ ngày về đây tới giờ, em thấy anh buồn quá? Có duyên cớ gì xin anh cho em biết với? Huyền Tiên hỏi.

Dững trả lời: — Câu chuyện rất dài, đề khi nào rảnh, anh sẽ nói cho em nghe. Trước khi đến bàn ăn, Huyền Tiên bèn tha thiết yêu cầu Dững hãy dự cuộc bơi lội. Tuy muốn từ chối, nhưng khi nghe lời nói miệt thị của Miệt Liệt. Dững tức giận, chấp thuận cuộc tranh tài với hảo thủ Úc Châu.

Đến ngày tranh tài, có đủ mặt danh tài 16 nước Á Châu tham dự. Dững hơn Miệt Liệt lối trăm thước trên giong nước năm ngàn thước, thật là một kỳ công vô tiền khoáng hậu, cách lội của Dững thật đẹp mắt và mau quá sức tưởng tượng, chính Miệt Liệt bất ngờ và khiếp phục đến ôm chầm hôn Dững.

Sau khi thành hôn với Huyền Tiên, Dững cùng vợ thuê tàu đi tìm lại hai hoang đảo, tìm lại bốn nàng người cá. Hai rương vàng ngọc, Dững tìm có ở hải đảo, còn hình dạng bốn người cá thì chẳng thấy nơi đâu. Hồ tắm hang của Nàng, và trại lá của Dững đã bị lở sụp mất, tỏ ra rằng đã lâu lắm rồi, người cá vắng dạng nơi đây. Nhờ hai rương châu báu Dững trở nên một triệu phú giàu sang tột bậc trên hoàn cầu, nhưng Dững buồn rầu tự hỏi:

— Bốn Nàng Cá đã trở lại miền Bắc cực, quanh năm tuyết phủ hay bị tai biến gì đã bỏ thân dưới lớp trùng dương?

NGUYỄN ANG CA
(tháng 10 1951)

Biện hộ cụ Nguyễn - Du

(Tiếp theo trang 24)

Từ Hải thành công, Kiều bước lên địa vị phu nhân đã thấy vững lòng được báo ân trả oán. Nàng hành diện vì đã thắng định mệnh. Muốn hoàn thành sự thành công ấy chỉ còn một việc phải làm nữa là đem Từ Hải trở về với triều đình và luôn dịp tự đưa mình lên ngôi mệnh phụ như Hồ Tôn Hiến đã hứa. Thúy Kiều nhận định rằng ngày nào Từ Hải vẫn còn bề Sở sông Ngô tung hoành một mình dọc ngang, chọc trời khuấy nước thì cái nguy cơ gian truân lưu lạc trong đời nàng vẫn chưa dứt. Số mệnh nàng vẫn còn tùy thuộc kết quả rủi may một trận đánh.

Muốn củng cố cái may mắn hiện tại, nàng chỉ thấy một giải pháp: Hợp pháp hóa địa vị của Từ Hải. Vì vậy, nàng mới xui Từ Hải quy hàng.

Từ Hải mắc kế, tử trận. Kiều thương Từ Hải, khước Từ Hải đã đành, nhưng không phải vì thế mà không nghĩ đến phận mình. Nàng chưa hết hi vọng. Với Từ Hải, nàng chỉ mất một phương tiện trong cuộc tranh đấu của nàng.

Nhiều người, vì cảm tình với Từ Hải, hoặc căn cứ trên luân lý tâm thường, đã không tiếc lời chê Thúy Kiều trong đoạn này. Nhà học giả Đào Duy Anh cũng thuộc số người quá nghiêm khắc ấy.

Thúy Kiều thành công

Đúng theo định mệnh, Thúy Kiều, như Đạm Tiên báo mộng 15 năm trước, thì « sông Tiền đưng ấy là mồ hồng nhan ». Như vậy, số mệnh của Kiều còn kém Đạm Tiên nhiều. Cả hai đều cùng một hội.

(Xem trở lại trang 29)

Cung Chúc Tân Xuân

Đông y sĩ — dược sư

PHẠM-THIÊN-LONG

Thực nghiệm Tân-Y trị liệu

Đầu năm dùng thuốc **BỔ TIM Y-SI LONG** để bồi dưỡng, suốt năm khỏe mạnh, vui tươi. Có bán khắp nơi — Tổng phát hành 648/223 Phan-thanh-Giản (G Lige cũ) Saigon

VIỆT-NAM HỌC ĐƯỜNG

Cung Chúc Tân Xuân

38 Đặng-Tất, Tân-Định (J. Duclos cũ) do một nhóm giáo-sư CỬ-NHÂN, KỸ-SƯ, TÀI TÀI nhiều kinh nghiệm và tận-tâm đảm nhận.

KỸ-LUẬT NGHIÊM

Ngoài lớp thường-trực, có lớp đệ nhị thu nhận từng môn,

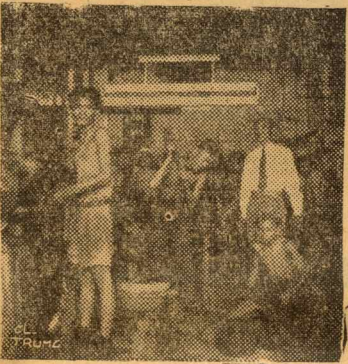
«TÂN KHOA» 91 Lê văn Duyệt Saigon

CHẾ TẠO MỌI VẬT DỤNG BẰNG CAO SU VÀ PLASTIQUE

NHÌN QUA KỸ-NGHỆ KIM KHÍ ĐỪNG TRƯỚC SỰ PHÁT TRIỂN CÔNG KỸ NGHỆ VIỆT-NAM

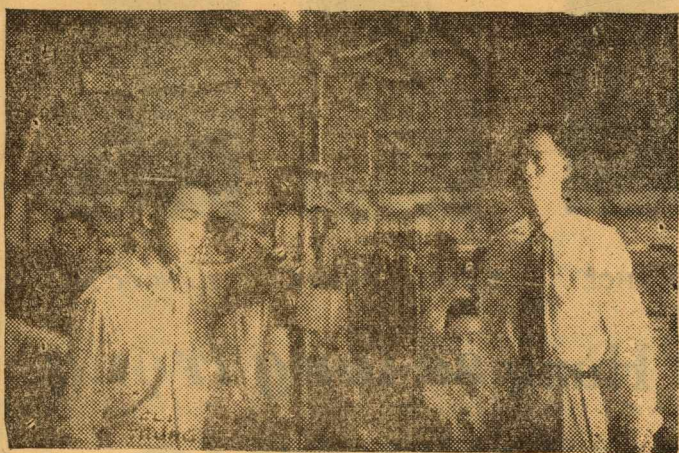
Hãng Kim Khí này lại là hãng kỹ nghệ của người Việt được trang bị máy móc tối tân, chuyên sản xuất những đồ phụ tùng cần ích cho các loại gấn máy. Ngoài ra còn chế được nhiều vật dụng bằng kim khí đầy đủ tính chất: đẹp, bền, giá lại rẻ; có thể tự hào là đã làm vẻ vang cho nền kỹ nghệ NỘI HÓA.

Từ năm 1942, khi dựng xong hãng « QUÊ HƯƠNG ».

Đây là kiểu đèn của hãng « Quê Hương » đã sản xuất lần đầu tiên để soi sáng « Hội-nghị Diên Hồng » (Colombo Plan Conference) đã được Ngô Tổng-thống khuyến khích

một năm ông VĂN VĂN CHUÔNG đã được cái vinh dự lớn: ân thưởng CHUÔNG MỸ BỘI TINH

Kỹ-thuật tối tân vẫn thắng máy móc tối tân

Lời nói của ông Giám đốc xưởng « Quê hương »

vì ông đã có công phụng sự đặc lực cho Công kỹ nghệ QUỐC GIA. Chính ông là người trước tiên sáng chế vỏ bình đựng âm tích nước bằng thiếc.

Với kinh nghiệm sản có, hãng này đã cung cấp cho đồng bào toàn quốc những đồ phụ tùng cần thiết xài rất tốt, rất

TRONG năm vừa qua, Chính Phủ Cộng-Hòa cũng như nhân dân toàn quốc, đều chú ý đặc-biệt vào việc chấn-hưng kinh-tế nước nhà, để xứng đáng là một quốc gia có chủ quyền Độc-Lập.

Riêng về ngành (kim khí) KIM KHÍ cũng được lưu tâm hơn hết, vì nước VIỆT NAM tuy có căn bản về NÔNG NGHIỆP, nhưng việc kỹ-nghệ-hóa xứ sở là vấn đề thiết yếu của Chính Phủ, cũng như toàn dân, vì nước VIỆT-NAM cần tiến bộ cho kịp các nước bạn trong THẾ GIỚI TỰ DO.

x x

Trên địa hạt này,

Chúng tôi xin giới thiệu:

Hãng KIM-KHÍ «QUÊ-HƯƠNG»

Một hãng đã được thành lập từ năm 1942, đặt dưới quyền Giám đốc Kỹ thuật của ông VĂN VĂN CHUÔNG.

— Tại sao chúng tôi giới thiệu hãng này?

— Vì hãng, hoạt động đã lâu đời, có một cơ sở vững trãi, ở ngay trung tâm Đô Thành SAIGON, công cuộc kinh doanh và xưởng thợ tại 42bis đường Phát Diệm.

Ông Văn-văn-Chuông
Giám-đốc hãng
« Quê Hương »

lăn lộn với nghề, ông đã theo dõi quan sát bước tiến về kỹ-THUẬT KIM KHÍ của hãng Peugeot nên đã thấu thái nhiều sự hiểu biết sâu xa về nghề nghiệp, quyết đem sự hiểu biết đó ứng dụng vào kỹ nghệ nước nhà.

Hôm nay nhân lúc Xuân về, ôn lại bao nhiêu việc làm đã qua và hoài bão cho hoạt động trong năm mới, ông VĂN VĂN CHUÔNG ước mong xây dựng một ngành kỹ nghệ KIM KHÍ tiến bộ và phồn thịnh như các nước trong khối TỰ DO: sản xuất đủ các vật dụng cần thiết, không những cung ứng cho nhu cầu QUỐC NỘI mà còn sản xuất phần thặng dư sang các nước láng giềng.

Về vấn đề này, sau khi kiểm điểm khả năng mình, hãng QUÊ HƯƠNG nhận thấy muốn phát triển đầy đủ kế hoạch khuếch trương nền kỹ nghệ kim khí tất nhiên! một tổ chức tư nhân như hãng Quê Hương không thể nào đảm nhận nổi, mà rất cần nơi sự nâng đỡ của Chính

quyền về mọi mặt.

Có sự giúp đỡ của chánh quyền Cộng Hòa thì cơ sở của hãng « QUÊ HƯƠNG » càng thêm vững mạnh và nền kỹ nghệ Kim Khí nhờ đó mỗi ngày mỗi phồn thịnh trong những ngày gần đây.

Nước Thụy Sĩ là một nước nghèo về KIM KHÍ nhưng Chánh phủ nước này rất chú trọng vào việc nâng đỡ nền kỹ nghệ kim khí nên hiện tại nền kỹ nghệ kim khí của THUY SĨ được đứng đầu thế giới, rất phồn thịnh bành trướng mạnh mẽ. Chả có thể mà vật nhỏ nhất là máy móc đồng hồ, vật to nhất là đầu tàu xe lửa, đều do nước THUY SĨ sản xuất cả. Nhìn qua nước bạn, nước VIỆT NAM ta sớm theo gương của THUY SĨ để khích lệ nền kỹ

kỹ thuật ngày một tiến, vật dụng cũng như cầu, nếu cần có thể cung ứng (Fournir) lại cả với Chính Phủ một cách đặc lực nữa (với một giá đặc biệt và rẻ hơn hàng chính phủ thường mua của ngoại quốc) không những đã nâng đỡ được ngành kỹ nghệ kim khí nước nhà, mà còn giải quyết được một phần nạn thất nghiệp nữa, áp dụng đúng với câu: « người thường là con của cha mẹ, người có tài là con của chánh phủ ». Vì đúng là yếu tố căn bản và là cái đà để tiến tới công việc kỹ nghệ hóa V.N.

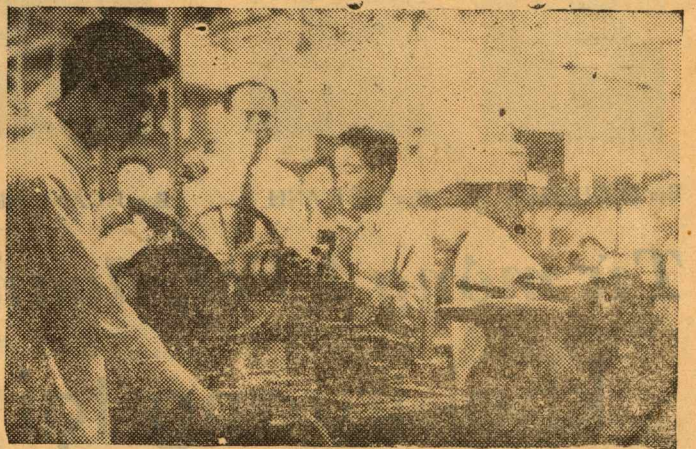
Ngoài sự nâng đỡ TÀI CHÍNH và Kỹ Thuật «VĂN BẢNG SÁNG CHẾ» sẽ là những phần thưởng quý giá khích lệ những khối óc phát minh để phụng sự cho lợi ích của đồng bào, vừa đề cao giá trị của nền Công kỹ nghệ VIỆT Nam trước sự cạnh tranh của ngoại hóa.

ÔNG VĂN VĂN CHUÔNG cho biết:

Hiện nay ông đã có một dự án đặc biệt về ngành kim khí có thể cung ứng cho toàn quốc nhưng chưa tiện bộc lộ.

Và ông đang nghiên cứu công việc đóng xe hạng nhẹ trong xứ mong mỗi được sự cộng tác và đóng góp ý kiến của các nhà doanh nghiệp!

Một nền công nghệ chế biến để cung ứng cho thị trường trong nước có đủ nhu cầu sử dụng, như ngành kỹ nghệ kim

Máy tiện của xưởng « Quê Hương »

nghe nước nhà.

Trên phương diện nâng đỡ của chính Phủ, chúng tôi tưởng cũng nên liên hệ sắc lệnh thành lập TRUNG TÂM KHUẾCH TRƯƠNG CÔNG NGHỆ 16/11/57 thì ngành kim khí này rất mong được nâng đỡ VỐN hoặc máy móc để khuếch trương Công nghệ, mức độ sản xuất ngày một tăng,

khí trong giai đoạn hiện tại thực là vấn đề cần thiết vậy!

Nhân dịp Xuân về!

Hãng « QUÊ HƯƠNG » xin chúc đồng bào toàn quốc nhiều hạnh phúc, chính phủ « VIỆT NAM CỘNG HÒA » mạnh tiến trên con đường KỸ NGHỆ HÓA XỨ SỞ.

H.T

Bạn MINH CHÍ

ĐOÀN THI CA VŨ NHẠC KỊCH

MINH CHÍ - VIỆT HÙNG

Xin gửi đến quý tri kỷ lời
Cung Chúc Tân Xuân

Bạn VIỆT HÙNG

Cô ÁNH HOA

Cô KIM TRÂM

Cô ÁNH NGUYỆT

Cô NGỌC NUÔI

Cô TÔ HUỆ

Cô MINH NƯƠNG

VỚI THÀNH PHẦN DIỄN VIÊN HÙNG MẠNH NHẤT :

★ *Các bạn* : MINH CHÍ, VIỆT HÙNG, BA TÚY, VĂN KHOẺ, NGỌC ẼN, HOÀNG NHƯ, VIỆT ANH, VĂN LUNG, MINH THỮ, VĂN TRÌNH, MINH HOÀNG.

★ *Các Cô* : NGỌC NUÔI, ÁNH HOA, ÁNH NGUYỆT, KIM TRÂM, TÔ HUỆ, và đoàn vũ nữ trẻ trung duyên dáng do Vũ Sư VŨ LỢI rèn tập.

● Kỹ thuật sân khấu sẽ do soạn-giã MỘC LINH quán nhiệm !

● Sân khấu MINH CHÍ-VIỆT HÙNG có nhiều soạn phẩm đặc ý nhất của những soạn giả :

THIỆU LINH, MỘC LINH, VŨ BÌNH, LÃNH KHÊ, HỮU NĂNG...

Bạn MINH THỦY

Bạn VIỆT ANH

Bạn HOÀNG NHƯ

Bạn VĂN TRÌNH

Bạn VĂN KHOẺ

Bạn MINH HOÀNG

Bạn NGỌC ẼN

Từ mồng 1 Tết, đoàn Minh Chí - Việt Hùng sẽ long trọng
khai trương tại rạp **THÀNH - XƯƠNG**

Quý vị khán giả nhớ đón xem những vở :

- Chiếc vòng Bạch Ngọc của Mộc Linh
- Tìm Dị Vãng của Thiệu Linh
- Hoa rơi trong gió loạn của Hữu Năng
- Tình Tráng Sĩ của Mộc Linh
- Đường lên xứ Thái của Mộc Linh
- Vực lửa gềnh trắng của Vũ Bình
- Nhớ ánh trăng rừng của Lãnh Khê

PIRASMIN

thuốc tiên trị suyễn rề tiên

ĐỂ TÌM - HIỂU NGÀNH CÔNG - KỸ - NGHỆ VIỆT - NAM ĐÃ PHÁT - TRIỂN NHƯ THẾ NÀO ?
NHÂN LÚC XUÂN SANG

Chúng tôi đến viếng xưởng máy : **PHAN - THANH - TÔNG**

CHỦ nhân ông độ 50 tuổi đang vui-vẻ đứng nói chuyện với anh em công-nhân, thấy tôi ông tiến đến, hỏi dịu dàng :
 — Xin lỗi, ông đến tìm chúng tôi có chuyện chi ?
 — Thưa ông nhân dịp đầu Xuân, tôi có ý định đến viếng các bạn công-nhân và quý Hãng.
 Nghe nói, ông Phan-thanh-Tông hướng-dẫn tôi đi thăm viếng khu xưởng đồ-sộ thiết-lập trên một khu đất rộng rãi,

Đứng trước những guồng máy to lớn đang rầm-rập chạy. Chủ-nhân ông giải-thích :
 — Anh em công-nhân V.N. chúng ta khéo tay lắm ông ạ. Nhờ cải-tiến kỹ-thuật mà chúng tôi đã sản-xuất được nhiều thứ máy như : máy cưa, máy dẹt, máy hồ tơ, máy chải cửi, máy tàu bóng (khung dẹt) v, v... Chúng tôi có thể tự-hào rằng những dụng cụ của chúng tôi sản xuất công-dụng không thua gì của ngoại-quốc.

Ấy là cũng nhờ sự đóng-góp lớn-lao của anh em công-nhân.
 — Ngoài ra việc sản-xuất những thứ máy trên, hãng còn làm thêm thứ chi không, thưa ông ?
 — Dạ có chứ ! Ở đây chúng tôi đã từng lãnh chữa đủ các loại máy móc, ngay đến các loại phức-tạp khó-khăn chúng tôi làm được và đã được quý thân-chủ tín-nhiệm.

Rồi ông kéo tôi đến giới-thiệu với anh Được là con trai lớn đang điều khiển một máy cưa. Nhìn anh Được với một vẻ thân-mật, ông chỉ chiếc máy cưa nói :

— Đây là loại cưa máy với 12-16 mã lực do chúng tôi chế-tạo. Mỗi ngày máy này sản-xuất được từ 5 đến 7th. khối gỗ.

Nhìn khu xưởng được tổ-chức chu-đáo, đang tưng-bừng rộn-rịp, tôi nghe ông tiếp :

— Tuy không dám có nhiều tham-vọng, nhưng chúng tôi cũng cố-gắng phát-triển nghề-nghiệp để đóng góp phần nào vào việc xây-dựng nền kinh-tế nước nhà, cố-gắng cung-ứng cho kịp-thời nhu-cầu của nền công-kỹ-nghệ quốc-gia đang trên đà phát-triển mạnh.

Tôi ngắt lời ông : — Thưa ông, không biết trên đường đi đến mục-phiêu đã vạch, quý Hãng có gặp nhiều khó-khăn không ?

—Ồ thiếu gì ông bạn, nhưng tôi đã cố-gắng khắc-phục được. Tuy nhiên với một chương-trình qui mô rộng lớn, chúng tôi phải cần nhiều đến sự giúp đỡ của Chính-phủ về những phương-diện giúp vốn, hướng-dẫn sản xuất và khuyến-khích tiêu-thụ. Chúng tôi tin rằng Chính-phủ Cộng-Hòa Việt-Nam bảo-vệ chúng tôi và chúng tôi sẽ tiến mạnh hơn nếu các vấn-đề thủ-tục giấy tờ được các cơ-quan hữu-trách giúp đỡ mau lẹ hơn.

— Cảm ơn ông và anh em công nhân. Sau lời chúc tụng đầu xuân tôi từ tạ ra về. Ra đường nhìn tấm biển treo trước hãng tôi lầm nhảm đọc với một niềm tin :

Xưởng máy PHAN-THANH-TÔNG

197, Lê-quang-Hiền và 455, Phú-Định — CHOLON

ÔNG

Phan-Thanh-Tông

Bà **LÂM-THỦY-LAN**, một nữ nhiếp ảnh viên duy-nhất có 1 ảnh-viện to nhất đô-thành :

Photo BACH-LAN

Số 48, đường Lê-văn-Duyệt — SAIGON

Bài của b. b. p. v.

Bà **LÂM-THỦY-LAN**

PHOTO BACH-LAN ở gần ngã sáu Saigon (Gia-long và Lê-văn-Duyệt — Ngô-tùng-Châu — Phan-văn-Hùm — Võ-Tánh — Phạm-hồng-Thái) là một ảnh-viện duy nhất ở đô-thành do một nữ nhiếp ảnh viên kiêm giám-đốc điều khiển. Chúng tôi muốn nói đến Bà Lâm-thủy-Lan, từng nổi danh rất lâu và hiệu Bạch-Lan cũng được các nghệ-sĩ cõ, tân tín nhiệm vì những bức ảnh đặc biệt chụp tại đây.

Nữ chủ-nhân ảnh-viện Bạch-Lan là một người rất lịch thiệp. Sẵn bản tính yêu nghệ-thuật, có khiếu thẩm-mỹ, bà đi sâu vào nghề nhiếp-ảnh đã trên 19 năm. 19 năm học hỏi và tự nghiên cứu, trao đổi kinh nghiệm, nên người ta không lạ lắm khi thấy ảnh-viện Bạch-Lan được rất nhiều người tín nhiệm.

Gặp chúng tôi, Bà giám-đốc ảnh-viện Bạch-Lan cho biết :

— Trong dịp XUÂN sang, để đền đáp tấm thành tình của quý khách, tôi sẽ giảm giá tiền rửa, rửa và chụp ảnh. Tôi tính giá thật đặc-biệt.

Riêng báo giới, tuần san, bạn đồng nghiệp nào cần ảnh những nghệ-sĩ duyên dáng, ăn ảnh (photogénique) xin mời đến ảnh-viện Bạch-Lan.

QUÍ VỊ MUỐN :

- ★ TÌM NƠI BỎ VỐN CHẮC-CHẮN SANH LỢI.
- ★ GÓP PHẦN XÂY-DỰNG KỸ-NGHỆ NƯỚC NHÀ,

hãy GHI TÊN MUA CỔ PHẦN
 của
Công-ty KỸ-NGHỆ BÔNG VẢI VIỆT-NAM

NHÂN KỶ TĂNG VỐN ĐẦU TIÊN 24 TRIỆU ĐỒNG, TRONG SỐ NÀY CHÍNH-PHỦ ĐÃ GHI MUA 15 TRIỆU (MỖI CỔ PHẦN 1000)

NHÀ MÁY

KỸ-NGHỆ BÔNG VẢI VIỆT-NAM CHUYÊN :

- SẢN-XUẤT SỢI VÀ CHỈ MAY THẬT TỐT, CHẮC, ĐỦ MÀU HIỆU CON Ó
- NHUỘM CHỈ SỢI VÀ CHỈ MAY ĐỦ MÀU
- NHẬN XE SỢI

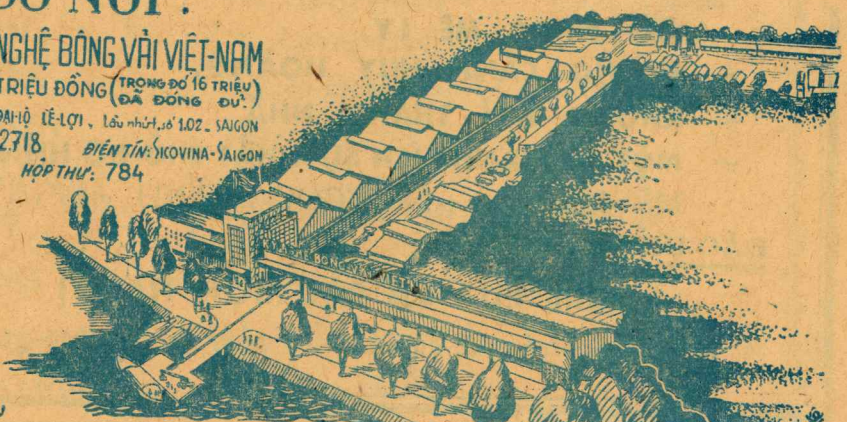
Công-ty sẵn-sàng đón tiếp, quý vị muốn đến viếng nhà máy ở Khánh-hội, số 500 đường Trùng-Minh-Chế, vào mỗi sáng thứ bảy từ 8 giờ đến 10 giờ.

ĐÓ NƠI :

CÔNG TY

KỸ-NGHỆ BÔNG VẢI VIỆT-NAM
 VỐN 40 TRIỆU ĐỒNG (TRONG ĐÓ 16 TRIỆU ĐÃ ĐÓNG ĐÚ)
 TRƯ SỞ : 4 ĐẠO-HỘ LÊ-LỢI, LẦU NHƯ, SỐ 102, SAIGON
 GIẤY NƠI : 22718 ĐIỆN TÍN : KOVINA-SAIGON
 HỘ THƯ : 784

CLICHÉ ĐAU

LÊ - QUANG - BỬU

THẦU - KHOẢN KIẾN - TRÚC

Cung cấp : vật-liệu kiến-thiết, văn-phòng thực-phẩm, quần-phục, quần-trang

Điện-thoại : 23.754
SAIGON

42, Đại-lộ Lê-Lợi
 Tầng lầu nhì số 202

ĐIỆN-QUANG

158c, Rue Tu-Do — SAIGON

Tél : 21.197

• RADIO

• FROID

• GRAVURE et Transformation
des matières plastiques

Etude et réalisation pour tous
travaux de sonorisation
et de climatisation — Devis gratuit

LÚA VÀNG BIÊN-ẢNH

11, Đường Thái-Lập-Thành — SAIGON

Giấy nói số 405 - Saigon

Hãng cho mượn phim 16 ly
duy nhất tại Việt-Nam

PHIM ĐỦ CÁC LOẠI :

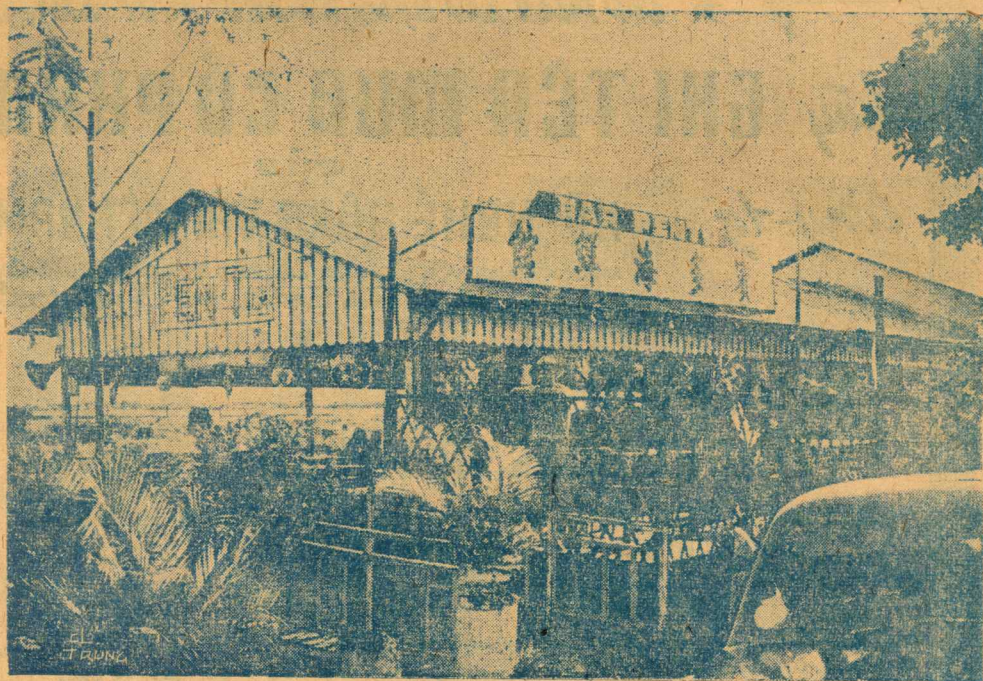
- Phim Tô màu,
- Phim hoàn-toàn Việt-Nam
- Phim ngoại-quốc nói tiếng Việt
- Phim ngoại-quốc nguyên âm.

Giá mượn phải chăng — Tiếp đãi lịch thiệp

Nhà hàng PENTO PHÚ-LÂM

(MÔI TÀU)

NƠI HẸN HÒ CỦA KHÁCH THANH-LỊCH ĐÔ-THÀNH

- ÂM NHẠC MÊ LY,
- PHONG CẢNH HUY HOÀNG,
- KHÔNG KHÍ THANH NHÃ,
- MỘT DẠ CẢNH LỊCH SỰ NHẤT THỦ-ĐỒ HIỆN ĐẠI.

Mỗi đêm có nữ tài-tử NGỌC-THANH giúp vui

ĐẶC ĐIỂM :

TÔM, CUA VÀ CÁC MÓN HAI VỊ

Thích hợp cho các du khách và nhất là thê thảo gia

TÔ-CHÂU

117, Đường Tự-Do — SAIGON

Giấy nói số 405 - SAIGON

TIỆM HỘT XOÀN RẤT CÓ TÍN - NHIỆM

Buôn bán các loại quý kim bảo thạch và
chuyên môn làm các đồ nữ trang bằng
bạch kim (platine), bán đủ các loại đồng
hồ quý giá của Thụy-Sỹ, bút máy Paker
và tân phẩm.

Hàng bán ra có bảo-đảm và tiếp đãi
khách hàng lịch thiệp.

HÍ-VIÊN

THANH-SƠN

(Tây - Ninh)

Chủ-nhân : LÝ-VĂN-DÔNG

RÁP MỜI CẮT : KIẾN TRÚC TỐI TÂN !

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

TIẾP ĐÓN LỊCH SỰ : SÂN KHẤU RỘNG RÃI !

HỌC - SINH VIẾT — HỌC - SINH CƯỜI — HỌC - SINH CƯỜI

TAI NẠN!

A.— Tới nay hẳn tao vẫn còn đủ địa-ngực mây.
B.— Gì đó... kể xem mây.
— Hôm qua tao đi ngang qua công sở năm, tao thấy tai-nạn xe hỏa cán người thật là rùng-rợn. Chiếc xe đang huýt còi thẳng tiến trên đường sắt. Tức thì cán phải một người bộ hành một cái « kốp ». Báo động. Xe ngừng lại. Nào xếp toa, xếp máy, gát công xúm nhau tìm kiếm nạn nhân bạc số. Tức thì dưới bánh xe sắt một anh chàng lồm cồm bò ra.
Ông trưởng toa kinh-ngạc và rối rít gọi vang.
— Chưa chết, may quá. May quá. Chưa chết. Anh em ơi mau kêu xe gấp chở nạn nhân vào nhà thương! Mau đi!!
Nạn nhân (vội vàng):
— Khoan, Khoan. Khoan! Chẳng sao cả. Nó cán nhầm cái cẳng cây tôi đó mà!

III. — HẾT LE RỒI

Trên chuyến xe lửa Sài-gòn—Đà-lạt. Chàng thanh niên nọ chẳng hiểu « lấy le », « lấy gió » cách nào chẳng rõ mà chiếm được « trái tim » của cô nàng ngồi cùng « băng ». Chàng ngồi xích lại gần ghé tai hỏi:
— Em yêu anh không em?
— Yêu lắm chứ.
— Thiệt sao em?
— Thiệt chứ, em yêu anh cũng như ba « bà» trẻ» ngồi bên « băng » kia vậy lặn (tay chỉ băng kế).

(Chàng Vô-duyên)
Ngũ 5 — Tân-Thịnh

KÊ ON... VÔ LÝ!

Trong một phiên tòa ông chánh án hỏi bị can:
— Là một thương-gia giàu có, sao anh còn cướp của người ta làm gì để hôm nay phải ra tòa?
Bị can:
— Ông lẫn-thần quá! Nếu tôi không làm cái việc ấy, thì ông làm gì có công ăn sở làm. Đó là tôi muốn cho ông khỏi thất nghiệp mà.

VÔ-THỂ-TÀU
Phan-than-Giản — Gò-Vấp

XE CÁN

Tuấn.— Thành à! Sao tối mầy ngủ mà mầy còn mang kiếng không sợ bể sao?
Thành (myope).— Ủy! nếu tao không mang kiếng, rồi tao rằm chiêm bao, tao đi ngoài đường xe cán tao còn gì mầy.
Tuấn. ? ?..

VẬY HÀ?

A.— Nè B, lúc tối tao đi chơi về, mầy nhớ nhắc tao viết cái thơ cho ông già tao nghe mầy!
A.— Ờ, chừng mầy về, mầy kêu tao thức dậy rồi tao sẽ nhắc mầy.
A.— Trời ơi! tao sẽ đánh thức mầy dậy thì tao nhớ rồi đâu cần mầy nhắc nữa.
B.— VẬY HÀ.

VƯƠNG-HOÀNG-SA

BÚN CA RI!

Thầy: Tí, lên bảng chỉ Xứ bún ga ri ở đâu?
Tí đang nói chuyện, nghe kêu, hấp tấp đứng dậy:
— Dạ ở ngoài đường gần gốc me, đằng kia ạ. Bà ấy nổi tiếng là nấu cà ri ngon nhất đó thầy!
Thầy: ???

NHỚ LỜI THẦY

Tết Trung-thu, người mẹ mua về 1 gói to tướng đủ các thứ bánh ngọt.
Mẹ.— (gọi con) Tý ơi, ra đây mẹ cho này.
Tý.— (chạy vọt tới) Dạ...
Mẹ.— Đây đem gói bánh này ra ngoài mà xem giăng, rồi ăn, còn phần này để sáng mai chị mầy về cho nó ăn với.
Tý.— (đem cả gói bánh ra sân ăn hết sạch).
Mẹ.— (quát) Thằng ranh! Sao lại ăn hết, tao đã bảo thế cơ mà? !
Tý.— (bỏ tọt miếng bánh dèo cuối cùng vào mồm nói).
Dạ... Tại con vừa nhớ đến lời thầy giáo dạy con hôm qua rằng « không nên để đến ngày mai những việc gì mà anh có thể làm được hôm nay. »
Mẹ.— !!!

PHỐ, BÍ

THAM THẾ !!

Lanh:—Tối hôm qua tao nằm mơ thấy bác Xệ cho tao một hộp kẹo to tướng.
Lợi: Thế sao không cho tao ăn với?
Lanh: Tao ăn hết còn đâu.
Lợi: Đồ ăn tham! Thế mà còn khoe.

GIÀU CỎ

Thất hột Bào:
— Ba anh giàu lắm phải không?
— Đừng nói chuyện cho ai biết nhá! Ba tôi có rất nhiều răng vàng, nên lúc ngủ phải cắt đầu vào tủ khóa lại đấy.

THÁNH-ĐÀM—Quận ba Saigon

Tin giờ chót trong
giới cải-lương

Thơ vui sân khấu

(tiếp theo trang 15)

MINH-CHÍ—VIỆT-HÙNG

Tái-hợp làm ăn thấy có đường,
Khởi đầu đã chiếm rạp Thành-Xương.
Trải bao thử-thách và gian-khổ,
Ráng hái thành công giới cải-lương.

HOA-LAN — XUÂN-LIỀU

Mới tập mấy ngày, XÂY rút lui,
Bạn bè thế ấy kém phần vui.
Một mình cây LIỀU chọc-vor đó,
Biết có làm nên hay cũng « hui ».

BÍCH-SƠN — NGỌC-AN

Nhờ có bàn tay bác họ HÀ,
Kịch-trường như găm lại thêu hoa.
Hai cô BÍCH - NGỌC đầy duyên-dáng,
Năm mới làm nên chắc chắn mà!

TIẾNG-CHUÔNG —
THU-BA

Lèo lái con thuyền phải dễ dãi,
Mười lăm năm lãnh chức ông bầu.
THU-BA này khác bác NĂM NGHĨA,
Hát khá mặc tình bác vuốt râu!

NGHỆ-SĨ — CÀ-LÀM

Cung Chúc Tân Xuân

THUẬN-PHÁT và CÔNG-TY

Vận-tải đường bộ và thủy

Đại diện thương mại — Khai quan thuế

15, Pasteur — SAIGON

1, Lương-như-Học — CHOLON

Điện-tín: 20.463

※※

Đại-lý tại Nam và Trung-Phần V.N.

SAIGON

CHOLON

TUY-HÒA

QUI-NHƠN

QUẢNG-NGÀI

TAM-KỲ

ĐÀ-NẲNG

HUE

QUẢNG-TRỊ

80, Nguyễn-công-Trứ — 15, Pasteur

1, Lương-như-Học

Nghiệp-Đoàn Tài-Xế và Thợ Máy

358, Gia-Long

Nghiệp-Đoàn Thợ Máy Vận-Tải

56, Bạch-Đằng

161, Trần-Hưng-Đạo

5, Phan-Thanh-Giản

Nhà in HÒA-CHÁNH

16-18 Cống-Quỳnh (Arras cũ) — SAIGON

ĐIỆN-THOẠI SỐ 347 SAIGON

ĐĂNG TIN CẬY — LÀM KỶ LƯỜNG

IN MAU — ĐẸP — GIÁ PHẢI CHĂNG

TIẾP ĐẢI LỄ ĐỘ — HỮA HẸN ĐÚNG

VÀO DỊP ĐẦU XUÂN

Sẽ trình bày cuốn một cuốn phim thuần túy Việt-Nam:

THẠCH-SANH và LÝ-THÔNG

Âm nhạc Việt-Nam và chuyện-viên Việt-Nam
hoàn tất tại SAIGON

Cô HOÀI-DUNG

Cung Chúc Tân Xuân

ĐOÀN THÍ CA VŨ NHẠC KỊCH

HOÀI-DUNG HOÀI-MỸ

NHÂN DỊP XUÂN MẬU-TUẤT
SẼ LONG TRỌNG RA MẮT QUÍ KHÁN GIÀ ĐỒNG BÀO
TẠI HÍ-VIỆN

Cô HOÀI-MỸ

THANH-SƠN (Tây-Ninh)

Thành phần diễn-viên gồm có những nghệ-sĩ trẻ trung, duyên dáng như:

Các cô: HOÀI-DUNG, HOÀI-MỸ, BÍCH-VÂN, NGỌC-CẢNH, NGỌC-CHÍNH

Các bạn: TƯ EM, QUANG-PHỤC, VĂN-SA, VĂN-KHOE, HAI TIỀN, VĂN-SANG, VUI TƯƠI,
TÂM TÝ, TÂM TRÔNG, NĂM NHI, VĂN TẤN

Những soạn-giả được quý đồng-bào tín-nhiệm: NGUYỄN-HUYNH, ĐIỀU-HUYỀN, QUANG-PHỤC, ĐỖ-QUYNH,
SONG-HUYNH sẽ thi đua sáng tác những vở hát hấp dẫn, linh động.

Đồng bào Tây Ninh sẽ vui suốt mùa Xuân, hãy hẹn nhau đi xem các vở:

CHIẾC NHẪN KIM CƯƠNG — TÌNH TRONG MÁU LỬA — HẸN NGÀY CHIẾN THẮNG
TÌNH SƠN NỮ — MÙI TÊN VÀNG — MẸ GHẺ CON CHỒNG — ĐƯỜNG VỀ CỎI PHẬT
PHÙ-TANG CÔNG CHÚA — TỔ-QUỐC TRÊN HẾT — CHƯƠNG DƯƠNG THẦN NỮ

CHẾ - TẠO.

ĐỦ
CÁC THỨ MÁY

XUỐNG KỸ - NGHỆ

NGUYỄN - VĂN - NỮA

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

408

HẬU - GIANG
CHOLON

TIẾNG mái chèo khua lôm bôm, đều đều. Vân yên lặng, dựa đuôi thuyền, đưa mắt nhìn những cánh bèo đơn độc, bấp bênh, lạc lõng trên dòng sông Nhuệ hiền từ, không sóng lớn. Chàng nhếch miệng cười, thoáng tưởng thân mình cùng một kiếp bèo, nhưng cánh bèo ấy bị dòn dập, đầy trong dòng chảy xiết, mạnh như thác lũ, tựa thế phong ba.

Đã bao lá mùa Xuân rồi Vân quần quai trong cuộc đời chinh chiến, trong kiếp sống đau thương bên những điều tàn c a thế sự.

Hôm nay, Vân về nhà Cường ăn Tết vì chàng nhớ tới một buổi tàn thu, trên ngọn đồi gió lộng, thông reo, chàng gặp Cường, Robert Cường, anh chàng Việt Nam từ cái tốc tới bàn chân, mà lại có cái tên như Tây Phương ấy, đã nắm chặt tay Vân, mừng tủi:

— Kìa Vân! Sao lại có cuộc gặp gỡ quái dị này nhỉ?

Rồi anh thở dài:

— Gặp Vân, mình lại nhớ tới cái công trường Đại học Hà Nội, thế mà đã bao nhiêu là thời gian rồi! Hết! Hết tất cả! Khỏi lửa, tang tóc, bây giờ tìm đâu thấy Hà Nội của Vân, của Robert Cường nữa nhĩ...

Cường ngừng lại, ngừng mắt nhìn dáng trời giờ bạo, cười rú lên một hồi như con đười ươi hú lặn mặt trời, anh nắm chặt lấy tay Vân, ngật ngào:

— Ô hay! Chính mình cũng chả hiểu tại sao mang cái tên một nửa Tây Phương mà mình lại là đa vàng, mũi tẹt? Ba mình, một ông quan phủ cũ, cũng là người Việt mà, Ba mình vừa chết trong cuộc chinh chiến vừa qua.

Vân đã lặng yên bên người bạn mà anh chắc rằng đời gã thấm nhiều nước mắt. Đôi bạn gặp nhau, sống với nhau trong một « bản » vùng Việt Bắc, nước độc, gió to, mà cũng lắm « mít tinh » theo phong trào mới, được đến gần tuần lễ.

Phút chia tay. Cường đã mang lên vai cái túi dề bết bụi đường dài, nắm lấy tay Vân:

— Chờ tới khi nào, Vân ơi, cho tới khi nào anh ngán mùa Đông lạnh, anh hãy xuôi về với tôi. Nhà tôi là một toà lâu cổ, nhiều cây, giữa làng Cự Trần. Làng Cự Trần dựa lưng bên dòng sông Nhuệ sóng êm. Chúng ta sẽ lại sống bên nhau, Vân nhé! Sống với nhau trong dịp Tết này cho đỡ lạnh.

Thế rồi đôi bạn chia tay hai ngã.

Cho đến hôm nay, gió Đông tàn lạnh như cuộc đời của Vân. Hai mươi tám Tết...

Lại một cái Tết mờ chính biến...

Vân thở dài, hình dung tới nét mặt lạnh lùng của Cường.

Bất giác, Vân tắc lưỡi:

— Ừ thì sống với Cường cái Tết này xem sao. Vân lơ đãng nhìn hai bên sườn đồi dài như bậc trường thành, cỏ mọc xanh mầu tươi thắm.

Từ trong khoang thuyền, một cái mặt xanh xao, gầy guộc của mụ nhà quê thò ra ngoài, mụ ngẩng nhìn Vân:

— Anh làm ơn đưa giúp tôi cái bị, gói rét quá!

Gió lạnh trên sông làm mụ run cầm cập.

Vân cúi nhặt cái bị theo tay trở của người đàn bà.

Chuyến dò dọc đang lặng lẽ, bỗng chaoàng lên như trẻ ngủ gật rật mình. Có tiếng người nheo nhéo:

— Bác lái ơi! Đạp bên chợ Viên Đình chưa? Đứng chờ quá nhé!

Bác lái đỏ nhò toẹt bài nước bọt xuống dòng sông nước chảy, chóng lỏn:

— Còn soi!

Vân mỉm cười nhìn gã:

— Từ đây tới làng Cự Trần còn xa không Bác?

Gã lái đỏ đưa tay hất cao vành nón rách, nhìn chàng:

— A! Anh về Cự Trần đấy à? Làng tôi đấy... chả xa đâu, chỉ vào khoảng xế chiều thôi.

Gã soi mới:

— Anh về nhà ai bên Cự?

Vân nhìn tay chèo đưa đây:

— Nhà một người bác ạ!

Gã lái đỏ nheo cặp mắt:

— Ai đấy nhĩ?

— Nhà... cái nhà lâu cổ, có nhiều cây ấy mà!

Gã lái đỏ reo lên:

— A! Thế là nhà mẹ con cậu Cường, ý hử?

Vân ngạc nhiên:

— Phải đấy, sao bác biết?

— Chuyện!

— Chuyện sao?

— Hôm nào nhà cậu ấy chả mua cá của nhà tôi!

— À, ra thế!

— Anh là bạn của cậu Cường à?

Không đợi Vân trả lời, gã lái đỏ kẻ lờ:

— Cậu ấy là con lão quan phủ ngày xưa đấy, nhà giàu lắm.

Gã lái đỏ phổng sào, lái mũi thuyền cặp bến, lớn giọng.

— Tới bến chợ Viên Đình rồi đấy, « yêu cầu » bà nào lên thì lên đi.

Mấy mẹ nhà quê lom khom từ trong mũi thuyền bò ra, quây gánh nặng nề lên vai và khó nhọc bước lên sườn đồi.

Gã lái đỏ bóng quát lên:

— Nào, bà đi sao, sao lại già

có hai đồng thế này? Ai chèo cho bà?

Mụ nhà quê nguàng một cái:

— Ôi dào! Một khúc gỗ ấy mà.

Gã lái đỏ chu chéo:

— Này, này, « yêu cầu » trả thêm đi nhé! Tôi tuyên bố

đề bà biết là đừng có làm cái lỗi... thế nhé!

Mụ nhà quê bất giác phải đặt gánh, moi ruột tợng, ấn vào tay gã lái đỏ mấy hào lẻ:

— Thì đây, năm hào nữa, một quãng gỗ ấy mà...

Mụ nguyệt dài một cái, nẻo cao vẩy nàu, rồi quảy gánh đi thẳng. Con đò lại chéo mũi ra giữa dòng, lướt trên mặt sông.

Gió lạnh, vài con chim bay ngang nền trời, kêu riu rít.

Gã lái đỏ im mãi, bỗng hắng giọng nhìn Vân:

— Sắp tới Cự rồi đấy!

Đứng trên mặt đê, Vân sọc lại chiếc ba lô, thở mạnh, kéo cao cổ áo « lu đông » cũ kỹ lên quá gáy. Anh soa tay nhìn về phía trước, nhớ tới lời dặn của

gã lái đỏ:

— Anh cứ thấy cái làng nào có nóc nhà thờ cao vợi ấy, đấy ngay cạnh cái làng có nhà thờ

ấy là làng Cự.

Vân mỉm cười, thăm nghĩ:

— Chưa chiều đâu, còn sớm chán!

Vân bước xuống chân đê, đi trên con đường đất đỏ, ngoằn ngoèo, gồ ghề nốt chân trâu, giữa vùng đồng ruộng.

Thỉnh thoảng anh mới gặp một người nhà quê đi ngược lại, phía anh, họ co do trong

manh áo nâu dây cộc, vá víu.

Vân cúi đầu rào bước, mắt anh bỗng vương phải đôi chân

khò khằng, sạm nâu, vẩy đất bùn khô sạm.

Một giọng nói quê mùa, lấy vẻ hống hách, oai hùng hỏi

Vân:

— Đồng bào đi đâu? Yêu cầu cho xem « đảm phụ ».

Vân bật cười, ngừng nhìn thẳng vào cặp mắt soi mói của anh du kích xà. Vân yên lặng,

móc túi đưa giấy cho anh du kích.

— Tên đồng chí là gì?

Vân mỉm cười:

— Hoàng Văn.

Anh du kích trao trả mảnh giấy cho Vân, quan trọng:

— Đồng chí đi đâu bây giờ?

Vân vẫn giữ nụ cười:

— Về thôn Cự anh ạ, nhân

thề, anh làm ơn chỉ dùm lối về thôn.

Cặp mắt quê mùa của anh du kích vẫn rơi vào Vân:

— A! Đồng chí về nhà ai bên Cự?

— Nhà cậu Cường.

Anh du kích bỗng hất hàm, như định gây sự:

— Cậu Cường! Con lão quan phủ ngày xưa chứ gì? Về

Lời tòa soạn.
Lại một lần nữa, chúng ta cùng nhau mừng đón một mùa Xuân mới, mùa Xuân tươi bừng trong Thanh-Bình an-lạc.

Nhưng, trước đây, khi khói lửa còn mù mịt, thì tất cả chúng ta đã sống qua những mùa Xuân u tối, những Mùa Xuân Không Hoa mà Huy-Sơn nhắc lại với chúng ta trong tân-truyện bi-thương này.

XUÂN-DÂN-TỘC

lên Cự mà hỏi! Đây không biết!

Vân vẫn cười:

— Cảm ơn anh.

Thế rồi Vân cũng đã bước qua ngưỡng cửa tre già thôn Cự, ngừng lại trước ngôi nhà rộng rãi, rậm cây, sau vài lần ngừng chân, giờ thẳng hai tay lên trời để công an khám xét.

Vân nhìn qua cánh vườn nhiều hoa đẹp. Trang tòa nhà

tò kính này làm sau mà yên lặng đến thế. Thoáng thấy bóng một

mụ già lom khom bên những gốc cây cần mồi.

— Cụ ơi! Tôi hỏi một tý.

— Mụ già quê mùa héch cặp mắt bé nhỏ, hấp háy nhìn ra;

giọng mụ khàn khàn:

— Ai đấy? Ai hỏi gì thế hử?

— Cụ làm ơn bảo với cậu

Cường là có người hỏi.

Mụ già không đáp, quay vào

phía trong, gọi:

— Cô Hương ơi! Ai hỏi...

Một thiếu nữ tóc đen huyền

óng ả trong chiếc áo cánh lụa

nâu bước ra, lạnh lùng nhìn

Vân.

Vân ngạc nhiên, yên lặng,

thiếu nữ có một vẻ đẹp lạ thường

làm chàng cảm động.

— Ông... Thưa ông hỏi ai?

Vân ngập ngừng:

— Thưa cô, tôi muốn gặp

Cường, tôi là bạn Cường.

Trên vành môi thắm đỏ của

người con gái bỗng nở một nụ

cười:

— Rước anh vào chơi.

Cánh cửa gỗ nặng nề hé mở.

Vân bước vào, theo người thiếu

nữ thanh thanh đáng liêu.

Chàng thăm nghĩ:

— Con bé đẹp thế! Sao

Cường chẳng giống em nó tí nào.

Thiếu nữ: Hương, bỗng quay nhìn chàng, cười và mời chàng

ngồi đợi trên phòng khách.

Vân ngồi nhìn theo bóng nàng

chợt tới khi bóng nàng khuất hẳn

sau hàng cây đậm lá. Chàng thờ

dài nhìn quanh gian phòng khách

rộng, cổ kính.

Trời đã về chiều, sương bắt

đầu xuống, mờ ảo, lạnh lùng.

Gió... hàng cây tốt lá rạt rào:

— Ô kìa! Cổ nhân! Lâu

lắm đấy nhé... Tôi vẫn nhớ cái

tính không bao giờ thất hẹn của

anh.

Vân ngạc nhiên nhìn ra,

Cường vồn vỏi tới bên, xiết chặt

tay chàng cười hỏi, Cường quay

lại phía Hương?

— Cô mang tách xuyên ra pha

hộ anh ấm chè.

Hương « vâng » nhẹ rồi bước

đi.

Vân mỉm cười nhìn bạn:

— Cường đang làm gì vậy?

— Cậu á, Vân à...

Rồi Cường cười vang lên

một hồi, nheo mắt khoát tay.

— Khương Thượng xưa kia,

ngồi câu bên bờ sông. Vì đợi

thời chờ Minh Chúa, có sông

rộng, dài. Nhưng Robert Cường

cùng câu cá mà lại ngồi bờ cỏ,

bên mang ao tù, không có sông,

lôm bôm vài con cá dĩa và không

chờ gì cá... không có gì để chờ

đợi cả...ha...ha.

Cường cười rú lên, nhả

mặt nhìn Vân, nói như cướp lời:

— Không ư? Tôi đợi cái

cốc gì bây giờ...Thời nào?

Chúa nào?

Hương bước vào, đặt khay

trà bốc khói thơm ngào ngạt trên

mặt bàn dài.

Vân bỗng hỏi:

(Xem tiếp trang 40)

— À ! Thế nào ? Cụ nhà
dâu, tôi vô ý quá !
Cường nhất một chén trà nhỏ
đặt trước mặt bạn :
— Mẹ tôi đang tụng kinh anh
a... lát nữa...

Trời tối hẳn, gió vẫn rạt rào...
Đêm 28 Tết, không gian tĩnh
tối. Trong không khí tịch liêu
nơi thôn dã, tiếng côn trùng reo
lên một khúc nhạc sầu vãn cổ.

Đôi bạn bỗng ngưng chuyện,
nhắm nháp từng ngụm chè thơm
đượm.

Ngoài ngõ tối, có những tiếng
guốc nện vang trên đường làng
lát đá, thỉnh thoảng, âm thanh
ròn rã của những tràng vỗ tay
theo gió vọng về trong căn phòng
khách yên lặng này.

Đôi bạn nhìn nhau, Cường
thấp giọng :

— Họ diên kịch đấy !
Có tiếng dế lép bộp. Văn
quay lại : một bà cụ hiền từ
bước ra, anh kính cần chào.

Cường giới thiệu :
— Thưa mẹ, đây là Hoàng
Văn bạn học cũ của con.

Cụ bà cười thân mật.

— Con đến chơi với em,
quý hóa quá !

Rồi cụ bỗng thấp giọng :

— Ở đây sợ lắm con à,
nhưng chả ngại...

Thế nhưng sống trong tòa
nhà cổ kính của mẹ con Cường,
Văn tự nhiên cảm thấy buồn
nản, tuy cũng thật mới mẻ, đưa
hành, bánh trưng xanh và câu
đối đỏ... Nhưng anh cảm thấy
ở nhà bạn một sự tĩnh mịch lạ
thường, trừ anh và bạn ra, có
lẽ suốt ngày ít ai chịu lên lời.
Một nỗi u hoài thấm nhuần cả
khu nhà rộng.

— Có thể thôi ư ?

Đôi khi Văn đã hỏi Cường về
sự im lặng dị thường này.
Cường đã chỉ cười như mèo
đau khổ :

— Những con người, đang
lâm lụi sống trong nhà này, tuy
là một khu trại nhỏ giữa thôn
Cự, nhưng thực ra là một
hoang đảo giữa Đại dương.

o o

TRUYỆN NGẮN (tiếp theo)

Giữa đêm trừ tịch, đã lâu lắm
Văn mới sống, một đêm giao
thừa tôn nghiêm và đầm ấm của
bầu không khí gia đình. Bàn thờ
khói hương nghi ngút, cặp nến
đỏ bập bùng, Cụ Bà ngồi tụng
kinh trên sập gỗ, Văn và hai anh
em Cường ngồi vây quanh chiếc
bàn tròn uống từ ly trà nồng
đượm.

Tự nhiên Văn có một cảm
giác nặng nề mờ phủ khắp linh
hồn. Cứ thế, anh cùng gia đình
Cường ngồi đón phút tống cựu
nghinh tân.

Sáng mùng một,

Gia đình Cường có vẻ sống
hơn một chút. Họ chúc nhau
những điều đơn sơ nhưng thành
thực.

Nhiều lúc Văn đã muốn ra
đạo quanh làng xóm, nhưng lại
chối vì Cường không chịu bước
chân ra khỏi nhà.

o o

Đêm mùng ba Tết...

Một tiếng nổ xé màn sương
lạnh, phá canh trường.

Cả thôn Cự choàng tỉnh dậy.
Tiếng súng đủ các cỡ vẫn cứ
khu dồn trong đêm tối.

Dân làng nhốn nháo, kêu la.
Cả nhà Cường choàng dậy, kinh
hoàng. Văn chạy lại nắm chặt
lại năm chặt lấy tay Cường.
Đôi bạn khẽ kêu :

— Chết rồi ! Khói lửa !

Súng vẫn nổ xung quanh thôn
Cự hiện lãnh, hòa với tiếng
trẻ khóc tiếng người kêu, ghê
rợn và tang tóc.

Cường cứng cõi hồ cả nhà
chạy trốn. Hương tãi mặt hãi
hùng. Văn tút tút :

— Cụ đầu ? Cụ đầu ?

Anh em Cường cùng Văn,
xô vội cửa gian nhà thờ.

Họ bỗng ngừng lại, kinh
ngạc, cụ bà vẫn điềm tĩnh ngồi
tụng niệm trước bàn thờ nghi
ngút khói hương, trong khi sáng
ngoài kia dồn vang hung bạo.

Hương cuống cuống :

— Thôi mẹ ơi ! Chạy đi !
Không chết cả bây giờ !

Cường tới bên mẹ :

— Mẹ ! Thôi chứ, ta chạy
thôi mẹ ơi, ra tro cả bây giờ.

Hàng ngàn tiếng nổ vẫn ầm
vang. Thôn xóm hầu như chẳng
còn ai. Văn năn nỉ :

— Con xin cụ, cụ để chúng
con dẫn cụ tạm tránh chốn bình
lửa này, tìm cái sống đã.

Cụ Bà ngừng tiếng mõ, lạnh
lùng nhìn ba người :

— A-di-đà-phật ! Các con
hãy nghe ta, các con nên lánh
đi thì hơn. Ta già quá rồi, có
sống nay thì cũng phải chết mai,
chả ngại, ta đã đợi cái phút này
từ hồi khói lửa... Hãy đi đi các
con, hãy nghe ta. Để yên cho ta
được thanh thần cầu Phật Tổ,
được chết cho linh hồn ta mát
mẻ, ta già lắm rồi...

Đạn vẫn réo lên, gieo chết
chóc.

Hương run sợ, nức nở :

— Kia mẹ, con lạy mẹ, mẹ
đi với chúng con đi !

Cường dục dả :

— Mẹ, đừng làm thế, chưa
xót lòng chúng con đi mẹ.

Văn ngâm ngùi :

— Lạy cụ... cụ...
Cụ Bà vẫn lạnh lùng khắc
khò :

— Không, không ! các con đi
ngay đi. Mẹ đã quyết... A di
đà phật !

Những tiếng hò hét kinh hoàng
bỗng vang réo lên. Súng vẫn nổ.

Ba người cố ý năn nỉ, nhưng
cụ Bà lòng chẳng chuyển, luôn
miệng cầu :

— A-di-đà-phật...

Ngoài ngõ tối đã vang lên
những tiếng gót giày, ba người
cùng sợ hãi.

Một tiếng nổ vang trời,
chuyển đất.

Hương bỗng kêu thét lên :

— Chết rồi !

Hai người ngoảnh lại,
Hương đã ngã đi. Phía sau
nâng cánh cửa gỗ còn rung
chuyển.

Mắt Văn quắc sáng, anh vội
vàng :

— Họ bắn gần vào nhà ! Ta
đi !

Văn cúi còng Hương lên
vai. Cường cay đắng nắm tay
mẹ già :

— Con lạy mẹ...

— A-di-đà-phật...

Văn thận trọng khom lưng

nhẹ bước. Cường kéo mạnh
tay Văn :

— Ra lối này :

Đôi bạn rạch lá cây hàng rào
lấn vào bóng tối, thoát được
ra cánh đồng mạ ướt.

Bình yên !

Hương đã tỉnh lại vì những
tiếng nổ xé màng tai. Nàng sợ
hãi, cố sức bò sát bên gốc mạ
theo Văn và anh.

Họ cứ bò mãi, Ôn trời che
ba kẻ cùng sống sót.

Quân lính, binh đao hầu như
đã vào cả trong làng.

Xa làng lắm, họ ngừng lại.
Hai khuôn mặt trai tráng như
căng ra, quá tải tể uất hận.

Hương khổ sở, đôi mắt người
thiếu nữ đẹp nhòa những lệ.
Nàng gục vào vai anh nức nở :

— Mẹ đầu anh ơi ! mẹ ơi là
mẹ ơi...

Một tiếng nổ vang lên. Ba
cặp mắt rời về làng. Cường,
Văn bỗng mím chặt môi.

Hương rú lên, khủng khiếp :

— Trời ơi ! đúng nhà ta rồi.

Mẹ ơi là mẹ ơi.

Nàng gục đầu trên vai anh,
thôn thức từng hồi.

Văn lặng lẽ nhìn vào màn
đêm đầy đặc mặt mừng, buồn
tiếng thở dài nào nuốt...

Của

ĐÌNH-BẢNG-PHI

THƠ

NHỮNG VẦN THƠ XANH

LẦN TRANG TÌNH SỬ

Hận Đồ Bàn

Huyền-Trần hai tiếng còn vang mãi,
Như gọi cho ai một mối sầu !
Chức nữ Ngưu-Lang đành cách biệt,
Lệ tràn hòa lẫn giọt mưa ngâu.
Những tưởng trăm năm một mối tình,
Cùng ai vui hưởng mộng ngày xanh.
Mơ duyên hạnh phúc, đôi tài sắc,
Muôn thuở xe sương sợi chỉ mảnh.
Hôm ấy lời nguyện ước nước non,
Đề gì lay chuyển tấm lòng son.
Ai hay tạo hóa đành cay nghiệt,
Khến khách chung tình dạ héo oen,
Giông gió khi không dấy đất bằng
Duyên tình tan vỡ, tức hay chăng ?
Hai châu Ô Ly, bao nhiêu giá ?
Nó đòi cho cam : một ả hằng.
Bên tình bên nước lấy gì cân ?
Tráo chác làm chi hỏi thế nhân ?
Nát dạ anh hùng con tiên biệt
Cần răng cho vẹn chữ quân thần.
Trách bến chia ly lu-ai dậm trường,
Sạt sạt lệ ngọc nặng niềm thương
Thuyền đi xa mãi và xa mãi,
Đề kẻ có đơn đứng ngó ngang.
Những lúc đau thương nát cõi lòng

Trách trời, trách đất, trách móng
lưng.
Ô hay, tạo hóa trêu người nhĩ ?
Đem khách nam nhĩ cợt má hồng.
Ai đem công chúa đến Đồ Bàn ?
Trong tay phải có binh hùng mạnh.
Quyết giết cho tan lũ giặc Chăm.
Canh cánh bên lòng nhớ bóng ai,
Còn đâu mong thấy cảnh chương đài.
Tâm tình muốn gửi cho người ngọc,
Biết phải nhờ ai lướt dặm dài ?
Những tưởng nàng yên phận xướng
tây,
Quê người rức rờ chức oai hương phi.
Quên đi một mối tình ngang trái,
Đề lại quê nhà... lác biệt ly.
Bồng đầu tin dữ lại đưa sang,
Sổ kiếp hồng nhan chịu dẽ đang.
Cớ lẽ trời kia đã đòi ỷ,
Xui cho đôi lứa nổi cung đàn.
Thuyền tình thoát tục về đâu nhĩ ?
Đem đến phương trời bóng dáng xưa
Hạnh phúc giờ đây tìm thấy lại,
Hương tình men rượu khiến say sưa.

ĐÌNH-BẢNG-PHI

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Hàng L.Y-CHII (Opticrit)

BÁN CÁC THỦ MẮT KIẾNG KIỂU 1958
RẤT TỐT GIÁ RẺ

416-418 đại lộ Đồng Khánh — CHOLON

Xuân Mậu-Tuất

Xin trân trọng kính - chúc các
giới : Công — Thương — Kỹ-nghệ
gia, một năm đầy Hạnh-Phúc, phấn
khởi, phát đạt đề phụng sự Gia-
Đình và Tổ-Quốc.

HOÀI-THANH

ĐĂNG-PHÁT

33, ĐƯỜNG BÙI-VIỆN — SAIGON

Điện thoại : 21.759

Cung Chúc Tân Xuân

Chuyên môn bán phụ tùng xe hơi

Renault 4, Peugeot 203 và các thứ Camion

CUNG CHÚC TÂN XUÂN
XUỐNG SẢN XUẤT :
ÔNG AM THANH
(Pots Silencieux)
ÔNG DÂN THANH
(Tuyaux d'échappements)
Giám đốc : Trần-Minh-Ngọc
36111 Phố Định — CHOLON

Một địa chỉ mà quý Ngài đã
tín-nhiệm :

XUỐNG

Nguyễn-văn-Nở

168, đường Minh-
Phụng — CHOLON

TRONG năm 1957 vừa qua, những hoạt động văn nghệ tuy không sôi nổi lắm song đi qua các hiệu sách, chúng ta cũng đã nhận thấy có một sự tiến triển khá quan, so với năm 1956.

Những nhà xuất bản và những tạp chí văn nghệ xuất hiện nhiều thêm. Điều đặc biệt trong năm rồi là sự hiện diện của Trần văn Trạch trong hàng ngũ báo giới. Từ *Màn ảnh sân khấu* do bạn chủ trương đã chiếm được một số độc giả đáng kể trong số những tờ báo mà hình thức và nội dung tương tự.

Các tuần báo đua nhau tranh giành độc giả một cách rõ rệt, vào khoảng từ giữa năm đến cuối năm. *Làng báo* đã đứng là một cái chợ để cho người mua kẻ bán bớt một thêm hai với nhau. Từ nọ tặng bản đồ thì tờ kia cũng tặng ảnh nghệ sĩ. Tặng ảnh in chân rồi người ta đưa rửa ảnh để tặng. Khổ ảnh từ 4x6 vệt tiến tới 6x9 rồi lại bày ra xô số... Chưa bao giờ lại có một hiện tượng kỳ lạ như vậy xảy ra trong làng báo xứ này. Độc giả băn khoăn không hiểu rồi đây, các ông chủ báo sẽ còn có những « phép tắc » nào nữa ! Và, những người cầm bút thì giật mình lo ngại vì thấy rằng độc giả mua báo không phải là văn minh mà là...

Bên thêm năm mới, mong rằng qua năm Mậu Tuất này, tình trạng trên sẽ không còn nữa.

— Trong khi các báo đua nhau tặng ảnh nghệ sĩ bằng đủ mọi cách như vậy thì mĩa mai thay các rạp chiếu bóng phải ngưng phân phụ diễn tân nhạc. Các nghệ sĩ ôm bụng kêu trời không thấu. Thiếu đất dụng võ ở thủ đô, nhiều nhóm tài tử tân nhạc đã phải tổ chức đi trình diễn tại các nơi xa.

— Về phần Nhạc phẩm năm rồi, không có gì đáng nói đến ngoài những bản nhạc dân ca loại Mambo. Một phần vì các nhạc sĩ đã cạn hứng sáng tác vì thiếu người trình bày, một phần vì một số nhà xuất bản nhạc chỉ tính chuyện in những loại nhạc đang được sùng thịnh là thứ dân ca Mambo kể trên.

— Đồng thời, số tiêu thụ bị sút kém nên nhà xuất bản Nhạc nào cũng cảm thấy dè dặt, ngại ngần mỗi khi tính chuyện tung ra thị trường một tác phẩm mới.

Đề chờ coi, năm Tuất này tình hình tân nhạc có sáng sửa thêm chút nào chăng ?

— Năm 1957, những nhà xuất bản này có vẻ hoạt động ráo riết:

- Sống Mới
- Trùng Dương
- Lá Dâu
- Dân Ta

— *Sống Mới* từ đầu năm chỉ in sách giáo khoa vào khoảng từ giữa năm trở đi mới bắt đầu trình bày với độc giả hai loại sách:

- 1) — Loại Tinh Hoa
- 2) — Loại Văn Nghệ.

Loại sách Tinh Hoa, giới thiệu với độc giả những áng danh văn cổ kịch. Những tập biên khảo văn chương.

Loại Văn Nghệ mỗi tháng ra một kỳ, mỗi kỳ in trọn một tác phẩm của một nhà văn hiện đại.

Trùng Dương cũng xuất bản hai loại. Một loại giới thiệu những Nhạc phẩm và một loại

giới thiệu những văn phẩm. Cuốn tiểu thuyết in gần nhất của nhà Trùng Dương trong năm rồi là cuốn *Bảo Rừng* của Nguyễn văn Xuân.

— *Còn Lá Dâu* do Thẩm Thệ Hà chủ trương chuyên xuất bản tiểu thuyết.

— *Dân Ta* vào khoảng giữa năm mới hoạt động, tung ra thị trường ba tác phẩm của Nguyễn Vỹ.

— Về phần thơ, trong năm rồi, chỉ lác đác thấy xuất hiện một tác phẩm của Bằng Bá Lân một tác phẩm của Nguyễn Sa và một vở kịch thơ của Anh Tuấn.

— Trong khi đó nhà xuất bản DÂN TỘC (của đôi Huyên Nhi—Ng-ang-Ca) chỉ xuất bản có mỗi một quyển « NGÔI TÙ KHÁM LỚN » của nhà chí sĩ Phan văn Hùm rồi ngưng hoạt động để lo liệu cho tuần báo TÂM NGUYÊN.

— Nghe đâu qua đầu tháng ba dương lịch, nhà xuất bản DÂN TỘC sẽ cho xuất bản quyển sách thứ hai. Đó là quyển « Cô Gái Côn Đảo » của Trần tấn Quốc !

— Nhà văn Mặc Thu là một con người nhiều hoạt động và hăng hái. Tiếc thay, năm qua như kỳ tuổi, anh làm ăn xuôi xẻ ! TRÚC LÂM TRÀ THẤT phải nhượng lại cho ĐỨC

QUỲNH, và anh chàng ca si nhỏ vóc, giọng to này hiệp tác với Mạnh Phát chấn hưng TRÀ THẤT TRÚC LÂM, sửa tên lại là phòng nhạc QUỲNH-PHÁT ! Chà tính cạnh tranh với nhạc sĩ Trần văn Lý hả ?

— Sự gia tân tiến Phạm văn Sơn vắng bóng trên trường văn trận bút khá lâu vì bận Mỹ-du trong vòng 4 tháng ! Bên kia phương trời tự do chẳng biết sử gia họ

Của THANH-NAM — HUY-SƠN
HUY-VÂN — TƯỜNG-LINH
(lượm-lặt)

— Ngoài sự thích ở vườn nuôi gà, ký giả Nguyễn ang Ca còn có cái thú viết tuồng ! Năm 19'7, anh sáng tác các vở « Viên Ngọc Rắn Thần » (cùng hợp với Viên Châu và Mộng Hùng) « Yêu Nữ Thần », Thiên Thần Trên Thiết Mả » và đã đưa cho ông Bầu Long vở : « Bóng người nữ gián điệp » (hợp soạn với Mộng Hùng) và trao cho Nghệ sĩ Ba Vân vở xã hội đầu tay « Những mảnh hồn tan nát ». Phải chăng nhờ vở « Yêu Nữ Thần » (Nguyễn ang Ca lãnh bản quyền trên 5 vạn bạc) nên chàng ký giả 75 kilô này say mê sân khấu hơn (thực tế mà) Đứng có vậy mà bỏ làm báo mất vui nhe bỏ !

— Chắc bà con trong làng đều chẳng quên Nguyễn đạt Thịnh, một cây bút trẻ tuổi từng gây sóng gió trong giới văn nghệ miền Nam và mai một tên tuổi luôn bởi loạt bài đã kích nộ của BẠCH SƠN và Nguyễn - ang - Ca ? (báo Ánh Sáng, năm 1951). Thịnh hiện là một quân nhân. Cuối năm 1957, Thịnh ở Pleiku Kontum và anh vừa trở lại đô thành đầu xuân con Chó ! Sau quyển « MỘT KHÔI TÌNH » (1957), Nguyễn đạt Thịnh định xuất bản QUÝ PHƯƠNG, một tiểu thuyết mà anh đặc ý nhất !

— HUY SƠN, năm qua không xuất bản một cuốn tiểu thuyết nào cả, tuy vậy, một năm Huy Sơn đã ngã hẳn về mặt xã hội, các truyện ngắn *đền đầu, nương đêm, hoa hèn, chuyện tình v.v...* của anh đăng trên các báo Bông Lúa, Tâm Nguyên v.v... đã chứng tỏ điều đó. Sang năm, nghe đâu, anh sẽ cho xuất bản cuốn tiểu thuyết xã hội đó là CHUYỆN TÌNH và ĐỢI MỘT MÙA HOA.

— THỂ PHONG đang cho in LƯỢC SỬ VĂN NGHỆ V.N. (tập III). Bao giờ anh em mới được đọc đây ?

— PHAN LAC TUYẾN, nhà thơ Quân Đội đang viết du Mỹ Quốc, cuối tháng 2-1958 anh sẽ về và không hiểu có làm *Bài thơ Texas* không ?

— Hội nghiên cứu Liên lạc Văn hóa Á châu vừa thành lập

do học giả NG-ĐĂNG-THỤC dẫn đầu, theo sau là cách anh PHẠM - VIỆT - TUYẾN, TRỊNH HOÀI ĐỨC v.v... người ta nhớ tới Văn nghệ Tập san và Câu lạc Bộ Văn nghệ năm 1956, không hiểu vụ này rồi ra sao đây ?

— Nhà văn LÊ-VĂN-SIÊU sau một năm hoạt động ghé góm đã trở về THỦ THIÊM định đường. Kỳ nào xuống núi chắc bà con còn được thấy Lê-văn-Siêu trở nhiều phép lạ lắm.

— DUY THANH có một bức tranh đẹp, gần với bức tranh của nữ họa sĩ họ HoVan ở phòng triển lãm đường Tự do trong dịp triển lãm của Hội văn hóa tháng 1-1958. Đẹp quá nhỉ ?

— QUỐC PHONG vừa thấy xuất hiện lại với tờ báo TRUYỆN PHIM và chức Tổng Thư Ký. Có phải đây là một hình thức quật khởi không hở anh bạn Quốc Phong ?

— Nhà CỘNG LỰC vừa nhận in tập truyện ngắn NGỎ HEP của NGUYỄN ÁI LỬ, bìa do Thái văn Ngôn trình bày rất đẹp.

— Gần cuối năm, nhà văn Tô kiều-Ngân bị lật xe, nhưng TÔ-LANG vẫn bình yên như thường. Rõ chàng tốt số !

BẠN ĐỌC CHÚ Ý :

Trong số TÂM NGUYÊN tái niên có đăng phương danh 100 bạn trúng thưởng

TÂM-NGUYÊN Sò 21

Từ hạng 1 đến 20, mỗi bạn được tặng 1 tập XUÂN DÂN TỘC. Từ hạng 21 đến 40, bạn được tặng sách của nhà xuất-bản ĐẤT NƯỚC; từ hạng 41 đến 100, bạn được tặng nhạc phẩm của nhà xuất bản TRÚNG-DƯƠNG.

Tâm Nguyên (tân niên)

Chấn chỉnh nội dung ! khởi sắc hình thức do Cò HUYỀN-NHI và NGUYỄN-ANG-CA trình bày sẽ làm hài lòng toàn thể bạn đọc !

Tâm nguyên

Cải tổ, bộ mới sẽ là tờ tuần báo: TÂM TÌNH PHỤ NỮ và TIẾNG NÓI HỌC SINH !

Xuân Nghệ - Sĩ 58

HOÀNG-SƠN chủ trương biên tập với sự cộng tác của các Văn Nghệ Sĩ trẻ tuổi :

SƠN BÌNH — HOÀNG-VÂN — LƯƠNG — VŨ BÌNH — ANH-LÂN — HOÀNG - THI - THƠ — NGUYỄN-HỮU - THIẾT — NGỌC - LINH — LÊ-LÂN...

Đặc biệt giá Bình Dân ! Một tập báo xuân có nhiều bài vô đủ loại !

Đồng bào thủ-đô đều hẹn nhau đến :

TÂM LỘ

Một từ quán có nhiều món nhậu ngon nhất thủ đô !

Địa chỉ : 262, đường Cống Quỳnh—SAIGON

CUNG-CHỨC TÂN-XUÂN

DÂN-KÝ TRÀ-TRANG

Chuyên-chế các thứ chè tàu
Hương-vị : thơm ngon

184 KHÔNG TỬ — CHOLON

Mỗi tuần nhớ
đọc tuần báo:

KHOẺ

Cơ - quan duy - nhất của giới
thể-thao Việt-Nam.

ĐINH-bộ-Linh : vị anh hùng đầu tiên của dòng dõi Vạn Thắng Hoa Lư đã thống nhất đất nước Nam, *thuở nhỏ là đứa trẻ chăn trâu.*

Bình định Vương Lê Lợi người áo vải đất Lam Sơn, lãnh đạo cuộc kháng Minh dấy dấy mười năm trường vào sinh ra từ, phát cao ngọn cờ độc lập trên toàn cõi nước nhà, *chỉ là một bác dân cày.*

Cụ Trần Trọng Kim không học trường cụ Đốc, cụ Nghè nào mà nghiên cứu về cổ văn hóa phương Đông hơn hẳn cả cụ Cử cụ Thám, để lại sự nghiệp đồ sộ cho đời sau, trong khi hàng vạn nhà nho làm môn đệ Không giáo hàng chục năm mà chẳng dùng sở học vào được việc gì ngoài công việc kiếm miếng cơm manh áo (1).

Xưa kia, có cậu học trò kiệt ở đậu chùa Long-Tuyền, đêm đến phải đốt lá đa thay đèn để *« sồi kính nấu sữ ».*

Sau công danh và sự nghiệp vẫn lên gần tới ngôi chót vót.

Nhà hùng biện Dêmôsthène, bỏ cõi cha từ năm lên bảy, người giám hộ chiếm đoạt tất cả gia tài của ông. Một hôm tại tòa án, ông nghe một trạng sư cãi rất hùng hồn. Dân chúng nói rằng vị trạng sư ấy đã thắng. Ông cảm hứng trước bài cãi tuyệt luân ấy, thế là ý tưởng muốn trở thành một nhà hùng biện, cứ nung nấu trong đầu óc ông hoài.

Cái đích tối cao đó ngày nào cũng vương vấn trong tâm ông. Ông cố gắng rèn tập, quả nhiên sau thành trạng sư. Nhưng những bước đầu của đời ông, sao mà chua chát, hăm hiu nhiều thế! Bại cái đầu tiên của ông, bị át hẳn đi vì tiếng cười chế nhạo xen lẫn tiếng la ó om xòm của quần chúng.

Thất vọng và tủi phận, lui thủ ông lang thang hết đường này sang phố khác, kéo dài hàng mấy tuần lễ. Cho đến khi, ông gặp bậc lão thành thiết tha khuyên nên tập trung nghị lực dấy thẳng những trở ngại buổi đầu. Dêmôsthène tỉnh ngộ trước lời khuyên vàng ngọc, bèn quyết công rèn luyện đêm ngày. Có ai điều cợt, ông *« mủ ni che tai »* không hề bận tâm tới. Nhiều khi ông tập diễn thuyết suốt ngày trong nhà hầm. Ông vẫn hơi ngượng ngùng khi nói, nên từ lần sau ngồi soi trong miệng để cổ nói cho thật sôi và rõ hơn trước. Khi dạo chơi ngoài biển cả, ông ngâm vang lên những bài thơ hoặc bài diễn thuyết, quyết làm át tiếng sóng oà oạt đánh dồn dập vào bờ. Sau mỗi lần chứng kiến một

NHỮNG CUỘC ĐỜI còn mãi với thiên - thu

Không thành-công thì thành nhân.

Tất cả những công trình vĩ đại ở đời phải chăng đều bắt đầu từ chỗ không thể được.

NGUYỄN-THÁI-HỌC

THOMAS CARLYLE

Bạn phải thay đổi, không phải chỉ ở tư tưởng mà là cuộc đời, không phải ở ngày mai mà ngay từ bữa nay, và không phải ở nơi khác mà chính ngay nơi bạn.

GASTON DUOTIL

Tặng CHÂU-SÁNG-THẾ, VŨ-THÁI-HUY.

NGUYỄN-TRƯỜNG-SƠN sưu tầm

cuộc bàn cãi sôi nổi nào, ông trở về phòng riêng, cân nhắc suy ngẫm chính chắn xem bên lý nào vững vàng hơn.

Nhờ biết bao cố gắng phi thường và nhân nại trường kỳ ấy. Dêmôsthène đã thắng được những nhược điểm trước đây của mình, và trở thành một nhà hùng biện đại tài, lừng lẫy danh thơm khắp bốn phương. Cho đến ngày nay, sau hơn hai ngàn ba trăm năm, hầu hết các nhà hùng biện trên thế giới đều nghiên ngẫm lại những bài cãi giá trị vượt bậc của ông.

Hoàng Đế Napoléon đệ nhất quý thời giờ đến nỗi...

Một bữa kia, ngài cho mời mấy vị thống chế lại hoàng cung hội ẩm với ngài. Mấy vị kia đến không đúng theo giờ đã ấn định, ngài điềm nhiên dùng bữa một mình.

Khi mấy vị kia tuần tự đến, lại nhằm lúc ngài ở phòng ăn đang thông thả bước ra phòng khách.

— Thưa các ông, Napoléon nói, giờ đối ẩm của chúng ta đã chấm dứt, và bây giờ chúng ta hãy tiếp tục làm việc.

Henri Kirke White học tiếng Hy Lạp trong những giờ đi và ở trường luật về.

Bác sĩ Burney trau dồi tiếng Ý và tiếng Pháp vào những buổi đi dạo chơi trên lưng ngựa.

Sứ gia Francis Parkman bị đau yếu một phần lớn trong đời ông. Đầu đến nỗi ông không thể làm việc liên tiếp trong 5 phút. Ông bị đau khớp xương đau bộ tiêu hóa và đau đầu.

Tuy thân thể suy nhược như vậy, ông vẫn viết được mười pho sách rất có giá trị (2).

Ông Frinet bị đau phổi nặng. Trong khi chờ từ thần lại rước đi sang thế giới khác, ông đem hết nghị lực dồn vào công việc giáo dục. Trong vòng 20 năm kiên chí không ngừng,

ông đã xây dựng được một nền giáo dục mà cả hoàn cầu phải nhiệt liệt hoan nghinh.

Tạp chí Science et vie (Khoa học và đời sống) của Pháp, ra tháng 3 năm 1956 cho biết: Năm 1956, các đại học đường

thợ máy, nhà buôn, giao thiệp với bạn hàng, tìm nguyên liệu ở thị trường. Ông hưởng quyền lợi 12 bằng cấp phát minh (2). Winston Churchill (cựu Thủ tướng Anh) trong trận Đại chiến thứ nhất 1914-18, phải một đạo

khoa học bên Hoa kỳ đào tạo được 22.000 kỹ sư (nên hiểu ngầm là nhân tài).

Phần đông những nhà thông thái ở Nhật và ở khắp thế giới ngày nay, chỉ mới 30 hoặc hơn 30 tuổi một chút.

Bác sĩ Decroly ngay từ năm lên 6 tuổi đã hiểu học. Từ năm 41 tuổi trở đi, ông hiến trọn tài sản và khả năng của mình cho tương lai đám trẻ thơ ở nước ông và khắp thế giới.

Ông là người đã khai sinh phương pháp dạy trẻ rất thích nghi với thời đại mới: *một phương pháp làm đảo lộn hẳn lề lối dạy trẻ cổ truyền ở khắp mặt địa cầu.*

Vicker dui hai mắt, điếc một lỗ tai, còn một nghe không được rõ, sức khỏe lại thiếu. Nhưng tiếng nói vẫn chắc chắn, trí óc vẫn sáng suốt và tinh thần vẫn mạnh.

Ông làm việc suốt ngày làm việc ngay ở trên giường nằm, ông thảo luận với kỹ sư, họa sĩ,

quân vào năm 1916 đi suốt từ Tây Âu sang Đông Âu dự chiến. Không may đạo quân viễn chinh ấy bị thua nặng nề. Tàn quân phải lần, lút, trốn tránh mãi mới rút lui nổi. Còn ông bị bãi chức Thủy sư đô đốc.

Ông về nghỉ tại quê nhà, lòng đầy phẫn uất. Ông đã tìm đủ mọi cách để khuấy khoả mà nỗi buồn vẫn nặng trĩu tâm tư. Cùng quá, ông đành đi lang thang trong vườn cảnh, thấy con gái cả đang mài miết vẽ. Ông đứng bước lại coi. Năm đó, ông đã

quá 40 tuổi. Được một lúc, ông thấy ngón tay muốn ngoặc vào ba nét. Và cứ thế mãi, sau ông trở thành nhà danh họa (3).

Thiên tài Gladstone, luôn luôn mang kẻ kè ở bên mình suốt đời cuốn sổ tay, và không bao giờ bỏ qua một phút rảnh rảnh để miệt mài làm việc về tinh thần.

Henry Ford vua xe hơi, chỉ được cấp sách đi học tới tiểu học. Nhờ tự học mà sau này gây nên sự nghiệp lừng lẫy khắp thế giới.

Hỡi người bạn trẻ thom-thom tình đất nước!

Qua bài sưu tầm quá ngắn này của chúng tôi, hẳn bạn đã nhận ra những gì tôi muốn được nói thẳng với bạn.

Tôi biết bạn còn trẻ lắm. Kia tóc bạn còn xanh, xanh niêm hy vọng nồng nhiệt ở ngày mai hùng sáng. Lòng bạn trình bạch như tờ giấy, ngát mùi hoa đào bừng thắm buổi đầu xuân. Chỉ bạn ấp ủ muôn vàng mộng đẹp, khinh thường tất cả gian khổ, xăm xăm tiến tới ngày mai. Mắt bạn sáng ngời như sao và chứa đựng cả một trời tin tưởng vô bờ bến vào chân nghĩa đời mình.

Bạn muốn, bằng cánh tay trẻ trẻ của mình, bằng trí óc sáng suốt của mình, bằng kiên nhẫn trường kỳ của mình, bằng con đường chân chính của mình... quyết tạo cho bằng được đời mình một sự nghiệp còn mãi với thiên thu, tồn tại với non sông nước Việt.

Trên đường dài thể-hiện mộng xuân tươi thắm của đời người bạn trẻ, tôi khép nép mượn bài này nung chí và giục giã bạn cứ mạnh bước, cứ vững lòng, cứ tin tưởng, cứ thẳng đường đi tới ngày mai.

Ngày mai có hoa tung bừng nở, có trái ngọt xum xuê cành lá, có cây lành san sát khắp nơi, có nhà nhạc vang lừng đây đó niềm nở chào đón người bạn trẻ sớm biết dâng mình cho những gì cao cả trên cõi thế.

Kính đề văn-hóa, mùa tin-tưởng NG-TRƯỜNG-SƠN

(1) Theo tài liệu của Nguyễn Hiến-Lê.

(2) Theo tài liệu của Thiên-Giang.

(3) Theo tài liệu của Tia-Sáng Đặc-San.

Hãng LÊ-CHUNG

— Chuyên sản xuất các thứ nệm cao su, bọt (caoutchouc mousse) lò tròn.

— Bán sỉ và lẻ, giá phải chăng.

— Căn nhiều Đại lý.

103 Tổng Đốc Phương — CHOLON

TRONG DỊP XUÂN VỀ VỚI NHÂN DÂN VIỆT-NAM CỘNG-HÒA

Hãng phim

VIỆT - THANH

Sẽ chiếu tại các rạp Thủ-Đô

Một phim đặc-sắc:

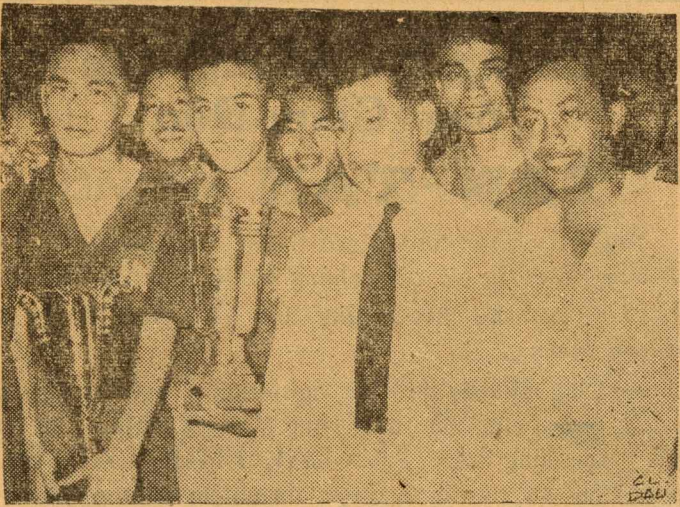
« ÔNG HOÀNG-ỐC »

Trong phim Cờ-tích Thần-kỳ « Nam-Hải Di-Nhân » sẽ đem lại cho quý ngài bất ngờ thú vị là vừa xuất hiện một tài tử « NGƯỜI KHÔNG LỖ » hoàn toàn Việt Nam cao 2 thước 20. Ở ngoại quốc cũng đã có những người Không lồ thì nay hãng phim tại Việt Nam hành diện tìm ra người không lồ chưa từng thấy... TẾT NGUYỄN-ĐÁN, TẾT MẬU-TUẤT, là một năm đem lại cho quý ngài một năm hứa hẹn vui tươi thanh bình, thịnh vượng trọn năm, quý ngài hãy xem phim « ÔNG HOÀNG-ỐC »; một phim do nhà soạn-giả DUY-LÂN là một cây viết khá nhứt... lại thêm nhà đạo diễn và phó đạo diễn GIA ĐÀM và CANH TÂN, từ kỹ thuật đến diễn viên chọn lọc như Văn Hùng, Trang Thiên Kim, Bảy Xê, Việt Hùng, Ngọc Phú, Ngọc Nuôi, Nguyệt Yển, và nhiều bản ca qua giọng ca cô Lê Liễu hiến cho quý ngài dịp xuân về...

Mỗi ngày
nhớ đọc

CÔNG-NHÂN

Nhật báo đứng đầu
do Trần-Tấn-Quốc chủ trương.

Trong cuộc chạ m vợt quố c-tế Việ t, Hoa, Mỹ mà thiế u-niên Lê-văn-Tiết đạ t giấ i quán quầ n !
 ông Nguyễn-đình-Quá t trao tặ ng nhữ ng phầ n thưở ng khích lệ cho đò n vợt nhằ .

Ở toàn cõi Việt-Nam hiện nay, nói đến các nhà trồng tía, vấn đề sản xuất cao su, phải nhớ đến ông NGUYỄN-ĐÌNH-QUÁT, một kinh tế gia lỗi lạc, một kỹ nghệ gia khét tiếng, một thương gia giàu kinh nghiệm mà cũng là một MẠNH-THƯỜNG-QUÂN đối với môn bóng bàn Việt-Nam.

Nước Việt-Nam cũng như nhiều nước khác ở Đông Nam Châu Á : Mã-Lai, Ấn-Độ, Tích-Lan, là nơi sản xuất cao su nhiều nhất thế-giới. Tổng-cộng số sản-xuất hàng năm của các quốc gia Đông Nam Á Châu lên đến tỷ số 95% cao su thế-giới.

Riêng Việt-Nam, nếu được khuếch trương thêm, nội chương trình khai thác các địa điểm nông nghiệp của Chánh phủ Việt-Nam Cộng-Hoà, vùng Banmethuot — Pleiku — Kontoum — An-khe cũng như vùng TÂY-NINH, sẽ biến thành những cánh rừng cao su, rộng bao la, bát-ngát, lũy ngọc thành vàng của quốc gia dân-tộc trong 1 ngày gần đây.

Có ai đi Bình-long (Lộc-Ninh — Hớn-quần) từ Dầu-tiêng qua Bến-cát, về ngõ Chân-Thành để đến Thủ-dầu-một, hoặc Bà-Rịa về Biên-Hòa, vẫn thấy rõ sản nghiệp của ông Nguyễn-đình-Quát, người Việt-Nam duy nhất có lối 10 đồn điền, chiếm gần hết hai tỉnh Bình-Dương (Thủ-dầu một) và Biên-Hòa.

Ở các đồn-diên của Ông Nguyễn-đình-Quát như BẮN-BẮNG, BẮN-MƯA, KERHUELLA, CHÁNH MỸ-HẠ, PHƯỚC-VINH, ROGER, CHÂU-AN-PHU...) mọi nơi đều tổ-chức rất chu đáo, đặc biệt nhất là mức sanh hoạt và đời sống tinh thần của anh chị em công nhân được lo lắng đầy đủ và nâng cao.

Tinh thần lao tư lương lợi và thẳng tiến cần lao là phương châm áp dụng của ông Nguyễn-đình-Quát trong công việc làm ăn, xử thế, đã giúp ông vừa thu đượ thành công rực rỡ trên con đường phát triển sự nghiệp vừa thu phục được nhân-tâm.

Chẳng những là một nhà kinh-tế lỗi lạc của Việt-Nam, tên tuổi của ông Nguyễn-đình-Quát còn được quốc tế quen biết, nhờ được mọi người tín nhiệm, giao phó cho ông các trọng trách mà chúng tôi xin đơn cử mấy thí dụ :

- Giám-đốc công-ty hầm đá Đồng-Nai.
- Giám-đốc công ty xây cất Đông-Dương.
- Giám-đốc hãng thầu xây cất.
- Giám-đốc công ty xuất nhập cảng Nguyễn-đình-Quát.

Giới thiệu quý bạn, một Kinh-tế-gia, Kỹ-nghệ-gia, Thương-gia và Mạnh-thường-Quân thể-thao xứ này :

ÔNG NGUYỄN-ĐÌNH-QUÁT

của b. b. p. v. TRUNG-TÂM

- Chủ tịch nghiệp đoàn khai thác cao su Việt-Nam.
- Cố vấn liên-đoàn thầu khoán Việt-Nam.
- Cố vấn liên-đoàn lao công kiến trúc Việt-Nam.
- Đại-diện công-dân thế-giới Đông Nam Á.
- Chủ tịch phong trào xây-dựng chính phủ liên bang thế-giới (chi nhánh Việt-Nam)

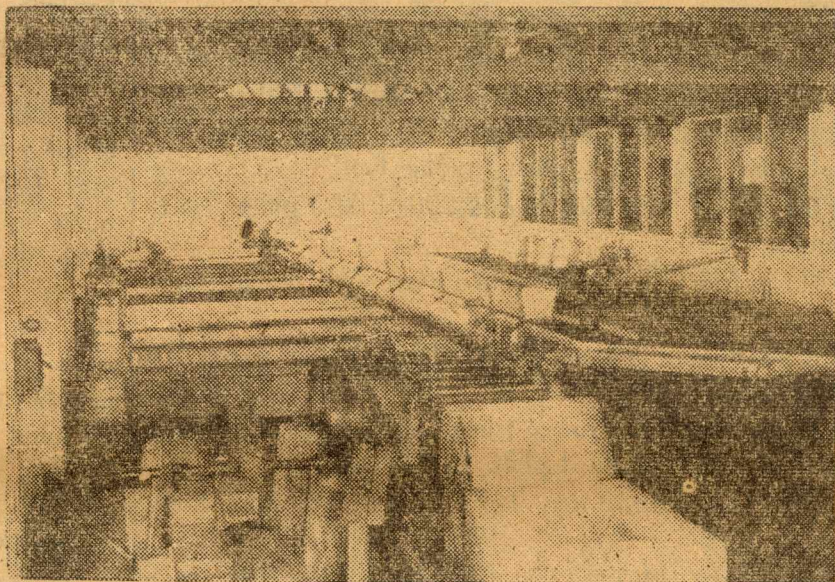
Một Mạnh - Thường - Quân của anh em bóng bàn

Trong các môn thể thao Việt-Nam, chỉ có môn bóng bàn là làm quảng cáo rất nhiều cho quốc gia V-N ở những kỳ quần hùng tụ hội, chạm trán với anh hào hoàn vũ, ghi đượ được chiến tích oai hùng nơi hải-ngoại, đành rằng nhờ tài nghệ xuất chúng của những ngự lâm quân : HÒA, TIẾT, ĐỨC, HẰNG, LIÊU, NGỌC nhưng

công trạng của những MẠNH - THƯỜNG QUÂN không phải nhỏ. Trong số các Mạnh-thường-Quân của giới bóng bàn, nếu ông Đình-văn-Ngọc đã góp nhiều công của giúp cho nền bóng bàn phát triển thì ông Nguyễn-đình-Quát không ngần ngại bao lần tưởng thưởng xứng đáng những đứa con yêu của làng vợt gỗ nói riêng và của giới thể thao Việt-Nam nói chung.

Chính nhờ sự ủng hộ tưởng thưởng của Mạnh - thường - Quân NG. - ĐÌNH - QUÁT,

ngôi sao Lê-văn-Tiết vợt ngời sáng lên, đem hy vọng lạc quan tin tưởng lại cho đồng-bào, sau bao ngày bị bỏ quên, bằng cách thắng một cách rõ rệt 3 danh vợt Buckiet (vô địch Mỹ quốc) CHUNG-TRIỂN-THÀNH (vô địch Hồng - Kong) Tiết-thủy-Sơ (nguyên vô địch của Á-Châu) trong một trận thư hùng ráo riết.

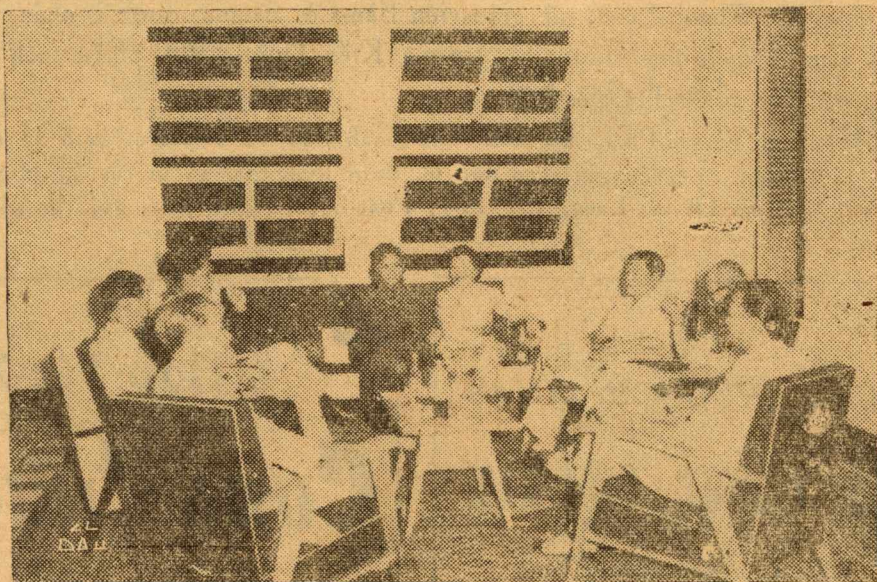

Nhà máy cán cao-su sở Nguyễn-đình-Quát

- Phó chủ tịch kiêm tổng thư ký ban chỉ đạo tối cao hội nạn nhân Cộng-Sản.

Với sản nghiệp to tát và những chức vụ quan trọng đang đeo đuổi, đủ chứng tỏ khả năng của ông Nguyễn-đình Quát và giới thiệu một cách hùng hồn ông với quốc dân đồng bào vậy.

Phòng tiếp
khách tại sở
Ng-đình-Quát

ĐẠI BỔ KIM-ĐIỀN

BỒ MÁU : CƯỜNG LỰC, BỒ THẬN, BỒ TIM

PHỤ NỮ NHẤT PHƯƠNG

Điều kinh, sửa huyết, khí hư, bạch đới, tử cung (Bán khắp nơi)

Nhà thuốc : 361, Phan-đình-Pùng — Saigon

Thuốc : Mồ Hôi Trộm

Hiệu KIM-ĐIỀN : trị bịnh con nít đồ mồ hôi trộm khi-đang ngủ, rất hay. Giá 25đ.

BAN NÓNG KIM-ĐIỀN : trị con nít nóng, ban làm kinh.

(Bán khắp các nơi)

Nhà thuốc : 361, Phan-đình-Pùng và Rison 146, Lê-thánh-Tôn — Saigon

Bất ngờ Cuộc thi lời bàn cuộc đua XE ĐẠP trong làng báo (Tâm-Nguyên số 22) được nhiều phần thưởng giá trị

- ★ Tổng số phiếu dự thi hợp lệ cuộc thi « Cuộc đua xe đạp trong giới báo chí thủ đô » là : 1296 phiếu.
(Không kể 221 phiếu không hợp lệ — không cắt phiếu)
- ★ Tổng số phần thưởng có trị giá 30.000 đồng.

Phương danh quý bạn trúng thưởng và tặng phẩm

- 1.— Ông Nguyễn-văn-Xuân chợ Giồng-ông-tổ Thủ-Thiên, đáp 1284 phiếu, cách 12 phiếu được 1 cúp bạc giá 3.200 đ của ông Triệu-văn-yên (nhà buôn thể-thao Emili Bodin) tặng và 1 phần thưởng Kol
 - 2.— Em Lâm-văn-Sự, 232/147 Bà Hạt, Chợ lớn đáp 1.270 phiếu, các 26 phiếu được nhà may Jean 54/11 Nguyễn-cư-Trinh Saigon tặng 1 áo chemise, được nhà chuyên môn bán thể-thao Văn-Bích tặng 1 quả bóng tròn và sách của nhà xuất bản Đất-Nước, 1 vé xem phim « Giọt mưa Ngâu » và phần thưởng Kol.
 - 3.— Em Trần-gia-Thịnh, 4 B 4, Hồ-ngọc-Cần, đáp 1223 phiếu, cách 73 phiếu, được nhà may Jean tặng 1 áo chemise, 1 vé xem hát (2 chỗ) do đoàn Kim-Chung tặng, 1 vé xem phim (2 chỗ) Giọt mưa Ngâu và 1 phần thưởng Kol và ông Mỹ Tín tặng 1 đàn mando. 1 vé xem đoàn Kim-Chung (2 chỗ) và 1 phần thưởng Kol.
 - 4.— Bạn Nguyễn-văn-Dề 34/Bis/K4A Yên Đổ, Tân-Định, 1215 phiếu cách 84 phiếu được ông Bàu-Yên (Emile Bodin) tặng 1 quả bóng
 - 5.— Em Lê-văn-Bảy, 40 Ngô-quyền, Mỹ-tho, 1120 phiếu, cách 176 phiếu được tặng 1 vé xem phim (2 chỗ) Giọt mưa Ngâu và 1 phần thưởng Kol.
 - 6.— Ông Nguyễn-Dần, Dương đường Đồn Đất, Saigon, 1102 phiếu, cách 194 phiếu, 1 vé xem phim Giọt mưa Ngâu và 1 phần thưởng Kol.
 - 7.— Thượng-sĩ Nguyễn-văn-Phát B. S. 403 866 kbc 4 200 1.500 phiếu cách 204 phiếu được phần thưởng Kol.
 - 8.— Cô Nguyễn-thị-Đào, An-Thuận Mỹ-Cây, 1.540 phiếu cách 244 phiếu, được 1 phần thưởng Kol.
 - 9.— Ông Nguyễn-văn-Nhứt Oknha-Phlong Phnom-Penh, 1020 phiếu cách 276 phiếu được 1 phần thưởng Kol.
- Đồng-hạng. — Em Dương-minh-Quân, học-sinh trường trung-học kỹ thuật Cao-thắng Saigon 1020 phiếu cách 276 phiếu 1 phần thưởng Kol
- 11.— Nghiêm-phú-Sân, 9, Đốc-phủ-Thổ, Phước tuy, 1674 phiếu cách 282 phiếu, được 1 phần thưởng Kol.
 - 12.— Ông Phan-chí-Hiếu, số 1 đường Hoàng-Diệu, Saigon 1.685 phiếu cách 389 phiếu, được 1 phần thưởng Kol.
 - 13.— Ông Nguyễn-hiếu-Nghĩa đường Đồn-Đất, 897 phiếu cách 399 phiếu được 1 phần thưởng Kol.
 - 14.— Ông Nguyễn-thanh-Phong, poste restante Dran, 1.781 phiếu cách 485 phiếu được 1 phần thưởng Kol.
 - 15.— Ông Huỳnh-quan-Chiếu 11/2, Thành-Thái, Phước-tuy, 1.876 phiếu cách 580 phiếu, được 1 phần thưởng Kol.
 - 16.— Bạn Nguyễn-thế-Ngọc 39 Minh-Mạng Đà-lạt, 1.964 phiếu cách 668 phiếu, được 1 phần thưởng Kol.
 - 17.— Cô Lâm-thị-Nguyệt, 342 C đường lộ Rèn Vĩnh-long, 1.968 phiếu cách 672 phiếu, được 1 phần thưởng Kol.
 - 18.— Ông Văn, hẻm 266 Pasteur Saigon, 600 phiếu 696 phiếu được 1 phần thưởng Kol.
- Đồng-hạng Cô Thanh-Loan, nữ giáo-viên Bàn-Cờ, Saigon, được 1 phần thưởng Kol
- 20.— Em Nguyễn-thị-Phương (?) trường Kiến-Thiết, 1900 phiếu cách 604 phiếu, được 1 phần thưởng Kol.
- AN ỦI.— Em Vũ-văn-Phan, học-sinh Văn-thanh đáp 1253 phiếu, cách 43 phiếu, nhưng không có phiếu gửi theo hợp lệ, được trúng giải an ủi của Cô Huyền-Nhi tặng và em Hà-văn-Lung, 137/19-7, Phát-Diệm 1.232 phiếu gửi đến trễ.

Chúng tôi phỏng vấn ông Giám-Đốc

TÂN-TÂN ẢNH VIỆN!

Sau khi chúng tôi tự giới-thiệu, ông Giám-đốc Tân-Tân ảnh viện vui vẻ tiếp chúng tôi tại văn-phòng riêng. Đáp lại câu hỏi chúng tôi về ngành nhiếp ảnh Ông cho biết:

— Ông đã theo đuổi và nghiên-cứu nghề nhiếp ảnh trên 20 năm, ông đã từng cộng tác với nhiều ảnh viện lớn ở Sài-phòng (như TÂN-LAI, PHÚC-LAI) Đó là 2 ảnh viện có uy-tín và được tín-nhiệm nhất ở Bắc-việt trước.

Trả lời câu hỏi về nghệ-thuật nhiếp-ảnh hiện nay, ông Giám-đốc ảnh viện TÂN-TÂN đáp:

Những nhiếp-ảnh viên Việt-Nam rất thông-minh, đeo đuổi đường lối học thực - hành trước khi xử-dụng máy. Tiếc thay, phần nhiều họ không được học một trường chuyên-môn về nghề nhiếp-ảnh, vì thế có lắm tài năng không được phát-triển và khai-thác đúng mức.

Riêng về các nguyên - liệu hóa-học dành riêng cho nghề nhiếp-ảnh, nước ta có thể sản-xuất được, nhưng tiếc thay các được-sư Việt-Nam không chú-trọng đến.

Đặc tánh và thiên-tư của nhiếp-ảnh viên Việt-Nam là mặc dầu không xuất-thân ở trường nhiếp-ảnh quốc-tế hay quốc-gia, phần kỹ - thuật của người nhiếp-ảnh Việt-Nam không thua kém ngoại-quốc, nhất là về trang-trí, ánh sáng và cách pha thuốc.

Đề kết-luận, ông Giám-đốc Tân-Tân ảnh viện đưa ra hai ý-kiến đáng chú ý.

10) — Cách chụp ảnh ở các vệ đường, trong tiệm nước, quán ăn rất có ảnh-hưởng tai-hại cho danh - dự nghề nhiếp-ảnh. Nếu ở nơi công-cộng, cần phải tập trung họ lại ở một ảnh viện để vừa bảo-đảm kỹ-thuật nhiếp-ảnh, vừa bảo-vệ nghề-nghiệp của anh em.

20) Cầu mong Chánh-phủ cho nhập - cảng những nguyên-liệu cần thiết nhưng không nhập-cảng toàn khối, để nung đỡ các nhà sản-xuất nước nhà.

CẢM TẠ QUÍ VỊ cho tặng phẩm

Chúng tôi xin trân trọng cảm ơn quý Ông Trần-văn-Yên, một nhà Mạnh - hường Quân thể thao xứ này ông Huỳnh-văn-Xin, giám-đốc hãng Kol, ông Mỹ - Tín Nguyễn-đức-Trọng, giám-đốc hiệu đàn Mỹ-Tín, ông Văn-Bình, giám-đốc nhà buôn VĂN-BÍCH, ông Jean, giám-đốc tiệm may Jean đã sốt sắng ủng hộ cuộc thi Lời bàn C Đ X Đ trong giới B C bằng cách gửi tặng nhiều quà biếu.

Nhờ sự ủng hộ của quý vị, độc giả tuần báo TÂM-NGUYÊN được tặng nhiều quà đặc biệt và thật bất ngờ.

XUÂN DÂN TỘC

Cuộc thi « Hương Hoa Đất Nước »

được triển hạn!

Vì bài dự cuộc thi H.H. Đ.N quá nhiều và do theo lời yêu cầu của bạn đọc, cuộc thi Hương Hoa Đất Nước sẽ triển hạn đến ngày 1-5-58 mới khóa sổ.

Quý bạn nhớ theo dõi cuộc thi H. H. Đ. N. ở tuần báo TÂM NGUYÊN. Ra giêng, khuôn khổ tuần báo T. N. hoàn toàn đổi mới, và cách trình bày Cuộc thi H H Đ.N. sẽ làm quý bạn toại ý.

Huyền Nhi

CUNG CHÚC TÂN - XUÂN

BÙI - THẾ - CẦU

VẬN TÀI HÀNG HÓA

126, TRỊNH - MINH - THẾ

KHÁNH - HỘI

SAIGON

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

HỘI Y-DƯỢC VIỆT-NAM

361/1, Phan đình-Phùng

SAIGON

Hợp-Tác-Xã Lâm-Sân

CUNG CHÚC TÂN-XUÂN

761, TRẦN-HUNG-ĐẠO

SAIGON

Tứ-lầu Bồng-Lai

Số 1 Nguyễn-trung-Trực — SAIGON

- Đặc-biệt có nhận các đám tiệc, tiếp tân — Hôn phối v.v...
- Đủ các món ăn Việt-Tây Tàu.
- Sân ăn rộng rãi, đủ chỗ 400 quan khách, với giá bình dân nhất Thủ-Đô.
- Mỗi ngày đều có Tân-Nhạc hữu-danh phụ trách.

Tứ lầu Bồng Lai kính mời CHÚ Ý. — Có thang máy lên xuống thường trực.

BẠN NHỚ MUA

TÂM-NGUYÊN TẤT-NIÊN

CÙNG XUẤT SẮC, ĐẸP, HAY NHƯ
MỘT TẬP BÁO TẾT GIÁ TRỊ

Cô BẠCH-YẾN

ĐOÀN CA KỊCH

NAM - PHONG

GIÁM-ĐỐC: CÔ CHÍN BIA

— SOẠN-GIẢ: GIÁO ÚT

Kính chúc quý tri kỷ tứ phương một mùa Xuân tươi thắm đầy hy vọng

TRƯỚC THÈM NĂM MỚI, CHÚNG TÔI TRÂN TRỌNG CHÀO MỪNG QUÍ KHÁN
GIẢ THÂN MẾN VÀ KÍNH CẦN TRÌNH BÀY NHỮNG MÓN QUÀ ĐẦU NĂM

VUI - LẠ - ĐẸP VÀ THẬT

Cùng toàn thể năng lực qui hợp trên sân khấu

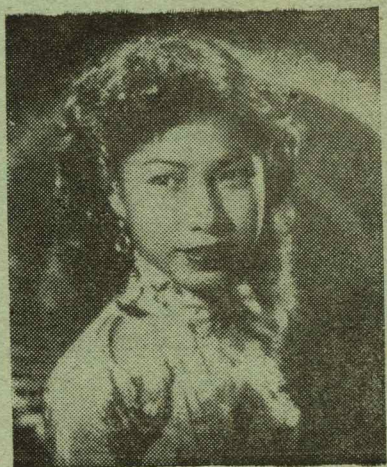
NAM - PHONG

Tại Rạp Mới **LONG-AN** (Tân-An)

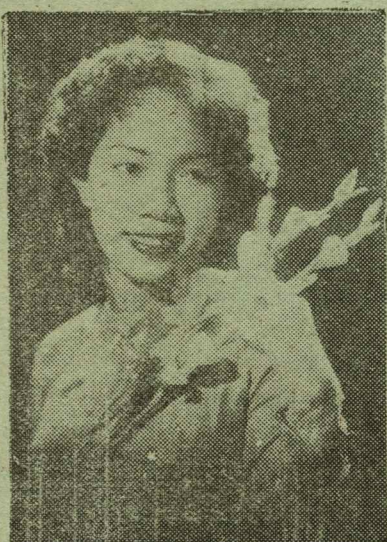
Từ Mùng 1 Tết đến Mùng 7 Tết

ĐẠO: Cô BẠCH-YẾN, KIM-GIÁC,
XUÂN-LAN, NGỌC-YẾN, NGỌC-HƯƠNG
Hai Em Bé: NGỌC-LAN, HOÀNG-HƯƠNG

KÉP: Bạn SƠN-MINH, VĂN-THƯỜNG,
HOÀNG-DƯƠNG, HUỲNH-HUÊ, HOÀNG-
TRÁNG, HỮU-DU, NGỌC-TÝ và GIÁO-ÚT

Cô NGỌC-HƯƠNG

Cô NGỌC-YẾN

Cô KIM-GIÁC

Em nhỏ ọc sữa!
Các bà bạn dạ!

Hãy dùng **CITROVIT**

Muốn hết ngọt mũi
nên nhỏ gouttes

R.L.O. SPARTO

NĂM MẬU TUẤT TUỔI BẠN HẠP VÀ KỶ NGÀY NÀO?

BẢNG SƠ TỬ-VI LẬP-THÀNH CHUNG CHO 12 Tuổi

của **ANH-ĐỒ**

Trong tập báo «*Ánh Sáng Xuân Ất-Mùi*», chúng tôi có đưa ra một phương-pháp giúp quý bạn có thể biết được số mạng của mình hay muốn coi giùm cho người khác cũng được.

Sau mấy năm kinh-nghiệm, về năm Mậu-Tuất này, chúng tôi xin lập thành một bảng sơ chung cho cả 12 tuổi. Tuổi nào gặp chữ gì (mỗi chữ chỉ một con vật) đều có giải-nghĩa vắn-tắt; bạn đọc cần phải suy cho rộng, luận cho nhiều, kẻ ra nó cũng đáng vót số mạng của những ai có lòng tin-tưởng. Cứ theo bản lập thành này, bạn biết được số mạng của bạn và muốn coi giùm cho người khác cũng được nữa, nhưng nó chỉ đặc-biệt riêng cho năm Mậu-Tuất này mà thôi.

Tuổi: Gặp con gì?

1°) TUẤT	= . . .	Ngưu hồi sơn
2°) HỢI	= . . .	Hồ nhập nội
3°) TÝ	= . . .	Thổ bốn nguyệt
4°) SỬU	= . . .	Long đắc vũ
5°) DẦN	= . . .	Xà hãm tinh
6°) MEO	= . . .	Mã bị đao
7°) THÌN	= . . .	Dương thảo nại
8°) TỶ	= . . .	Hầu thực quả
9°) NGỌ	= . . .	Kê hồi viên
10°) MÙI	= . . .	Khuyển cuồng phong
11°) THÂN	= . . .	Trư bị hỏa
12°) DẬU	= . . .	Thử ngộ điền

BẢNG GIẢI THÍCH

Như vậy, có nghĩa là bạn tuổi Tuất thì gặp Ngưu hồi sơn; — tuổi Hợi thì Hồ nhập nội và tuổi Dậu thì Thử ngộ Điền.
THEO BẢNG NGHĨA DƯỚI ĐÂY.

1°/ **Ngưu hồi sơn** là Trâu về núi, mà trâu về núi thì núi non hiểm-trở chỉ lởm chởm những tảng đá nhấp nhô có rêu phủ xanh xanh chớ làm gì có cỏ non như đồng nội. Có nghĩa là một năm chật-vật, khó khăn, phải cố gắng cực nhọc cho lắm mới được.

2°/ **Hồ nhập nội** là Cọp về đồng ruộng. Ở đồng ruộng thì làm gì có thịt, có mồi mà phải đi kiếm thì còn phải sợ trăm ngàn sự gian-nan nguy-hiểm. Là năm không được tốt; trong công cuộc làm ăn gặp nhiều sự cản-trở, khó khăn, cần phải dè-dặt để tránh những sự nguy-hiểm và cố-gắng cho lắm mới có được kết-quả tốt.

3°/ **Thổ bốn nguyệt**: Thổ giòn trắng là một năm êm đềm, hạnh-phúc đầy đủ gia-đình yên vui. Là một năm nhàn hạ thanh thoi; về công việc ở ngoài cứ từ từ, lặng lẽ chậm tiến nhưng về tình-cảm và gia-đình vượng lắm.

4°/ **Long đắc vũ**: Rồng gặp mưa. Rồng vốn lo về việc mây mưa, chỉ có ích cho người mà chẳng có lợi cho mình. Là năm mệt trí lo nghĩ mà lo nghĩ cho việc người nhiều hơn, gặp toàn những việc không đâu; mất công lo nghĩ mà chẳng có lợi gì.

5°/ **Xà hãm tinh** là rắn bị rơi xuống giếng. Con rắn bò sát đất mà lại sa hố thì thiệt là rắn hết thời! Nếu leo lên được cũng phải mất nhiều công và cực nhọc. Là năm thường có tai-nạn rủi-ro; tới những tháng hạn phải dè-phòng xe cộ và vấp té. Cũng thường bị đau yếu, nên cần-thận nếu có đau mắt và thường gặp sự gian dối, lừa đảo mà cứ phải thiệt thà, vì bất chính sẽ nguy hại liền! Tiền bạc khó khăn, nên tránh sự hùn hạp mới tốt.

6°/ **Mã bị đao** là ngựa bị thương tức là ngựa què mà ngựa đã què thì làm sao mà thi đua, mà chạy nước lớn với người ta cho được? Là năm thường có đau yếu, hay gặp sự nguy-hiểm rủi ro; việc gì cũng cần phải cố gắng cho lắm mới hy-vọng có kết-quả tốt.

7°/ **Dương thảo nại**: Dê gặm cỏ non. Có nghĩa là một năm đầy đủ, sung-túc, việc gì cũng gặp được sự may-mắn, dễ-dàng, thứ nhất là về vấn-đề tình cảm thì lại càng vượng lắm. Hạnh-phúc đầy đủ tiền bạc dồi dào, năm này khá.

8°/ **Hầu thực quả** Khi ăn trái. Là năm vui vẻ thường gặp sự may mắn bất ngờ. Tiền bạc đầy đủ; làm việc gì cũng tốt và được người giúp đỡ. Cũng là năm có hạnh-phúc gia-đình nhưng phải dè ý tránh những sự ghen tương nhỏ nhặt mới tốt.

9°/ **Kê hồi viên** Là gà về vườn. Là năm nhàn hạ hảnh thoi, ít có gặp sự rủi. Phải có sự gì thay đổi; với người lớn tuổi thì tiền bạc kém, còn người nhỏ thì sức hoạt-động có giảm chớ không có tăng. Có thể là một năm đầy đủ nhưng không lợi cho sự tiến bước mà chỉ có yên phận mới là không.

10°/ **Khuyển cuồng phong** Chó mắc gió. Là năm phải dè phòng sự lưu phản của tôi tớ, bạn bè. Thường có đau yếu bất ngờ và tới những tháng kỵ, còn phải coi chừng vấp té, hay tai nạn xe cộ đấy. Nên cẩn thận để tránh sự tới lui cò bót, kiện thưa không có lợi gì.

11°/ **Trư bị hỏa** là heo bị quay. Heo bị quay thì chỉ ngon cho miệng người (thứ nhất là heo sữa!). Vậy có nghĩa là cả năm chỉ lo việc cho người mà chẳng có lợi gì cho mình. Là năm thường gặp những sự khó khăn; mọi việc đều khó thành, cần phải cố gắng cho lắm.

12°/ **Thử ngộ điền** Chuột gặp đồng lúa! Là năm vượng về công việc làm ăn, gặp nhiều điều thịnh lợi và tiền bạc nhiều lắm. Cùng là năm gây tạo hạnh phúc cho nhiều gia đình; nói riêng về Dậu con thì có nhiều bạn tốt phước, được đúng như câu: «*Chuột sa hũ nếp*»

Khi đã đọc hết bài này, nghĩa là bạn đã có sẵn bảng lập thành trên đây, thì bạn có thể biết được về số mạng của bạn, và muốn làm thầy, — coi giùm cho các tuổi khác cũng được đấy.

Muốn hết ngọt mũi
— NÊN NHỚ —

GOUTTES R.L.O. SPARTO

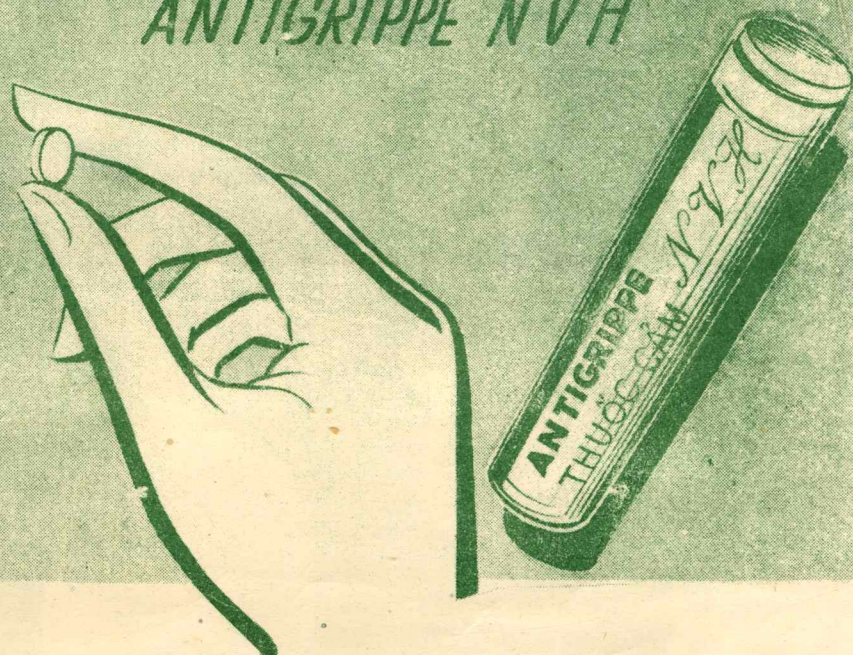
ANTIGRIPPE NVH

Bạn của gia đình.

Quý Ngài muốn ngăn :
SỐ MŨI , CẢM , PHÁT LÃNH ,
NHỨC ĐẦU , BẦN-THẦN ?

Quý Ngài nên có sẵn trong nhà
một hộp thuốc cảm :

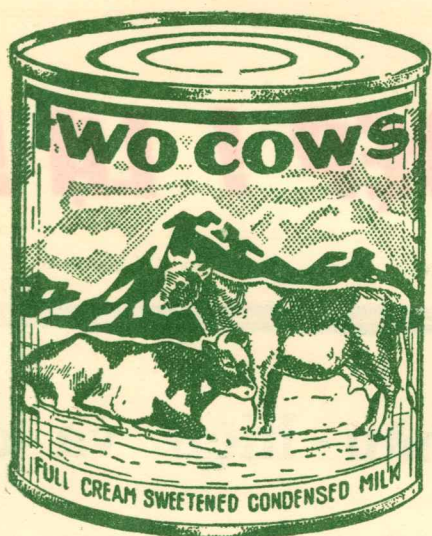
ANTIGRIPPE NVH

Sữa đặc: "HAI CON BÒ"

Được Viện PASTEUR chứng nhận :

TỐT VÀ BỔ

Tổng phát hành :

Nhà buôn Việt-Nam : CAO ĐỒNG HƯNG
19, đường Pasteur - SAIGON.
ĐT : 20.860

Cung-Chúc Tấn-Xuân

Hãng Xuất Nhập cảng Việt-Nam

CATHAY TRADING

Chủ nhân : Ô. CAO THỜI SƠN
25, đường Pasteur (Pellerin cũ) - Saigon
GIẤY NÓI SỐ : 20.860

Nhập-cảng nhiều hiệu Xi-măng tốt nhất của
Nhật-bản :

ONODA

ASANO

UBE

là một trong những nhà buôn Việt-Nam
có đủ khả năng và
đầy uy-tín

Cung-Chúc - Tân-Xuân

ĐOÀN CA KỊCH

THANH MINH

NĂM NGHIÃ

ÚT TRÀ ÔN

ÚT BẠCH LAN

THU BA

KIM CÚC

HOÀNG GIANG

THANH-NGA

THANH HOA

MÌNH TẤN

THÀNH-PHÁT

HOA BÚP

VĨNH-SÁNG

VĂN NHỎ

VĂN-NGÀ

HOÀNG-VÂN

ÚT HẬU

THANH A

KIM-HOÀNG

CHÍ-HIỆU

HỮU-THÌNH

KIM-QUANG

Nhơn dịp xuân MẬU-TUẤT
kính gởi đến quý khán giả
đồng bào lời chào thân mến

Một sân khấu cải lương
có lực lượng hùng hậu nhà
được khán giả đồng bào
tin nhiệm nhất !

Từ Mừng Một đến ra giêng,
luôn luôn diễn thường trực tại
Hí-viện :

BIÊN - HÒA

Quý khán giả sẽ vui vẻ một
năm với những vở hát chọn
lọc đặc-sắc của các soạn giả

BẢO-QUỐC LINH-THÀNH
NGỌC-HUYỀN-LAN và
PHÙNG-PHONG-NGUYỄN

ĐẸP ! LẠ ! MỜI !

Đó là Khẩu-hiệu và đường lối
của đoàn ca kịch THANH-MINH

Giấy phép số : 12 / X B Ngày 2-1-58

Bià in tại nhà in Huế-Xương-Cholon.